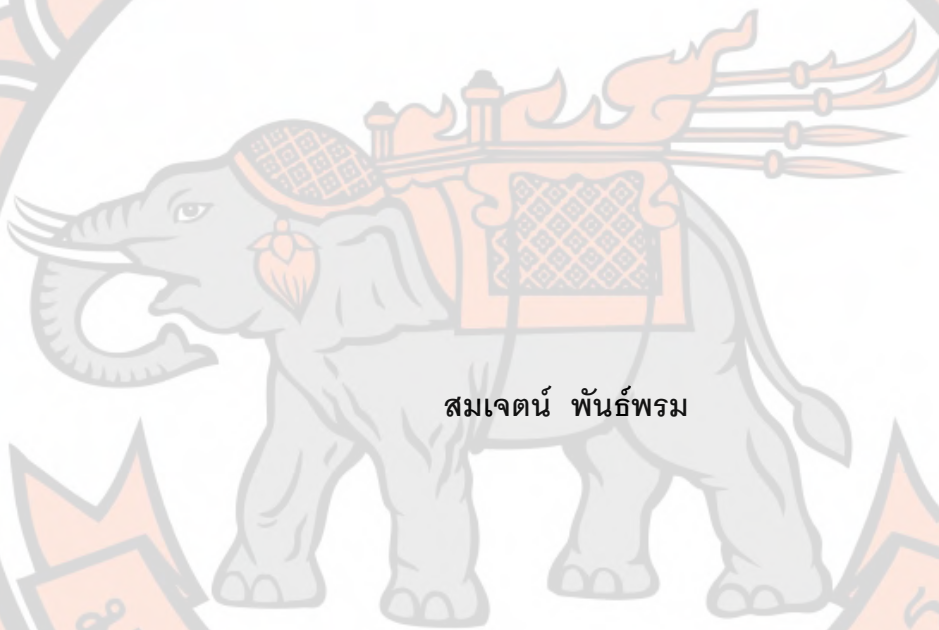

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน
และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

สมเจตน์ พันธุ์พรม

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุष्ฎิบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

กรกฎาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร ที่ได้ให้ความเมตตาตลอดเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ และชี้แนะแนวทางในการทำวิจัยรวมถึงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงปรับปรุงข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ อย่างสมบูรณ์ และมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ สำหรับการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนพิจิตรพิทยาคม คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนตะพานหิน และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ และความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย จัดการเวลาในการทำงานวิจัย และให้โอกาสในการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง

ขอขอบพระคุณ ครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตั้งแต่ต้นจนถึงทุกวันนี้ และ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่น้อง สาขาหลักสูตรและการสอน ที่ให้การสนับสนุน คอยให้กำลังใจและ ช่วยเหลือ ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

และสุดท้ายขอขอบพระคุณแม่พันธุ์นิภา พันธุ์พรหม และสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่ให้ กำลังใจและให้การสนับสนุนอย่างดีที่สุดเสมอมา จนถึงวันที่ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ทั้งปวงอันพึงได้จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอเทิดไว้เป็นเครื่องบูชา แต่ผู้มีพระคุณทั้งหลายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

สมเจตน์ พันธุ์พรหม

ชื่อเรื่อง

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัย

สมเจตน์ พันธุ์พรม

สถานที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร

ประเภทสารนิพนธ์

วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน,
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559

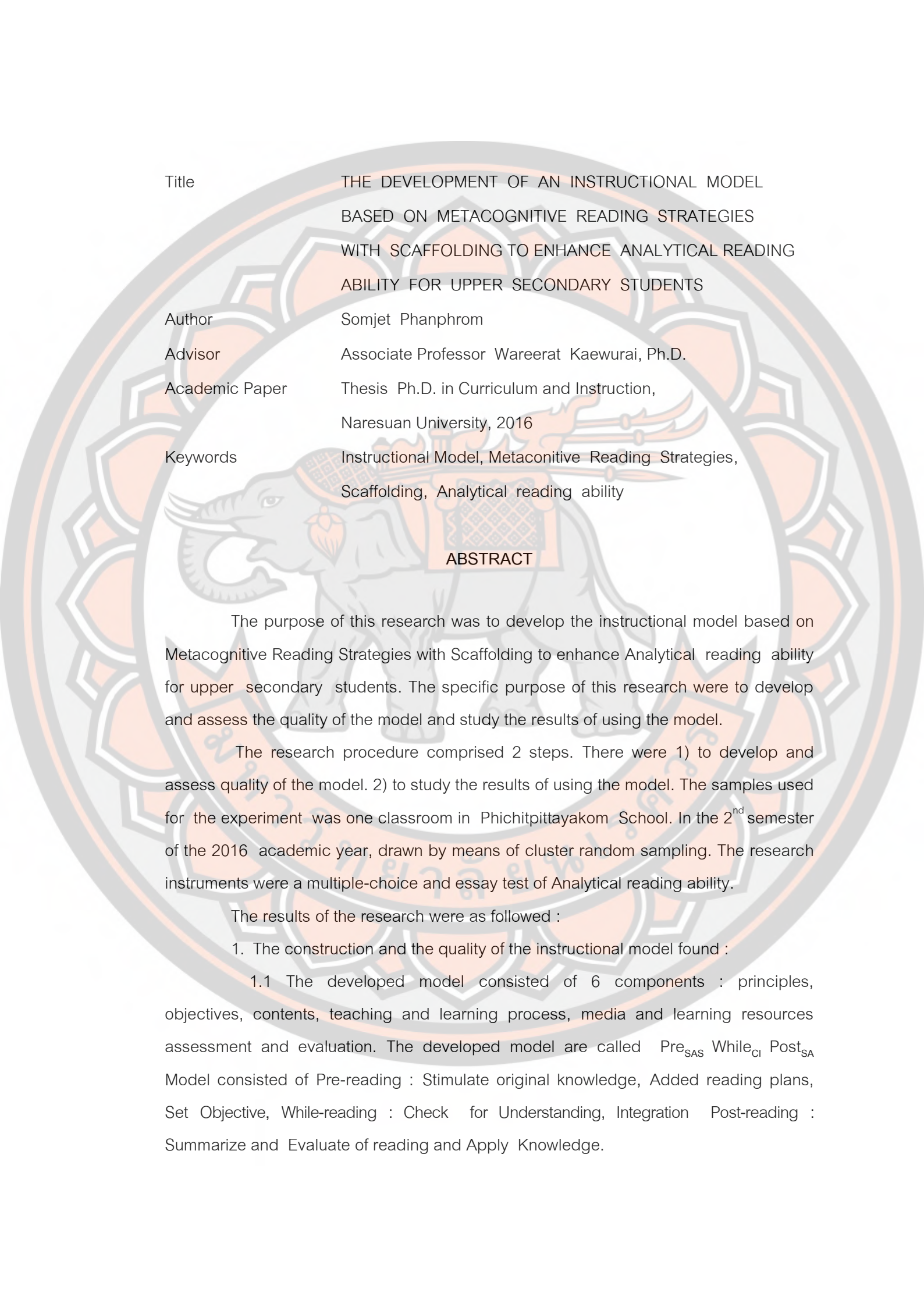
คำสำคัญ

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน การเสริมต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ 2 ประการ คือ 1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) เพื่อใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) ใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มทดลองคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

Title THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL
BASED ON METACOGNITIVE READING STRATEGIES
WITH SCAFFOLDING TO ENHANCE ANALYTICAL READING
ABILITY FOR UPPER SECONDARY STUDENTS

Author Somjet Phanphrom

Advisor Associate Professor Wareerat Kaewurai, Ph.D.

Academic Paper Thesis Ph.D. in Curriculum and Instruction,
Naresuan University, 2016

Keywords Instructional Model, Metacognitive Reading Strategies,
Scaffolding, Analytical reading ability

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop the instructional model based on Metacognitive Reading Strategies with Scaffolding to enhance Analytical reading ability for upper secondary students. The specific purpose of this research were to develop and assess the quality of the model and study the results of using the model.

The research procedure comprised 2 steps. There were 1) to develop and assess quality of the model. 2) to study the results of using the model. The samples used for the experiment was one classroom in Phichitpittayakom School. In the 2nd semester of the 2016 academic year, drawn by means of cluster random sampling. The research instruments were a multiple-choice and essay test of Analytical reading ability.

The results of the research were as followed :

1. The construction and the quality of the instructional model found :

1.1 The developed model consisted of 6 components : principles, objectives, contents, teaching and learning process, media and learning resources assessment and evaluation. The developed model are called Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model consisted of Pre-reading : Stimulate original knowledge, Added reading plans, Set Objective, While-reading : Check for Understanding, Integration Post-reading : Summarize and Evaluate of reading and Apply Knowledge.

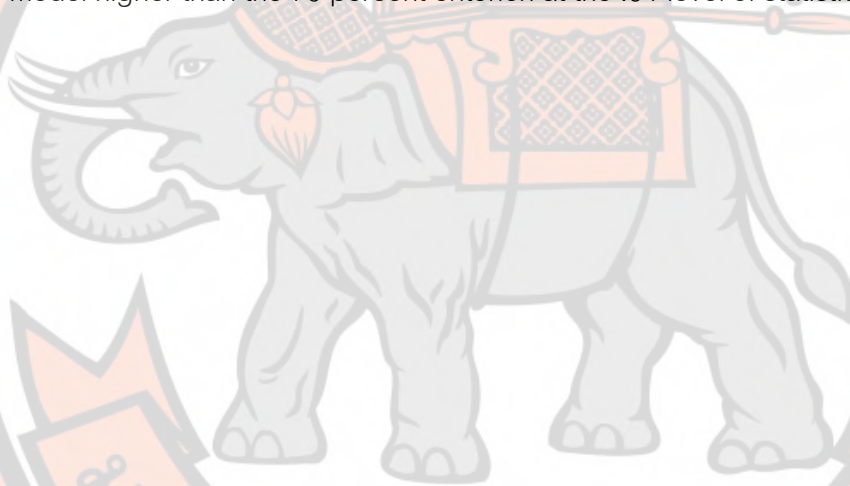
1.2 The quality of the instructional model was verified by the 7 experts and it was a quality in aspect of an appropriateness which was at the highest.

1.3 The effectiveness index of the instructional model based on Metacognitive Reading Strategies with Scaffolding to enhance analytical reading ability was at to 0.6385.

2. The experimental results using the instructional model found :

2.1 The students had achievement of analytical reading ability after learned with the model higher than before at the .01 level of statistical significance.

2.2 The students' achieve of analytical reading ability after learning with the model higher than the 70 percent criterion at the .01 level of statistical significance.

มหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	15
รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	22
เมตาคอกนิชัน.....	31
แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้.....	54
การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	75
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	89
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	104
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิง วิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	106
ขั้นตอนที่ 2 การใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิง วิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	118

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	130
ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อ การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	130
ตอนที่ 2 ผลการใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี การสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	154
5 บทสรุป.....	156
สรุปผลการวิจัย.....	156
อภิปรายผลการวิจัย.....	158
ข้อเสนอแนะ.....	167
บรรณานุกรม.....	169
ภาคผนวก.....	180
ประวัติผู้วิจัย.....	291

มหาวิทยาลัยพระนคร

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงความสัมพันธ์ของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ แกนกลางภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	18
2	แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	29
3	แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน.....	38
4	แสดงการวิเคราะห์กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน.....	49
5	แสดงการวิเคราะห์กลวิธีและเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้.....	62
6	แสดงตัวแปรทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อระดับการเสริมต่อการเรียนรู้.....	63
7	แสดงการวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	87
8	แสดงความสัมพันธ์ของกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อ การเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	88
9	แสดงการวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ แกนกลาง เพื่อกำหนดเนื้อหาที่ใช้สอนในรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	108
10	การวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเลือกตอบ.....	120
11	การวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนตอบ.....	123
12	แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	125
13	แสดงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	134
14	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี การสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย.....	145
15	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	149

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

16	แสดงผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	153
17	แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลวิธีการสอน อ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	154
18	แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบ เมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย กับเกณฑ์ร้อยละ 70	155

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	แสดงกระบวนการคิดในกรอบทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล	32
2	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	103
3	แสดงขั้นตอนการวิจัย.....	105
4	รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนินัน และการ เสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	144
5	แสดงรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	157

มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อกันอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ และยังมีบทบาทสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม เนื่องจากการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และความต้องการของตนเองกับบุคคล กลุ่มคน หรือสังคมกับสังคม การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารมีประโยชน์ทั้งในแง่บุคคลและสังคม ทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น เป็นกระบวนการที่ทำให้สังคม เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มนุษย์สามารถสืบทอดพัฒนาเรียนรู้ และรับรู้วัฒนธรรมของตนเองและสังคมได้ การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ชุมชน และสังคมในทุกด้าน และเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร คือ ภาษา มนุษย์ทุกคนต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการรับสาร หรือการส่งสาร ล้วนแต่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความคิดทั้งสิ้น

ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นอีกภาษาหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคนในสังคมไทย ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 หน้า 1)

จากความสำคัญของการใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารของคนไทย กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสำหรับเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เพื่อเป็นเครื่องมือของนักเรียนในการแสวงหาความรู้และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนจากประสบการณ์จริง และฝึกปฏิบัติให้ได้ ให้เป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น และช่วงชั้น ตั้งแต่การเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลการใช้ภาษาระดับต้น เช่น การอ่านออกเขียนได้ในระดับชั้นมัธยมศึกษา จนถึงเมื่อเรียนจบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนั้นได้ กำหนดหลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นที่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับ เบอร์นี ทริลลิง และ ชาร์ล ฟาเดล (Bernie Trilling, & Charles Fadel, 2009, pp. 54) กล่าวถึงทักษะจำเป็นอย่างหนึ่งสำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการสื่อสารและการเรียนรู้ร่วมกัน จะต้องมีความกระฉับในการสื่อสาร เช่น นักเรียนจะต้องเป็นผู้ที่สามารถพูด เขียนสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและหลากหลายรูปแบบ การอ่านรวมถึงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน

การอ่าน เป็นทักษะสำคัญในการสื่อสารซึ่งมนุษย์เราใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ซึ่งความสามารถในการอ่านของแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันตามพื้นฐานความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ความรู้เชิงภาษา รวมถึงการฝึกฝนทางการอ่านของแต่ละบุคคล ดังนั้น การอ่านที่เรียกว่าการอ่านเป็นนั้น สามารถแยกประเภทได้เป็น 4 ประเภท (วัชรวิ บูรณสิงห์ และ นิรมล ศตวุฒิ, 2542 หน้า 31-47) ดังนี้ การอ่านเพื่อจับใจความ, การอ่านเพื่อแปลความ, การอ่านเพื่อตีความ , และการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ หรือการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งถือว่าเป็นการอ่านขั้นสูง

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านเพื่อแยกแยะความคิดที่อาจจะอยู่อย่างกระจัดกระจายในส่วนต่างๆ ของบทอ่าน หรือข้อความที่อ่าน แล้วนำมาจัดลำดับ แยกแยะประเด็นสำคัญ มีการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียดมาประกอบความคิด การวิเคราะห์จะต้องอาศัยความรู้เรื่องนั้นๆ

มาประกอบ จึงจะสามารถแยกแยะข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นออกจากกันได้อย่างถูกต้อง และเป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างละเอียดด้วยความรอบคอบ และเข้าใจเนื้อเรื่องหรือเนื้อหาสาระของเรื่องได้เป็นอย่างดี สามารถบอกได้ว่าแนวคิดและมุมมองของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นอย่างไร โดยอาศัยการพิจารณาหาเหตุผลประกอบ และรู้จักการเปรียบเทียบ จึงจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถสรุปเรื่องและแนวคิดหรือมุมมองของผู้เขียนได้

ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ยังเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินการรู้เรื่องการอ่านในโครงการประเมินผลการศึกษาของนักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ซึ่งเป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือ องค์การ OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจว่า ระบบการศึกษาของประเทศได้เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมที่จะใช้ชีวิต และมีส่วนร่วมด้านสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ ซึ่ง PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ซึ่งการรู้เรื่องการอ่าน ประกอบด้วย การอ่านเพื่อการเข้าถึงและค้นคืนสาระ , การอ่านเพื่อการบูรณาการและตีความ และการอ่านเพื่อการสะท้อนและการประเมิน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554) ซึ่ง PISA เน้นความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐาน ท.1.1 ตัวชี้วัด 3 วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล และในตัวชี้วัดอื่นๆ ของสาระที่ 1 การอ่าน

ปัญหาการอ่านนั้นเมื่อติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยสำนักทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย เท่ากับ 49.36 เมื่อพิจารณาสาระการอ่านในวิชาภาษาไทยพบว่า สาระที่ 1 การอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ร้อยละ 56.14 ในปีการศึกษา 2558 เมื่อพิจารณาในระดับของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่าสาระที่ 1 การอ่าน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 53.27 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ นอกจากนี้ในปีการศึกษา 2558 ผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-net กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ยังมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยค่าเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ 49.17 คะแนน ในระดับจังหวัด มีคะแนนเฉลี่ย 46.75 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมนั้นอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งในสาระการอ่าน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 นั้นประกอบด้วย การอ่านตีความ แปลความ และขยายความ ในการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือวิจารณ์เรื่องทีอ่าน ในทุกๆ ด้านได้อย่างเหมาะสม และการอ่านวรรณคดีเพื่อการวิเคราะห์หรือวิจารณ์ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2556, หน้า 15-28)

นอกจากนี้ผลการประเมิน PISA ยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการอ่านของนักเรียนไทย ดังจะเห็นได้จากการรายงานผลของ PISA 2009 , PISA 2012 และ PISA 2015 ได้รายงานผลการประเมิน PISA 2012 ของกลุ่มประเทศที่มีความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ และได้เข้าร่วมการประเมินเพื่อวัดความรู้และทักษะทางการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สำหรับผู้เรียนอายุ 15 ปี จากทั้งหมดประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการประเมิน 65 ประเทศ พบว่าทักษะด้านการอ่าน ของประเทศไทย ปี 2009 มีคะแนนเฉลี่ย 421 คะแนน ปี 2012 มีคะแนนเฉลี่ย 427 คะแนน ปี 2015 มีคะแนนเฉลี่ย 409 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD ทั้งนี้ PISA ได้ประเมินการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ประกอบด้วย กลยุทธ์การอ่านอ่าน ดังนี้ 1) การอ่านเพื่อเข้าถึงและค้นคืนสาระซึ่งเป็นการประเมินผู้เรียนให้สามารถดึงสาระสำคัญของข้อความออกมาได้อย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 2) การบูรณาการและตีความ เป็นการประเมินความเข้าใจ การตีความ การแปลความ และในการอ่านเชิงวิเคราะห์จากเนื้อหาได้อย่างหลากหลาย อีกทั้งยังเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ได้ในชีวิตจริง 3) การสะท้อนและประเมิน เป็นการสะท้อนและประเมินเนื้อหาสาระ และการสะท้อนและประเมินโครงสร้าง ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้จากภายนอกมาเชื่อมโยงกับสาระในถ้อยความที่อ่านได้อย่างเหมาะสม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.2554)

ปัญหาในเรื่องของการอ่านนั้นมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยิ่ง ซึ่งการเรียนรู้ในทุกๆ เรื่องจะต้องผ่านกระบวนการคิดของผู้เรียนเป็นอย่างดี การจัดการกับระบบการคิดของตนเองได้จะสามารถจัดการกับสิ่งที่อ่าน หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ เมตาคอกนิชัน (Metacognition) เป็นกระบวนการคิดขั้นสูงที่สามารถควบคุมกระบวนการคิดในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดเกี่ยวกับการคิด Thinking about thinking และช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ว่าควรจะเรียนรู้อย่างไร ซึ่งมีความสำคัญในบทบาทต่างๆของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การวางแผนในการทำงานหรือการอ่าน ความเข้าใจในการตรวจสอบตนเอง และกระบวนการประเมิน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของงาน จะเห็นได้ว่าการศึกษาระดับต่างๆให้ความสำคัญกับการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด มีทักษะทางปัญญา ซึ่งในกระบวนการอ่านก็เช่นกัน ผลงานวิจัยเกี่ยวกับเมตาคอกนิชัน ยังชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ทักษะทางปัญญาได้

เป็นอย่างดี มีความสามารถในการใช้กลวิธีเมตาคอกนิชัน และมีแนวโน้มจะเป็นผู้สำเร็จในการคิด หรือเป็นนักเรียนที่ดี (ทีศนา แชมมณี, 2544 หน้า 156-167) ดังนั้น หากครูผู้สอนต้องการพัฒนา กิจกรรมทักษะทางปัญญาให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษา ครูผู้สอน จำเป็นต้องพัฒนาเมตาคอกนิชันให้กับผู้เรียน ในด้าน การตระหนักรู้ การควบคุม และการประเมิน การคิดของตนเอง หรือ การกระหนักรู้การคิดของตนเอง (Metacognition)

กลวิธีการสอนแบบเมตาคอกนิชันเป็นกลวิธีที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาวิธีการ สอนอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื่องจากในการอ่านเชิงวิเคราะห์จะต้อง อาศัยกระบวนการคิด การรู้คิดเพื่อประเมินความคิดของตนเองในขณะที่อ่านและความรู้ความคิด ที่เกิดจากองค์ความรู้ของผู้เรียนที่ได้จากการอ่าน ซึ่งกลวิธีเมตาคอกนิชัน ในการเรียนรู้สามารถ นำมาปรับให้สอดคล้องกับกระบวนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ Yuko Iwai (2011) ได้ศึกษาวิธีการ สอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน พบว่า กลวิธีเมตาคอกนิชันนั้นถูกสอดแทรกอยู่ใน 3 ขั้นตอน ของ การสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน คือ 1) การวางแผนการอ่าน (Planning) เป็นการกำหนด วัตถุประสงค์และขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจก่อนว่า ต้องการอ่านและเรียนรู้สิ่งใด จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการอ่านนั้น 2) การตรวจสอบการอ่าน (Monitoring) เป็นการ ตรวจสอบความสนใจต่อการอ่าน และความเข้าใจข้อมูลและผลผลิตการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นขณะนั้น และ 3) ประเมินผลการอ่าน (Evaluation) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจหลังการอ่าน หรือเป็นการ ประเมินผลการอ่านที่เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตน นอกจากนี้ Machdalena Vianty (2007) ได้วิจัยเพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการใช้ทฤษฎีการอ่านแบบอภิ ปัญญาของนักศึกษาที่มีต่อการอ่านในภาษาอินโดนีเซียและภาษาอังกฤษ โดยการค้นคว้าเกี่ยวกับ การใช้ทฤษฎีการอ่านแบบอภิปัญญาของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทฤษฎีการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเชิงปฏิบัติเมื่ออ่านทั้งสองภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษและภาษาอินโดนีเซีย โดยทำการทดลอง นักศึกษาที่กำลังศึกษาคณะฝึกหัดครูและการศึกษา ให้ตอบแบบสอบถามทฤษฎีการคิดแบบอภิ ปัญญา (MRSQ) ทั้งภาษาอินโดนีเซียและภาษาอังกฤษ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาที่ได้นำเสนอโดยการใช้ทฤษฎีการอ่านเชิงวิเคราะห์บางส่วนมีความ คล่องแคล่วมากขึ้นเมื่ออ่านในภาษาอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตามพวกเขาใช้ทฤษฎีการอ่านเชิงปฏิบัติ บ่อยครั้งมากขึ้นเมื่ออ่านภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่าการใช้ทฤษฎีการคิดแบบเมตาคอกนิชันนั้น สามารถช่วยพัฒนาการอ่านของผู้เรียนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเชิงวิเคราะห์

การพัฒนาผู้เรียนในการอ่านนั้นเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยการพัฒนาทักษะและใช้แนวทาง หรือกลวิธีที่หลากหลายในการพัฒนาหรือส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอซึ่งอีกแนวทางหนึ่งที่ใช้เพื่อ

แก้ไขปัญหาคำอ่านเชิงวิเคราะห์คือ การนำแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยใช้บุคคล และเครื่องมือชนิดต่างๆ ในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานที่ไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองตามลำดับให้สำเร็จได้ และเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองแล้ว การช่วยเหลือนั้นจะยุติลง

แนวคิดของการเสริมต่อการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน ตามแนวคิดโครงสร้างทางสังคม (Socioconstructivist) Vygotsky (1978) มีความเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ในบริบทที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยผู้ที่มีความรู้มากกว่าช่วยชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ Dabbagh (2003) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการช่วยในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เริ่มเรียน โดยการจำกัดความซับซ้อนของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ และค่อยๆ ลดการจำกัดนี้ออกไป เมื่อผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และความมั่นใจ ในการจัดการกับบริบทที่มีความซับซ้อน การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนมีความสามารถในการทำงาน นั้น ๆ แล้ว จะมีการลดความช่วยเหลือลงทีละน้อย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นสำเร็จได้ด้วยตนเอง การลดความช่วยเหลือในการเสริมศักยภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ โดยการกำกับตนเอง และนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองได้ การเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะดังนี้ 1) ลดโอกาสของการล้มเหลวในงานที่ผู้เรียนกำลังทำ 2) ช่วยให้ผู้เรียนทำงานที่ตนไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองได้สำเร็จ 3) ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น และ 4) นำผู้เรียนไปสู่ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (McLoughlin, 2002, pp.150-160)

จากหลักการ แนวคิด และสภาพปัญหาข้างต้นผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการพัฒนา นักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ โดยการพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ ซึ่งกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันนั้น เป็นกลวิธีขั้นสูงที่จะทำให้ผู้เรียนนั้นสามารถกำกับการคิดของตนเองจนนำตนเองให้บรรลุเป้าหมายของการอ่านได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งรูปแบบที่จะพัฒนาขึ้นนั้นเป็นรูปแบบที่มีหลักการ แนวคิด กลวิธีที่จะช่วยส่งเสริมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้เป็นอย่างดีและเป็นรูปแบบที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้น

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

1.1 เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1.3 เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เพื่อใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างก่อนกับหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับเกณฑ์ร้อยละ 70

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยการประยุกต์แนวคิดของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในครั้งนี้ ใช้เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัย กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวชี้วัดที่ 2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัดที่ 3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่าน ในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัดที่ 4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไป ใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ตัวชี้วัดที่ 1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น

ตัวชี้วัดที่ 2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต

ตัวชี้วัดที่ 3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ในขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการ สอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

2.1 ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี การสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 7 คน

ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 4 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 44 คน จำนวน 1 ห้องเรียน จาก 8 ห้องเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนปกติในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์, แผนการเรียนศิลป์-ภาษา, แผนการเรียนทั่วไป

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาในขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

3.1 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2 ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ผู้วิจัยใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ประกอบด้วย การอ่าน ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่าน ในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดี วิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม จากสาระการเรียนรู้แกนกลาง เรื่อง การอ่านจากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์, บทความ, สารคดี, เรื่องสั้น และวรรณคดี

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนโรงเรียนพิจิตรพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 39 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับสลาก 1 ห้องเรียนจาก 9 ห้องเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนปกติในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์, แผนการเรียนศิลป์-ภาษา, แผนการเรียนทั่วไป

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน** หมายถึง กลวิธีการสอนอ่านที่มีพื้นฐานของกระบวนการคิด การตระหนักรู้ และการกำกับตนเองในการเรียนรู้ตาม 3 องค์ประกอบหลักของเมตาคอกนิชัน คือ การวางแผน (Planning) การกำกับติดตาม (Monitoring) และการประเมินผล (Evaluation) แบ่งออกเป็น ขั้นตอนก่อนการอ่าน ขั้นระหว่างการอ่าน และขั้นหลังการอ่าน

2. **การเสริมต่อการเรียนรู้** หมายถึง แนวทางการช่วยเหลือผู้เรียนแบบโครงสร้างชั่วคราว ซึ่งเป้าหมายของการช่วยเหลือจะต้องให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้อย่างเป็นระบบในงานวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์มากขึ้น การช่วยเหลือจะค่อยๆ ลดลงและยุติเมื่อผู้เรียนสามารถทำสำเร็จได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีวิธีและกระบวนการที่หลากหลายในการเสริมต่อการเรียนรู้ผู้เรียนให้สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละคน ด้วยกลวิธีและเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การใช้คำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการคิด 2) การให้ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีในการช่วยให้งานสำเร็จ เช่น การคิดตั้ง, การสาธิต 3) การใช้แผนผังความคิดแสดงถึงขั้นตอนของการคิดอย่างเป็นระบบ 4) การแจกแจงงาน จัดให้เป็นระบบ และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน 5) ระบุความถูกต้อง ซึ่งจุดที่สำคัญ ชี้แนะแนวทางที่จะพาไปสู่ความสำเร็จของงาน 6) ระบุองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จของงาน 7) สร้างแรงจูงใจเพื่อเชื่อมต่อไปยังงานในระดับที่สูงขึ้น

3. **รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้** หมายถึง แบบแผนสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอ่านซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยใช้กระบวนการคิดตระหนักรู้และการกำกับตนเองในการ

เรียนรู้ตามองค์ประกอบของเมตาคognitionชั้นร่วมกับการเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการให้ความช่วยเหลือแบบโครงสร้างชั่วคราว แล้วค่อยยุติความช่วยเหลือลงเมื่อเห็นว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งรูปแบบมีแนวทางดำเนินการจัดการเรียนรู้ ตาม Pre_{SAS} While_{Cl} Post_{SA} Model ดังนี้

ก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge) เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนดึงความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังอ่าน โดยการใช้กลวิธีการตั้งคำถามในการกระตุ้นคิดในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อนนี้ หรือเป็นการใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการคาดเดาในเนื้อหาที่กำลังอ่าน
2. ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans) โดยการให้ผู้เรียนสำรวจภาพรวมของบทอ่าน หรือหนังสือ ทั้งชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ลักษณะและรูปแบบของการเขียนบทอ่าน แล้วสรุปเป็นแผนผังความคิดที่แสดงถึงขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบ ว่าควรอ่านอย่างไร ลำดับก่อนหลังในการอ่านของตนเอง
3. ขั้นชำนานูตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objectives) เป็นกิจกรรมที่ทั้งครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านเพื่อเป็นการกำหนดกรอบความสนใจในการอ่าน อีกทั้งยังเป็นการตั้งความคาดหวังในการอ่าน

ระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for understanding) ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเองระหว่างการอ่าน ด้วยการอ่านแล้วหยุดเป็นระยะ เพื่อทบทวน สร้างความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมาข้างต้น โดยครูให้ต้นแบบและแบบอย่างที่ดีในการสร้างความเข้าใจ เช่น การคิดตั้ง , การสาธิตหรือบอกความหมายของคำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งความหมายนัยตรงและความหมายแฝงในบทอ่านนั้น ซึ่งต้นแบบและแบบอย่างที่ดีนั้นเกิดจากทั้งครูและผู้เรียนที่มีศักยภาพในเรื่องนั้น ๆ
5. ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration) ในขณะที่อ่าน ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาเพื่อทำให้สามารถอ่านแล้วมีความเข้าใจยิ่งขึ้น โดยครูเป็นผู้ระบุความถูกต้องและชี้จุดสำคัญ รวมถึงการแนะนำวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่านตามวัตถุประสงค์

หลังการอ่าน (Post-reading)

6. ขั้นสรุปผลประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading) เป็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการอ่าน และสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน โดยครูเป็นผู้วางรูปแบบ แจกแจงงานจัดให้เป็นระบบและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน ที่จะสามารถสรุปผล

การอ่านของตนเองได้ครอบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่าน ผู้เรียนประเมินผลการอ่านของตนเอง และประเมินคุณค่าของบทอ่าน , ความคิด และทรรศนะของผู้แต่ง ที่อยู่ในบทอ่าน โดยครูเป็นผู้ระบอบุญประกอบ และกลวิธีการสร้างความสำเร็จในการประเมินการอ่านและคุณค่าของบทอ่าน

7. **ชั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้**ในความคิด (Apply Knowledge) ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับความรู้ หรือสถานการณ์อื่นๆ โดยครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจในความคิดของผู้เรียนเพื่อเชื่อมต่อไปยังการพัฒนาการอ่านของตนเองในระดับที่สูงขึ้น

4. **ค่าดัชนีประสิทธิผล** หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน และคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการตัดสินไม่ต่ำกว่า 0.50 หรือ มีความก้าวหน้าในการเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

5. **ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์** หมายถึง ความสามารถในการอ่านข่าวสาร สื่อสิ่งพิมพ์, บทความ, สารคดี, เรื่องสั้น และวรรณคดี เพื่อแปลความ ดีความ จากบทอ่าน แล้วสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน พร้อมทั้งระบุเหตุผล ข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน สามารถอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน สามารถวัดได้จากแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบเขียนตอบ จำนวน 5 ข้อ ซึ่งวัดจากองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ 2) การบูรณาการและการตีความเนื้อหา และ 3) การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สูงขึ้น

2. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของบริบทปัจจุบันที่สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้จริง สามารถพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นจะเป็นแนวทาง ในการพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับสาระอื่นๆ ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- 1.1 ความสำคัญของการเรียนภาษาไทย
- 1.2 การเรียนรู้ภาษาไทย
- 1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
- 1.4 คุณภาพผู้เรียน
- 1.5 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
- 1.6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้

- 2.1 ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้
- 2.2 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้
- 2.3 การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้
- 2.4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้
- 2.5 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

3. เมตาคอกนิชัน

- 3.1 ความหมายของเมตาคอกนิชัน
- 3.2 ความสำคัญของเมตาคอกนิชันที่มีต่อการอ่าน
- 3.3 องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน
- 3.4 กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน

4. แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

- 4.1 พื้นฐานแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้
- 4.2 ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้
- 4.3 องค์ประกอบของการเสริมต่อการเรียนรู้

- 4.4 กลวิธีและเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้
- 4.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมต่อการเรียนรู้
- 4.6 แนวทางการออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้
- 4.7 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้
5. การอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 5.1 ความหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 5.2 ขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 5.3 แนวทางการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - 5.4 การวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ความสำคัญของการเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจกรรม และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

การเรียนรู้อ่านภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนจนเกิดความชำนาญ

ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1-2)

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ

4. หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่น ของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระและมาตรฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อผู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีความรู้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 42-43)

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องและเข้าใจ ดีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็น ได้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ ทางอาชีพ และ นำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน

เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อความจาก สื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหารต่างๆ เขียนบันทึก รายงานการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนทางวิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการ อ้างอิง ผลิตผลงานของตนเองในรูปแบบต่างๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งประเมินงาน เขียนของผู้อื่นและนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง

ตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู มีวิจารณญาณในการเลือก เรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเรื่องที่ฟังและดู ประเมินสิ่งที่ฟังและดูแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีทักษะการพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พูดแสดงทรรศนะ ได้แย้ง โต้แย้ง และ เสนอแนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

เข้าใจธรรมชาติของภาษา อธิพิพลของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ โคลง ร่ายและฉันท์ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างถูกต้อง วิเคราะห์หลักการ สร้างคำในภาษาไทย อธิพิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและภาษาถิ่น วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในสาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 18) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
สาระที่ 1 การอ่าน มฐ.ท 1.1 ใช้ กระบวนการอ่านสร้าง ความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิตและมีนิสัยรักการ อ่าน	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และ บทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน 2. ตีความ แปลความ และ ขยายความเรื่องที่อ่าน 3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่อง ที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล 4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่อง ที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำ ความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	1. การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้วประเภทต่างๆ เช่น บทความ นวนิยาย และความเรียง - บทร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และลิลิต 2. การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น - ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชน - บทความ - นิทาน - เรื่องสั้น

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	5. วิเคราะห์ วิจาร์ณณ์ แสดงความคิดเห็นได้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล	- นวนิยาย - วรรณกรรมพื้นบ้าน - วรรณคดีในบทเรียน
	6. ตอบคำถามจากการอ่าน ประเภทต่างๆภายในเวลาที่กำหนด	- บทโฆษณา - สารคดี - บันทึกคดี
	7. อ่านเรื่องต่างๆแล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน	- ปาฐกถา - พระบรมราชาวาท - เทศนา
	8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ	- คำบรรยาย - คำสอน - บทร้อยกรองร่วมสมัย - บทเพลง - บทอาเศียรวาท - คำขวัญ
	9. มีมารยาทในการอ่าน	3. มีมารยาทการอ่าน
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มฐ. 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	1. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น 2. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต	1. หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น - จุดมุ่งหมายการแต่งวรรณคดีและวรรณกรรม - การพิจารณารูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรม - การพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีในวรรณคดีและวรรณกรรม

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ	- การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
	4. สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	2. การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม - ด้านวรรณศิลป์
	5. รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา	- ด้านสังคมและวัฒนธรรม
	6. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	3. การสังเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม 4. วรรณกรรมพื้นบ้านที่แสดงถึง- ภาษา กับวัฒนธรรม- ภาษาถิ่น 5. บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า- บทอาขยานตามที่กำหนด

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง พบว่า การอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสำคัญอย่างยิ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้มาตรฐานต่างๆ ซึ่งเน้นการอ่านเชิงวิเคราะห์ และการอ่านจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่หลากหลาย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสิ่งพิมพ์, บทความ, สารคดี, เรื่องสั้น และวรรณคดี ซึ่งเป็นสาระที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและเป็นบทอ่านที่ให้คุณค่าต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

1. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย มีดังนี้ (วรณี โสมประยูร, 2553)

1.1 ฝึกทักษะการฟัง ดู พูด อ่าน และเขียนให้ถูกต้องคล่องแคล่ว โดยการฝึกทักษะแต่ละอย่างให้แม่นยำ แล้วจึงฝึกทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กัน รวมทั้งส่งเสริมความคิดควบคู่กันไป ด้วย การกำหนดจุดประสงค์ในการสอน แม้ว่าจะกำหนดทักษะใดทักษะหนึ่งขึ้นมา เช่น ฟังแล้วจับใจความสำคัญได้ ในขั้นของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะมีการอ่าน คือ มีคนอ่านให้ฟัง และมีการพูดเพื่อตอบคำถามแสดงความเข้าใจ นอกนั้นอาจมีการเขียนตอบคำถาม ดังนั้นจะเห็น

ได้ว่า ทักษะทางภาษาจะสัมพันธ์กันตามธรรมชาติ การสอนภาษาไทยเชิงทักษะสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งที่ครูควรคำนึงถึงเป็นอย่างมาก

1.2 สอนให้ถูกต้องตามหลักการสอนภาษา การเรียนภาษาเป็นการเลียนแบบอย่างหนึ่ง ผู้เรียนจะต้องภาษาที่เป็นต้นแบบจากครูผู้สอน ต่อจากนั้น ผู้เรียนจะรู้จักปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นภาษาของตนเองจากการฝึกทักษะภาษาบ่อยๆ และท้ายสุดผู้เรียนจะพัฒนาการใช้ภาษาจากความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้รูปแบบการใช้ภาษาใหม่ๆ

กระบวนการเรียนภาษาไทยโดยทั่วไปอาจจะเริ่มต้นจากการเรียนคำก่อน ผู้เรียนจะต้องฝึกอ่านและเข้าใจความหมายของคำ รู้จักนำคำไปใช้แต่งประโยค ให้ถูกต้องได้ใจความ จากนั้นฝึกการนำประโยคไปเรียงต่อกันให้เป็นเรื่องราวหรือเป็นข้อความตามลำดับ การฝึกทักษะการใช้ภาษาเน้นการสื่อความหมายให้ตรงกัน ตลอดจนส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีวิจารณญาณในการใช้ภาษา

1.3 ฝึกให้ผู้เรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาควบคู่ไปกับการใช้ภาษาและให้รู้วัฒนธรรมทางภาษา

1.4 ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และสังเคราะห์สิ่งที่ได้ฟัง และอ่าน เพื่อฝึกความคิดการแก้ปัญหาและให้มีวิจารณญาณในการใช้ภาษา

1.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนภาษาไทยไปใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ

2. การสอนภาษาไทย

2.1 การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยต้องจัดอย่างมีกระบวนการ เช่น การฝึกทักษะต่างๆ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะ การฝึกคิดและวิจารณญาณในการใช้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การฝึกให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่ม การส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนภาษาของตนเองโดยใช้ทักษะกระบวนการพัฒนา เป็นต้น

2.2 วิธีสอนภาษาไทย ครูต้องรู้จักเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมในการสอนภาษาไทย โดยเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมในทักษะต่างๆ วิธีสอนที่ควรนำมาใช้ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การสาธิต การแบ่งกลุ่มค้นคว้า การแบ่งกลุ่มระดมความคิด การแบ่งกลุ่มทำงาน การค้นคว้ารายบุคคล การสอนเป็นรายบุคคล การแสดงบทบาทสมมุติ การใช้เกมและเพลง ประกอบการสอน การใช้บทเรียนสำเร็จรูปหรือศูนย์การเรียนรู้ การใช้สถานการณ์จำลองและการสอนเป็นคณะ ฯลฯ

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย พอสังเขป

2.3.1 คิดวิเคราะห์หิวจรณั ให้ผู้เรียนสังเกตข้อความที่ครูสื่อสารให้ผู้เรียนแล้ว คิดวิเคราะห์หือภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ผู้รับสาร โอกาสที่ใช้ในการสื่อสารและวิธีการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก และเป็นความจำเป็นของการใช้ภาษาสื่อสารให้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

2.3.2 กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนวางแผนกำหนดวิธีการนำเสนอ เช่น การใช้ภาษาในการช่วยๆ ทำท่าย หรืออุปมาอุปไมย กำหนดรูปแบบของภาษาที่จะนำเสนอและกำหนดโครงเรื่อง ประกอบด้วยบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกซ้อมการนำเสนอ เช่น พูดในใจ พูดหน้ากระจก เขียนใส่กระดาษให้คนอื่นอ่าน เป็นต้น

2.3.3 ปฏิบัติด้วยความชื่นชม ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามแผน โดยการนำเสนอด้วยวิธีการภาษาและโครงเรื่องที่ได้กำหนดไว้ โดยครูคอยกระตุ้นและให้กำลังใจให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยความชื่นชม

2.3.4 ประเมินระหว่างปฏิบัติ ขณะที่ผู้เรียนนำเสนอเรื่องราวด้วยวิธีการต่างๆ อยู่ นั้น ครูคอยแนะนำให้ผู้เรียนสังเกตการณ์นำเสนอของตนเองว่ามีข้อบกพร่องอะไร มีสาเหตุมาจากอะไร และจะมีแนวทางแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

2.3.5 ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เมื่อผู้เรียนได้สังเกตและประเมินการนำเสนอของตนเองจนทราบข้อบกพร่องและวิธีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เรียนปรับปรุงการนำเสนอของตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

2.3.6 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ เมื่อผู้เรียนได้รับปรุงการนำเสนอของตนเองดีขึ้นแล้ว ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติซ้ำ ๆ จนเกิดทักษะ และให้ผู้เรียนอภิปรายถึงผลที่ได้จากการนำเสนอ นั้น เช่น ให้ผู้รับสารเข้าใจสารอย่างถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

จากแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นควรจัดอย่างมีกระบวนการที่เน้นทักษะ ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์จากสิ่งที่ได้ อ่าน รวมถึงการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องี่อ่าน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

รูปแบบการจัดการเรียนรู้

ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Teaching Learning Model) ซึ่งในกลุ่มของนักการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีการใช้คำที่หลากหลาย เช่น Model of

Teaching, Teaching Model, Instruction Model หรือ Teaching Learning Model ซึ่งหมายถึง รูปแบบการสอน, รูปแบบการเรียนรู้, รูปแบบการเรียนการสอน, รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้คำว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

Saylor, et al. (1981, p. 271) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนของการเรียนที่มีการจัดกระทำชุดของพฤติกรรมต่าง ๆ ไว้เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งโดยเฉพาะ

Joyce, & Weil (2009, p. 7) ให้คำจำกัดความของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่ารูปแบบ การจัดการเรียนรู้ คือ แบบ (Pattern) หรือแผน (Plan) ที่จะนำไปใช้เพื่อจัดการเรียนรู้หรือเป็น แนวทางในการสอนของครูที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ข้อความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยม วิธีการคิด และ วิธีการแสดงออกในการเรียนรู้ของตนให้ง่ายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วรรณิ โสภประยูร (2548, หน้า 3) กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่า รูปแบบการเรียน การสอน หมายถึง โครงสร้างที่เป็นกรอบกระบวนการสอน (Teaching process frame) แบบ แผนการสอน (Teaching pattern) เพื่อแสดงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ อย่างมีระเบียบและเป็นระบบ ทุกขั้นตอนจะมีการประสานสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องครบวงจร โดย แต่ละขั้นจะชี้แนะหรือบ่งบอกพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างสมบูรณ์

ทิตินา แคมมณี (2550, หน้า 3-4) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่า คือ สภาพ ลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบ ระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วย กระบวนการ หรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือ รูปแบบ ต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถเป็นแบบแผนในการเรียน การสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เฉพาะรูปแบบนั้นๆ

สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนหรือสภาพการจัดการเรียนการ สอนที่จัดไว้อย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีสอน เทคนิคการสอนต่าง ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่ ยึดถือและรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

Anderson (1997, pp. 521-522) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ที่สำคัญประกอบด้วย

1. หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ กล่าวถึงความเชื่อ และแนวคิดที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จะเป็นตัวชี้้นำในการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการในรูปแบบการจัดการเรียนรู้
2. เป้าหมายและวัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ได้แก่ การวางเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน หรือเป็นการระบุเป้าหมายในการทำงานของผู้เรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินการ
3. สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย เนื้อหา และกระบวนการในการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
4. การสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ช่วยให้การปฏิบัติแต่ละขั้นตอนของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง และตรงตามรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ ได้กำหนดไว้
5. การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และทราบประสิทธิผลของรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้ และกระบวนการทั้งหมดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

Joyce, & Weil (2009, p.100) กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการดังนี้ คือ

1. แนวคิดและหลักการของรูปแบบซึ่งจะเป็นตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ซึ่งจะอาศัยความเชื่อ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น
3. เนื้อหา เป็นเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่จะใช้ในการเรียนการสอน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรม วิธีการ และขั้นตอนของการปฏิบัติในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้
5. การวัดและการประเมินผล เป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นตัวบอกถึงผลการดำเนินตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย

Huitt (2005, pp. 1-5) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องประกอบด้วย เนื้อหา กระบวนการนำเข้า กระบวนการในห้องเรียน เช่น บรรยายภาคีในห้องเรียน หรือการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผลลัพธ์หรือผลผลิตจากกระบวนการ

ทิตินา แชมมณี (2550, หน้า 219-220) กล่าวว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้อง ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักการของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ
2. มีการบรรยาย และอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของ ระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ
4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้ กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากข้อมูลองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างกล่าว สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียน การสอนต้องประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องพัฒนาองค์ประกอบหลายประการทั้งทฤษฎี การเรียนรู้ ลักษณะเนื้อหาวิชา ระดับการศึกษา ระบบการเรียนการสอน รวมทั้งรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่มีผู้พัฒนาขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐาน และนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้

Joyce, Weil, & Showers (1992, p. 2) ได้อธิบายกระบวนการในการพัฒนา รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ขั้นการออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่จำเป็นและควรให้ ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ เพราะจะเป็นสิ่งที่บอกถึงประเด็นของตัวชี้นำ การกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินงาน
2. ขั้นจุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้
3. ขั้นสาระและกระบวนการ เป็นส่วนที่ระบุถึงเนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะใช้ในการ จัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

4. ขั้นตอนกิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นส่วนที่ระบุถึงวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ เมื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้

5. ขั้นตอนการวัดและประเมินผล เป็นส่วนที่ประเมินถึงประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ซึ่งในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้ (Joyce, & Weil, 1996, p. 20)

1. ศึกษาแนวคิดและองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสอน เป็นการศึกษาวិเคราะห์ประเด็นสำคัญสำหรับนำมาใช้ในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนา

2. กำหนดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน เช่น จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการสอน ขั้นตอนและกิจกรรมการสอน การวัดและการประเมินผล เป็นต้น และเป็นการกำหนดความสัมพันธ์แต่ละองค์ประกอบให้สอดคล้องกันตามแนวคิดและหลักการพื้นฐานที่ใช้

3. ตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการหาข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อยืนยันว่าแผนการจ้ดองค์ประกอบต่างๆ ที่ได้พัฒนาขึ้นอย่างมีระบบนี้มีคุณภาพและประสิทธิภาพจริง กล่าวคือ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้และเกิดผลต่อผู้เรียนตามที่ต้องการหรือที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้

4. การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการปรับแก้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น มีข้อบกพร่องน้อยลง โดยการนำสิ่งที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ปรับปรุงนี้อาจเป็นองค์ประกอบ ลักษณะความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ตลอดจนแนวการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

ในระยะต่อมา Joyce, & Weil (2009) เสนอสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรมีทฤษฎีรองรับ

2. เมื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลายต้องมี การวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎี และตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้ในสภาพการณ์จริง และนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไข

3. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ อาจจะออกแบบให้ใช้ได้ในวงกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

4. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ จะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ยึดถือเป็นตัวตั้งในการพิจารณาเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้

ทศนา แคมมณี (2550, หน้า 245) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1. ขั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และข้อค้นพบจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน หรือปัญหาจากเอกสาร ผลการวิจัย การสังเกต หรือสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ขั้นการกำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบอื่นๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบระเบียบ การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนเพื่อให้การสอนบรรลุผลสูงสุด

3. ขั้นการกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มน้อย ผู้สอนจะต้องเตรียมงานหรือจัดสภาพการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ขั้นการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยทั่วไปจะใช้วิธีการต่อไปนี้

4.1 ประเมินความเป็นไปได้เชิงทฤษฎีโดยคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

4.2 ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการโดยการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

5. ขั้นการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 2 ระยะ คือ

5.1 ระยะก่อนนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน ในระยะนี้ใช้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้เชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง

5.2 ระยะหลังนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน ในระยะนี้อาศัยข้อมูลจากการทดลองใช้เป็นตัวชี้้นำในการปรับปรุง และอาจจะมีการนำรูปแบบ การสอนไปทดลองใช้และปรับปรุงซ้ำจนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

จากข้อมูลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นมีขั้นตอนของการพัฒนาที่เริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กำหนดหลักการ จุดมุ่งหมายและองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ต่อจากนั้น กำหนดรายละเอียดของการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ทำการประเมินความเป็นไปได้ของ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทั้งในเชิงทฤษฎีและในเชิงปฏิบัติการ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้

การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ในการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ นั้น มีนักการศึกษา ได้นำเสนอแนวทางในการเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

Joyce, & Weil (2009, pp. 179-182) อธิบายถึงการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Orientation to the Model) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นมาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบ (goal) ทฤษฎีและข้อตกลงเบื้องต้น (assumptions) ที่รองรับรูปแบบ หลักการและมโนทัศน์สำคัญ (major concepts) ที่เป็นพื้นฐานรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 2 ตัวรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (The Model of Teaching) เป็นการอธิบาย และให้รายละเอียดของตัวรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งนำเสนอเป็นเรื่อง ๆ อย่างละเอียดและแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่นำไปสู่การปฏิบัติ โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ

1. โครงสร้างของรูปแบบ (Syntax) เป็นการอธิบายถึงขั้นตอนการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติโดยจะมีลำดับขั้นตอนของกิจกรรม ซึ่งแต่ละรูปแบบมีจำนวนขั้นตอนการสอนเฉพาะของตนเอง
2. ระบบสังคม (Social System) เป็นการอธิบายบทบาท และความสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน บทบาทการเป็นผู้นำของผู้สอนในแต่ละรูปแบบจะแตกต่างกันไป เช่น เป็นผู้นำกิจกรรม ผู้อำนวยการความสะดวก ผู้ให้คำแนะนำ เป็นแหล่งข้อมูล เป็นต้น
3. หลักการตอบสนอง (Principles of Reaction) เป็นการอธิบายถึงการตอบสนองของผู้สอนต่อผู้เรียน และการตอบสนองต่อสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ
4. ระบบที่สนับสนุน (Support System) เป็นการอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นในการสนับสนุนรูปแบบแต่ละรูปแบบ หรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ (Application) เป็นส่วนที่เสนอคำแนะนำ และข้อสังเกตต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การสอนตามรูปแบบมีประสิทธิภาพ เช่น ลักษณะของเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ระดับของผู้เรียน สื่อและแหล่งเรียนรู้และคำแนะนำอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้

ส่วนที่ 4 ผลที่จะเกิดขึ้นจากการสอน (Instructional and Nurturing Effects) ซึ่งรวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม รูปแบบการจัดการเรียนรู้แต่ละรูปแบบจะส่งผลต่อ

ผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลโดยตรงเกิดจากการสอนของผู้สอนหรือเกิดจากกิจกรรมที่จัดขึ้นตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ส่วนผลทางอ้อมเกิดจากสภาพแวดล้อม ซึ่งถือเป็นผลกระทบที่เกิดจากการสอนตามรูปแบบนั้นและเป็นสิ่งที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้น

จากข้อมูลการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าว สรุปได้ว่า แนวทางในการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยสิ่งที่จะต้องนำเสนอโดยเริ่มจากการกล่าวถึงทฤษฎีหลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ ที่นำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตัวรูปแบบการเรียนรู้ แนวทางในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และการกล่าวถึงผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเรียนการสอนตามรูปแบบนั้น ๆ

การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของนักการศึกษา ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

Anderson (1997, pp.521- 522)	Joyce, & Weil (2009, pp. 100)	ทิตินา แชมมณี (2550, หน้า 219-220)	ผลการสังเคราะห์ องค์ประกอบของ รูปแบบการจัด การเรียนรู้
องค์ประกอบของ รูปแบบ ประกอบด้วย 1. หลักการของ รูปแบบ 2. เป้าหมายและ วัตถุประสงค์ 3. สาระการเรียนรู้ หรือเนื้อหา	รูปแบบการจัด การเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. แนวคิด และ หลักการของ รูปแบบ 2. วัตถุประสงค์ ของรูปแบบการ จัดการเรียนรู้	องค์ประกอบของรูปแบบ การเรียนการสอน มีดังนี้ 1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็น พื้นฐานของรูปแบบ 2. การบรรยายหรืออธิบาย สภาพหรือลักษณะของการ จัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้อง กับหลักการที่ยึดถือ	องค์ประกอบของรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ มีดังนี้ 1. หลักการ หรือแนวคิด พื้นฐานของรูปแบบ 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ 3. เนื้อหา 4. กระบวนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้

ตาราง 2 (ต่อ)

Anderson (1997, pp.521- 522)	Joyce, & Weil (2009, pp. 100)	ทิตินา แชมมณี (2550, หน้า 219-220)	ผลการสังเคราะห์ องค์ประกอบของ รูปแบบการจัด การเรียนรู้
4. การสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้	3. เนื้อหาหรือ สาระการเรียนรู้ที่ จะใช้ในการเรียน การสอน	3. การจัดองค์ประกอบและ ความสัมพันธ์ของระบบ สามารถนำผู้เรียนไปสู่ เป้าหมายของระบบหรือ กระบวนการนั้น	5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
5. การวัดและ ประเมินผล	4. กิจกรรมการ เรียนการสอน ขั้นตอนของการ ปฏิบัติในการนำ รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ไปใช้	4. การอธิบาย ให้ข้อมูล เกี่ยวกับวิธีสอนหรือเทคนิค การสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้ กระบวนการเรียนการสอน นั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพ สูงสุด	6. การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
	5. การวัดและ ประเมินผล		

จากตาราง 2 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์
จากแนวคิดของนักการศึกษา ซึ่งนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้
มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการหรือแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
3. เนื้อหา
4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เมตาคอกนิชัน

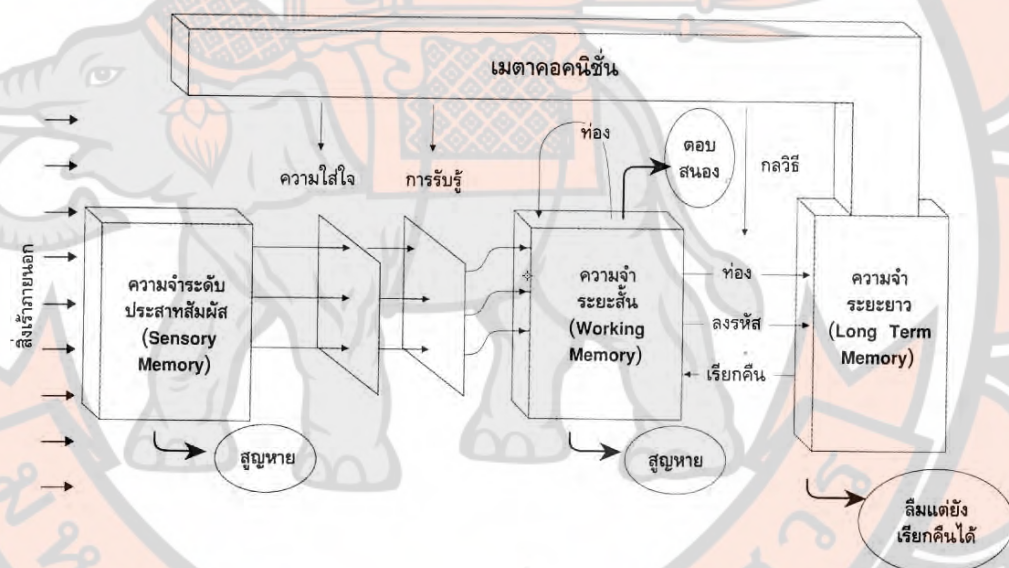
เมตาคอกนิชัน (Metacognition)

เมตาคอกนิชัน มีนักการศึกษา และนักทฤษฎี ได้ให้คำนิยาม คำว่า เมตาคอกนิชัน ซึ่งเป็นชื่อเรียกการคิดประเภทหนึ่งที่ได้ใช้ชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น เมตาคอกนิชัน การคิดอภิमान อภิปัญญา การควบคุมการรู้คิด หรือ เมตาคอกนิชัน แต่ทุกชื่อเรียกมีความหมายจากรากศัพท์คำเดียวกัน คือ Metacognition ซึ่งหมายถึง การตระหนักรู้การรู้คิดตลอดจนการควบคุมความคิดตนเอง “การรู้คิด” หรือ Metacognition เป็นอีกหนึ่งแนวคิดที่มีพื้นฐานการคิดมาจากสาขาทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นศาสตร์สำคัญในการจัดการศึกษา และมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา จึงถือได้ว่า เมตาคอกนิชัน เป็นยุทธวิธีสำคัญในการนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่ง Flavell (1976, 1977, 1979) เป็นผู้เริ่มต้นในการศึกษาเรื่องนี้ เมื่อกล่าวถึง เมตาคอกนิชัน จะอ้างถึงความรู้ของคนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและผลของปัญญาหรือ cognition (การคิด) ของเขาเอง หรือเรื่องใด ๆ ที่สัมพันธ์กัน เมตาคอกนิชัน เมื่ออ้างถึงดังในเรื่องการสะท้อนความคิด (active monitoring) อย่างกระตือรือร้น และในเรื่องผลของการทำให้เป็นปกติ และเรื่องการประสานกันอย่างสอดคล้องกันของกระบวนการเหล่านี้ เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น เมตาคอกนิชัน จะเป็นการรับรู้ถึงการคิดของคน ขณะที่คนลงมือทำงานเฉพาะอย่างหนึ่งอย่างใด และใช้การรับรู้นี้เพื่อควบคุมสิ่งที่กำลังกระทำอยู่นั้น metacognition เกี่ยวข้องกับเรื่องหลัก 2 อย่างคือ 1) ความรู้และการควบคุมตัวเอง (Knowledge and Control of Self) และ 2) ความรู้และการควบคุมกระบวนการ (Knowledge and Control of process) ซึ่งสามารถอธิบายได้จากแนวคิดของนักการศึกษา ดังนี้

1. ความรู้และการควบคุมตัวเอง เกี่ยวข้องกับพันธสัญญา (commitment) และเจตคติ (attitude) Perkins (1986, unpagged) พบว่าคนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีพันธสัญญาในสถานการณ์ที่คนอื่นไม่มี Blasi, & Oresick (1986) ได้กำหนดพันธสัญญาเป็นหลักพื้นฐานในตัดสินใจ การตัดสินใจที่จะนำพลังทั้งหลายไปใช้ในการทำงาน พันธสัญญาไม่ใช่อะไรที่อยู่นอกเหนือการควบคุม โดยพวกเขาเลือกที่จะทำตามพันธกรณีในงานที่ทำ หรือพวกเขาเลือกที่จะไม่ทำตามพันธสัญญา สำหรับทัศนคติ (Attitude) มีความโน้มเอียงที่ควรพิจารณาว่าได้เลือกที่จะทำตามพันธสัญญาหรือไม่ ทัศนคติจึงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับระดับของพันธสัญญา เป็นทัศนคติของคณะที่เข้าทำงาน แบบจำลองพฤติกรรมมนุษย์ Weiner (1983) ได้ให้สัจพจน์ (postulate) ไว้ว่าพฤติกรรมสามารถอธิบายได้ว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักสามอย่าง คือ ทัศนคติ อารมณ์ และการกระทำ บางครั้งอารมณ์ เป็นสาเหตุของทัศนคติ ที่ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรม แต่ทัศนคติสามารถก่อให้เกิดอารมณ์ได้ ในทางกลับกันมีผลต่อพฤติกรรมด้วย

2. ความรู้ และการควบคุมกระบวนการ เป็นชนิดความรู้ที่สำคัญใน เมตาคognition
 ความรู้ 3 ชนิดที่สำคัญต่อ เมตาคognition คือความรู้เชิงประกาศ ความรู้เชิงกระบวนการ และ
 ความรู้เชิงเงื่อนไขและบริบท ความรู้เชิงประกาศเป็นความรู้เกี่ยวกับความจริงทั้งหลาย ส่วนความรู้
 เชิงกระบวนการ รวมทั้งสารสนเทศเกี่ยวกับการกระทำต่าง ๆ (action) ที่ต้องนำมาใช้ทำงาน คือ
 การรู้ว่าทำอย่างไร

นอกจากนี้พื้นฐานสำคัญของกระบวนการเมตาคognitionที่ใช้ในการบริหารควบคุม
 กระบวนการประมวลผลข้อมูล ประกอบด้วย แรงจูงใจ ความตั้งใจ และความมุ่งหวังต่างๆ รวมทั้ง
 เทคนิคและกลวิธีต่างๆ ที่บุคคลใช้ในการบริหารควบคุมตนเอง ดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงกระบวนการคิดในกรอบทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลผลข้อมูล

ที่มา: Eggen, & Kauchak, 1997, p 206 อ้างอิงใน ทิศนา แหมมณี, 2553, หน้า 83

จากภาพจะเห็นได้ว่ากระบวนการรู้คิดตั้งแต่ ความใส่ใจ ในการรับรู้ เช่น หากนักเรียน
 ตระหนักว่าตนเองจะสามารถเรียนได้ดี หากให้ความใส่ใจสิ่งที่ครูสอน นักเรียนคนนั้นก็ควบคุม
 ตนเองได้ ใส่ใจในสิ่งที่ครูสอน การรู้คิดประการต่อไปคือ การรับรู้ ตัวอย่างเช่น นักเรียนที่ตระหนัก
 รู้ว่า การรับรู้ของตนเองอาจจะผิดพลาดได้ จึงยังไม่ตัดสินใจจนกว่าจะได้ข้อมูลที่เพียงพอ แสดงให้
 เห็นว่าการรู้คิด (Metacognition) สามารถควบคุมการกระทำได้ นอกจากนี้การรู้คิดและตระหนัก

ในความสามารถของตนเองนำไปสู่การคิดหากลวิธีต่างๆ ที่จะมาช่วยให้ตนจดจำสิ่งที่เรียนได้ดี เช่น การจำเป็นกลอน ตัวอักษรย่อ ทำเป็นรหัส หรือผูกเรื่องราว เป็นต้น

ความหมายของเมตาคอกนิชัน

การอธิบายถึงความหมายของเมตาคอกนิชันเป็นแนวทางจิตวิทยาการเรียนรู้ โดยมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศให้ความสนใจและทำการศึกษาค้นคว้ามาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการคิดที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากเมตาคอกนิชันมีความสำคัญต่อกิจกรรมทางปัญญาหลายอย่าง เช่น การสื่อสาร การลงใจ ความเข้าใจ การรับรู้ ความจำ และการแก้ปัญหา จากการศึกษาพบว่ามีการศึกษาให้ความหมายของเมตาคอกนิชันไว้ ดังนี้

Flavell (1976) ได้กล่าวถึง ความหมายของเมตาคอกนิชันคือ การที่บุคคลรู้ถึงกระบวนการคิด รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการคิดของตนเอง หรือที่เรียกว่าเป็นการคิดเกี่ยวกับความคิด (thinking about thinking) ดังนั้นเมตาคอกนิชัน จึงเทียบเคียงได้กับการคิดเกี่ยวกับการคิด ซึ่งเมื่อกกล่าวถึง เมตาคอกนิชัน จะอ้างถึงความรู้ของคนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและผลของ cognition (การคิด) ของเขาเอง หรือเรื่องใด ๆ ที่สัมพันธ์กันเมตาคอกนิชัน เมื่ออ้างถึงเรื่องอื่น ๆ ดังในเรื่องการสะท้อนความคิด (active monitoring) อย่างกระตือรือร้น และในเรื่องผลของการทำให้เป็นปกติ และเรื่องการประสานกันอย่างสอดคล้องกันของกระบวนการเหล่านี้ คิดของตนได้ งานวิจัยจำนวนมากแสดงให้เห็นว่าการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบอภิปัญญา ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี

ทิสนา เขมมณี และคณะ (2544 หน้า 155) โดย พิมพันธ์ เดชะคุปต์ ได้กล่าวถึงเมตาคอกนิชัน หมายถึง การควบคุมและการประเมินการคิดของตนเอง หรือความสามารถของบุคคลที่ได้รับการพัฒนา เพื่อควบคุมกำกับกระบวนการทางปัญญา หรือกระบวนการคิด มีความตระหนักในงานและสามารถใช้ยุทธวิธีในการทำงานจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์

สรุปได้ว่า ความหมายของเมตาคอกนิชันเป็นความสามารถของบุคคลในการรู้คิดในตนเองที่สามารถประเมินการคิดของตนเองในการทำงาน โดยมีการตระหนักรู้มาเป็นตัวกำกับพื้นฐานสำคัญในการตรวจสอบความสามารถในการรู้คิดของตนเอง การควบคุมกระบวนการรู้คิด การกำกับกระบวนการ และสถานการณ์ปัญหา การตระหนักรู้ทางปัญญา และกลไกของการนำไปใช้ เมตาคอกนิชันที่สัมพันธ์กัน ดังนั้นการสร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ และกำกับตนเองได้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของเมตาคอกนิชัน

ความสำคัญของเมตาคognitionชั้นที่มีต่อการอ่าน

ความสำคัญของเมตาคognitionชั้นที่มีต่อการอ่านนั้น มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญไว้ดังนี้

Brown (1980) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเมตาคognitionชั้นที่มีต่อการอ่านว่า ในขณะที่ผู้อ่านหนังสืออย่างราบรื่นโดยใช้กลวิธีต่างๆ ทั้งทักษะในระดับพื้นฐาน และในระดับสูงนั้น ผู้อ่านใช้ทักษะการอ่านอย่างไม่รู้สึกรู้สีกตัว ทักษะในขั้นตอนนี้คือการเรียนรู้ที่เป็นไปโดยที่ไม่รู้ตัว (Cognition) แต่เมื่อใดที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจกับบทอ่านได้ จึงพยายามหาต้นเหตุของความล้มเหลว พยายามหากลวิธีอื่นๆ หรือปรับปรุงกลวิธีที่ใช้อยู่แล้วเพื่อเอาชนะความล้มเหลว ทักษะในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเองโดยสามารถบอกได้ว่าจะใช้กลวิธีใดมาช่วยทำความเข้าใจกับบทที่อ่าน เรียกว่าเป็นทักษะอภิปัญญา หรือ เมตาคognition

Loper (1982, pp.61-68) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของเมตาคognition (Metacognition) และการคิด (Cognition) ไว้ว่า ในการเผชิญกับปัญหาและความยุ่งยาก การรู้คิดจะทำหน้าที่ในการประเมินสถานการณ์และตัดสินใจว่าจะทำอะไรต่อไป เช่น กระตุ้นการใช้กลวิธีการคิดบางอย่างขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหานั้น ส่วนการคิดนั้นเป็นพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้ในเชิงปัจเจก (Declarative knowledge) และความรู้เชิงกระบวนการ (Procedural knowledge) ที่ทำให้งานสำเร็จ ส่วนการรู้คิด (Metacognition) เป็นความรู้ในกระบวนการคิด ซึ่งเกิดจากจิตสำนึกที่อยู่ภายใต้อำนาจจิตใจ มีพื้นฐานอยู่บนความรู้เชิงเงื่อนไข (Conditional knowledge) ที่สามารถรู้และควบคุมการใช้ความรู้เชิงปัจเจกและความรู้เชิงกระบวนการ หรือกล่าวได้ว่าการคิดอภิปัญญาเป็นการคิดที่สามารถควบคุมการทำงานของกลวิธีของการคิดได้นั่นเอง

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544, หน้า 1) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนนับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญโดยมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถ และทักษะด้านต่าง ๆ ของนักเรียน เพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้พึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนเองได้ (Metacognition) คือ รู้วิธีคิดของตนเองและพร้อมจะปรับเปลี่ยนวิธีคิดได้อย่างเหมาะสม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงน่าจะเป็นแนวทางในการเสริมสร้างให้นักเรียนตระหนักรู้กระบวนการรู้คิดของตนเองและสามารถควบคุมกระบวนการรู้คิดของตนเองได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545, หน้า 135) ได้กล่าวถึง ผู้ที่จะมีการควบคุมการรู้คิดและกำกับตนเองให้ไปสู่เป้าหมายได้ต้องมีความมุ่งมั่น ความตั้งใจ แรงจูงใจ และความมุ่งหวังหรือเป้าหมาย ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการบริหารควบคุมกระบวนการคิด

ก่อให้เกิดความพยายามในการคิดแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งตัวแปรความเชื่อในอำนาจภายในตน และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองก็เป็นตัวแปรจิตลักษณะที่ส่งผลทำให้บุคคลมีแรงจูงใจ มีความมุ่งมั่น และความพยายามในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของเมตาคอกนิชันส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีเป็นสิ่งที่ช่วยให้แต่ละคนควบคุม กระบวนการทางปัญญาของตนเองในการขับเคลื่อนพฤติกรรมเป้าหมายที่ตอบสนองต่อแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตน การตัดสินใจในการประเมินสถานการณ์สู่การแก้ปัญหากระบวนการที่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสแห่งการเรียนรู้ในการปรับเปลี่ยนความคิดและเสริมสร้างแนวทางการตระหนักรู้ กระบวนการรู้คิด และควบคุมเมตาคอกนิชันของตน และสามารถอธิบายความรู้ที่ได้นั้นได้ดีกว่า ซึ่งการเรียนรู้ที่ดี และเหมาะสม พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสอนที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยให้พึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ และตรวจสอบ กำกับความคิดของตนเองได้

องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน

เมตาคอกนิชันเป็นกระบวนการรู้คิดการคิดของตนเอง ปฏิบัติการทางสมองที่ทำงานประสานการคิด ซึ่งองค์ประกอบของการรู้คิดในลักษณะของการทำหน้าที่ควบคุมการคิดนั้นมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบได้ ดังนี้

Flavell (1985, pp.103-110) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน ไว้ 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ในยุทธวิธีการรู้คิด (Metacognitive Knowledge) เป็นความรู้ทั้งหมดที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องของการรู้คิด ซึ่งเป็นความรู้ที่ถูกเก็บสะสมผ่านประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เป็น การที่บุคคลรู้ว่า ตนเองรู้อะไร และมีความคิดอย่างไร ในเรื่องของตัวเองแปร หรือองค์ประกอบที่มีผลต่อกิจกรรมการคิด โดยแบ่งความรู้ในการคิดออกเป็นความรู้เกี่ยวกับ 3 ตัวแปร ดังนี้

- 1.1 ตัวแปรด้านบุคคล (Person Variable) หมายถึง ความรู้หรือความเชื่อที่บุคคลมีเกี่ยวกับลักษณะความสามารถทางปัญญา การคิด การเรียนรู้และการทำงานของบุคคลเป็นความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจถึงความแตกต่างและความคล้ายถึงกันทั้งภายใน และระหว่างบุคคล

- 1.2 ตัวแปรด้านงาน (Task Variable) หมายถึง เป็นความรู้เกี่ยวกับข้อมูลตามธรรมชาติของงานที่มีผลต่อการจัดงานนั้นๆ และความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานนั้นๆ อันจะมี

อิทธิพลและมีความสำคัญต่อการประมวลข้อมูล ทำให้งานบางอย่างยากหรือง่ายกว่างานอื่นๆ และทำให้รู้ถึงปัญหาและอุปสรรคของงานที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง

1.3 ตัวแปรด้านยุทธวิธี (Strategy Variable) เป็นความรู้ของบุคคลเกี่ยวกับยุทธวิธีที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการทำให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการตระหนักถึงศักยภาพหรือประโยชน์ของยุทธวิธีนั้นๆ ที่มีต่องานแต่ละอย่างเป็นการรู้ถึงเงื่อนไขว่าควรใช้ยุทธวิธีใด ในสถานการณ์ใด อย่างไร เมื่อไร จะเห็นได้ว่า ความรู้ในการรู้คิดไม่ได้แตกต่างจากความรู้ในเรื่องอื่นมากนักความรู้ในด้านนี้ยังคงเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กระบวนการหรือทั้งสองอย่างและจะต้อง ค่อยๆ สะสมขึ้นมาจากประสบการณ์ เช่นเดียวกับความรู้อื่นๆ และอาจตอบสนองโดยอัตโนมัติต่อเหตุการณ์ทางปัญญาที่คุ้นเคย

2. ประสบการณ์ในยุทธวิธีการรู้คิด (Metacognition Experience) เป็นประสบการณ์ทางความคิดหรือความรู้สึกที่มีต่อการใช้ปัญญาในการแก้ปัญหาของบุคคลและสามารถควบคุมได้ มีความสำคัญต่อการกำกับตนเองในกิจกรรมการคิดให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายที่ต้องการประสบการณ์ในการรู้คิดมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อเป้าหมายของงานและสามารถส่งผลกระทบต่อความรู้เกี่ยวกับการรู้คิดนี้ไว้หลายประการ คือ 1) นำไปสู่การสร้างเป้าหมายใหม่ อาจเป็นการทบทวนเป้าหมายที่มีอยู่เดิมหรืออาจยกเลิกเป้าหมายเดิม 2) ส่งผลกระทบต่อความรู้ในคิดแบบเมตาคอกนิชัน โดยการเพิ่มเติม ตัดทอนหรือเปลี่ยนแปลงความรู้ที่มีอยู่เดิม 3) กระตุ้นให้มีการเลือกใช้ยุทธวิธีต่างๆ หรือเลือกใช้ยุทธวิธีใหม่ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งด้านการคิดและการรู้คิด ประกอบด้วยกลวิธี

2.1 การวางแผน (Planing) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการเรียนรู้หรือการกระทำไปสู่การตัดสินใจว่าต้องเรียนรู้หรือกระทำการสิ่งใดบ้างให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

2.2 การกำกับ (Monitoring) เป็นการกำกับตรวจสอบการเรียนรู้หรือการกระทำ ความเข้าใจหรือทบทวนสิ่งที่กำลังทำอยู่ว่ามีประสิทธิภาพดีพอหรือไม่และควรดำเนินการอย่างไรต่อไป

2.3 การประเมิน (Evaluation) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้หรือผลการกระทำเป็นการตรวจสอบความเข้าใจหลังการทำการกิจกรรมว่ามีความเหมาะสมถูกต้องหรือไม่เพียงใด และยังมีวิธีการอื่นๆ ที่แตกต่างอีกหรือไม่ ซึ่งจะทำให้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง

Beyer (1987, pp. 192-193) กล่าวถึงองค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน ว่าสามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การวางแผน (Planing) ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ การกำหนดเป้าหมาย การเลือกวิธีปฏิบัติ การเรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ คาดคะเนถึงปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนการรวบรวมแนวทางเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรค การคาดคะเนหรือทำนายผลลัพธ์ไว้ล่วงหน้า

2. การกำกับติดตาม (Monitoring) ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ การกำกับจุดประสงค์ในใจ การกำกับหน้าที่ของตนเองให้เป็นไปตามขั้นตอน การรู้ว่าบรรลุจุดประสงค์ย่อยแล้วการตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติขั้นต่อไป การเลือกวิธีปฏิบัติขั้นต่อไปอย่างเหมาะสม ทำให้รู้ได้ทันทีว่ามีปัญหาและข้อผิดพลาด รู้วิธีที่จะขจัดปัญหาและข้อผิดพลาดนั้นๆ ให้หมดไป

3. การประเมินผล (Assessing) ประกอบด้วยทักษะย่อย คือ การประเมินความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ตัดสินประสิทธิภาพของแผนที่วางไว้และขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนนั้น

Woolfolk (1990, p. 262) ได้กล่าวถึง เมตาคอกนิชัน แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความตระหนัก (Awareness) เป็นการตระหนักถึง ทักษะ กลวิธี และแหล่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเรื่องของการที่บุคคลรู้ถึงสิ่งที่ตนเองคิด และสอดคล้องกับสถานการณ์การเรียนรู้ เป็นทักษะที่ทำให้บุคคลมีทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพราะจะทำให้รู้งานนั้นๆ จะต้องประกอบด้วยสิ่งใดบ้างที่จะทำให้การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพ

2. การกำกับตนเอง (Self - Regulation) เป็นการรู้ว่าจะทำงานนั้นอย่างไร และเมื่อไรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ เป็นกลวิธีในการกำกับตนเองในขณะที่กำลังคิดแก้ปัญหา ซึ่งรวมไปถึงการพิจารณาว่ามีความเข้าใจในสิ่งนั้นหรือไม่ เป็นการประเมินความพยายามในการทำงานวางแผน และขั้นตอนในการทำงาน

ทิสนา แชมมณี (2540) กล่าวถึง องค์ประกอบของเมตาคอกนิชันว่า สามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การตระหนักรู้ (Awareness) เป็นการตระหนักรู้ถึง ทักษะ กลวิธี และแหล่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และรู้ว่าจะต้องทำอะไร กล่าวคือ เป็นเรื่องของการที่บุคคลรู้ถึงสิ่งที่ตนเองคิด และความสอดคล้องกับสถานการณ์การเรียนรู้ รวมไปถึงการแสดงออกในสิ่งที่รู้ออกมาโดยการอธิบายให้ผู้อื่นฟังได้ สามารถสรุปใจความสำคัญของสิ่งที่เรียนรู้นั้น หรือมีวิธีการจำ การวางแผน ขอบข่าย การจดบันทึก และความสามารถในการสะท้อนคิดของตนออกมาในขณะที่อ่านเรื่องราว หรือในการคิดแก้ปัญหาซึ่งเป็นทักษะที่จะทำให้บุคคลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพราะจะทำให้รู้งานนั้นๆ จะต้องประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง ที่จะทำให้งานนั้นเกิดประสิทธิภาพ และทำให้สถานการณ์นั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ความสามารถในการกำกับตนเอง (Self-Regulation) เป็นความสามารถในการกำกับตนเองในขณะที่กำลังคิดแก้ปัญหา รวมไปถึงการพิจารณาว่ามีความเข้าใจในสิ่งนั้นหรือไม่

การประเมินความพยายามในการทำงาน การวางแผนในขั้นตอนการทำงาน การทดสอบวิธีการที่ใช้ การตัดสินใจในการใช้เวลา การเปลี่ยนไปใช้วิธีอื่น เพื่อแก้ปัญหา

จากการศึกษาองค์ประกอบของเมตาคอกนิชันของนักการศึกษาหลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า พื้นฐานของกระบวนการคิดจะต้องมีทั้งการตระหนักรู้ และการกำกับตนเองในการเรียนรู้หรือ การทำสิ่งต่างๆ โดยผ่าน 3 องค์ประกอบหลัก คือ การวางแผน (Planning) การกำกับ ติดตาม (Monitoring) และการประเมินผล (Evaluation)

ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน

นักการศึกษา	องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน	สรุปองค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน
Flavell (1985)	1. ความรู้ในยุทธวิธีการรู้คิด (Metacognitive Knowledge) 2. ประสบการณ์ในยุทธวิธีการรู้คิด (Metacognition Experience) ประกอบด้วย กลวิธี ดังนี้ 2.1 การวางแผน (Planing) 2.2 การกำกับ (Monitoring) 2.3 การประเมิน (Evaluation)	องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน ประกอบด้วย พื้นฐานของกระบวนการคิดจะต้องมีทั้งการตระหนักรู้ และการกำกับตนเองในการเรียนรู้หรือการทำสิ่งต่างๆ โดยผ่าน 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1. การวางแผน (Planning) 2. การกำกับ ติดตาม (Monitoring) 3. การประเมินผล (Evaluation)
Beyer (1987)	1. การวางแผน (Planning) 2. การกำกับติดตาม (Monitoring) 3. การประเมินผล (Assessing)	
Woolfolk (1990)	1. ความตระหนัก (Awareness) 2. การกำกับตนเอง (Self-Regulation)	
พิศนา แชมมณี (2540)	1. การตระหนักรู้ (Awareness) 2. ความสามารถในการกำกับตนเอง (Self-Regulation)	

กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน

การสอนอ่านนั้นในปัจจุบันมีหลากหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการอ่านตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียน การสอนอ่านแต่ละแบบล้วนมีกลวิธีในการสอนอ่านที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากลวิธีการ

สอนอ่านที่ได้แนวคิดจากกลวิธีเมตาคอกนิชันจากนักการศึกษาอย่างหลากหลาย ผู้วิจัยจึงใช้คำว่า กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ซึ่งมีผู้ที่ได้เสนอกลวิธีไว้ดังนี้

Baker, & Brown (1984, p. 351) ได้เสนอกลวิธีการสอนอ่านด้วยการประยุกต์ใช้แนวคิด เมตาคอกนิชัน ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน มุ่งให้ผู้อ่านได้สำรวจบทอ่านและจัดเตรียมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมีกิจกรรมย่อยดังนี้

1.1 กระตุ้นความรู้เดิมโดยใช้การอภิปราย ซึ่งอาจจะให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่รู้ และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่าน หรือครูอภิปรายกับผู้เรียน นอกจากนี้ครูอาจจัดเตรียมพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นสำหรับการอ่านให้กับผู้เรียน

1.2 ให้ผู้เรียนคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ เกี่ยวกับแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในเนื้อเรื่อง การทำนายปัญหาและการแก้ปัญหา การทำนายที่สมเหตุสมผลต้องอาศัยความรู้เดิม รวมทั้งเครื่องชี้แนะในบทอ่าน เช่น รูปภาพ เนื้อเรื่อง รูปแบบทางโครงสร้างของงานเขียนเป็นต้น

1.3 การตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน โดยการอ่านทุกครั้งนั้น ผู้อ่านต้องมีจุดประสงค์ในการอ่าน เพราะจะช่วยกำหนดกรอบความสนใจและช่วยให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการอ่านและการหาความหมายตลอดจนการทำความเข้าใจ นอกจากนี้ยังเป็นการตั้งความคาดหวังจากการอ่าน

1.4 การตั้งคำถาม ผู้เขียนควรจะได้รับ การฝึกยุทธวิธีนี้เป็นอย่างมาก เนื่องจากว่าเป็นผู้สร้างความหมายจากการอ่านขึ้นมา คำถามอาจใช้ถามรายละเอียดในเนื้อเรื่อง ใจความสำคัญ

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้อ่านได้ตรวจสอบการใช้กลวิธีการอ่าน การดำเนินกิจกรรมการอ่าน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การอ่านแล้วหยุดเป็นช่วงๆเพื่อสรุปย่อ และทบทวนใจความสำคัญ

2.2 การประเมินผลการทำนาย และวางแผนในการทำนายใหม่ เนื่องจากว่าในขณะที่อ่านนั้น ผู้อ่านพยายามหาคำตอบที่ได้ทำนายไว้ตั้งแต่ตอนแรกและเมื่อค้นพบข้อเท็จจริงใหม่ก็จะต้องปรับการคาดคะเน หรือตั้งสมมุติฐานขึ้นมาใหม่

2.3 ตั้งคำถามถามตัวเอง โดยจะใช้คำถามถามเกี่ยวกับส่วนที่มีปัญหา หรือขัดแย้งกับความรู้เดิมของผู้อ่าน หรือใช้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน

3. กิจกรรมหลังการอ่านมุ่งเน้นให้ผู้อ่านได้ทบทวนผลสำเร็จของการอ่าน มีกิจกรรม ดังนี้

3.1 ย่อบทอ่านทั้งหมดโดยการย่อเอาแต่ใจความสำคัญ อาจใช้การใช้คำถามการ อภิปรายกลุ่ม หรือการเขียนสรุปเป็นรายบุคคล

3.2 การประเมินผลการทำนาย เป็นการอภิปรายถึงการทำนาย เช่น ทำนายถูกได้อย่างไร ข้อมูลอะไรที่ทำให้เปลี่ยนการทำนาย

3.3 ตรวจสอบจุดประสงค์ของการอ่านที่ได้ตั้งไว้ให้ผู้เรียนกลับไปตรวจสอบหลังจากอ่านเรื่องจบแล้วว่ามีบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

3.4 ชักถามถึงสิ่งที่อ่านทั้งหมด โดยครูชักถามผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่านนั้นให้ครอบคลุมทั้งเรื่อง

Fogarty (1994, pp. 2-3) ได้เสนอกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ดังนี้

1. การวางแผนการอ่าน (Planning) เป็นการวางแผนก่อนการอ่าน ประกอบด้วย

1.1 การพิจารณาเกี่ยวกับหัวเรื่อง หรือชื่อเรื่องที่อ่าน

1.2 การพิจารณาเนื้อหาภาพรวมของเรื่องที่อ่านโดยการพิจารณาจาก

1.2.1 การอ่านหัวเรื่อง, หน้าปกและปกหลัง, สารบัญ

1.2.2 รูปภาพประกอบ กราฟ ลายเส้น และคำอธิบายภาพ

1.2.3 อ่านคำที่เน้น หัวเรื่องใหญ่ หัวเรื่องย่อย และสรุป

1.3 พิจารณาว่าเรารู้อะไรบ้าง และสามารถเชื่อมโยงสิ่งใดได้บ้าง และมีคำถามใดบ้างที่จะให้ตอบ

1.4 พิจารณาถึงโครงสร้างเนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง ว่าเป็นอย่างไร เปรียบเทียบสิ่งใดกับสิ่งใด การบรรยายมีลักษณะอย่างไร

2. การกำกับตรวจสอบการอ่าน (Monitoring during reading) เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ประกอบด้วย การเชื่อมโยง การคาดเดา การหาคำตอบจากเนื้อเรื่อง การแยกแยะโครงสร้างของเนื้อหา การเขียนข้อคิดเห็นหรือคำถามไว้ข้างๆ ระหว่างการอ่านเป็นการกำกับการอ่านของตนเองให้สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายการอ่าน

3. การประเมินการอ่าน (Evaluating) การประเมินผลการอ่านของตน เป็นการตรวจสอบผลการอ่านของบุคคลหนึ่งและเป็นการทบทวนว่าในครั้งต่อไปควรทำอย่างไร

Jacobowitz (1990 p. 523) ได้เสนอกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ดังนี้

1. ขึ้นก่อนการอ่าน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียนเกี่ยวกับผู้เขียนและความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน ตลอดจนตั้งความคาดหวังว่าต้องการทราบข้อมูลใดบ้างหลังจากอ่านไปแล้ว ซึ่งกิจกรรมก่อนการอ่านได้แก่

1.1 การวางแผนในการอ่าน

1.2 การตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน

- 1.3 การอ่านเรื่องคร่าวๆ เพื่อเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่มีอยู่
- 1.4 การมุ่งความสนใจไปที่คำศัพท์ เครื่องชี้แนะในบริบทและแนวคิดหลัก
- 1.5 การคาดคะเนล่วงหน้าโดยการใช้คำถามถามตัวเองและการตอบคำถาม
2. ขั้นขณะอ่าน นักเรียนจะได้สำรวจโครงสร้างเรื่อง เพื่อช่วยให้ทราบวิธีการเรียบเรียงความคิดในเรื่อง ซึ่งกิจกรรมการอ่านได้แก่ การกำกับและการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน เป็นการทบทวนความสนใจในการอ่านและตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะอ่าน ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

- 2.1 การอ่านแล้วหยุดเพื่อสรุปและทบทวนใจความสำคัญ
- 2.2 การตรวจสอบการทำนายที่ได้ทำไว้ในขั้นการวางแผนการอ่าน แล้วทำการทำนายหรือคาดคะเนใหม่พร้อมทั้งตรวจสอบคำตอบไปเรื่อยๆ
3. ขั้นหลังอ่าน เป็นขั้นที่นักเรียนได้ตรวจสอบประเมินผลความเข้าใจของตัวเองในการอ่าน เพื่อช่วยให้เข้าใจปัญหากิจกรรมหลัก ได้แก่

- 3.1 การประเมินผลการอ่าน
- 3.2 การตรวจสอบวัตถุประสงค์การอ่านที่กำหนดไว้
- 3.3 การประเมินความคล่องแคล่วหรือความก้าวหน้าในการอ่าน

Flood, & Lapp (1990, p.78) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน ได้แก่
 - 1.1 Previews สำรวจบทอ่านโดยดูชื่อเรื่อง ภาพประกอบ ลักษณะตัวพิมพ์เพื่อความเข้าใจในความสัมพันธ์ของความคิดและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ ดั้งที่ได้อ่าน
 - 1.2 Builds background สร้างพื้นฐานความรู้โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้พื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่ เช่น ด้วยการตั้งคำถามถามตนเองเกี่ยวกับสิ่งที่เรารู้มาแล้วเกี่ยวกับชื่อเรื่องหรือเรื่องราว ดูคำศัพท์หรือโครงสร้างที่น่าเสนอในหัวข้อเรื่องหรือเรื่องราวนั้นๆ
 - 1.3 Sets purposes ตั้งจุดประสงค์ของการอ่าน โดยการถามคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้อ่านต้องการเรียนรู้ระหว่างอ่านบทอ่านนั้น
2. กิจกรรมขณะอ่าน ได้แก่
 - 2.1 Check understanding ตรวจสอบความเข้าใจบทอ่านโดยการสรุปบทอ่านโดยใช้สำนวนของตนเองบริบทในการตีความคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมาย ด้วยการสร้างจินตภาพจินตนาการ การสรุปอย่างสมเหตุสมผล และการคาดเดา

2.2 Integrates บูรณาการ มโนคติใหม่กับความรู้อันมีอยู่เดิม ทบทวนจุดประสงค์ของการอ่านอย่างต่อเนื่อง

3. กิจกรรมหลังการอ่าน ได้แก่

3.1 Summarizes สรุปใจความบทอ่านโดยบอกเค้าโครงของเรื่องหรือใจความสำคัญของบทอ่าน

3.2 Evaluates ประเมินความคิดที่บรรจุอยู่ในบทอ่านนั้น

3.3 Makes applications ประยุกต์ใช้ความคิดที่ได้รับจากบทอ่านกับสถานการณ์ที่มีลักษณะเฉพาะ ขยายความคิดให้เกิดมุมมองที่กว้างยิ่งขึ้น

Harris, & Sipoty (1990, pp. 30-31) ได้ให้แนวทางการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ดังนี้

ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. การใส่ใจกับการอ่าน

1.1 การอ่านคร่าวๆ และเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว

1.2 ให้ความสนใจเฉพาะสิ่งที่อ่าน

ขั้นระหว่างอ่าน (While-reading)

2. การจัดเตรียมและวางแผนการอ่าน 6 วิธี คือ

2.1 การศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

2.2 การจัดระบบการอ่าน เป็นความเข้าใจและเป็นการใช้เงื่อนไขที่สัมพันธ์กับการอ่านภาษาใหม่

2.3 การตั้งเป้าหมายและจุดประสงค์ในการอ่าน เป็นการตั้งเป้าหมายของการอ่านรวมถึงจุดประสงค์ระยะยาวและจุดประสงค์ระยะสั้น

2.4 การกำหนดจุดประสงค์การอ่าน เป็นการกำหนดจุดประสงค์ของการอ่านเฉพาะอย่าง

2.5 การวางแผนสำหรับการอ่าน เป็นการวางแผนเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการอ่าน ภาษา และหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับงานนั้นๆ

2.6 การหาโอกาสฝึกปฏิบัติ เป็นการค้นหาหรือสร้างโอกาสที่จะฝึกปฏิบัติ

ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading)

3. การประเมินผลการอ่าน

3.1 การตรวจสอบผลการอ่านของตน เป็นการระบุข้อผิดพลาดในความเข้าใจในการอ่านภาษา

3.2 การประเมินผลการอ่านของคน เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าในการอ่านของตน

Oxford (1990 อ้างอิงใน ทิศนา แชมมณี, 2544, หน้า 162-164) ได้รวบรวมแนวคิดของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคอกนิชันในการอ่าน และได้เสนอขั้นตอนไว้ ดังนี้

1. การใส่ใจกับการอ่าน เป็นการช่วยให้ผู้อ่านได้รวบรวมความสนใจและสมาธิให้มุ่งไปยังสิ่งที่จะอ่าน กิจกรรม ทักษะ หรือเนื้อหาทางภาษา ประกอบด้วย กลวิธีดังนี้

1.1 การอ่านคร่าวๆ และเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับสิ่งที่รู้แล้ว เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจในทัศน์ หลักการ หรือเนื้อหาที่สำคัญอย่างคร่าวๆ

1.2 การให้ความสนใจเฉพาะสิ่งที่จะอ่าน เป็นการกำหนดล่วงหน้าว่า จะสนใจกับสิ่งที่จะเรียนและไม่สนใจสิ่งสอดแทรก และหรือ ให้ความสนใจกับแง่มุมเฉพาะของภาษา หรือรายละเอียดของสถานการณ์เท่านั้น

2. การจัดเตรียมและการวางแผนการอ่าน ยุทธวิธีนี้ประกอบด้วย 6 วิธี ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านได้จัดระบบ และวางแผนเพื่อให้การอ่านเป็นไปอย่างได้ผลมากที่สุด ได้แก่

2.1 การศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา เป็นความพยายามที่จะศึกษาว่า การเรียนรู้ภาษาดำเนินไปอย่างไร โดยการอ่านตำราหรือพูดคุยกับบุคคลอื่นๆ แล้วใช้ข้อมูลนั้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาของตน

2.2 การจัดระบบการอ่าน เป็นความเข้าใจและการใช้เงื่อนไขที่สัมพันธ์กับการอ่านภาษาใหม่ การจัดตารางการอ่านจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และมีสมุดบันทึกการอ่านภาษา

2.3 การตั้งเป้าหมายและจุดประสงค์ในการอ่าน เป็นการตั้งเป้าหมายของการอ่านรวมถึงจุดประสงค์ระยะยาวและจุดประสงค์ระยะสั้น

2.4 การกำหนดวัตถุประสงค์การอ่าน เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของงานการอ่านเฉพาะอย่าง เช่น การอ่านบทละครเพื่อความเพลิดเพลิน อ่านบทความเพื่อวิเคราะห์ เป็นต้น

2.5 การวางแผนสำหรับการอ่าน เป็นการวางแผนเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการอ่านภาษา และหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับงานหรือสถานการณ์การอ่านแต่ละครั้ง

3. การประเมินผลการอ่าน เป็นยุทธวิธีที่ประกอบด้วยวิธีดังต่อไปนี้

3.1 การตรวจสอบผลการอ่านของตน เป็นการระบุข้อผิดพลาดในความเข้าใจในการอ่านภาษา เป็นการค้นหาข้อผิดพลาดที่สำคัญ และพยายามจำกัดข้อผิดพลาดนั้น

3.2 การประเมินผลการอ่านของตน เป็นการประเมินความก้าวหน้าของบุคคลหนึ่งในการอ่านภาษา เช่น การตรวจสอบว่าอ่านหนังสือได้เร็วขึ้น และมีความเข้าใจมากขึ้นกว่าเดิมใน 2-3 เดือนที่ผ่านมา

ยุทธวิธีหรือเทคนิคที่ครูสามารถนำไปฝึกผู้เรียนเพื่อพัฒนาเมตาคอกนิชันในการอ่านดังนี้คือ

1. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการอ่าน โดยครูกล่าวย้ำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าอ่านเพื่อเข้าใจความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ มิใช่เป็นเพียงการอ่านออกเสียงคำต่างๆ
2. ให้ผู้เรียนตั้งจุดประสงค์ในการอ่านแต่ละครั้ง
3. ให้ผู้เรียนรู้จักตั้งคำถามถามตัวเองเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง คือ เมื่ออ่านจบแล้วผู้เรียนจะต้องตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน และทำไม จะช่วยให้ผู้เรียนมีแนวทางในการอ่านโดยรู้ว่าต้องการอะไรนั่นเอง
4. ให้ผู้เรียนตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านโดยขั้นแรกให้ผู้เรียนอ่านบทความอย่างคล่องๆ แล้วตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับบทความที่อ่านว่าผู้เขียนเขียนเกี่ยวกับอะไร ต่อมาให้ผู้เรียนอ่านอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่าผู้เขียนดำเนินกิจการตามที่ตั้งสมมุติฐานไว้หรือไม่
5. ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสรุปเนื้อหาที่อ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง
6. ฝึกให้ผู้เรียนสร้างจิตภาพเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน โดยครูอาจให้ผู้เรียนอ่านหนังสือที่ใช้ภาษาแบบพรรณนาโวหาร แล้วให้ผู้เรียนสร้างจินตภาพ พร้อมทั้งให้เปรียบเทียบจินตภาพของตนกับผู้เรียนคนอื่นๆ แล้วอภิปรายว่า เพราะเหตุใดผู้เรียนแต่ละคนจึงสร้างจินตภาพที่แตกต่างกัน
7. การทำนายเนื้อหาที่อ่าน ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักทำนายเนื้อหาที่อ่าน เช่น ทำนายว่าผู้เขียนจะกล่าวถึงเรื่องอะไรต่อไป หรืออะไรจะเกิดขึ้นเป็นลำดับต่อไป
8. การทำเครื่องหมายเพื่อเน้นจุดสนใจในขณะที่อ่าน ครูควรสอนให้ผู้เรียนรู้จักทำเครื่องหมายไว้ตามจุดต่างๆ ที่น่าสนใจ
9. การจัดลำดับความสำคัญของประโยค วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะระดับความสำคัญของประโยคต่างๆ การฝึกนั้นครูให้ผู้เรียนอ่านหนังสือแล้วบอกว่าประโยคใดสำคัญที่สุด และประโยคสำคัญรองลงไป
10. ให้ผู้เรียนรู้จักตอบสนองต่อสิ่งที่อ่าน โดยให้ผู้เรียนกล่าวสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านว่าตนเองมีความคิดหรือความรู้สึกต่อสิ่งที่อ่านอย่างไร

เทคนิคและวิธีการในการสอนอ่านดังกล่าวข้างต้น มีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเมตาคอกนิชันในการอ่าน โดยจะฝึกให้ผู้เรียนเป็นผู้รู้จักคิด รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถควบคุมการคิดของตนเอง เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถทางการคิดของผู้เรียนได้ดีขึ้น

Williams, & Burden (1997) ได้กล่าวถึงกลวิธีของเมตาคอกนิชันในการอ่านว่าเป็นความสัมพันธ์ของการคิดและประสบการณ์ของการอ่านในแต่ละคน ซึ่งผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่วางรูปแบบของการอ่านและการคิดของตนเอง รวมถึงความตระหนักรู้ด้วยตนเองในการเรียนรู้และการใช้กลวิธีต่างๆ ในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งกลวิธีของเมตาคอกนิชันที่นำมาใช้ในกระบวนการอ่านแบ่งออกเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนการอ่าน

ผู้อ่านจะต้องตั้งจุดประสงค์ของการอ่านในแต่ละครั้งให้ชัดเจนก่อนอ่าน และนอกจากนี้ผู้อ่านจะต้องเลือกวิธีการหรือการกระทำที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการอ่าน

2. การตรวจสอบการอ่าน

เป็นการกำกับเส้นทางในการอ่านของผู้อ่านระหว่างอ่านเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการอ่านที่วางไว้

3. การประเมินผลการอ่าน

ผู้อ่านจะต้องประเมินความรู้และความสามารถของตนเองในการอ่านงาน หรือบทอ่านนั้นๆ

Urquhart, & Weir (1998) ได้กล่าวถึงและแสดงให้เห็นถึงกลวิธีสำคัญในการอ่านโดยใช้แนวคิดเมตาคอกนิชัน ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-reading Activities)

1.1 อ่านแบบคร่าวๆ โดยการอ่านชื่อเรื่อง อ่านสารบัญ ภาคผนวก และอ่านบทคัดย่อ ซึ่งการอ่านแบบคร่าวๆ นี้เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้รู้ถึงระดับความยากง่ายของบทอ่าน และสามารถเปรียบเทียบได้ว่าสิ่งใดเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบทอ่าน จะสามารถป้องกันการอ่านในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อเป้าหมายการอ่านได้

1.2 การคาดเดา เป็นการเดาเนื้อหาในบทอ่าน เพื่อนำไปสู่การตั้งสมมุติฐานของบทอ่านที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้กับผู้อ่านได้รับรู้

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-Reading Strategies)

2.1 การตั้งคำถามกับตนเอง เป็นลักษณะของการอ่านที่ดี เป็นการเสริมสร้างกระบวนการทางความรู้ในการกำกับความเข้าใจในโครงสร้างของบทอ่านนั้น ซึ่งการสอนโดยการให้ผู้เรียนนั้นตั้งคำถามของตนเองขณะอ่านนั้นเป็นการพัฒนาการอ่านของผู้เรียนในการอ่านบทอ่าน

2.2 ตรวจสอบการอ่านของตนเอง เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเองระหว่างการอ่าน เพื่อเป็นการกำกับการอ่านของตนเองให้สอดคล้องกับเป้าหมายการอ่าน

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading Strategies) หลังจากการอ่านแล้วผู้อ่านจะต้องประเมินผลการอ่านของตนเองด้วยกลวิธีที่หลากหลาย เช่น การตั้งคำถามเพื่อตอบในสิ่งที่อ่าน การตรวจสอบการรับรู้ของตนเอง พูดหรือเขียนในสิ่งที่ตนเองเรียนรู้จากการอ่าน ค้นคว้าเพิ่มเติมในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจให้สร้างความเข้าใจของตนเองให้มากยิ่งขึ้น และผู้อ่านเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่ได้จากบทอ่านแล้วสร้างเป็นองค์ความรู้ของตนเอง

Anderson (1999, pp. 372-397) ได้เสนอกลวิธีการสอนอ่านโดยใช้เมตาคอกนิชัน ดังนี้

1. การวางแผนการอ่าน (Planning) เป็นกระบวนการในการแก้ไขความขัดแย้งซึ่งแสดงเป็นประโยคเงื่อนไข ในระบบการรับภาษา การวางแผนการอ่าน เป็นกลวิธีของการควบคุมและตรวจสอบการเรียนรู้ โดยเกี่ยวข้องกับการรับและการใช้ภาษา

2. การเลือกให้ความสนใจกับสิ่งที่อ่าน (Selected Attention) เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการรับรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างการอ่าน การฝึกเลือกกลวิธีที่ใช้กับการอ่าน ไม่ว่าจะป็นวลี หรือบริบทที่สำคัญ หรือจะเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยต่อการอ่านของผู้อ่าน

3. การกำกับและควบคุมการอ่าน (Monitoring) เป็นการสนองตอบต่อการวางแผนเพื่อที่จะอ่านให้ได้ตามกระบวนการที่ตนเองได้วางแผนไว้

Wilhelm (2001, p. 3) ได้เสนอกลวิธีเมตาคอกนิชันในการสอนอ่าน ดังนี้

1. การกระตุ้นความรู้เดิม กลวิธีนี้เป็นการปูพื้นฐานสำหรับการอ่านในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง แนวคิด บุคลิกภาพ สถานที่ ประวัติศาสตร์ ผู้แต่ง หรือเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น ขั้นตอนนี้มีความสำคัญสำหรับผู้ที่ไม่ม่มีประสบการณ์การอ่านที่จะไปสู่ขั้นต่อไป

2. กำหนดวัตถุประสงค์/เหตุผล/เป้าหมายสำหรับการอ่าน (Set a purpose/ reason/ goal for reading) ขั้นนี้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติสำหรับผู้อ่านที่เก่ง เป็นการคาดหวังสิ่งที่จะได้รับการอ่าน เราปรับการอ่านเพื่อให้เข้ากับเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนหาเหตุผลวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย เพื่อเป็นขั้นตอนพื้นฐานนำไปสู่การปฏิสัมพันธ์กับข้อความที่อ่าน

ซึ่งอาจมี วัตถุประสงค์การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อหาข้อมูล เพื่อสนับสนุนวิทยานิพนธ์ หรือ เพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เป็นต้น

3. ไชรหัสข้อความทางภาษาออกมาเป็นคำพูดและความหมาย วิธีนี้เป็นทักษะการอ่าน พื้นฐานที่เด็กๆ เรียนรู้ในระดับประถมศึกษา แต่ในระดับที่สูงขึ้น เราต้องทำให้ตัวอักษรกลายเป็นสิ่ง ที่มีความหมายมากขึ้น เป็นกลวิธีให้ความหมายกับคำที่ไม่คุ้นเคยจากบางส่วนของคำ

4. การเชื่อมโยงความรู้ของตนเองคนที่อ่านหนังสือเก่งจะเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง กับความรู้และประสบการณ์ของเขามืออยู่ซึ่งกระบวนการนี้สามารถ ทำให้ ความสามารถ และความเข้าใจการอ่านดีขึ้น โดยมีการถามตนเองที่อาจรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้ว่า คำถามที่มีอยู่ขณะอ่านมีความเหมือนหรือต่างจากประสบการณ์เดิมหรือเปล่า และจะนำไป เชื่อมโยงกับข้อความที่อ่านอย่างไร และมีประโยชน์หรือสัมพันธ์กับตนเองอย่างไร

5. การคาดเดา นอกจากนั้นคนที่อ่านเก่งยังมีการคาดเดาเนื้อหา การปฏิสัมพันธ์ก่อน การอ่าน เช่น จากหัวเรื่อง ตาราง จำนวนหน้า ขนาดอักษร รูปภาพ ข้อความจากหลังปก เป็นต้น เมื่ออ่านไปได้สักระยะเขาจะทำการตรวจสอบและทบทวนปฏิสัมพันธ์เริ่มต้นกับข้อความที่อ่าน

6. สร้างภาพจินตนาการ การสร้างภาพจินตนาการเป็นเครื่องมือที่ดีอย่างหนึ่งของผู้อ่าน เก่งกระทำขณะอ่าน โดยเฉพาะข้อความที่อ่าน ไม่มีรูปภาพประกอบ ดังนั้น ระหว่างอ่านผู้อ่าน จะต้องสร้างภาพ สัญลักษณ์ เครือข่าย หรือแผนที่เข้ากับข้อมูลที่อ่านอยู่

7. ถามคำถาม ผู้อ่านที่ดีมักมีนิสัยถามคำถามขณะอ่าน คำถามที่เกิดขึ้นอาจเกี่ยวกับ ข้อความ เกี่ยวข้องกับผู้เขียน การตอบสนองของคนอ่าน ความคิดเห็น และปฏิสัมพันธ์ขณะอ่าน ซึ่งไม่ใช่เพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้นเท่านั้น อาจเป็นความสับสนที่ต้องการทำความเข้าใจ ซึ่งเมื่อ เปิดเผยทักษะนี้ออกมาเป็นคำพูด คนที่อ่านไม่เก่งอาจคิดว่าคนอ่านเก่งไม่เคยสับสนขณะอ่าน แต่ โดยความเป็นจริงไม่ได้เป็นอย่างนั้น และคนอ่านไม่เก่งยังได้ยินการแก้ปัญหาผ่านความสับสน ดังกล่าวได้

8. การตรวจสอบความเข้าใจและการสรุป คนอ่านเก่งมีข้อมูลในกระเป๋ามองไม่เห็น ขณะอ่าน ถ้าอ่านแล้วความหมายไม่สมเหตุสมผลเขาจะเปิดกระเป๋ามาพิจารณาอีกครั้งเพื่อความ เข้าใจและเพื่อให้ได้ความหมายจากการประเมินข้อความ

9. ประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว ทั้งระหว่างและหลังการอ่าน คนอ่านคล่องมักถาม คำถามตัวเองว่า “ฉันนำข้อมูลที่อ่านไปใช้ได้อย่างไร” “เรื่องราวที่อ่านมีความหมายต่อฉันอย่างไร” “เรื่องนี้สอดคล้องกับสถานการณ์อื่นๆอย่างไรบ้าง” ทั้งนี้เพื่อให้การอ่านนี้สะท้อนกลับและนำมา ประยุกต์ใช้กับตัวเองต่อไปได้

จากการวิเคราะห์กลวิธีการอ่านโดยใช้แนวคิดเมตาคอกนิชัน ของ Yuko Iwai (2011) ซึ่งได้รวบรวมจากแนวคิดของนักการศึกษา (Israel, 2007; Pressley, & Afflerbach, 1995; Almasi, 2003; Paris, Wasik, & Turner, 1991; Pressley, 2002; Hudson, 2007) สามารถแบ่งกลวิธีการอ่านของเมตาคอกนิชัน ออกเป็น 3 กลวิธี ดังนี้

1. การวางแผน เป็นการวางแผนก่อนการอ่าน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้อ่าน จากความรู้เดิมของผู้อ่าน เช่น การอ่านชื่อเรื่อง รูปภาพประกอบ หัวข้อหลัก หรือหัวข้อรอง เพื่อให้เข้าใจภาพรวมของบทอ่าน ผู้อ่านอาจจะต้องอ่านข้อมูลทั่วไปของบทอ่าน รวมถึงโครงสร้างของบทอ่านนั้นๆ ด้วย หรือแม้แต่ว่าผู้เรียนจะต้องดูถึงโครงสร้างของบทอ่านนั้น ที่เกี่ยวข้องกับที่มาของการเขียน การตั้งคำถาม การตอบ และการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง นอกจากนั้น ผู้เรียนจะต้องตั้งจุดประสงค์ของการอ่าน เพื่อที่จะได้วางแผนการอ่านของตนเอง

2. การตรวจสอบ กลวิธีนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างการอ่าน เช่น การตรวจสอบความเข้าใจในคำศัพท์ หรือคำยาก ในบทอ่านนั้น, การตั้งคำถามด้วยตัวเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจขณะอ่าน การสรุป และการเข้าใจถึงใจความสำคัญของบทอ่านในแต่ละย่อหน้า ผู้อ่านมักจะต้องจำแนกคำสำคัญที่จะนำไปสู่ข้อมูลสำคัญในบทอ่าน ซึ่งสามารถสังเกตได้จาก คำว่า แต่อย่างไรก็ตาม นอกจากนี้ และสรุปได้ว่า ยังต้องมีการตรวจสอบและกำหนดในแต่ละส่วนว่าข้อความใดควรจะเน้น ข้อความใดควรจะปล่อยผ่าน จากการตั้งจุดประสงค์ของการอ่านตั้งแต่เริ่มต้น

3. การประเมินผล เป็นกลวิธีที่อยู่หลังจากการอ่าน เช่น หลังจากการอ่านบทอ่านแล้ว ผู้เรียนจะต้องคิดว่าสิ่งที่อ่านนั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างไร ซึ่งสามารถอาจจะแยกได้จากผู้แต่ง, การเล่าเรื่อง หรือแม้แต่ลักษณะสำคัญของตัวละครในเรื่อง ซึ่งจะให้มุมมองที่แตกต่างมากกว่าจากหนังสือที่ได้อ่าน

จากการศึกษาวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันนั้น จะเห็นได้ว่ากลวิธีที่กล่าวมาข้างต้นมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของเมตาคอกนิชันอย่างกลมกลืน ซึ่งกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอน 3 ขั้นตอนหลัก ในแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ ดังนี้

1. ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)
 - 1.1 การกระตุ้นความรู้เดิม
 - 1.2 การวางแผนการอ่าน
 - 1.3 การตั้งวัตถุประสงค์การอ่าน

2. ชั้นขณะอ่าน (While-reading)
 - 2.1 การติดตามและตรวจสอบความเข้าใจ
 - 2.2 การบูรณาการเชื่อมโยง
3. ชั้นกิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading)
 - 3.1 สรุปผลการอ่าน
 - 3.2 ประเมินผลการอ่าน
 - 3.3 ประยุกต์ใช้ความคิดจากสิ่งที่อ่าน

ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์กลวิธีการสอนอ่านโดยใช้เมตาคอกนิชัน

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน

นักการศึกษา	กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน	สังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน
Baker and Brown (1986)	.กิจกรรมก่อนการอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 กระตุ้นความรู้เดิมโดยใช้การอภิปราย 1.2 ให้ผู้เรียนคาดคะเนเหตุการณ์ 1.3 การตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน 1.4 การตั้งคำถาม 2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 2.1 อ่านแล้วหยุดเป็นช่วงๆ เพื่อสรุป 2.2 ประเมินผลการทำนาย 2.3 ตั้งคำถามถามตัวเอง 3. กิจกรรมหลังการอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ย่อบทอ่านทั้งหมดเอาใจความสำคัญ 3.2 ตรวจสอบจุดประสงค์ของการอ่าน 	กลวิธีการสอนอ่านโดยใช้เมตาคอกนิชัน สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอน 3 ขั้นตอนหลัก ในแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ชั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การกระตุ้นความรู้เดิม 1.2 การวางแผนการอ่าน 1.3 การตั้งจุดประสงค์การอ่าน 2. ชั้นขณะอ่าน (While-reading) <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ติดตามและตรวจสอบความเข้าใจ 2.2 การบูรณาการเชื่อมโยง

ตาราง 4 (ต่อ)

นักการศึกษา	กลวิธีการสอนอ่านแบบ เมตาคอกนิชัน	สังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่าน แบบเมตาคอกนิชัน
Fogarty (1994)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนการอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 พิจารณาหัวเรื่องที่อ่าน 1.2 พิจารณาเนื้อหา 1.3 พิจารณาโครงสร้างเนื้อหา 2. การกำกับตรวจสอบการอ่าน 3. การประเมินการอ่าน 	<ol style="list-style-type: none"> 3. ชั้นกิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading) <ol style="list-style-type: none"> 3.1 สรุปผลการอ่าน 3.2 ประเมินผลการอ่าน 3.3 ประยุกต์ใช้ความคิดจาก สิ่งที่อ่าน
Jacobowitz (1990)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นก่อนการอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การวางแผนการอ่าน 1.2 การตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน 1.3 การเรื่องคร่าวๆ เพื่อเชื่อมโยง 1.4 การมุ่งความสนใจไปที่คำศัพท์ 1.5 คาดคะเนล่วงหน้าด้วยการถาม 2. ขั้นขณะอ่าน ด้วยการอ่านแล้วหยุด เพื่อสรุปและทบทวนใจความสำคัญ 3. ขั้นหลังอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การประเมินผลการอ่าน 3.2 ตรวจสอบวัตถุประสงค์ 3.3 ประเมินความก้าวหน้า 	

ตาราง 4 (ต่อ)

นักการศึกษา	กลวิธีการสอนอ่านแบบ เมตาคอกนินซ์	สังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่าน แบบเมตาคอกนินซ์
Flood, & Lapp (1990)	1. กิจกรรมก่อนการอ่าน 1.1 สัมผัสบทอ่าน 1.2 สร้างพื้นฐานความรู้เดิม 1.3 ตั้งจุดประสงค์ 2. กิจกรรมขณะอ่าน 2.1 ตรวจสอบความเข้าใจ 2.2 บูรณาการ 3. กิจกรรมหลังการอ่าน 3.1 สรุปใจความบทอ่าน 3.2 ประเมินความคิด 3.3 ประยุกต์ใช้ความคิด	
Harris, & Sipoty (1990)	ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) 1. การใส่ใจกับการอ่าน 1.1 การอ่านคร่าวๆ และเชื่อมโยง 1.2 ให้ความสนใจเฉพาะเรื่องที่อ่าน ขั้นระหว่างอ่าน (While-reading) 2. การจัดเตรียมและวางแผนการอ่าน ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) 3. การประเมินผลการอ่าน 3.1 การตรวจสอบผลการอ่านของ ตนเอง 3.2 การประเมินผลการอ่านของตน	

ตาราง 4 (ต่อ)

นักการศึกษา	กลวิธีการสอนอ่านแบบ เมตาคอกนิชัน	สังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่าน แบบเมตาคอกนิชัน
Oxford (1990)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใส่ใจกับการอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การอ่านคร่าวๆ และเชื่อมโยง 1.2 การให้ความสนใจเฉพาะที่อ่าน 2. การจัดเตรียมและการวางแผนการอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ ภาษา 2.2 การจัดระบบการอ่าน / ตั้งเป้าหมาย / วางแผนการอ่าน 3. การประเมินผลกรอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ตรวจสอบผลการอ่านของตน 3.2 ประเมินผลความก้าวหน้า 	
Williams, & Burden (1997)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนการอ่าน 2. การตรวจสอบการอ่าน 3. การประเมินผลการอ่าน 	
Urquhart, & Weir (1998)	<ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมก่อนการอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การอ่านแบบคร่าวๆ 1.2 การคาดเดาเนื้อหา 2. กิจกรรมระหว่างกรอ่าน <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การตั้งคำถามกับตนเอง 2.2 ตรวจสอบการอ่านของตนเอง 3. กิจกรรมหลังการอ่าน ประเมินการอ่าน 	
Anderson (1999)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนการอ่าน 2. การเลือกให้ความสนใจกับสิ่งที่อ่าน 3. การกำกับและควบคุมการอ่าน 	

ตาราง 4 (ต่อ)

นักการศึกษา	กลวิธีการสอนอ่านแบบ เมตาคอกนิชัน	สังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่าน แบบเมตาคอกนิชัน
Wilhelm (2001)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกระตุ้นความรู้เดิม 2. กำหนดวัตถุประสงค์การอ่าน 3. ไขรหัสข้อความทางภาษา 4. การเชื่อมโยงความรู้ 5. การคาดเดา 6. การสร้างภาพจินตนาการ 7. ถามคำถาม 8. การตรวจสอบความเข้าใจ 9. ประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว 	
Yuko Iwai (2011)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนก่อนการอ่าน 2. การตรวจสอบความเข้าใจ 3. การประเมินผลการอ่าน 	

จากตาราง 5 ข้างต้น พบว่า ขั้นตอนการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันนั้นสามารถสรุปได้
ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

กลวิธีการสอนอ่านโดยใช้เมตาคอกนิชัน สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอน 3 ขั้นตอน ในแต่ละ
ขั้นตอนประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ ดังนี้

1. ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)
 - 1.1 การกระตุ้นความรู้เดิม
 - 1.2 การวางแผนการอ่าน
 - 1.3 การตั้งวัตถุประสงค์การอ่าน
2. ขั้นขณะอ่าน (While-reading)
 - 2.1 ตรวจสอบความเข้าใจ
 - 2.2 การบูรณาการเชื่อมโยง
3. ขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading)
 - 3.1 สรุปผลการอ่าน

3.2 ประเมินผลการอ่าน

3.3 ประยุกต์ใช้ความคิดจากสิ่งที่อ่าน

แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับคำในภาษาไทยมีการใช้คำแตกต่างกันไป เช่น กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (สุมาลี ธนุฉนิคตวิรรกุล, 2541, หน้า 90) การช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ (ฤทัยรัตน์ ธรเสนา, 2546, หน้า 78) ฐานความช่วยเหลือ (สุมาลี ชัยเจริญ, 2548, หน้า 131) วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ (กมล โพธิเย็น, 2548, หน้า 80) การเสริมต่อการเรียนรู้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557, หน้า 103-118) ซึ่งมาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ Scaffold หรือ Scaffolding แปลว่านั่งร้าน สำหรับการวิจัยนี้ ใช้คำว่า การเสริมต่อการเรียนรู้

พื้นฐานแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

มโนทัศน์ของทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมของ Vygotsky (Vygotsky's Sociocultural Theory) เชื่อว่าพัฒนาการและการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองโดยให้ความสำคัญกับบทบาทสังคมต่อการพัฒนาทางปัญญาของผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและมุมมองทางวัฒนธรรมของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญของพัฒนาการทางปัญญา

Vygotsky (1978, p. 86) ได้เสนอมโนทัศน์ของบริเวณพัฒนาการเขาวนปัญญา "The Zone of Proximal Development" (ZPD) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่สำคัญของการพัฒนาเขาวนปัญญาขั้นสูง ไวก็อตสกีได้ให้นิยามของ ZPD ไว้ว่า The Zone of Proximal Development เป็นช่วงหรือระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการทางปัญญาที่แท้จริง ซึ่งพิจารณาได้จากการที่บุคคลสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองกับระดับศักยภาพของพัฒนาการซึ่งพิจารณาได้จากความสามารถที่บุคคลจะแก้ปัญหาได้เมื่อได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ หรือร่วมงานกับเพื่อนที่มีศักยภาพมากกว่า

ความคิดรวบยอดของ The Zone of Proximal Development เป็นมโนทัศน์ที่สำคัญและเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนการสอน ซึ่ง Vygotsky (1997, p. 49) ได้เน้นบทบาทของผู้สอนที่มีหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะควบคุมดูแลและชี้แนะให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพในชั้นเรียน โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้สอนกับผู้เรียน อย่างไรก็ตามไวก็อตสกี ไม่ได้ให้แนวทางที่เป็นรูปธรรมหรือขยายความสู่การจัดการเรียนการสอนไว้มาก นักจิตวิทยาการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาและขยายความเข้าใจแนวคิดของ ไวก็อตสกี และได้เสนอแนวความคิดสู่การจัดการเรียนการสอนไว้หลายแง่มุม ดังนี้

Eggen, & Kauchak (1997, p. 55) ได้เสนอแนวทางในการประยุกต์มโนทัศน์ของ ZPD ไปสู่การเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับภาระงาน 3 ประการ ได้แก่

1. การประเมิน ZPD จะนำไปสู่การทดสอบความสามารถของผู้เรียนเพื่อเข้าใจปัญหาที่แท้จริงเป็นการใช้การประเมินที่เป็นพลวัตหรือการประเมินอย่างต่อเนื่อง
2. การกำหนดหรือจัดภาระงานเรียนรู้ให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน ภาระงานที่จัดให้ถ้าง่ายเกินไปการเรียนการสอนก็ไม่จำเป็น แต่ถ้ายากเกินไปผู้เรียนจะรู้สึกสับสนและคับข้องใจ ภาระงานควรเป็นบริบทที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน
3. การสนับสนุนการเรียนการสอน การสนับสนุนการเรียนการสอนจะสำเร็จได้ด้วยการประยุกต์โมทัศน์ของการให้ความช่วยเหลือแบบช่วยเสริมต่อการเรียนรู้

Crowl, Kaminsky, & Podell (1997, p. 72) ได้เสนอการประยุกต์ทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมเพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ระบุความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนจะสามารถทำงานได้โดยอิสระและระดับที่สามารถทำได้หากได้รับการชี้แนะ ซึ่งการระบุความสามารถนี้ จะช่วยให้ผู้สอนวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนที่จะพัฒนาต่อไป
2. จัดให้ผู้เรียนได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคลเป็นช่วง ๆ เมื่อผู้สอนเสนองานให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนควรให้คำแนะนำและแสดงทักษะใหม่ให้ผู้เรียนดู จัดให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่มเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพุดแสดงความคิดเห็น อธิบายข้อโต้แย้งต่อความคิดของตน สร้างและตอบคำถาม และได้ทำงานร่วมกัน
3. กระตุ้นให้ผู้เรียนได้พุดกับตนเอง (Inner Speech) การพุดกับตนเองหรือการพุดขึ้นตอนออกมาดัง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงมุมมองที่สำคัญ ตัดสินปัญหาที่เป็นไปได้และตระหนักถึงการให้เหตุผลที่ผิดพลาดและไม่คงเส้นคงวาของตนเอง
4. จัดห้องเรียนเป็นชุมชนของผู้เรียน (Community of Learners) โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนให้การสนับสนุน ช่วยเหลือการเรียนรู้ของกันและกันในกลุ่มที่จับเป็นคู่ ๆ หรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

Parsons (2001, p. 57) ได้นำเสนอการประยุกต์ทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. ใช้กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประกอบไปด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน
2. จัดโอกาสให้มีการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน (Peer Tutoring) จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่าซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความช่วยเหลือ และทำงานภายใน ZPD ของตนเองได้

3. ใช้เทคนิคการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อทดสอบระดับพัฒนาการที่อยู่ต่ำกว่าและสูงกว่า ZPD ในขั้นตอนนี้ผู้สอนควรใช้คำถามหรือสิ่งกระตุ้นในระดับที่ซับซ้อนที่แตกต่างกันระหว่างกระบวนการประเมิน และเพื่อที่จะมั่นใจว่าผู้เรียนได้รับประโยชน์จากกระบวนการช่วยเหลือที่ให้ไป ควรจดบันทึกระดับความสามารถของผู้เรียน ในระยะก่อนและหลังการให้ความช่วยเหลือนั้น ๆ

4. พัฒนาแผนการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายที่ ZPD ของผู้เรียนแต่ละคน

จากข้อมูลแนวคิดของนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการนำความคิดรวบยอดของ ZPD ไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ความคิดรวบยอดของ ZPD นำมาใช้ในการเรียนการสอนโดยผู้สอนจะต้องมีการประเมินความสามารถของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ควรมีการมอบหมายงานที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไปแก่ผู้เรียนและงานนั้นควรแยกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ รวมทั้งให้ผู้เรียนได้รับความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานนั้นได้ด้วยตนเอง

ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้

การศึกษาค้นคว้าความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) นั้นมีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการเสริมต่อการเรียนรู้ ประยุกต์มาจากแนวคิดของ ZPD ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

Wood, Bruner, & Ross (1976, p. 90) กล่าวถึงการเสริมต่อการเรียนรู้ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียน หรือผู้ที่เริ่มเรียนสามารถแก้ปัญหาการดำเนินงาน หรือ บรรลุเป้าหมาย ซึ่งอยู่เกินกว่าความพยายามของนักเรียนที่จะสามารถทำได้ด้วยตนเอง แต่จะสามารถทำได้เมื่อได้รับการช่วยเหลือสนับสนุน การเสริมต่อการเรียนรู้จะเป็นการควบคุมองค์ประกอบต่าง ๆ ของงาน โดยผู้สอน หรือผู้ใหญ่ ขณะที่ในครั้งแรกของงานเหล่านั้นอยู่เหนือความสามารถของผู้เรียนที่จะกระทำได้ด้วยตนเองด้วยวิธีที่ทำให้ผู้เรียนใส่ใจและทำองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานนั้นให้สำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ ของงานเหล่านั้นจะต้องอยู่ในช่วงบริเวณ หรือ ขอบเขตที่นักเรียนหรือเด็กนั้นสามารถทำได้

Dixon-Krauss (1996, p. 195) ได้กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นการที่ผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยมีการแนะนำ ชี้แนะ การพูดคุยสนทนากับผู้เรียน เพื่อหาแนวทางในการที่จะเรียนรู้งานนั้น ๆ แล้วนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานนั้นๆ

Eggen, & Kauchak (1997, p. 56) ได้กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นการช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้สำเร็จ ซึ่งงานนั้นอาจเป็นงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำสำเร็จได้ด้วยตนเอง

Larkin (2001, pp. 30-34) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นการช่วยเหลือสนับสนุน เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถทำงานให้สำเร็จ เมื่อผู้เรียนต้องการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ หรือ สิ่งที่ยาก ผู้เรียนอาจต้องการความช่วยเหลือมากขึ้น และเมื่อใดที่ผู้เรียนเริ่มทำงานนั้นได้สำเร็จ การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะค่อย ๆ ลดลงจนกระทั่งผู้เรียนสามารถรับผิดชอบหรือทำงานนั้นได้ด้วยตนเองการช่วยเหลือจะยุติลง อย่างค่อยเป็นค่อยไป

Brush, & Saye (2001, p. 333) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือ (Tools) กลยุทธ์ (Strategies) และแนวทาง (Guide) ซึ่งสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถมีความเข้าใจ ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นระดับที่ผู้เรียนไม่สามารถทำได้ด้วยตนเอง

Randoll, & Kali (2004, p. 43) ได้กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นการออกแบบขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือ สนับสนุนผู้ใช้งาน หรือนักเรียน เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถทำงานจนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้ เช่น การช่วยให้เข้าใจวิธีการใช้งาน การตีความ การช่วยเหลือให้ผู้เรียนเข้าใจลำดับขั้นในการดำเนินงาน หรือเส้นทางเดินในงานของตน เป็นต้น

Dennen (2004, p. 814) กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นการช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้สามารถจัดการกับงานได้ โดยกลยุทธ์ที่ใช้จะต้องมีการค่อย ๆ ลดความช่วยเหลือของผู้สอนออกจากกระบวนการเรียนเมื่อผู้เรียนสามารถจัดการงานนั้นได้ด้วยตนเอง

Azevedo (2006, p. 381) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อออกแบบมาเพื่อเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมผู้เรียน ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้สามารถจัดได้โดย บุคคล เพื่อน และสื่อการสอน ในระหว่างการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจของตนเองนอกเหนือจากที่สามารถทำได้ในขณะนั้น

กมล โภธิเย็น (2548, หน้า 79) ได้กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการของการช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนการสอนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนผู้สอน หรือผู้ที่มีในขณะเรียนผู้เรียนจะค่อย ๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และเมื่อใดที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างอิสระแล้วการช่วยเหลือในการทำกิจกรรมจะยุติลง

สุมาลี ชัยเจริญ (2548, หน้า 19) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ โดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎี Social Constructivism ซึ่งมีรากฐานมาจากไวทกอสกี ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญาที่อาจมีด้านจำกัดเกี่ยวกับช่วงของการพัฒนา เรียกว่า เขตที่สามารถพัฒนาได้ หรือ ZPD ถ้าผู้เรียนมีระดับความสามารถต่ำกว่าเขตที่

สามารถพัฒนาได้ (Zone of Proximal Development) แสดงว่าผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า การช่วยเหลือต่อการเรียนรู้

จากการศึกษาความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ สามารถสรุปได้ว่าการเสริมต่อการเรียนรู้หมายถึง การช่วยเหลือ เสริมสร้าง สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นระบบโครงสร้างแบบชั่วคราว โดยผู้สอนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอนหรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่า โดยจุดมุ่งหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จ ให้สามารถทำได้ด้วยตนเอง และสำหรับการช่วยเหลือ สนับสนุนนั้น จะค่อย ๆ ลดลง และจะยุติลงเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

องค์ประกอบของการเสริมต่อการเรียนรู้

Puntambekar, & Kolodner (1999, p. 189) อธิบายว่าองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนแบบเสริมต่อการเรียนรู้มี 5 ประการ ได้แก่

1. การสร้างความเข้าใจในเป้าหมายของกิจกรรมร่วมกัน
2. การวินิจฉัยระดับความเข้าใจของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการสนับสนุนที่เหมาะสม จึงมีความจำเป็นต้องมีการวินิจฉัยระดับความเข้าใจของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้สอนจึงต้องมีความรู้อย่างละเอียดเกี่ยวกับงาน และองค์ประกอบย่อยของงานและจุดประสงค์ ที่ต้องการบรรลุ รวมทั้งความสามารถของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าในการเรียน
3. การสนับสนุนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ การวินิจฉัยความเข้าใจของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องนำไปสู่การให้ความช่วยเหลืออย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่ละชั้น
4. การสนทนาและการปฏิสัมพันธ์ บทบาทของการสนทนาและการปฏิสัมพันธ์ ช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินความเข้าใจของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งช่วยผู้เรียนได้มีการต่อรองในการปฏิสัมพันธ์ด้วย
5. การลดความช่วยเหลือและถ่ายโอนความรับผิดชอบสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนควบคุมและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง

กลวิธีและเทคนิคในการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การช่วยเหลือผู้เรียนในลักษณะที่มีความแตกต่างกัน จนสามารถทำได้หลายรูปแบบตามระดับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้อง

พิจารณาเลือกกลวิธีที่จะสามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เหมาะสม มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงกลวิธีในการช่วยเหลือผู้เรียนผู้ตั้งนี้

Wood, Bruner, & Ross (1976, p. 98) ได้เสนอวิธีการที่ผู้สอน จะให้การเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 6 ประการ ได้แก่

1. การคัดสรรงานและแจกแจงงานให้เหมาะสม (Recruitment) ในขั้นตอนแรกของการทำงานผู้สอนต้องเลือกงานที่เหมาะสม แจกแจงประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ และให้ความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในงานนั้น เช่น การสร้างความสนใจในงานที่ทำ ทำให้เห็นความสำคัญและเป้าหมายของงาน

2. การลดงานให้เป็นงานย่อย ๆ (Reduction in Degree of Freedom) ซึ่งเป็นการแจกแจงงานเป็นขั้นย่อย ๆ ที่ไม่ซับซ้อน ลดขนาดของงานลง ให้งานมีลักษณะง่ายขึ้น แต่ละขั้นจะมีทักษะจำเป็นที่มีความสำคัญ ซึ่งจะง่ายต่อการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ในระยะแรกผู้เรียนจะทำงานในส่วนที่ทำได้และผู้สอนจะทำในส่วนที่เหลือ

3. การสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง (Direction Maintenance) เป็นการรักษาความสนใจของผู้เรียนให้คงอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยสร้างความท้าทายให้ผู้เรียนทำงานที่อยู่ในระดับเหนือจากระดับที่ผู้เรียนเพิ่งทำงานได้สำเร็จ

4. การชี้จุดสำคัญ (Marking Critical Feature) เป็นการชี้ให้เห็นถึงคุณสมบัติที่สำคัญที่แสดงให้เห็นว่างานนั้นสำเร็จหรือไปถูกทางแล้ว รวมถึงการบอกข้อบกพร่องหรือความคลาดเคลื่อนของงานที่ทำอยู่

5. การควบคุมปัญหาหรือความคับข้องใจ (Frustration Control) ในการแก้ปัญหาหรือการทำงานควรจะมีปัญหาหรือความเครียดอยู่บ้าง ดีกว่าที่จะไม่มีความเครียดเลย ในการเรียนการสอนจะต้องช่วยให้ผู้เรียนไม่วิตกกังวลจากความผิดพลาด ไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกเสียหน้า จากความผิดพลาดของตนเอง ผู้สอนต้องดึงส่วนที่ผู้เรียนพอใจมาเป็นประโยชน์หรือผู้สอนอาจใช้วิธีการอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเครียดเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญคือ ผู้สอนต้องระวังการที่ผู้เรียนจะต้องพึ่งพาผู้สอนมากเกินไปในระหว่างการทำกิจกรรม

6. การสาธิต (Demonstration) เป็นการแสดงตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนเผชิญอยู่ รวมถึงการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนแบบและสร้างเสริมคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้เรียน

Roehler, & Cantlon (1996, p. 34) แบ่งกลวิธีในการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 5 วิธี คือ

1. การให้คำอธิบาย เป็นการช่วยเหลือการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง ที่เรียนรู้เงื่อนไขว่าทำไมต้องใช้ความรู้นั้น ใช้เมื่อไรและใช้อย่างไร
2. การสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการที่เกิดขึ้น โดยให้ผู้เรียนได้เล่า หรือตอบคำถามในสิ่งที่รู้
3. การตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนของความเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนควร ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนว่ามีเหตุผลหรือไม่ ถูกต้องชัดเจนหรือไม่
4. การเป็นตัวแทนของพฤติกรรมที่ต้องการ ได้แก่ การใช้วิธีการคิดดังซึ่งเป็นการแสดง ความคิดที่มีอยู่ให้ปรากฏออกมาชัดเจน เช่น ผู้สอนแสดงความคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาออกมา โดยการพูดดังๆ ให้ผู้เรียนทำตาม การพูดดังๆ เป็นการใช้ตัวแทนของการถามคำถาม ตั้งคำถาม และการให้ข้อเสนอแนะ การเป็นตัวแทนในการปฏิบัติ ผู้สอนแสดงการทำงานที่สมบูรณ์โดยไม่ได้คิด หรือพูดดังๆ เกี่ยวกับงานนั้น เช่น ผู้สอนแสดงตัวแทนของการอ่านและทำทางที่สนุกสนานกับการอ่าน เช่น การยิ้ม หัวเราะ เป็นต้น
5. การให้ผู้เรียนแสดงประเด็นหลักฐานต่างๆ เพื่อสนับสนุนการคิด เป็นการให้ผู้เรียน แสดงประเด็นชี้นำหรือหลักฐานเพื่อแสดงความมีเหตุผลหรือการทำงานให้สำเร็จโดยผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันพูดถึงประเด็นเหล่านั้น เช่น การให้ผู้เรียนเรียนรู้ความหมายของการเปรียบเทียบ ผู้สอนจะให้ผู้เรียนบอกความหมายของการเปรียบเทียบและระบุประเด็นที่แตกต่างกัน

Edgen, & Kauchak (1997, p. 57) ได้แบ่งประเภทกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 5 ประเภท ได้แก่

1. การเป็นตัวแทน (Modeling) การแสดงวิธีการแก้ปัญหา
2. การคิดดัง (Think Aloud) เป็นตัวแทนของกระบวนการโดยให้ผู้เรียนได้ทราบถึง กระบวนการคิดของผู้สอนในขณะที่กำลังแก้ปัญหา
3. การใช้คำถาม (Question) การใช้คำถามจะเป็นการช่วยเหลือเจาะประเด็นความ สนใจและการแนะนำทางเลือก
4. การปรับเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน (Adapting Instructional Material) เช่น การปรับงานให้มีความง่ายหรือเป็นลำดับงานย่อย ๆ
5. การใช้การชี้แนะหรือชี้แนะ (Prompts and Cues) เช่น การวางแผนการเขียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนจัดระบบการคิดของตนเองก่อนเขียนงานที่ได้รับมอบหมาย การช่วยเหลือนี้จะ หดุดลงเมื่อผู้เรียนเริ่มจับเอาแผนงานหรือขั้นตอนต่างๆ ไว้ในตนเองแล้วอย่างอัตโนมัติ

Beyer (1997, pp.170 – 171) ได้นำเสนอเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ไว้ 3 วิธี ดังนี้

1. การใช้แบบตรวจสอบขั้นตอน (Procedural Checklist) เป็นเครื่องช่วยที่เห็นชัดเจนเป็นขั้นตอน การใช้แบบตรวจสอบในขั้นตอนการปฏิบัติช่วยให้ผู้เรียนวางแผนที่จะปฏิบัติให้สอดคล้องกับขั้นตอนในแบบตรวจสอบรายการ เมื่อผู้เรียนดำเนินการปฏิบัติงานตามแบบตรวจสอบขั้นตอนแบบขั้นตอนนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนมีปัญหาในการปฏิบัติ โดยแบบตรวจสอบขั้นตอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนขั้นตอนต่างๆ ที่ได้ทำไปแล้ว และปรับขั้นตอนนั้นให้ถูกต้อง

2. การใช้คำถามแบบโครงสร้างกระบวนการ (Process – Structural Questions) คือ การใช้คำถามที่ต้องการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามความคิด เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ คำถามอาจเป็นขั้นตอนคล้ายแบบตรวจสอบรายการที่เป็นขั้นตอนและเสนอคำถามในรูปแบบต่างๆ เช่น การนำเสนอด้วยแผนผังโปร่งใส โปงาน เป็นต้น

3. การใช้การจัดระบบผังภาพความคิด (Graphic Organizer) การใช้การจัดระบบผังภาพความคิดเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการสร้างหรือช่วยเหลือความคิด ซึ่งอย่างไรก็ตามระบบผังภาพความคิดนี้จะแสดงให้เห็นภาพขั้นตอนการคิดมากกว่าผลของการคิด ส่วนระบบผังภาพความคิด เช่น ระบบผังภาพมโนทัศน์ (Concept Web) เป็นระบบการคิดเพื่อการสร้างผังภาพนั้น ระบบผังภาพความคิดที่บอกขั้นตอนของการคิด จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการคิด โดยผ่านขั้นตอนต่างๆ อย่างไรก็ตาม ระบบผังภาพความคิด จะเสนอภาพที่ชัดเจนน้อยกว่าแบบตรวจสอบขั้นตอน เพราะแบบตรวจสอบขั้นตอนนั้นจะให้ขั้นตอนการใช้ทักษะและไม่ให้ผู้เรียนข้ามขั้นตอนหรือละเลยความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นต้องปฏิบัติ

McLoughlin (2002, p. 150) กล่าวถึงวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้หรือการสนับสนุนผู้เรียนที่ใช้ในการสอนในชั้นเรียนไว้ 3 วิธี ได้แก่

1. ให้แบบอย่าง (Assisted Modeling) ผู้สอนให้การชี้แนะถึงแบบอย่างและตัวแบบที่ช่วยให้สามารถการทำงานนั้นได้สำเร็จได้

2. ระบุองค์ประกอบ (Element Identification) ผู้สอนต้องระบุองค์ประกอบของวิธีการหรือกลวิธีที่ต้องการในการช่วยให้ผู้เรียนทำงานได้สำเร็จ

3. ระบุกลวิธี (Strategy Naming) ผู้สอนบอกออกมาอย่างชัดเจนถึงกลวิธีที่เกี่ยวข้องและผู้เรียนนำกลวิธีนั้นไปใช้ด้วยตนเอง

จากการศึกษากลวิธีและเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้จากนักการศึกษา สามารถสรุปการวิเคราะห์กลวิธีและเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์กลวิธีและเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้

Wood, Bruner, & Ross (1976)	Roehler, & Cation (1990)	Eggen, & Kauchak (1997)	Beyer (1997)	McLoughin (2002)
1. การคัดสรรงาน และการแจกแจงงาน	1.การให้คำอธิบาย ส่วนร่วมของผู้เรียน	1. การเป็นตัวแบบ (Modeling)	1. การใช้แบบ ตรวจสอบขั้นตอน	1. ให้แบบอย่าง
2. การลดงานให้ เป็นงานย่อยๆ	3. ตรวจสอบความถูกต้อง และชัดเจนของ ความเข้าใจ	2. การคิดดัง (Think Aloud)	2. การใช้คำถาม แบบโครงสร้าง	2. ระบุ องค์ประกอบ
3. การสร้าง แรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง	4. การเป็นตัวแบบของ พฤติกรรม	3. การใช้คำถาม (Question)	3. การใช้การ จัดระบบผังภาพ ความคิด	3. ระบุกลวิธี
4. การชี้จุดสำคัญ	5. การให้ผู้เรียนแสดง ประเด็นหลักฐาน	4. การปรับเนื้อหา ที่ใช้ในการเรียน การสอน (Adapting Instruction Material)		
5. การควบคุม ปัญหาหรือความ คับข้องใจ		5. การใช้การชี้แนะหรือ ชี้นำ (Prompts and Cues)		
6. การสาธิต				

จากกลวิธีและเทคนิควิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ข้างต้น ผู้สอนควรคัดเลือกกลวิธีในการช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียนจะช่วยทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ผู้เรียน สรุปกลวิธีและเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้ดังนี้

1. การใช้คำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการคิด
2. การให้ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีในการช่วยให้งานสำเร็จ เช่น การคิดดัง ,การสาธิต
3. การใช้แผนผังความคิดแสดงถึงขั้นตอนของการคิดอย่างเป็นระบบ
4. การแจกแจงงาน จัดให้เป็นระบบ และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน
5. ระบุความถูกต้อง ชี้จุดที่สำคัญ ชี้นำแนวทางที่จะพาไปสู่ความสำเร็จของงาน
6. ระบุองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จของงาน
7. สร้างแรงจูงใจเพื่อเชื่อมต่อไปยังงานในระดับที่สูงขึ้น

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการจัดสรรความช่วยเหลือในปริมาณที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ดังนั้นควรคำนึงว่าผู้เรียนบางคนอาจต้องการความช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย ขณะเดียวกันผู้เรียนอื่น ๆ อาจต้องการความช่วยเหลือมาก การให้การเสริมต่อการเรียนรู้มากเกินไปอาจส่งผลให้ผู้เรียนลดความพยายามในการกระทำให้บรรลุจุดหมาย ทำให้ขาดพลังหรือแรงขับในการสร้างความหมายและการพยายามเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการจัดการเสริมต่อการเรียนรู้ที่น้อยเกินไปอาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หรือการเรียนรู้ได้นำไปสู่ความวิตกกังวล ความผิดหวัง และขาดแรงจูงใจและละทิ้งการเรียนรู้ในที่สุด ดังนั้นการเสริมต่อการเรียนรู้จะต้องกระทำอย่างเหมาะสมโดยผู้เรียนอาจมีส่วนช่วยผู้สอนในการกำหนดการเสริมต่อการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการระบุ สอบถามระดับและรูปแบบของการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ต้องการ ตลอดจนช่วยผู้สอนในการเสริมต่อการเรียนรู้ของเพื่อนเมื่อสามารถทำได้ (McLoughlin, & Oliver, 1997, p. 44) นอกจากนี้วิธีดังกล่าวแล้ว ผู้สอนอาจใช้การวิเคราะห์ผู้เรียนซึ่งเป็นการกระทำอย่างเป็นระบบเพื่อระบุลักษณะและความแตกต่างของผู้เรียนที่อาจมีผลต่อการเรียน เช่น ความรู้เดิม บุคลิกภาพ และเจตคติ เป็นต้น ซึ่งสรุปตัวแปรที่มีผลต่อระดับการเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดังตาราง 6 (Smith, & Ragan, 2005, p. 125)

ตาราง 6 แสดงตัวแปรทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อระดับการเสริมต่อการเรียนรู้

ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมต่อการเรียนรู้	การเสริมต่อการเรียนรู้ระดับต่ำ (Low Level Scaffolding)	การเสริมต่อการเรียนรู้ระดับสูง (High Level Scaffolding)
คุณลักษณะของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นคนที่มีความรู้เดิมมาก - มีทักษะด้านการเรียนรู้กว้างขวาง - มีแรงจูงใจสูง-นำตนเอง - มีการควบคุมจากภายใน - ไม่มีจุดประสงค์ที่แน่นอน - คิดแบบไตร่ตรอง(Reflective) - มีมนุษยสัมพันธ์และทักษะทางสังคมดี 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นคนที่มีความรู้เดิมน้อย - มีทักษะการเรียนรู้จำกัด - มีแรงจูงใจต่ำ - มีการควบคุมจากภายนอก

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อ การเสริมต่อ การเรียนรู้	การเสริมต่อการเรียนรู้ระดับต่ำ (Low Level Scaffolding)	การเสริมต่อการเรียนรู้ ระดับสูง (High Level Scaffolding)
ชนิดของงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีความซับซ้อน - ไม่เน้นที่การปฏิบัติ - เน้นการคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา - ต้องการการร่วมมือและเจรจาทางสังคม (Social Negotiation) - ความรู้ที่เป็นนัยมักถูกแสดงออกมาและไม่สามารถวัดได้โดยวิธีการวัดปกติ - ให้ความสำคัญที่กระบวนการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ซับซ้อน - เน้นการปฏิบัติ - ต้องการการเรียนรู้แบบจริงโดยการปฏิบัติ (Drill and Practice) - เป็นการกระทำที่มีความชัดเจน - แสดงออกได้และวัดได้ - ให้ความสำคัญที่ผลลัพธ์ - จำกัดเวลาในการเรียน - เน้นความรับผิดชอบ
บริบท	<ul style="list-style-type: none"> - ให้เวลาผู้เรียนในการฝึกไตร่ตรองและทักษะการตรวจสอบความเข้าใจ - เน้นการเรียนรู้วิธีการเรียน - เป็นแบบร่วมมือ - เป้าหมายการเรียนรู้ส่วนบุคคล - ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง - เป็นวิธีสอนแบบเน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง(Constructivism) 	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นทักษะการปฏิบัติ - เป้าหมายการเรียนรู้สากลหรือถูกกำหนดโดยบุคคลอื่น - ผู้สอนเป็นผู้นำ หรือโปรแกรม - เป็นศูนย์กลาง - เป็นการสอนแบบเน้นเป้าหมาย <p style="text-align: right;">(Objectivist Pedagogy)</p>

แนวทางการออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นหนึ่งในแนวทางกลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพซึ่งช่วยผู้สอนให้สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล ตามศักยภาพของแต่ละคน และเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลในการช่วยเหลือผู้เรียนที่ยังไม่มีประสบการณ์ จากความสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ดังกล่าว ทำให้มีนักการศึกษาให้ความสนใจศึกษาและเสนอแนวทางการออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

Larkin (2001, pp. 58-60) ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบการเสริมต่อการเรียนรู้และสรุปองค์ประกอบที่จำเป็นในการเรียนการสอนแบบช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับหลักสูตร ผู้สอนต้องพิจารณาเป้าหมายของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียนเพื่อเลือกงานที่เหมาะสม
2. ตั้งเป้าหมายร่วมกัน ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจและใส่ใจในกระบวนการเรียนมากขึ้นเมื่อผู้สอนมีการวางแผนเป้าหมายการเรียนร่วมกับผู้เรียน
3. วินิจฉัยความต้องการและความเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์เกี่ยวกับผู้เรียน เช่นความรู้พื้นฐานและความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องของผู้เรียน
4. จัดการสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน ซึ่งความช่วยเหลือเหล่านี้ รวมถึงการชี้แนะหรือการชี้แนะ การตั้งคำถาม การเป็นตัวอย่าง การโต้ตอบ ผู้สอนจะต้องใช้สิ่งเหล่านี้เมื่อจำเป็นและปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
5. ดำรงความต้องการบรรลุเป้าหมาย ผู้สอนอาจตั้งคำถามหรือคำอธิบาย ชมเชยและให้กำลังใจเพื่อช่วยให้ผู้เรียนยังคงไปตามเป้าหมาย
6. ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยให้ผู้เรียนตรวจสอบความก้าวหน้าของตนเอง ผู้สอนอาจจะสรุปความก้าวหน้าของผู้เรียนและจัดทำเป็นบันทึกพฤติกรรมที่แสดงความสำเร็จของผู้เรียน
7. ควบคุมความผิดพลาดและการเสี่ยง ผู้สอนอาจสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนรู้สึกสบายใจที่จะเรียนรู้โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนลองทางเลือกต่าง ๆ
8. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองและมีการนำไปใช้ในบริบทอื่นๆ ซึ่งหมายถึงการที่ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนพึ่งพิงผู้สอนน้อยลงในการเริ่มต้น หรือการทำงานให้เสร็จสมบูรณ์

นอกจากนี้ Larkin (2001, pp. 132-134) ได้สัมภาษณ์และสังเกตครูผู้สอนที่ใช้การสอนแบบเสริมต่อการเรียนรู้ในการช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น พบว่าตามปกติแล้วผู้สอนจะใช้องค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 8 องค์ประกอบ ดังที่กล่าวมาแล้วในการเรียน

การสอน และพบว่าผู้สอนยังมีแนวทางในการสอนแบบเสริมต่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจอีกแนวทางหนึ่ง ได้แก่

1. การเริ่มต้นเรียนในสิ่งที่คุณเรียนสามารถทำได้เนื่องจากผู้เรียนต้องการที่จะทราบถึงความสามารถของตนและมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับงานซึ่งสามารถทำได้เองโดยมีการช่วยเหลือเพียงเล็กน้อยหรือไม่ต้องช่วยเหลือเลย
2. ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จโดยเร็วแม้ว่าผู้เรียนจะต้องทำงานที่ท้าทายในการเรียนรู้แต่ความคับข้องใจและความล้มเหลวซ้ำแล้วซ้ำอีกอาจเกิดได้ถ้าผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานบ่อย ๆ
3. ช่วยให้ผู้เรียนเป็นเหมือนบุคคลอื่น ๆ ผู้เรียนจะต้องเหมือนและได้รับการยอมรับจากเพื่อนการให้โอกาสและการสนับสนุนอาจทำให้ผู้เรียนทำงานหนักมากขึ้นเพื่อที่จะมีความสามารถใกล้เคียงกับเพื่อน
4. รู้เวลาที่จะหยุดการช่วยเหลือ การฝึกปฏิบัติมีความสำคัญในการจำ และการประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้เรียนแต่การฝึกปฏิบัติมากจนเกินไป อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนแสดงให้เห็นว่าสามารถทำงานได้แล้วควรหยุดการเสริมต่อการเรียนรู้
5. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองผู้สอนจำเป็นต้องใส่ใจในสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือกับผู้สอนมากหรือน้อยเพียงใดการเสริมต่อการเรียนรู้ควรมีการลดลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปเมื่อผู้เรียนเริ่มแสดงถึงความเชี่ยวชาญและหยุดการเสริมต่อการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนสามารถทำงานได้ด้วยตนเอง

Randoll, & Kali (2004, p. 87) ได้เสนอแนวทางในการออกแบบและการใช้การเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้ภายใต้บริบทการใช้งานซึ่งต้องคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้สอนการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนในสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เช่นมีลักษณะเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การบูรณาการสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้กับสื่อการเรียนต่างๆ ของหลักสูตร (เช่นเอกสารการเรียน หนังสือ หอปฏิบัติการฯลฯ) ขั้นตอนการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมในการเสริมต่อการเรียนรู้
2. ออกแบบให้การเสริมต่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน เช่น ความแตกต่างด้านแบบการเรียนรู้ ระดับความสามารถ ความรู้ด้านเนื้อหา ได้เสนอว่าการเสริมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่สุดคือแบบที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้ใช้งานซึ่งเป็นการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถควบคุมเวลาและขอบเขตการนำเสนอได้ การ

นำเสนอเสริมต่อการเรียนรู้พร้อมกับการเริ่มต้นบทเรียนแต่สามารถปิดได้ จะมีผลดีเช่นเดียวกับแบบคงที่ โดยจะมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการโครงสร้าง และในขณะเดียวกันก็สามารถปิดได้สำหรับผู้เรียนที่ต้องการวิธีการที่อิสระนอกจากนั้นผู้เรียนยังสามารถเลือกใช้ การเสริมต่อการเรียนรู้ที่ซ่อนอยู่มาใช้งานซึ่งทำให้ผู้เรียนที่ก้าวหน้าเรียกใช้เครื่องมือที่มีความซับซ้อนมากขึ้นมาใช้งาน

3. ออกแบบเนื้อหาไปพร้อมกับการออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อการจัดให้มีการช่วยเหลือที่เหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้ นักออกแบบจะต้องพยายามคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอุปสรรคที่ผู้เรียนจะพบในขั้นตอนการเรียนรู้ อุปสรรคอาจเกิดขึ้นจากสาเหตุต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ดังนั้นจึงต้องมีการเสริมต่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย

Mcloughlin (2002, pp. 158-160) ได้เสนอแนวทางในการที่จะประยุกต์ใช้การออกแบบการสนับสนุนผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการออกแบบที่เสนอนี้นำมาจากมิติสืบด้านของการสนับสนุนผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จแต่ละมิติมีลักษณะเป็นความต่อเนื่องระหว่างลักษณะที่ตรงข้ามกัน แต่ละมิติจำเป็นจะต้องนำมารวมกันเพื่อเสริมต่อการเรียนรู้ทางการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การตั้งเป้าหมายของการสนับสนุนมีขอบข่ายจากการให้ความสำคัญมากจนถึงให้ความสำคัญน้อยหรือไม่เจาะจง เพื่อให้การเสริมต่อการเรียนรู้บรรลุผลสำเร็จจะต้องมีการวางแผนและออกแบบเพื่อให้การเรียนรู้ด้วยตนเองและการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ

2. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนมิติ หมายถึง ความยืดหยุ่นของการเสริมต่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย การสนับสนุนที่เหมาะสมควรสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยผู้เรียน และลดระดับการช่วยเหลือลงเมื่อผู้เรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้น การช่วยเสริมต่อการเรียนรู้มีความมุ่งหมายในการทำงานใน ZPD ของผู้เรียนดังนั้นจึงมีการช่วยสนับสนุนให้มีการพัฒนานอกเหนือจากระดับความสามารถในปัจจุบัน

3. ความสามารถในการเข้าถึง การเสริมต่อการเรียนรู้จำเป็นต้องให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ เมื่อผู้เรียนต้องการในรูปแบบที่ทันต่อความต้องการ (Just-in-time) สำหรับการเรียนการสอน ในชั้นเรียน ผู้สอนสามารถตรวจสอบสถานการณ์และให้คำแนะนำหรือให้แบบอย่างกระบวนการเมื่อจำเป็น

4. การกำหนดขอบเขต การสนับสนุนควรมีขอบเขตอยู่บนเป้าหมายของงานและผลการเรียนรู้ เพื่อให้ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่นสำหรับผู้เรียน การกำหนดขอบเขตการเสริมต่อการเรียนรู้ตามงานและการออกแบบการประเมินผลช่วยให้เกิดความสอดคล้องในการออกแบบรายวิชา เช่น ถ้าต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบร่วมมือ การเสริมต่อการเรียนรู้ที่ใช้ควร

เป็นการจัดพื้นที่ในการทำงานแบบร่วมมือที่สามารถสนับสนุนมุมมองที่หลากหลายและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจึงจะเหมาะสม

5. คุณค่าแห่งประสบการณ์ การจัดการเรียนที่มีประสิทธิผลมีความจำเป็นที่จะต้องมั่นใจว่าผู้เรียนต้องได้รับประสบการณ์ที่ช่วยให้สามารถวางแผนปฏิบัติและสะท้อนมิใช่เพียงการรับข้อเท็จจริงและข้อมูลเท่านั้นควรช่วยในการถ่ายโอนทักษะสู่งานใหม่และจัดการสนับสนุนการเรียนรู้

6. การร่วมมือ การเรียนจากการสนทนาและการร่วมมือเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจและการเน้นเกี่ยวกับพหุปัญญาทางสังคม

7. การสร้างความรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมการเสริมต่อการเรียนรู้ควรมีการออกแบบเพื่อสนับสนุนการสร้างความรู้มิใช่การจดจำ หรือการท่องจำ

8. ให้ความสำคัญด้านการเรียน เนื่องจากการเรียนที่ประสบความสำเร็จเป็นกิจกรรม ที่มีจุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติ ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการกำกับตนเอง การเสริมต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลจะต้องไม่ใช่การเพิ่มการแทรกแซงของผู้สอน หรือการจัดสภาวะทดแทน (Supplant) กิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติ แต่เป็นการสนับสนุนการกำกับตนเองและการไตร่ตรองเกี่ยวกับกระบวนการและการปฏิบัติของผู้เรียนเอง

9. ความหลากหลาย การออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้จะต้องสนับสนุนกิจกรรมการเรียนหลาย ๆ ด้าน

10. องค์ประกอบย่อย แหล่งเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบย่อยเรียงจากต่ำไปสูง ดังนี้ หลักสูตรรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ หัวข้อ และส่วนของบทเรียน แหล่งเรียนรู้ขนาดใหญ่จะมีองค์ประกอบย่อยต่ำ ในการเรียนการสอน องค์ประกอบย่อยเป็นสิ่งสำคัญของแหล่งเรียนรู้และกลวิธีการเรียนรู้ เนื่องจกงานต่างๆ จำเป็นต้องถูกแยกออกเป็นส่วนย่อยๆ การมีองค์ประกอบย่อยสูงในการเสริมต่อการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกและนำส่วนย่อยที่มีความหมายสำหรับผู้เรียนมาจัดโครงสร้างใหม่ในการทำงานจึงมีประสิทธิผลมากกว่า ดังนั้นการเสริมต่อการเรียนรู้จำเป็นต้องจัดทำในระดับของงานและส่วนของบทเรียน

นอกจากนี้ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557, หน้า 114-117) ยังได้กล่าวถึงแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

พื้นที่รอยต่อพัฒนาการแสดงให้เห็นถึงขีดจำกัดของพัฒนาการของเด็ก ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เราไม่สามารถสอนเด็กๆ ได้ตลอดเวลา หรือเราไม่สามารถสอนทักษะหรือพฤติกรรมให้แก่เด็กๆ เกินกว่า พื้นที่รอยต่อพัฒนาการของพวกเขาได้ เช่น เราไม่อาจจะสอนให้เด็กทารก

ยื่นด้วยมือบนคานทรงตัว (Balance Beam) ได้ เพราะวาทักษะนั้นอยู่นอกห่างไกลจากระดับพัฒนาการที่แท้จริงของเขามาก ถ้าทักษะนั้นอยู่นอกพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ ไวก้อตสกีได้บันทึกไว้ว่าโดยทั่วไปเด็กๆ จะเพิกเฉย ไม่เอาใจใส่ หรือใช้ทักษะ กลวิธี รวมทั้งใช้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น ในแต่ละครั้งที่จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ควรจะมีการตั้งจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน และสามารถคาดการณ์ได้ว่าเมื่อผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ จะมีความเจริญงอกงามทางสติปัญญาใหม่ๆ อะไรที่จะเกิดขึ้นกับเขาบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถก้าวขึ้นไปสู่ขีดสูงสุดตามพัฒนาการที่เขาสามารถจะเป็นไปได้

2. การให้ความช่วยเหลือควรมีความเหมาะสม

การช่วยเหลือผู้เรียนที่มากเกินไปอาจส่งผลทำให้ผู้เรียนลดระดับความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้และลดระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning) ลง การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นการที่ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการวางเป้าหมาย กำหนดแผนการเรียนรู้และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ สร้างกลวิธีในการเรียนรู้ และประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ถ้าช่วยเหลือผู้เรียนน้อยเกินไปอาจทำให้ผู้เรียนไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ นำไปสู่ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ และในที่สุดก็จะสูญเสียแรงจูงใจในการเรียนรู้

สิ่งสำคัญของการจัดการเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การช่วยเหลือผู้เรียนต้องมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ เมื่อความสามารถของผู้เรียนมีเพิ่มมากขึ้น ไม่ใช่ต้องคอยช่วยเหลือหรือต้องช่วยพุงผู้เรียนตลอด เพราะในที่สุดผู้เรียนต้องสามารถทำงานให้เสร็จสมบูรณ์หรือมีความรอบรู้ในสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตัวของตัวเอง นั่นคือ เมื่อความรู้ความสามารถของผู้เรียนมีเพิ่มมากขึ้น ผู้สอนจะต้องค่อยๆ ลดการให้ความช่วยเหลือลงทีละน้อย ดังนั้น เมื่อใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ผู้สอนควรตระหนักว่าเป้าหมายที่แท้จริงก็เพื่อให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้และสามารถกำกับตนเอง (Self-Regulating) ในการเรียนรู้และการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ในที่สุด

3. กิจกรรมและงานที่จัดเตรียมไว้ต้องท้าทายผู้เรียน

กิจกรรมหรืองานที่จัดเตรียมไว้ให้ผู้เรียน ต้องท้าทาย จูงใจหรือทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขในการทำงานหรือกิจกรรมนั้น แต่งานหรือกิจกรรมต้องไม่ยากหรือซับซ้อนมากเกินไปกว่าศักยภาพของผู้เรียนที่จะสามารถจัดการหรือทำให้ประสบความสำเร็จได้ (Bransford, Brown, & Cocking, 2000) ดังนั้น ในงานที่ค่อนข้างยากจะต้องมีแบบอย่าง (Model) หรือมีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนทำงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายได้อย่างถูกต้อง

4. ลำดับขั้นตอนและทิศทางมีความถูกต้องและชัดเจน

ต้องจัดลำดับขั้นตอนในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกต้อง โดยมุ่งเน้นไปที่การบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นหลัก การเรียนการสอนต้องมีทิศทางที่ชัดเจนและลดความสับสนของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าจะมีปัญหาอะไรที่ผู้เรียนจะเผชิญบ้าง และจะพัฒนาการสอนไปที่ละขั้นๆ ได้อย่างไร จึงจะสามารถอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้ เมื่อเขาต้องพบกับสถานการณ์ที่คาดการณ์ไว้นั้น

5. วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน

การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ต้องชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่าทำไมต้องทำงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้ และทำไมสิ่งที่เรียนรู้จึงมีความสำคัญ ผู้สอนต้องสามารถชี้ให้เห็นนับตั้งแต่เริ่มต้นกิจกรรมการเรียนรู้ว่า ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ผู้เรียนกำลังทำหรือเรียนรู้กับวิธีการแก้ปัญหาหรือการกระทำที่เป็นมาตรฐานหรือที่พึงประสงค์นั้นเป็นเช่นไร รวมทั้งมีการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจถึงมาตรฐานความเป็นเลิศในการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ด้วย

6. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับผู้เรียน

ผู้สอนต้องตรวจสอบเนื้อหาที่จะให้เด็กเรียนรู้ เพื่อกำหนดขอบเขตและปรับปรุงบทเรียนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ลดความไม่แน่นอน ความงุนงงสับสน และความไม่พึงพอใจในเนื้อหาสาระของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

7. มีแหล่งเรียนรู้ที่สะดวกและหลากหลาย

ผู้สอนต้องชี้แจงให้ผู้เรียนได้รู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่า ที่จะช่วยลดความสับสน ความคับข้องใจ ลดความเสี่ยง และช่วยลดเวลาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจที่จะใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความสะดวกในการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาไม่มากนักในการค้นหาทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ แต่ได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเรียนรู้ และค้นพบความรู้ ผลลัพธ์จากการมีแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าและหลากหลาย จึงทำให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่รวดเร็วมากขึ้น

8. ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน

ผู้สอนต้องดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนให้ตั้งใจทำงานที่มอบหมาย ในการเรียนรู้แม้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ว่าจะเรียนรู้ไปในทิศทางไหนหรือมีสิ่งใดที่จะต้องเรียนรู้บ้าง แต่ผู้เรียนไม่สามารถที่จะออกนอกกลุ่มนอกทางได้ เพราะจะต้องทำงานที่ได้กำหนดไว้แล้ว

9. ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ

ในบริบทของการเสริมต่อการเรียนรู้ในห้องเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียน จะยากเกินกว่าระดับพัฒนาการทางสติปัญญาที่แท้จริงของผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาให้สำเร็จลงได้ตามคำฟัง และต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจึงจะแก้ปัญหาได้ ดังนั้น ครูอาจจะจัดให้มีการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ (Cooperative Learning) โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีการช่วยเหลือกันในการทำงานหรือการแก้ปัญหาเป็นกลุ่มย่อย (Small Group) โดยครูยังคงมีส่วนในการดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือผู้เรียน

10. ควรประเมินผู้เรียนแบบพลวัต

การประเมินแบบพลวัต (Dynamic Assessment) เกิดขึ้นมาจากข้อจำกัดของการประเมินแบบเดิมที่ไม่มีความยืดหยุ่น ไว้วก้อยก็มีความคิดเห็นว่าการประเมินแบบเดิมไม่สามารถทำให้ทราบพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียน และไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ เพราะวิธีการแบบเดิมมุ่งเน้นการวัดความสามารถของผู้เรียนที่ผ่านมาแล้วหรือเกิดขึ้นแล้ว ไม่ได้ประเมินพัฒนาการที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน หรือพัฒนาการที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งต่อเนื่องจากที่เป็นอยู่ การประเมินแบบพลวัตจะประเมินพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ได้เรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้ทราบความแตกต่างด้านความสามารถ หรือพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และนำไปใช้ในการกำหนดหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งงานจากการเรียนในบริบทต่างๆ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างสูงสุด

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบเสริมต่อการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบเสริมต่อการเรียนรู้มีนักการศึกษาที่ได้ให้แนวทางเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเสริมต่อการเรียนรู้ ดังนี้ Rosenshine, & Guenther (1992, pp. 35-41) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนสอน ประกอบด้วยกิจกรรมที่จำเป็น 3 ประการ คือ

1.1 ระบุทักษะที่ต้องการพัฒนาอยู่ในขอบเขตการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องตระหนักในใจว่า การเสริมต่อการเรียนรู้จะนำไปใช้ได้เฉพาะใน ZPD ของผู้เรียนเท่านั้น

1.2 มีพัฒนาการช่วยเหลือเฉพาะอย่างเหมาะสมกับสิ่งที่จะพัฒนาหรือที่ใช้ในการช่วยเหลือการเรียนรู้ เช่น การพัฒนาการสรุปความสิ่งสนับสนุนทางปัญญาเฉพาะที่ผู้สอนกำหนดไว้ คือ การให้เรียนระบุประเด็น เขียนคำ 2-3 คำ เพื่ออธิบายประเด็น การเชื่อมโยงประเด็น เป็นต้น

1.3 การควบคุมกำกับความยุ่งยากของงาน โดยเริ่มจากสารระงายๆ และค่อยๆ เพิ่มความซับซ้อนของงาน หรือสอนแต่ละขั้นตอนแยกจากกัน

2. ผู้สอนจัดกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงกลยุทธ์ทางปัญญา โดย

2.1 เป็นต้นแบบแสดงขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำงาน

2.2 การเป็นตัวแบบคำพูด แสดงกระบวนการคิด หรือการคิดตั้ง ๆ

2.3 การบอกให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่มักจะพบกับผู้เรียน

3. ครูแนะนำการปฏิบัติแก่ผู้เรียน ขณะที่ผู้เรียนพยายามทำงานในสถานการณ์ใหม่ เช่น ใช้คำพูดที่เป็นนัย การเตือนในสิ่งที่ผู้เรียนมองข้ามไป ให้คำแนะนำในสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา ปรับปรุง การแนะนำทางการปฏิบัติโดยครูนำการปฏิบัติ การทำงานเป็นกลุ่มๆ เป็นต้น

4. ผู้เรียนได้รับการตรวจสอบรายการเพื่อใช้ในการประเมินการทำงานของตนเอง และแนะแนวทางการปฏิบัติโดยการใช้การตรวจสอบตนเอง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระ ขณะเดียวกันครูอาจเป็นตัวแบบในการตรวจสอบรายการได้เช่นกัน

5. ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างอิสระในสถานการณ์ใหม่ที่จัดให้ โดยครูรวบรวมขั้นตอนต่างๆ เข้าไว้ด้วยกัน โดยการช่วยเหลือสนับสนุนจะลดลง

6. ผู้เรียนประยุกต์การเรียนรู้สู่สถานการณ์ใหม่ โดยฝึกในสถานการณ์ที่หลากหลายมีลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิม เพื่อให้ผู้เรียนได้ผสมผสานความรู้ที่ได้ไปสู่สถานการณ์ใหม่

ฤทัยรัตน์ ธรเสนา (2547, หน้า 100) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสามารถในการทำงาน โดยใช้แบบทดสอบ การมอบหมายงานเขียน การสอบถามหรือการปฏิบัติงาน

2. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และมอบหมายภาระงาน ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการเรียน โดยการได้มาจากการประเมินการปฏิบัติงานในขั้นตอนที่ 1 เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ตระหนักถึงความบกพร่องหรือความรู้ ความสามารถที่บกพร่องในการปฏิบัติงานที่ยังขาดอยู่ นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายในการเรียน และมอบหมายงานที่มีความท้าทายกับระดับความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ต่อไป

3. การวางแผนการทำงานและประเมินคุณภาพงาน ผู้เรียนร่วมกันวางแผนในการปฏิบัติงาน การประเมินคุณภาพงานอาจใช้เครื่องมือที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสร้างเกณฑ์ การประเมินชิ้นงาน หรือเครื่องมือที่ผู้สอนเตรียมไว้ รวมถึงกำหนดช่วงเวลาที่ประเมินหรือตรวจสอบการทำงานของผู้เรียน

4. สนับสนุนการปฏิบัติงาน ประเมินความเข้าใจ และให้ข้อมูลป้อนกลับ โดยตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีเกณฑ์และมาตรฐานช่วยชี้แนะหรือระบุปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของผู้เรียนด้วยกลวิธีต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน หรือผู้เรียนให้และรับข้อมูลป้อนกลับซึ่งกันและกัน

5. การฝึกปฏิบัติการใช้ความรู้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติงานตามที่ได้เรียนมาเพื่อให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น โดยผู้สอนเสนอข้อมูล ปัญหา หรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ผู้สอนคอยสังเกต กระตุ้นการทำงานของนักเรียน ประเมินการทำงานของนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินงานของกลุ่มอื่น ๆ

6. การปฏิบัติงานใหม่อย่างอิสระ โดยมอบหมายงานใหม่ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนปฏิบัติด้วยตนเองอย่างอิสระ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติงานของแต่ละคน

กมล โพธิเย็น (2548, หน้า 161-165) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนการสอนด้วยวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างความน่าสนใจและให้เสรีในการฝึก
 - 1.1 สร้างความสนใจให้ผู้เรียนมองเห็นความสำคัญ และคุณค่าของการเขียนที่
จะต้องฝึก
 - 1.2 แจกประเภทงานเขียนที่จะต้องฝึกทักษะและจุดประสงค์ของการเรียนให้ทราบ
 - 1.3 ผู้เรียนแต่ละคนจะต้องเลือกหัวข้อเรื่องที่ต้องฝึกเขียนตามความสนใจ
2. ใช้ประสบการณ์และปรับบริบทในการเรียนรู้
 - 2.1 ผู้สอนอธิบายถึงกลวิธีในการสร้างงานเขียน พร้อมให้เห็นตัวอย่างและสาธิต
 - 2.2 ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานโดยนำข้อความรู้ที่ได้รับมาเปรียบเทียบและปรับแต่งให้
เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง
3. สร้างความชัดเจนทางความคิด
 - 3.1 ผู้เรียนแต่ละคนกำหนดแผนงานในการสร้างผลงานเขียนให้ชัดเจน
 - 3.2 ผู้เรียนระบุถึงข้อมูลความรู้ กลวิธีที่จะใช้ การจัดลำดับขั้นตอนความคิดก่อนลง
มือเขียน
 - 3.3 ผู้เรียนนำความคิดที่ประมวลได้มาเขียนเป็นแผนผังความคิดที่แสดงขั้นตอน
อย่างชัดเจน

4. ตรวจสอบทบทวนความคิด

4.1 ผู้เรียนจับกลุ่มกับเพื่อนในชั้นเรียนเพื่อผลัดกันตรวจสอบแผนผังโครงร่างความคิด

4.2 ผู้เรียนแสดงข้อคิดเห็น และแนะนำความคิดของตนกับเพื่อนในกลุ่ม

4.3 ผู้สอนช่วยให้คำแนะนำแก้ไขกรณีพบว่าแผนผังโครงร่างนั้นยังมีข้อบกพร่อง

4.4 ผู้สอนเสนอความคิดที่ท้าทายให้แก่ผู้เรียนที่ต้องการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ลงมือปฏิบัติงานตามผังโครงร่างความคิด

5.1 ผู้เรียนลงมือเขียนผลงานตามโครงร่างแผนผังความคิดที่ได้กำหนดขึ้น

5.2 ผู้เรียนแต่ละคนระบุถึงสาเหตุของการเลือกสร้างผลงานเขียนของตนเองไว้ตลอดจนเหตุการณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนในแบบบันทึกผลการเรียนรู้

6. ตรวจสอบและประเมินผลงานเพื่อการปรับปรุง

6.1 ผู้สอนตรวจประเมินผลงานเพื่อการปรับปรุง

6.2 ให้คะแนนและคำแนะนำตลอดจนข้อติชม เพื่อการปรับปรุงผลงานเขียนในครั้งต่อไป

จากแนวทางการออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้สรุปได้ว่า การออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้ต้องเริ่มต้นจากสิ่งที่คุณเรียนทำได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียนรู้ในขั้นต่อไป จากนั้นช่วยผู้เรียนโดยให้โอกาสและการช่วยเหลือสนับสนุน ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนบางคนต้องทำงานหนักมากขึ้น เพื่อที่จะได้มีความสามารถใกล้เคียงกับเพื่อน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง การเสริมต่อการเรียนรู้ควรลดลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป เมื่อผู้เรียนเริ่มแสดงความชำนาญ และหยุดช่วยเสริมต่อการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับมโนทัศน์ของทฤษฎีทางวัฒนธรรมทางสังคมของ ไวท์ฮีดส์ก็ ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ องค์ประกอบของการเสริมต่อการเรียนรู้กลวิธีและเทคนิค การเสริมต่อการเรียนรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมต่อการเรียนรู้และแนวทางการออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้ของนักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ได้ดังนี้ การเสริมต่อการเรียนรู้มีหลักการเพื่อช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาหรือปฏิบัติงานได้สำเร็จ ผู้เรียนมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ แต่ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพแตกต่างกัน ผู้เรียนบางคนต้องได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่นที่มีความสามารถมากกว่าจึงจะสามารถแสดงศักยภาพออกมาได้ กลวิธีสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและ

เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและมีการลดความช่วยเหลือลงเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง, การเสริมต่อการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับบุคคล หรือสื่อเทคโนโลยี

ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ในขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1) การใช้คำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการคิด 2) การให้ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีในการช่วยให้งานสำเร็จ เช่น การคิดตั้ง, การสาธิต 3) การใช้แผนผังความคิดแสดงถึงขั้นตอนของการคิดอย่างเป็นระบบ 4) การแจกแจงงาน จัดให้เป็นระบบ และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน 5) ระบุความถูกต้อง ชี้จุดที่สำคัญ ชี้แนะแนวทางที่จะพาไปสู่ความสำเร็จของงาน 6) ระบุองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จของงาน 7) สร้างแรงจูงใจเพื่อเชื่อมต่อไปยังงานในระดับที่สูงขึ้น

การอ่านเชิงวิเคราะห์

ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

Mortimer J. Adler, & Charles Van Doren (1972, p. 60) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านเรื่องอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ มีการตั้งคำถามในการอ่านและตอบคำถามอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

Sosothikul (2007, p. 48) อธิบายว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการอ่านตลอดทั้งเรื่อง และอ่านซ้ำ เพื่อให้เกิดความสามารถทางความคิดในระดับที่สูงขึ้นที่จะวิเคราะห์แนวคิด โครงสร้างภาษา และเป้าหมายของผู้เขียน

รัญจวน อินทรกำแหง และคณะ (2524, หน้า 1) กล่าวว่า “การอ่านเชิงวิเคราะห์ จะต้องอ่านด้วยความพินิจพิจารณา ไตร่ตรอง กลั่นกรอง แยกแยะ หาเหตุผล ส่วนดี ส่วนบกพร่องของหนังสือนั้น เพื่อให้เป็นแนวทางนำไปสู่การคิด สรุปเกี่ยวกับหนังสือเรื่องนั้นได้”

ทรงพันธ์ วรรณมาศ (2524, หน้า 2) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เมื่อเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมอย่างกว้างขวางแล้ว ก็เลือกอ่านแต่หัวข้ออย่างมีวิจารณญาณ และสามารถจับใจความของสารนั้นๆ ได้

สมพิศ คูศรีพิทักษ์ (2536, หน้า 628) ได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เป็นการอ่านเพื่อพิจารณาขอบเขต ของปัญหา เนื้อหาสาระ และเหตุผลในหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียด

วัชรวิ บูรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ (2542) ได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านเพื่อแยกแยะความคิดที่อาจจะอยู่อย่างกระจัดกระจายในส่วนต่างๆ ของข้อความที่อ่าน และนำมาจัดลำดับ แยกแยะประเด็นสำคัญ มีการศึกษาค้นคว้า

อย่างละเอียดประกอบความคิด การวิเคราะห์จำต้องอาศัยความรู้เรื่องๆ นั้น มาประกอบ จึงจะสามารถแยกแยะข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นออกจากกันได้อย่างถูกต้อง

กรมวิชาการ (2546, หน้า 208) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะได้ว่าส่วนต่างๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไรบ้าง แต่ละด้านสัมพันธ์กับส่วนอื่นอย่างไร

สมพร แพ่งพิพัฒน์ (2547, หน้า 188) ได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่าเป็นการอ่านอย่างถี่ถ้วนโดยการพิจารณาส่วนประกอบของบทอ่านอย่างละเอียด โดยสามารถวิเคราะห์ได้ทั้งสารคดี และบันเทิงคดี ทั้งรูปแบบของร้อยแก้ว และร้อยกรอง ซึ่งจะมีประเด็นที่ต้องพิจารณาแตกต่างกันไปที่จะต้องอาศัยการวินิจฉัยประกอบกันไปด้วย จึงจะสามารถรับสารที่ผู้เขียนส่งมายังผู้อ่านได้ตามประสงค์

ชยพร กระจ่างทอง (2552, หน้า 52) ได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่าเป็นการอ่านเรื่องแล้วพิจารณาลักษณะเนื้อหา และพิจารณาความสัมพันธ์และข้อสรุปของเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญเพราะช่วยให้พิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างละเอียด ค้นพบข้อเท็จจริง เข้าใจความคิดของผู้เขียนและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

จากความหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ข้างต้น พอสรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ กระบวนการแปลความหมาย ตีความจากตัวอักษร ที่อ่านจากบทความ ถ้อยความต่างๆ ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง โดยใช้วิจารณญาณอย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วน มีเหตุผลมีผลแยกแยะข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริงกับจินตนาการและหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริง หรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอดออกมามีความเข้าใจในความคิดของผู้เขียน และสามารถตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์

ในการอ่านเชิงวิเคราะห์มีนักการศึกษาได้อธิบายถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้ Mortimer J. Adler, & Charles Van Doren (1972, pp. 64-163) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่ามี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การพิจารณาลักษณะเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน 2) การตีความเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน 3) การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพิจารณาลักษณะเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน

เป็นการพิจารณารายละเอียดของเรื่องที่อ่าน ประกอบด้วย

1. จำแนกประเภทและเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน เป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะเป็นขั้นเริ่มต้นในการอธิบายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องรู้ว่าตนเองกำลังอ่านเรื่องประเภทใด เช่น นิทาน

บทละคร นวนิยาย และควรรู้ก่อนที่จะเริ่มอ่าน การอ่านชื่อเรื่องอาจทำให้ผู้อ่านได้ทราบข้อมูลที่สำคัญก่อนการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนั้น ผู้อ่านควรมีคำถามถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องประเภทใด และถ้าไม่เคยถามคำถามก็จะเป็นคนที่ไม่สามารถตอบคำถามอื่นๆ เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2. ระบุรายละเอียดของเรื่องที่อ่านในภาพรวมว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร หรือบอกเอกภาพของเรื่องที่อ่านในภาพรวมโดยใช้ประโยค 1-3 ประโยค ผู้อ่านจะต้องเข้าใจแก่นเรื่อง ใจความสำคัญ และเอกภาพของเรื่องอย่างชัดเจน แล้วบอกตนเอง หรือคนอื่นว่าเอกภาพของเรื่องที่อ่านคืออะไร ด้วยถ้อยคำสั้นๆ และกระชับที่สุด หรือเป็นการระบุใจความสำคัญหรือแก่นของเรื่อง

3. ระบุ หรือยกตัวอย่างส่วนที่สำคัญของเรื่องที่อ่านตามลำดับและความสัมพันธ์ และร่างเค้าโครงของส่วนต่างๆ เหล่านี้ตามเค้าโครงที่วางไว้ ผู้อ่านอ่านเรื่องต่อไปจนถึงส่วนสำคัญของเรื่อง และแสดงให้เห็นว่าการเรียบเรียงอย่างไร ซึ่งผู้อ่านต้องอ่านเรื่องนั้นๆ จนจบ เพราะแต่ละเรื่องมีความซับซ้อนในความเป็นเอกภาพของตนเอง โดยมีใจความสำคัญหรือแก่นเรื่องที่ซับซ้อน มีการเรียบเรียงส่วนต่างๆ อย่างเป็นหมวดหมู่ และมีความเชื่อมโยง เพื่อให้ได้ภาพรวมทั้งหมด โดยเปรียบเทียบกับ การสร้างบ้าน ซึ่งองค์ประกอบแต่ละส่วนต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกันจนสร้างบ้านได้ทั้งหมด

4. ระบุแนวคิด หรือปัญหาที่ผู้เขียนพยายามที่จะแก้ไข ผู้อ่านค้นพบว่า แนวคิดหรือปัญหาของผู้เขียนคืออะไร ผู้เขียนเริ่มด้วยการตั้งคำถาม หรือชุดของคำถาม ซึ่งผู้เขียนอาจจะบอกหรือไม่บอกก็ได้ เป็นหน้าที่ของผู้อ่านที่จะตั้งคำถามให้ถูกต้อง ผู้อ่านสามารถบอกคำถามหลักที่เรื่องที่อ่านได้พยายามให้คำตอบไว้และระบุประโยคคำถามรอง และควรถามคำถามอย่างเป็นลำดับ ถ้าผู้อ่านสามารถรู้จักใช้คำถามก็จะเป็นคนที่มีความชำนาญในการค้นพบปัญหาของผู้เขียน

ขั้นตอนที่ 2 การตีความเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน
เป็นการพิจารณาเนื้อหา หรือข้อความของเรื่องที่อ่านโดยใช้ความรู้และทักษะทางภาษา ซึ่งมีวิธีการที่สำคัญ ได้แก่ การตีความภาษาที่มีความหมายโดยตรง และภาษาที่มีความหมายโดยนัย ประกอบด้วย

1. หาคำสำคัญ (Term) และเข้าใจความหมายให้ใกล้เคียงกับผู้เขียน กล่าวคือ ผู้อ่านหาคำสำคัญในเรื่องที่อ่านและพิจารณาว่าผู้เขียนใช้อย่างไร โดยใช้วิธีการ 2 วิธี ได้แก่ หาคำสำคัญซึ่งเป็นคำที่อาจก่อให้เกิดความหมายคลุมเครือ และพิจารณาความหมายของคำเหล่านั้นตามที่ใช้ด้วยความถูกต้อง การค้นหาคำสำคัญเป็นการเริ่มต้นของการตีความ ดังนั้น ผู้อ่านจะต้องแปลความหมายของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านจะค้นพบความหมายของคำเหล่านั้นด้วยความอดทนและฝึกปฏิบัติ

2. หาประโยคสำคัญในเรื่องที่อ่าน และระบุประโยคที่มีการโต้แย้ง (Proposition) ผู้อ่านหาประโยคสำคัญ ซึ่งเป็นประโยคที่กล่าวถึงสิ่งที่กำลังโต้แย้ง ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าประโยคนั้นหมายความว่าอย่างไร โดยรู้ความหมายของคำสำคัญที่อยู่ในประโยค และตีความคำทั้งหมดที่ใช้ในประโยคนั้น เพื่อช่วยในการตีความและช่วยให้เกิดความเข้าใจ ผู้อ่านควรอ่านประโยคนั้นอย่างช้าๆ ด้วยความตั้งใจ ผู้เขียนบางคนอาจจะช่วยผู้อ่านโดยแนะ หรือชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่กำลังโต้แย้งด้วยการบอกตำแหน่งเป็นระยะๆ เพื่อนำไปสู่ประโยคสำคัญถ้าผู้อ่านสามารถมองเห็นความแตกต่างของข้อความที่อ่าน ก็จะเข้าใจและค้นพบประโยคสำคัญ มีตัวแนะหนึ่งที่ช่วยให้ค้นพบประโยคสำคัญคือ คำที่ประกอบในประโยคสำคัญซึ่งสามารถนำผู้อ่านไปสู่ประโยคที่ควรได้รับความสนใจ การโต้แย้งมักจะเริ่ม ณ จุดใดจุดหนึ่ง เป็นช่วงของความคิด ซึ่งอาจจะเริ่มด้วยการสรุป และให้เหตุผล หรืออาจจะเริ่มด้วยหลักฐานและเหตุผลแล้วนำผู้อ่านไปสู่การสรุปต่อไป

3. ย่อหน้าที่มีการโต้แย้ง (Argument) จากคำเชื่อมของประโยค หรือจากประโยคที่มีการโต้แย้ง ผู้อ่านค้นหาย่อหน้าที่มีประโยคสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการโต้แย้งของผู้เขียน โดยค้นหาจากคำที่เป็นคำเชื่อมประโยคที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน หรือค้นหาจากประโยคที่มีการโต้แย้ง การโต้แย้งเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด ประโยคที่มีการโต้แย้งจะให้เหตุผลซึ่งกันและกัน และอาจจะมีเพียง 1 ประโยค หรือมากกว่า 1 ประโยคก็ได้ ผู้อ่านสามารถหาได้จากย่อหน้าที่มีการโต้แย้ง แต่ถ้ามีการระบุประโยคโต้แย้ง ผู้อ่านจะต้องพยายามเขียนประโยคที่มีการโต้แย้งขึ้นมา โดยนำประโยคที่ได้จากข้อความมาเรียงลำดับเพื่อแสดงการโต้แย้ง

4. ระบุปัญหาที่ผู้เขียนได้แก้ไข หรือไม่สามารถแก้ไข ผู้อ่านต้องค้นพบว่า เรื่องที่อ่านนั้นนำเสนอปัญหาอะไรที่ผู้เขียนต้องการแก้ไข และผู้อ่านควรถามตนเองว่า ปัญหาอะไรที่ผู้เขียนพยายามแก้ไข และประสบความสำเร็จในการแก้ไขหรือไม่ หรือผู้อ่านค้นพบทสรุปของผู้เขียนโดยตัดสินใจได้ว่าอะไรเป็นปัญหาที่ผู้เขียนต้องการแก้ไข อะไรเป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไข สิ่งใดที่ผู้เขียนทราบว่าแก้ไขไม่ได้ ผู้อ่านจะแน่ใจอย่างมีเหตุผลว่าตนเองเข้าใจเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนที่ 3 การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนนี้จะดำเนินหลังจากที่ผู้อ่านได้อ่านเรื่องแล้ว เมื่อผู้อ่านพบว่าเนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่านสามารถแบ่งออกเป็นส่วนๆ และมองเห็นองค์ประกอบในเรื่องของความคิด ความรู้ คำสำคัญ ประโยคที่มีการโต้แย้ง และการโต้แย้ง หรืออาจกล่าวได้ว่า เข้าใจสิ่งที่อ่านใกล้เคียงกับผู้เขียน การอ่านผู้อ่านวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้เปรียบเสมือนเป็นเพื่อนคู่สนทนากับผู้เขียน และผู้อ่านสามารถโต้ตอบการสนทนากับผู้เขียน ประกอบด้วย

1. ไม่ควรเริ่มการวิพากษ์วิจารณ์จนกว่าเค้าโครงของตนเอง และการตีความเรื่องที่จะอ่าน จะเสร็จเรียบร้อย ผู้อ่านไม่ควรพูดว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือไม่แสดงความคิดเห็น จนกระทั่งตนเองอ่านเรื่องอย่างละเอียดจนสามารถพูดได้ว่า เข้าใจเรื่องที่อ่านแล้วผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือไม่แสดงความคิดเห็นจากความเข้าใจและมีเหตุผลด้วยคำพูดของตนเอง
2. ระบุความแตกต่างระหว่างความรู้และความคิดเห็นส่วนตัวโดยบอกเหตุผลของการตัดสินใจของตนเอง การเคารพในความรู้และความคิดเห็นที่แตกต่างกันของบุคคล โดยให้เหตุผลในเรื่องที่วิเคราะห์ผู้อ่านไม่ควรแสดงความไม่เห็น โดยไม่มีเหตุผลประกอบ เนื่องจากมีความรู้ไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านควรวิเคราะห์เรื่องที่อ่านอย่างรอบคอบ แยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น แล้วจึงวิเคราะห์ว่าตนเอง เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย และให้เหตุผลในการวิเคราะห์นั้น รวมทั้งแสดงความปลอดภัยที่จะให้เกิดการแก้ไขในทางที่ดีขึ้น
3. ระบุสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึง ผู้อ่านจะกล่าวว่า ผู้เขียนไม่ได้ระบุเมื่อผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงข้อมูลบางอย่างที่มีความสอดคล้อง หรือสัมพันธ์กับปัญหาที่ผู้เขียนพยายามจะแก้ไข ผู้อ่านจะต้องระบุข้อมูลที่ทำให้ทุกคนเห็นว่าผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงและแสดงให้เห็นว่าข้อมูลนั้นสัมพันธ์กับปัญหาอย่างไร และเขียนข้อสรุปที่แตกต่างไปจากสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนไว้
4. ระบุสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวผิดพลาด ผู้อ่านจะกล่าวว่าผู้เขียนเข้าใจผิดหรือสิ่งที่ผู้เขียนพูดถึงไม่ถูกต้อง เมื่อสิ่งที่ผู้เขียนนำมาใช้ในการวินิจฉัยเป็นสิ่งตรงข้ามกับความเป็นจริง ข้อมูลนั้นไม่ถูกต้องเชื่อถือได้น้อย ผู้เขียนกำลังอ้างถึงสิ่งที่ผู้เขียนไม่มีความรู้ ซึ่งผู้อ่านสามารถแสดงการโต้แย้งเกี่ยวกับข้อบกพร่องเหล่านี้ได้ โดยจะต้องชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า สิ่งที่ผู้เขียนกล่าวมานั้นไม่ถูกต้อง
5. ระบุสิ่งที่ผู้เขียนไม่มีหลักการ หรือเหตุผล ผู้อ่านจะกล่าวว่าผู้เขียนไม่มีหลักการ หรือเหตุผล หรือมีความผิดพลาดในการให้เหตุผล เมื่อสิ่งที่ผู้เขียนนั้นสรุปไม่ได้มาจากเหตุผล และไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เขียนพยายามจะกล่าวถึง หากผู้เขียนมีข้อบกพร่องในเรื่องนี้จะทำให้เรื่องที่เขียนไม่ตรงประเด็นและไม่น่าเชื่อถือ ผู้อ่านที่จะวิพากษ์ความผิดพลาดของผู้เขียนในข้อบกพร่องนี้ได้จะต้องแสดงการโต้แย้งกับผู้เขียนได้ตรงประเด็นหรือถูกต้อง
6. ระบุสิ่งที่ผู้เขียนวิเคราะห์ หรือเรื่องราวไม่สมบูรณ์ผู้อ่านจะกล่าวว่า ผู้เขียนเขียนงานไม่สมบูรณ์ เมื่อผู้เขียนไม่ได้แก้ปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มแรก ผู้เขียนใช้สื่อหรือวัตถุต่างๆ ไม่เหมาะสม ผู้เขียนไม่ได้นำสิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหามาใช้เป็นข้อบกพร่องเรื่องความสมบูรณ์ของเนื้อหาและเค้าโครงของเรื่อง ซึ่งประเด็นเหล่านี้ไม่เพียงพอที่จะกล่าวว่าเรื่องที่อ่านไม่สมบูรณ์ เพราะมนุษย์ทุกคนมีความจำกัดและผลงานของเขาก็มีความจำกัดด้วย ไม่มีประโยชน์ที่จะ

วิเคราะห์แบบนั้น จนกว่าผู้อ่านจะสามารถระบุความไม่สมบูรณ์ได้อย่างชัดเจน โดยอาศัยความรู้ที่มีอยู่ หรือการอ่านเรื่องที่สัมพันธ์กับประเด็นดังกล่าว

Potter (2005, pp.52-63) กล่าวไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์หาข้อเท็จจริง หรือแนวคิดที่ต้องการจากข้อมูล โดยแบ่งข้อมูลทั้งหมดออกเป็นส่วนๆ และพิจารณาความสัมพันธ์ และความสอดคล้องซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ตั้งคำถามที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์เฉพาะส่วนที่ต้องการ
2. หาคำตอบเพื่อที่จะดำเนินการกับข้อมูล
3. ใช้คำตอบนั้นเพื่อหาสิ่งที่ต้องการ

กรมวิชาการ (2546, หน้า 209-211) กล่าวถึงขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์ พอสรุปได้

ดังนี้

1. พิจารณารูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด อาจจะเป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์
2. แยกเนื้อหาออกเป็นส่วนๆ ให้เห็นว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร
3. แยกพิจารณาเนื้อเรื่องแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง
4. พิจารณาให้เห็นว่าผู้เขียนใช้กลวิธีเสนอเรื่องอย่างไร

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2548, หน้า 3) กล่าวไว้ว่า “ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้อ่านจะต้องจำแนกแยกแยะได้ว่า รูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้นเป็นอะไร เช่น เป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ ฯลฯ พิจารณาว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วนๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร พิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง วิเคราะห์ทรรศนะของผู้แต่งเพื่อทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านทางภาษาและถ้อยคำที่ใช้ เป็นต้น”

วัชรวิ บูรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ (2542) ได้เสนอแนวทางขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ในเรื่องต่างๆ อาจจะทำได้ตามลำดับดังนี้

1. อ่านข้อความหรือเนื้อหาของเรื่องนั้นๆ อย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ และพิจารณาเรื่องที่อ่านนั้นเพื่อให้เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความ คำหรือข้อความที่ปรากฏนั้นอาจไม่ได้มีความหมายตามตัวอักษรเสมอไป ความหมายที่แท้จริงนั้นอาจแฝงอยู่ในรูปของสัญลักษณ์หรือข้อความเปรียบเทียบหรือคำภาษาถิ่น ผู้อ่านควรพิจารณาว่า คำหรือข้อความนั้นหมายถึงสิ่งใด มีความหมายถึงสิ่งใดบ้าง โดยอาศัยบริบทในประโยคเป็นส่วนประกอบสำคัญในการพิจารณา

2. พิจารณาเนื้อหาที่อ่านนั้น เพื่อแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นและเจตนาของผู้เขียน ในการอ่านหนังสือหรือบทอ่านต่างๆ โดยเฉพาะเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นบทความ เนื้อหานั้น อาจจะมีทั้งความรู้ ตามหลักเกณฑ์ทฤษฎี ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของผู้เขียนแทรกอยู่ และเจตนาของผู้เขียนในเรื่องนั้นๆ อาจมีแตกต่างกัน บางครั้งเจตนาของผู้เขียนอาจปรากฏออกมาให้เห็นได้อย่างเด่นชัด แต่บางครั้งอาจแอบแฝงเป็นนัย ผู้อ่านจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่า ส่วนใดคือข้อเท็จจริง ส่วนใดคือข้อคิดเห็นของผู้เขียน และเจตนาของผู้เขียนนั้นเป็นอย่างไร โดยศึกษาจากสำนวนภาษา ถ้อยคำ และบริบทของข้อความประกอบพิจารณาด้วย

3. อ่านหนังสืออื่นๆ ประกอบ เพื่อศึกษาหาข้อมูลและความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ และหากมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น จะทำให้รู้และเข้าใจความคิดของผู้อื่น ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดใหม่ๆ หรือเกิดความคิดในสิ่งที่เราคิดไม่ถึงมาก่อน

4. พิจารณาเหตุผลหรือหลักฐานอ้างอิง เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่านว่า มีความเหมาะสม สมเหตุสมผล น่าเชื่อถือ มีคุณค่าและมีการสร้างสรรค์ เพียงไร การอ่านในลักษณะนี้ต้องอาศัยหลักความรู้ทางทฤษฎีเพื่อการตัดสินใจและวิพากษ์วิจารณ์

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การพิจารณา ลักษณะเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน การตีความเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน และการวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน

แนวทางการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์

แนวทางการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ 3 ระดับ คือ การพิจารณา ลักษณะเนื้อหา การตีความเนื้อหา และการวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหา ซึ่ง Mortimer J. Adler, & Charles Van Doren (1972, pp. 64) กล่าวถึงรายละเอียดของความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ต้องการพัฒนา ดังนี้

1. การพิจารณาลักษณะเนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณาประเภทและเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง และแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

2. การตีความเนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณารายละเอียด เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน โดยการวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญ ย่อหน้าที่มีการโต้แย้ง และระบุดจุดประสงค์ หรือแนวคิดของผู้เขียน

3. การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณาคุณค่าของเรื่องที่อ่าน โดยแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

Woods, & Moe (2007) ได้จัดทำนวัตกรรมการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เรียกว่า Analytical Reading inventory ขึ้น เพื่อให้ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญในการอ่าน และนักจิตวิทยาของโรงเรียนสามารถตัดสินใจใช้วิธีสอนที่เหมาะสมและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ตามสภาพจริง รวมทั้งช่วยให้ผู้ประเมินเก็บข้อมูลได้ครอบคลุมกับความสามารถของนักเรียน สอดคล้องกับความต้องการของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของ มลรัฐ โดย Analytical Reading inventory ประกอบด้วย คู่มือ ซีดีรอมสำเร็จรูป แบบวัดและประเมิน แบบฝึกหัด และบทอ่าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเป็นมาของนวัตกรรม
2. การฝึกการประเมินโดยพิจารณาองค์ประกอบของ Analytical Reading inventory 10 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้
 - 2.1 การสัมภาษณ์การอ่าน (Reading Interview)
 - 2.2 รายการคำศัพท์ (Word Lists/initial placement)
 - 2.3 ความรู้เดิม/การคาดเดา (Prior Knowledge/prediction analysis)
 - 2.4 การวิเคราะห์การอ่านที่ไม่ถูกต้อง (Reading interview)
 - 2.5 การวิเคราะห์ความคล่อง (Fluency analysis)
 - 2.6 การวิเคราะห์ความถูกต้องในการพูดเล่าเรื่องซ้ำ (Oral Reading Miscue analysis)
 - 2.7 คำถามเพื่อความเข้าใจ / การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของบทอ่าน (Comprehension Question/reader text relationship (RTR) analysis)
 - 2.8 การใช้ระบบ cueing : วิเคราะห์ความผิดพลาด (Cueing system : Miscue analysis)
 - 2.9 การวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การพัฒนา a Multi-dimensional profile (Quatitative and qualitative analysis developing a multidimensional profile)
 - 2.10 การสรุปผล (Summary of results)
3. การฝึกการใช้กรณีศึกษาที่ใช้ ซีดีรอม 1 และคู่มือ
4. การใช้ analytical reading inventory ในการจัดการเรียนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่มีขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี การสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อลดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน

ขั้นที่ 2 สัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน การบันทึกข้อมูล เกี่ยวกับการอ่านของนักเรียน เช่น ความสนใจในการอ่าน กลวิธีในการเลือกหนังสือและการอ่าน การรับรู้ที่สัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนอ่านรายการคำศัพท์ (Word list) เพื่อประเมินว่านักเรียนออกเสียงถูกต้อง และเข้าใจความหมายของคำศัพท์หรือไม่

ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องและใช้ความรู้เดิม หรือคาดคะเนจากเรื่องที่อ่านเพื่อประเมินว่านักเรียนมีความรู้เดิมและทักษะในการคาดคะเนจากเนื้อเรื่อง แล้วนำมาใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านหรือไม่

ขั้นที่ 5 ประเมินการอ่านออกเสียงผิด บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านผิดของนักเรียน เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกบทอ่านที่เหมาะสมให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 6 สังเกตความคล่องในการอ่าน บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน เช่น อ่านได้ถูกต้อง คล่อง ใช้น้ำเสียง การเว้นวรรค การแก้ไขคำที่อ่านผิดด้วยตนเอง เป็นต้น

ขั้นที่ 7 ให้นักเรียนเล่าเรื่องซ้ำและสรุปเรื่องที่อ่าน บันทึกข้อมูล เกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องที่อ่าน การสรุปเรื่อง และการใช้โครงสร้างภาษาของนักเรียน

ขั้นที่ 8 ถามคำถามเพื่อความเข้าใจ บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจ ระดับการคิดตามตัวอักษร การนำไปใช้และการวิเคราะห์ และการใช้โครงสร้างภาษาของนักเรียน

ขั้นที่ 9 ใช้เกณฑ์สรุปคะแนนในการประเมินว่า จะให้นักเรียนหยุดอ่าน หรืออ่านต่อไป

ขั้นที่ 10 ประเมินความสำเร็จในการอ่านในใจของนักเรียน

ขั้นที่ 11 ประเมินระดับความเข้าใจในการฟังของนักเรียน

ขั้นที่ 12 ประเมินระดับการอ่านของนักเรียนจากการเนื้อเรื่องแนววิทยาศาสตร์

ขั้นที่ 13 สรุปผล การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปข้อมูล เพื่อเตรียมรายงานผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน

กรมวิชาการ (2546, หน้า 215-216) สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์จะเน้นการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ ซึ่งนักเรียนอาจวิเคราะห์โดยการพูดหรือการเขียนสื่อความให้ผู้อื่นเข้าใจแนวคิดในด้านต่างๆ อย่างมีหลักการและเหตุผลซึ่งครูจะต้องเตรียมเรื่องราว เนื้อหา หรือข้อความต่างๆ โดยครูจัดเตรียมเอง หรือมอบหมายให้นักเรียนศึกษาหรือรวบรวม แต่สิ่งสำคัญก็คือ เนื้อหา หรือเรื่องราวที่จะนำมาวิเคราะห์นั้นต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้วย เช่น ฝึกให้นักเรียนแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นก็ควรนำมาจาก

ข่าว หรือบทความในหนังสือพิมพ์ เป็นต้น แนวการจัดการเรียนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์มีหลายแนวทาง ดังนี้

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความสั้นๆ แล้ววิเคราะห์คำที่ผู้เขียนเลือกใช้ว่าคำใดใช้ผิดความหมาย คำใดใช้ผิดหน้าที่ คำใดที่ใช้ไม่เหมาะสม หรือไม่ชัดเจน และให้ตัวอย่างแนวทางแก้ไข
2. ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นๆ แล้ววิเคราะห์ประโยคที่ผู้เขียนใช้ว่ามีความถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ผิดจากแบบแผนของภาษาอย่างไร เป็นประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ การเรียงลำดับความในประโยคถูกต้องหรือไม่ ใช้ประโยคกะทัดรัดหรือไม่ ใช้คำพุ่มเพื่อยกเว้นความจำเป็นหรือไม่ นักเรียนมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงอย่างไร ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นๆ แล้ววิเคราะห์ครั้งละ 1 เรื่อง สิ่งสำคัญ คือ ข้อความที่เลือกมาต้องมีเนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของครูที่ตั้งไว้
3. ให้นักเรียนอ่านบทความสั้นๆ แล้ววิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งว่าเป็นความคิดที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง หรือแสดงทัศนคติเชิงเพ้อฝันหรือไม่

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์จะเน้นการอ่านเพื่อแสดงการวิเคราะห์ ซึ่งนักเรียนอาจวิเคราะห์โดยการพูด หรือจัดทำผลงานให้ผู้อื่นเข้าใจแนวคิดในด้านต่างๆ ของเรื่องที่อ่านอย่างสงมึเหตุผล การจัดการเรียนการสอน การอ่านเชิงวิเคราะห์ให้กับนักเรียนได้ปฏิบัติอย่างหลากหลาย เนื้อหา หรือเรื่องราวที่จะนำมาวิเคราะห์นั้นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวัยของนักเรียนเป็นการพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ 3 ด้าน คือ การพิจารณาลักษณะเนื้อหา การตีความเนื้อหาและการวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหา

การวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

การวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์มีหลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน หรือการปฏิบัติงาน เป็นต้น นักการศึกษาให้แนวทางการวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

Mortimer J. Adler, & Charles Van Doren (1972, pp.60-187) กล่าวถึงการวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ 3 ด้าน ดังนี้

1. การพิจารณาลักษณะเนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณาประเภทและเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง และแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

2. การตีความเนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณารายละเอียดเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน โดยการวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญ ย่อหน้าที่มีการโต้แย้ง และระบุจุดประสงค์ หรือแนวคิดของผู้เขียน

3. การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณาคุณค่า ของเรื่องที่อ่าน โดยแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

กรมวิชาการ (2546, หน้า 216-218) ได้สรุปแนวทางการวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

1. พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมในการวิเคราะห์คำ วลี หรือประโยค และควรวัดผลด้านเหตุผล การวิเคราะห์ที่ศนะของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินผลจากความตั้งใจ สนใจ และผลงานที่ได้รับมอบหมาย

2. ให้นักเรียนอ่านบทหรือยกเรื่องแล้ววิเคราะห์วิจารณ์บทที่อ่านในด้านรูปแบบ ความคิด และเนื้อหาสาระในบทหรือยกเรื่อง กลวิธีในการแต่ง และสิ่งที่ผู้เขียนฝากไว้ในบทอ่าน

3. ให้นักเรียนอ่านบทแล้ววิเคราะห์ว่าเนื้อหาของบทอ่านให้อารมณ์ความรู้สึก สอดคล้องกับเนื้อหาของบทอ่านหรือไม่ อย่างไร นักเรียนมีความซาบซึ้งประทับใจหรือไม่ พิจารณาความสามารถและผลการทำงานด้วยการวัดผลความถูกต้องของการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา การสรุปความ การวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน และความตั้งใจในการทำกิจกรรม

4. ให้นักเรียนอ่านข่าว หรือบทความจากหนังสือพิมพ์ แล้วขีดเส้นใต้ข้อความที่เป็นจริง และข้อความที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนด้วยสี หรือสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน

5. ให้นักเรียนตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์ แล้ววิเคราะห์ว่าข่าวนั้นมีการนำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริง หรือมีความคิดเห็นของผู้เขียนแทรกอยู่ด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบว่า ความคิดเห็นของผู้เขียนน่าเชื่อถือหรือไม่ เพียงใด

6. ให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์การพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ต่างๆ ในด้านการใช้ สำนวนภาษา การสื่อความหมาย และความสอดคล้องกับเนื้อหาของข่าวนั้นๆ

7. ให้นักเรียนตัดข้อความโฆษณาจากสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ แล้วแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ในด้านความน่าเชื่อถือ การใช้สำนวนภาษา ความน่าสนใจของการนำเสนอ

8. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง แล้วตีความเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เขียน สรุปความคิดเห็นของผู้เขียน และเสนอแนวความคิดของนักเรียนที่มีต่อเรื่องนั้น

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2546, หน้า 218) สรุปว่า การวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์จะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมิน (Rubrics scoring) และกำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

1. ความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง
2. ความถูกต้องชัดเจนในการวิเคราะห์หิวจรณ์การพาดหัวข่าว
3. การแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์หิวจรณ์ที่ถูกต้องชัดเจน
4. เหตุผลที่ใช้ประกอบการประเมินคุณค่าของหนังสือที่อ่าน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2554, หน้า 17-25) ได้ร่วมมือกับองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ดำเนินโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ หรือ PISA ได้วางโครงสร้างการวัด และประเมินการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ซึ่งสอดคล้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

การประเมินการอ่านของ PISA กำหนดให้ครอบคลุมภารกิจในการอ่านอยู่บนองค์ประกอบพื้นฐานสามประการด้วยกัน ได้แก่ สถานการณ์ ซึ่งเป็นบริบทหรือจุดประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้น ถ้อยความหรือเนื้อความ ซึ่งหมายถึงสิ่งที่เขียนหรือเรียบเรียงให้อ่าน ให้ครอบคลุมพิสัยความยากง่ายของสื่อหรือวัสดุที่อ่าน และกลยุทธ์การอ่าน ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงความคิดที่เป็นตัวกำหนดว่าผู้อ่านจะต้องอ่านในลักษณะใด อย่างไรก็ตาม ในการออกแบบภารกิจการทดสอบ ไม่ใช่เป็นการทดสอบแยกส่วนไปแต่ละส่วน แต่ให้ครอบคลุมภารกิจการประเมินบนพื้นฐานสามประการดังกล่าว ซึ่งกลยุทธ์ในการอ่านสามารถสรุปภารกิจของการประเมินการอ่านไว้ 3 ด้านกว้างๆ ได้ดังนี้

1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and Retrieving)

เป็นการค้นหาข้อมูลต่างๆ ของบทอ่าน ผู้อ่านจึงต้องใช้วิธีมุ่งมองหาเฉพาะสาระหรือข้อมูลที่ต้องการโดยไม่มองข้ามสาระอื่นๆ ไป เป็นกลยุทธ์ที่มีประโยชน์เมื่อผู้อ่านต้องการข้อมูลที่แท้จริง แล้วใช้ในการตอบคำถาม แต่บางครั้งการค้นคืนสารถก็ยังคงมีความกำกวมและยังไม่ชัดเจนจึงต้องอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อแยกแยะข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

2. การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret)

กลยุทธ์นี้ต้องการให้ผู้อ่านขยายความคิดของตนเอง เพื่อพัฒนาไปสู่การเข้าใจสิ่งที่ได้อ่านให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งต้องใช้ทักษะที่เรียกว่าความเข้าใจอย่างมีตรรกะ นั่นคือผู้อ่านต้องดำเนินการจัดระเบียบของสาระเนื้อหาในถ้อยความ โดยต้องเข้าใจว่าตัวเชื่อมโยงเนื้อหาคืออะไร

สามารถบอกสาระที่ขัดแย้งกัน แตกต่างกันได้ จากเรื่องที่อ่าน และนอกจากนี้ยังต้องสามารถอ้างอิงไปถึงสิ่งหนึ่ง นักเรียนต้องอ้างอิงถึงเจตนาของผู้อ่าน

3. การสะท้อนและประเมิน (Reflect and Evaluat)

การสะท้อนและประเมินนั้นประกอบด้วยกันสองส่วนได้แก่ การสะท้อนและประเมินเนื้อหาสาระ และการสะท้อนและประเมินโครงสร้าง สามารถทำได้จากการนำความรู้จากภายนอกมาเชื่อมโยงกับสาระในบทอ่านที่อ่านอยู่ในขณะนั้น จะต้องนำสาระที่ได้จากการอ่านเทียบความรู้ในโลกแห่งความเป็นจริงที่ตนเองมีอยู่

ทั้งสามกลยุทธ์ของการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Litarecy) ไม่สามารถแยกจากกันได้เด็ดขาด หากแต่มีความเกี่ยวข้องกันหรือขึ้นแก่กันและกัน ซึ่งการวัดความสามารถการอ่านข้างต้นนั้นมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวัดความสามารถในการอ่าน ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักการศึกษา	ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
Mortimer J. Adler และ Charles Van Doren (1972)	1. การพิจารณาเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน 2. การตีความเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน 3. การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน
กรมวิชาการ (2546)	1. พิจารณารูปแบบการประพันธ์ 2. แยกเนื้อหาเป็นส่วนๆ 3. พิจารณาเนื้อหา 4. พิจารณากลวิธีการเขียนของผู้แต่ง
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2554)	1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and Retrieving) 2. การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret) 3. การสะท้อนและประเมิน (Reflect and Evaluat)

จากการศึกษาลักษณะความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากนักการศึกษาและสถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทในการวัดความสามารถในการอ่าน สรุปได้ว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์มีลักษณะองค์ประกอบของความสามารถ 3 ด้าน คือ 1) การพิจารณาเนื้อหา

เพื่อแยกแยะสาระ 2) การบูรณาการและการตีความเนื้อหา และ 3) การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหา และทรรศนะของผู้แต่ง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ กลวิธี จากนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการสอน อ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิง วิเคราะห์ แล้วนั้น สามารถสรุปให้เห็นถึงความสอดคล้องในการพัฒนาในงานวิจัยครั้งนี้ ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ของกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน	กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้	ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
1. ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)		
1.1 การกระตุ้นความรู้เดิม	- การใช้คำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการคิด	1. การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ
1.2 การวางแผนการอ่าน	- การใช้แผนผังความคิดแสดงถึงขั้นตอนของการคิดอย่างเป็นระบบ	
1.3 การตั้งวัตถุประสงค์การอ่าน		
2. ขั้นขณะอ่าน (While-reading)		2. การบูรณาการและการตีความเนื้อหา
2.1 การติดตามและตรวจสอบความเข้าใจ	- การให้ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีในการช่วยให้งานสำเร็จ เช่น การคิดตั้ง ,การสาธิต	
2.2 การบูรณาการเชื่อมโยง	- ระบุความถูกต้อง ซึ่งจุดที่สำคัญซึ่งนำแนวทางที่จะพาไปสู่ความสำเร็จของงาน	

ตาราง 8 (ต่อ)

กลวิธีการสอนอ่านแบบ เมตาคอกนิชัน	กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้	ความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์
3. ชั้นกิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading)		
3.1 สรุปผลการอ่าน	- การแจกแจงงาน จัดให้เป็นระบบ และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน	3. การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทัศนคติของผู้แต่ง
3.2 ประเมินผลการอ่าน		
3.3 ประยุกต์ใช้ความคิดจากสิ่งที่อ่าน	- ระบุงค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จของงาน - สร้างแรงจูงใจเพื่อเชื่อมต่อไปยังงานในระดับที่สูงขึ้น	

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการนำกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจะเห็นได้ว่าขั้นตอนของกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันนั้น ประกอบด้วย ขั้นตอนการอ่าน มี 3 ขั้นตอน ขั้นตอนการอ่าน มี 2 ขั้นตอน และขั้นตอนหลังการอ่าน มี 3 ขั้นตอน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนนั้นผู้วิจัยวางแนวทางในการเสริมต่อการเรียนรู้กำกับไว้ในแต่ละขั้นอย่างชัดเจนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมและนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

สุเทียบ ละอองทอง (2545) การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันฯ 2) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดหมายสาระและกระบวนการ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งมีขั้นตอนของรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจฯ เรียกว่า PRIME Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผนอ่าน (P) ขั้นการอ่านเพื่อสร้างสรรค์ความหมาย (R) ขั้นระบุข้อมูลสำคัญ (I) ขั้นกำกับตรวจสอบความเข้าใจ (M) และขั้นการประเมินผลการอ่าน (E)

ซึ่งการใช้รูปแบบการสอนนี้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันและด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 1) มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันและด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างสอนและหลังสอนอย่างน้อย ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม 2) มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันและด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างน้อยร้อยละ 15 ของคะแนนเต็ม และ 3) มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันและด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธนาคาร หล่อนกลาง (2550) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) ประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ปี 2 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบสมิททิภาพ TOEFL ส่วนที่วัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบวัดเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักศึกษา สถิติที่ใช้ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มี 2 ขั้น คือ ขั้นวางแผนและขั้นนำไปให้ ในขั้นวางแผนเป็นขั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพิจารณาปัจจัยสำคัญเกี่ยวกับ ตัวผู้เรียน การคัดเลือกและสร้างเนื้อหาวัฒนธรรมท้องถิ่น และกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน ส่วนขั้นนำไปใช้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นก่อนอ่าน ประกอบด้วย 4 ขั้นย่อย ได้แก่ 1.1 ขั้นสร้างแรงจูงใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นและกำหนดจุดประสงค์ 1.2 ขั้นทบทวนความรู้เดิมและสร้างความรู้พื้นฐานด้านคำศัพท์

เกี่ยวกับการอ่าน 1.3 ขั้นนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 1.4 ขั้นเสนอแนะกลวิธีการอ่าน 2. ขั้นระหว่างอ่าน ประกอบด้วย 4 ขั้นย่อย ได้แก่ 2.1 อ่านออกเสียงโดยผู้สอน 2.2 ขั้นอ่านตามคำแนะนำ 2.3 ขั้นอ่านในใจ และ 2.4 ขั้นตรวจสอบความเข้าใจ 3. ขั้นหลังอ่าน ประกอบด้วย 4 ขั้นย่อย ได้แก่ 3.1 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.2 ขั้นสรุป 3.3 ขั้นประยุกต์ให้ และ 3.4 ขั้นประเมินการเรียนรู้ 2) การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น 2.1 นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.2 นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างน้อยร้อยละ 19 ของคะแนนเต็ม 2.3 นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชยพร กระต่ายทอง (2552) ได้ทำการวิจัยและพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) ประเมินคุณภาพของรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับที่พัฒนาขึ้น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา การดำเนินการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย และขั้นตอนที่ 3 การประเมินรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย แบ่งเป็นการประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยโดยการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถการวิเคราะห์ และแบบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่

ผลการวิจัยพบว่า 1) รายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยที่ใช้มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน เน้นการประเมินกระบวนการเรียนรู้และผลงานตามสภาพจริงที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ให้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค และจัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับตามแนวคิดของ Winggins, & Mc Tighe 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ระบุเป้าหมายที่ต้องการ 2) ระบุหลักฐานการประเมินที่ยอมรับได้ และ 3) วางแผนการจัดการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การวิเคราะห์ เวลา 14 ชั่วโมง และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านเชิงวิเคราะห์ เวลา 18 ชั่วโมง จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Bloom จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Adler, & Van Doren 2) การประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และการประเมินคุณภาพรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทย โดยนำไปทดลองใช้ พบว่า นักเรียนทุกคนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ นักเรียนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์ก่อนเรียนอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน 12 คน และระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 8 คน และนักเรียนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้น โดยนักเรียนมีระดับความสามารถการวิเคราะห์อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 5 คน และระดับคุณภาพดี จำนวน 15 คน อีกทั้งนักเรียนมีระดับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนอยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุงจำนวน 12 คน และระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 8 คน และนักเรียนมีระดับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้น โดยนักเรียนมีระดับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 10 คน และระดับคุณภาพดี จำนวน 10 คน

พนาอ้อย รอดชู (2553) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและเทคนิคการเสริมศักยภาพ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและเทคนิคการเสริมศักยภาพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และบันทึกการเรียนรู้ สถิติที่ใช้คือ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและเทคนิคการเสริมศักยภาพมีขั้นตอนการเรียนการสอน 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเตรียมการของครู ระยะที่ 2 การจัดการเรียนการสอน ซึ่งในระยะที่ 2 มี 3 ระยะย่อย คือ ระยะที่ 2.1 ขั้นเตรียมการอ่านและสร้างความตระหนัก ระยะที่ 2.2 ขั้นแลกเปลี่ยนบทบาทการอ่าน และระยะที่ 2.3 ขั้นสรุปผลการอ่าน 2) การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น จากการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ในห้องเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและเทคนิคการเสริมศักยภาพ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โศจิวัฒน์ เสริฐศรี (2553) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดเชิงสัมพันธ์และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการให้เหตุผลเชิงพีชคณิตของนักเรียนประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการคิดเชิงสัมพันธ์และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการให้เหตุผลเชิงพีชคณิตของนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) เพื่อศึกษาคุณภาพของกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการคิดเชิงสัมพันธ์และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 52 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 26 คน และกลุ่มควบคุม 26 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวัดความสามารถในการให้เหตุผลเชิงพีชคณิตในระดับประถมศึกษา แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น คือ ขั้นการค้นหาความสัมพันธ์ ขั้นการใช้วิธีคิดเชิงสัมพันธ์ ขั้นการสร้างข้อสรุป และขั้นการตรวจสอบและยืนยันข้อสรุป 2) ผลการทดลองใช้กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น 2.1) ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงพีชคณิตของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการคิดเชิงสัมพันธ์และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงพีชคณิตหลังการเรียนด้วยกระบวนการด้วยกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการคิดเชิงสัมพันธ์และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 2.3) ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงพีชคณิตของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการคิดเชิงสัมพันธ์และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ มีพัฒนาการสูงขึ้น

วารินทร์ แก้วอุไร (2554) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ และเพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยมีขั้นตอน การดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นสร้างและตรวจสอบคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และขั้นการทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นแบบพหุกรณีศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นใช้แนวคิดของการจัดการศึกษาตามแนวพระบรมราโชวาทที่เน้นว่าการให้การศึกษาจะต้องให้บุคคลค้นพบวิธีดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง เหมาะสม ไปสู่ความเจริญและความสุขตามอัตภาพ และการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลฯ ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธิปัญญา นิยมตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคมพุทธิปัญญา ทฤษฎีประมวลสารสนเทศ และใช้แนวคิดรูปแบบการสอนและหลักการนำเสนอรูปแบบการสอนของ จอยส์ และเวลล์ องค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ความเป็นมา และความสำคัญของรูปแบบฯ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ : ขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ระบบสังคม หลักปฏิสัมพันธ์ ระบบสนับสนุน ผลที่เกิดกับผู้เรียน และการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาทั้งนักวิชาการศึกษานิเทศก์ และครูจำนวน 9 คน พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพดีและสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนโดยองค์รวมทั้งด้านคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ผลการทดลองใช้พบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน คุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

วิภาดา พูลศักดิ์วรสาร (2555) ได้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านเน้นภาระงานโดยใช้กลวิธีอภิปัญญาสำหรับผู้ใหญ่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) พัฒนารูปแบบการสอนอ่านเน้นภาระงานโดยใช้กลวิธีอภิปัญญาสำหรับผู้ใหญ่ เพื่อส่งเสริม

ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ 2) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยการใช้รูปแบบฯ 3) เปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้รูปแบบฯ 4) ศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบฯ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาจำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบบันทึกการบอกความคิด แบบสำรวจ แบบทดสอบ และแผนการเรียนรู้ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน กระบวนการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล เรียกว่า MATA Model มีการดำเนินงาน 4 ชั้น คือ ชั้นจัดการก่อนปฏิบัติงาน (M) ชั้นสนับสนุนขณะปฏิบัติงาน (E) ชั้นฝึกฝนหลังปฏิบัติงาน (T) และชั้นประเมินผลลัพธ์ (A) รูปแบบได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คนว่าอยู่ในระดับดีมาก และแผนการเรียนรู้ภายใต้รูปแบบมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี 2) คะแนนความเข้าใจการอ่านของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนด้วยรูปแบบสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผลให้เรียนรู้ความเข้าใจการอ่านในระดับดี ความและสรุปความดีขึ้น 3) ความสามารถในการใช้กลวิธีอภิปัญญาหลังเรียนด้วยรูปแบบสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผลให้มีการใช้กลวิธีการถามคำถามและการกำหนดวัตถุประสงค์เพิ่มขึ้น 4) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก และมีผลให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนร่วมมือกันทำภาระงาน ทำให้สนุกสนานกับการอ่านภาษาอังกฤษ

ลภัสรดา จูเมฆา (2555) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นสมองเป็นฐาน และกลวิธีการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นสมองเป็นฐานและกลวิธีการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นสมองเป็นฐานและกลวิธีการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสร้างและหาตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ และขั้นการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงสงคราม “อุดรคุณารักษ์อุปถัมภ์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นแบบทดสอบสถานการณ์แบบ

เลือกตอบ และแบบวัดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสาร เป็นแบบทดสอบแบบเขียนตอบ แบบวัดฉบับนี้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบไม่อิสระ การทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นสมองเป็นฐาน และกลวิธีการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่สร้างขึ้นมีชื่อว่า PATCE Model มีกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้ ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation : P) ขั้นวิเคราะห์ (Analysis : A) ขั้นการถ่ายโอน (Transfer : T) ขั้นสรุปและสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Conclusion and Create : C) และขั้นประเมิน (Evaluation : E) มีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ระหว่างร้อยละ 61.78 – 65.80 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 50 ทุกเรื่อง นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปริญญาภาช สีทอง (2557) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ 1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 2) เพื่อใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 2 การใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยเป็นแบบเลือกตอบ แบบวัดฉบับนี้ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และผ่านการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .22 - .73 และมีค่าความเที่ยง .92 และแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร เป็นแบบทดสอบแบบเขียนตอบ แบบวัดฉบับนี้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.0 ทุกข้อ ผ่านการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน มีค่าความเที่ยง .91 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบไม่อิสระ และการทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาคือ รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้น มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล รูปแบบการเรียนการสอนนี้ มีชื่อว่า PACPRAA Model ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation : P) 2) ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis : A) 3) ขั้นสร้างชิ้นงาน (Creation : C) 4) ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation : P) 5) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection : R) 6) ขั้นเรียบเรียงเรื่องใหม่ (Arrangement : A) 7) ขั้นประเมินผล (Assessment : A) ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 1.2) ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.6308 2) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้น พบว่า 2.1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2.2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.3) นักเรียนมีพัฒนาการทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในทุกประเด็นของการประเมิน และนักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.4) นักเรียน

มีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฤทัยรัตน์ ลอยเจริญ (2558) ได้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระดับสูงในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระดับสูงในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันที่มีต่อความเข้าใจระดับสูงในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนบ้านสมอทอง จำนวน 32 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสำคัญและความเป็นมา ทฤษฎี/แนวคิดที่เกี่ยวข้อง หลักการ วัตถุประสงค์ สาระ (เนื้อหา) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน (ขั้นเชื่อมโยงความรู้ ขั้นปฏิบัติการอ่าน ขั้นกำกับตรวจสอบความเข้าใจขณะอ่าน ขั้นประเมินผลการอ่าน) และการประเมินผล โดยมีคุณภาพของรูปแบบการสอนอ่านอยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันมีความเข้าใจระดับสูงในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทย สูง กลาง ต่ำ มีความเข้าใจระดับสูงในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่านแตกต่างกัน รวมถึงนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามรูปแบบการสอนอ่านอยู่ในระดับมาก

สรวยพร กุศลสง (2558) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิด สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และเพื่อประเมินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา สาขาวิชาการปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน ซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเมื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับผลการใช้รูปแบบการเรียน

การสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิด พบว่านักศึกษาที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธวิธีการรู้คิดสูงกว่าก่อนพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

Machdalena Vianty (2007) ได้วิจัยเพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการใช้ทฤษฎีการอ่านแบบอภิปัญญาของนักศึกษาที่มีต่อการอ่านในภาษาอินโดนีเซียและภาษาอังกฤษ โดยการค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้ทฤษฎีการอ่านแบบอภิปัญญาของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทฤษฎีการอ่านเชิงวิเคราะห์และเชิงปฏิบัติเมื่ออ่านทั้งสองภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษและภาษาอินโดนีเซีย โดยทำการทดลองนักศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษจำนวน 101 คน ที่กำลังศึกษาขณะฝึกหัดครูและการศึกษามหาวิทยาลัยศรีวิจายา เมืองปาเลมบัง ทางตอนใต้ของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ให้ตอบแบบสอบถามทฤษฎีการคิดแบบอภิปัญญา (MRSQ) ทั้งภาษาอินโดนีเซียและภาษาอังกฤษ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาที่ได้นำเสนอโดยการใช้ทฤษฎีการอ่านเชิงวิเคราะห์บางส่วนมีความคล่องแคล่วมากขึ้นเมื่ออ่านในภาษาอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตามพวกเขาใช้ทฤษฎีการอ่านเชิงปฏิบัติบ่อยครั้งมากขึ้นเมื่ออ่านภาษาอังกฤษ

Abidin Pammu, et. al. (2014) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการอ่านแบบอภิปัญญาของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่มีความรู้ความสามารถน้อย : กรณีศึกษาของผู้เรียนแบบ EFL ในมหาวิทยาลัยของรัฐในเมืองมาร์กัสซาประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งผู้วิจัยได้มีการรายงานผลว่ามีการพัฒนาอย่างมากมายในการวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีการอ่านแบบอภิปัญญา ในบริบทที่แตกต่างและมีลักษณะผู้เรียนที่ต่างกัน แต่ยังมีรายงานเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับรูปแบบของทฤษฎีการอ่านแบบอภิปัญญาของผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถน้อย ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงรูปแบบของทฤษฎีการอ่านสารสนเทศของผู้เรียนแบบ EFL ที่มีความรู้ความสามารถน้อยในประเทศอินโดนีเซีย โดยอิงจากการวิจัยกรณีศึกษาของภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย Hasanuddin รวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถน้อยจำนวน 40 คนโดยใช้แบบสอบถาม MARSQ ที่ได้รับการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ซึ่งแสดงให้เห็นระดับความรู้ความเข้าใจแบบอภิปัญญาใน 3 ส่วนย่อยของรายการ ผลการวิจัยพบว่า มีความตระหนักในเรื่องอภิปัญญาอยู่ระดับสูงในทฤษฎีการแก้ปัญหา(M) ($M = 3.62$, $SD = 0.57$) แต่เฉพาะระดับปานกลางพบทั้งในทฤษฎีมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก ($M = 3.16$, $SD = 0.61$) และทฤษฎีการสนับสนุน ($M = 3.24$, $SD = 0.71$) การค้นพบนี้สอดคล้องกับ ความต้องการที่เกิดขึ้นจากคำแนะนำด้านทฤษฎีการอ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหา ทั่วโลก รวมไปถึงการใช้แหล่งอ้างอิงภายนอกเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอภิปัญญาในการปรับปรุงระดับความรู้ของพวกเขา

King (1999) ได้ศึกษาเปรียบเทียบธรรมชาติของปฏิสัมพันธ์ที่เป็นการช่วยเหลือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยยึดแนวคิดเรื่อง การช่วยเหลือต่อการเรียนรู้ของไวท็อกซ์และนิยามคำว่าปฏิสัมพันธ์ที่มีการช่วยเหลือว่า หมายถึง ทั้งผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรม ซึ่งเกี่ยวกับองค์ประกอบของการช่วยเหลือต่อการเรียนรู้ที่มี 4 ประเภท คือ 1) การสร้างความเข้าใจร่วมกัน (Establishing shared understanding) 2) การจัดระบบโครงสร้างในงาน (Structuring of tasks) 3) การสร้างข้อตกลงในการรับผิดชอบ (Negotiating of responsibility) 4) การกำกับอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้สอน 4 คน และผู้เรียนก่อนวัยเรียน 5 ปี จำนวน 76 คน ในกรุงเทพฯ ประเทศไต้หวัน วิธีการเก็บข้อมูลคือ การสังเกตแบบธรรมชาติโดยสังเกตการณ์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่ม และช่วงการเล่นโดยอิสระ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะการช่วยเหลือที่คล้ายคลึงกัน ส่วนในการกำกับอย่างต่อเนื่องพบว่า ทั้งผู้สอนและผู้เรียนมีความแตกต่างกันในกิจกรรมกลุ่มและช่วงการเล่นอิสระ ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่า ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันในสถานภาพทางปฏิสัมพันธ์ที่หลากหลาย ในช่วงที่ใช้กระบวนการช่วยเหลือและสถานะแห่งปฏิสัมพันธ์แปรเปลี่ยนไปตามบริบทการสอนและที่สำคัญที่สุด ก็คือรูปแบบของการช่วยเหลือของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการช่วยเหลือต่อการเรียนรู้นั้นแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ของปฏิสัมพันธ์

Cho (2001) ได้ศึกษาผลของการเสริมต่อการเรียนรู้ในการให้เหตุผล ในรูปแบบอักษรและแบบกราฟิกในการให้เหตุผลและแก้ปัญหาในลักษณะปัญหาต่างกันสองรูปแบบในบริบทของกลุ่มร่วมมือแก้ปัญหา โดยผู้เรียนกลุ่มละ 3 คน ใช้เครื่องมือการเรียนออนไลน์ในการสนทนาได้ตอบและช่วยสนับสนุนการแก้ปัญหา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับวิทยาลัยที่ศึกษาในวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 60 คน การเสริมต่อการเรียนรู้ในการให้เหตุผล แบ่งเป็นแบบตัวอักษรและกราฟิก คำถาม แบ่งออกเป็น ด้านความรู้ ความเข้าใจ และด้านการตัดสินใจ ตัวแปรตาม ได้แก่ องค์ประกอบของเหตุผลของผู้เรียนขณะมีการอภิปราย คุณภาพของการให้เหตุผลในการแก้ปัญหา รายบุคคล องค์ประกอบของกระบวนการแก้ปัญหาหระหว่างการอภิปรายกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าการเสริมต่อการเรียนรู้แบบกราฟิกช่วยสนับสนุนการให้เหตุผลระหว่างการอภิปรายกลุ่มทั้งองค์ประกอบด้านการอ้างอิงและหลักฐานรวมถึงคุณภาพของการให้เหตุผลในการแก้ปัญหา รายบุคคล ประเภทของปัญหาที่มีต่อการให้เหตุผลของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ปัญหาที่มีโครงสร้างน้อยทำให้มีการโต้แย้งระหว่างการอภิปรายกลุ่มและคุณภาพของการให้เหตุผลในการแก้ปัญหารายบุคคลมากขึ้น ผู้เรียนที่ได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้การให้เหตุผลแบบอักษรและ

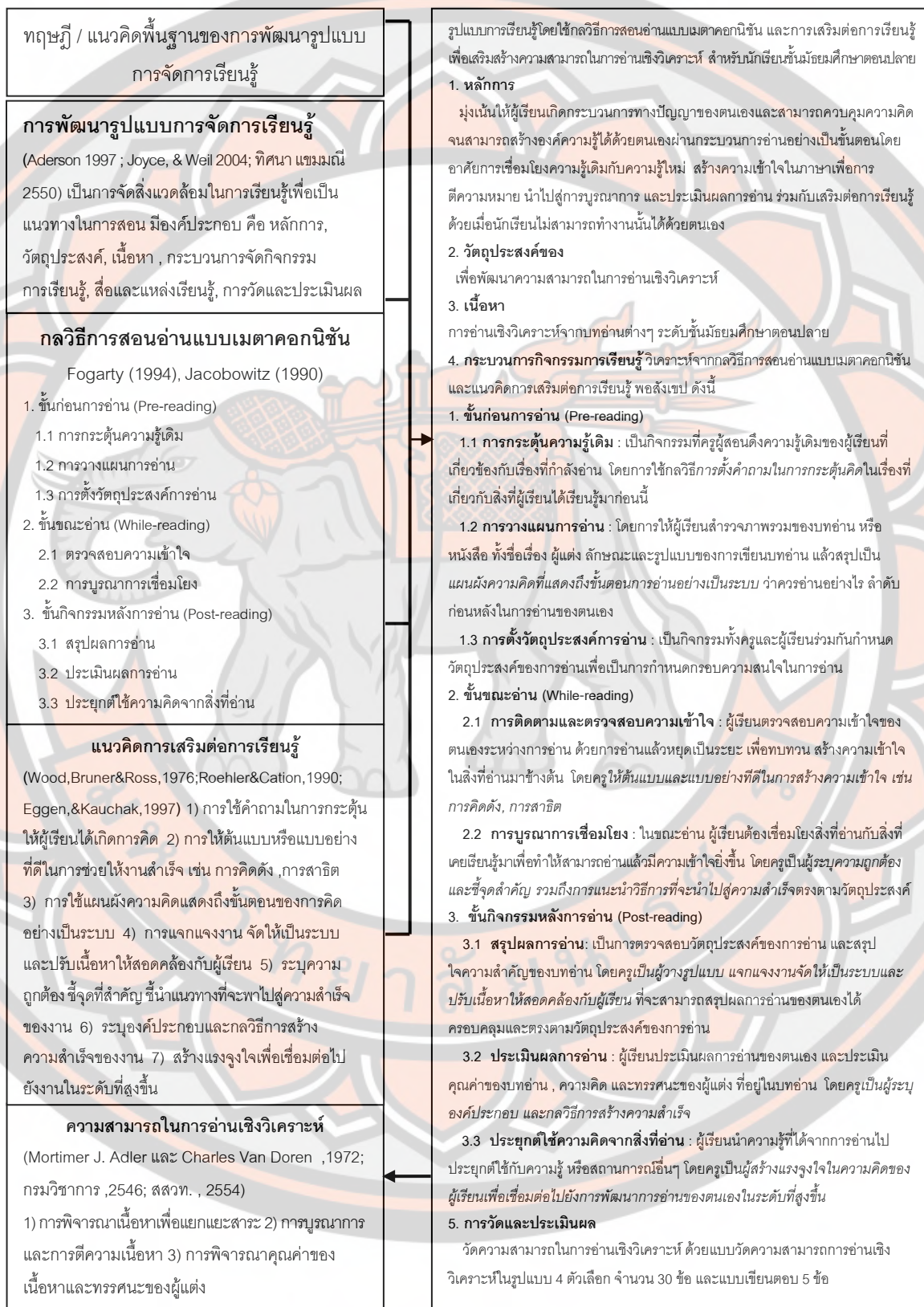
แบบกราฟิกจะสามารถสร้างองค์ประกอบในกระบวนการแก้ปัญหาหระหว่างการอภิปรายกลุ่มได้มากกว่าผู้เรียนที่ได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้แบบอักษร

Ge (2001) ได้ศึกษาผลของการใช้คำถามเป็นตัวชี้แนะคำตอบ (Question Prompt) และการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนในการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ กระบวนการแก้ปัญหาของนักศึกษา กับงานที่มีโครงสร้างไม่ดี (Ill - structured Task) โดยรูปแบบการช่วยเหลือที่ใช้ในการวิจัย คือ การนำเสนอปัญหา การช่วยแก้ปัญหา การปรับสภาพการณ์การเรียนรู้ การประเมินและแจ้งผลการประเมิน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียนระดับวิทยาลัย จำนวน 115 คน และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษารายกรณี ได้แก่ ผู้เรียน จำนวน 19 คน วิธีการศึกษา คือ การผสมผสานวิธีการวิจัยเชิงทดลองและการเปรียบเทียบ และการศึกษารายกรณี ผลการทดลองพบว่า นักศึกษาที่ทำงานกับเพื่อนได้รับคำถามเป็นตัวชี้แนะคำตอบ (Peers and question Prompt : PQ) ทำให้มีการแสดงออกได้ดีกว่าการเรียนในเงื่อนไขอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักศึกษาที่ได้รับคำถามชี้แนะคำตอบในกระบวนการแก้ปัญหาทั้ง 4 ประการ ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาทำงานเดี่ยวและที่ได้รับคำถามชี้แนะคำตอบ สามารถแสดงออกให้เห็นได้ดีว่ากลุ่มนักศึกษาที่ไม่มีคำถามชี้แนะคำตอบ (Peercondition without question prompt : PC) และศึกษาว่า นักศึกษาแต่ละคนที่ได้รับคำถามชี้แนะคำตอบ (IC) ในการนำเสนอปัญหา การปรับสภาพการณ์ และในการแจ้งและประเมินอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแม้ว่าจะได้ดีน้อยกว่ากลุ่ม PQ ในการนำเสนอปัญหาก็ตาม และยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่ม PC และกลุ่ม IC ในกระบวนการแก้ปัญหา ปรากฏว่าคำถามชี้แนะคำตอบเป็นกลยุทธ์ในการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ที่ดีกว่าการมีปฏิสัมพันธ์ของเพื่อนในการช่วยเหลือการแก้ปัญหาของผู้เรียนด้วยงานที่มีโครงสร้างไม่ดี อย่างไรก็ตามในการศึกษาเชิงเปรียบเทียบซึ่งเป็นการศึกษารายกรณี ซึ่งพบว่า มีความซับซ้อนในการมีบริบทของการปฏิสัมพันธ์ของเพื่อน มีความสัมพันธ์ระหว่างคำถามชี้แนะคำตอบและปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมในเชิงสร้างสรรค์ของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งหมายถึง การตั้งคำถาม การอธิบายให้รายละเอียดและให้ข้อมูลย้อนกลับภายในกลุ่มเพื่อนนั่นเอง ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนั้น กระบวนการดังกล่าวจะต้องได้รับการช่วยเหลือ โดยเฉพาะเมื่อผู้เรียนเป็นผู้เริ่มเรียนในการแก้ปัญหา

Zydney (2004) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่า การเสริมต่อการเรียนรู้รูปแบบใดมีประสิทธิผลในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถนิยามปัญหาที่ซับซ้อนได้ และเพื่อศึกษาระยะเวลาที่ผู้เรียนใช้ในการควิตทัศน์ของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้แสดงความเห็นที่หลากหลายเกี่ยวกับปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนของผู้เรียนหรือไม่ โดยในการสนับสนุน

ผู้เรียนได้มีการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนโดยมีพื้นฐานจากทฤษฎี Cognitive Flexibility Theory รวมทั้งการจัดกรณีตัวอย่างและการเสริมต่อการเรียนรู้จากทฤษฎี Constructivists กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนเกรด 10 จำนวน 79 คน ซึ่งใช้การเข้ากลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม ที่มีการเสริมต่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนี้ 1) การเสริมต่อการเรียนรู้ด้านการจัดการ (The Organization Scaffold) จะมีลักษณะเป็นแม่แบบ ที่มีหัวเรื่องและคำถามนำ ซึ่งมีประสิทธิผลในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา สร้างสมมติฐานและตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ 2) การเสริมต่อการเรียนรู้การคิดระดับสูงมีลักษณะเป็นการชี้แนะ (Prompt) ที่มีคำถามแบบสะท้อน ซึ่งมีประสิทธิผลในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามมากขึ้นและช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจแง่มุมต่างๆ ของปัญหา 3) แบบผสมของการเสริมต่อการเรียนรู้แบบที่ 1 และแบบที่ 2 ซึ่งมีแนวโน้มว่า น่าจะช่วยผู้เรียนได้มากกว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ด้านการจัดการเพียงอย่างเดียว แต่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบผสมไม่ช่วยให้เกิดผลดีเท่ากับการใช้การเสริมต่อการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งตามลำพัง เวลาในการดูวิดีโอทัศน์มีผลในการทำนายความสามารถของผู้เรียนในการพิจารณาความซับซ้อนของปัญหา ความสามารถในการคิดหลากหลายมีผลต่อการตั้งคำถามและสมมติฐานเกี่ยวกับปัญหา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า นักวิจัยได้ใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ในการพัฒนาทักษะการอ่านในด้านต่างๆ แต่ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจและเป็น การพัฒนาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผลการศึกษาล้วนใหญ่ได้รูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาการอ่านที่สอดคล้องกับกระบวนการของเมตาคอกนิชัน คือ การวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนารูปแบบที่สอดคล้องกับเมตาคอกนิชัน และใน ส่วนของการเสริมต่อการเรียนรู้ งานวิจัยที่พบเป็นการให้การช่วยเหลือนักเรียนแบบการจัดโครงสร้าง ชั่วคราว และมีการวางแผนของกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้อย่างหลากหลาย เพื่อให้ ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน จึงเป็นแนวทางสำคัญที่นำไปสู่ การวิจัยในครั้งนี้

ภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

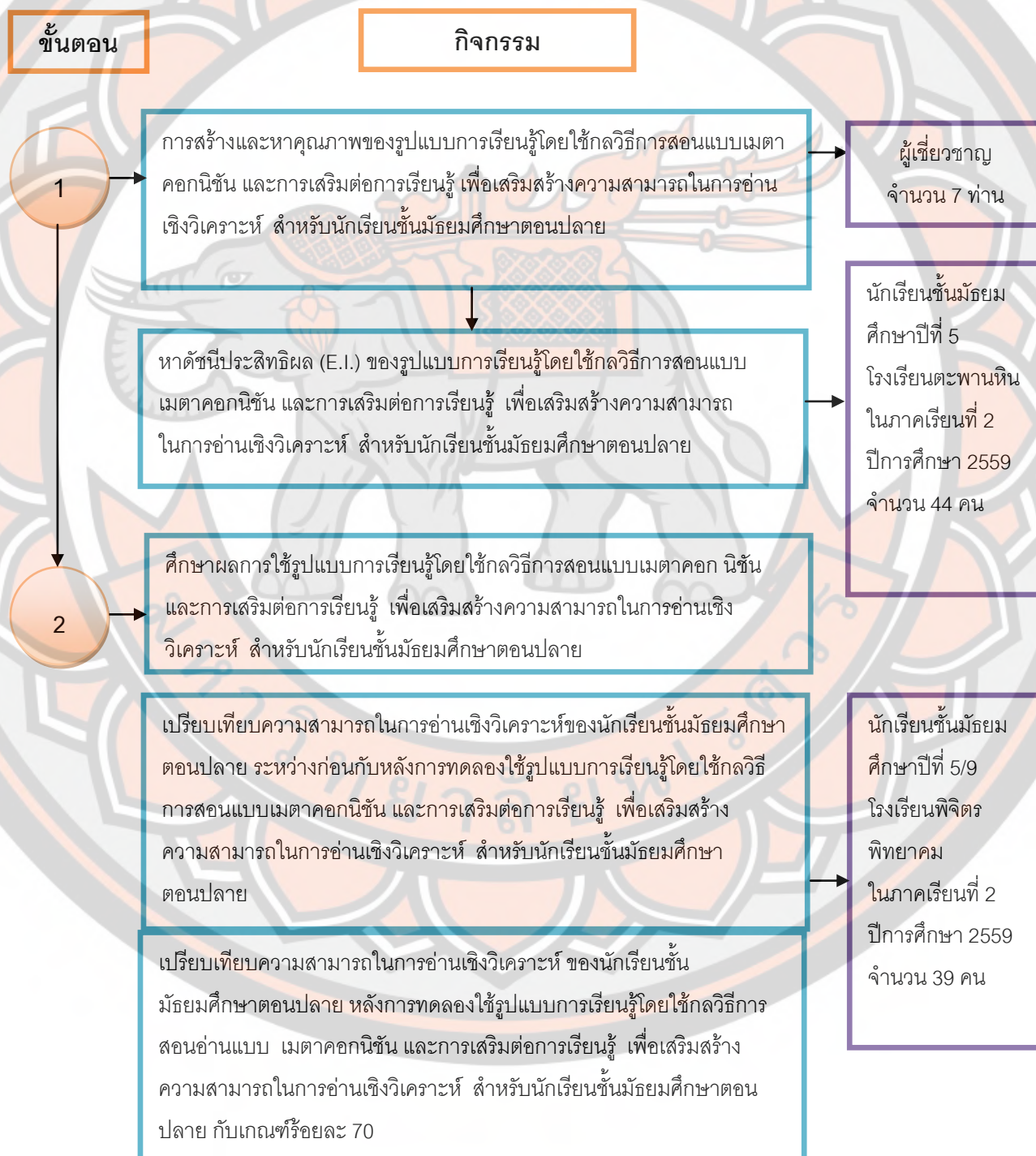
1. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
2. การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 2 การใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างก่อนกับหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในครั้งนี้ สามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินการเป็นแผนภาพได้ดังต่อไปนี้

ภาพ 3 แสดงขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญไว้ดังนี้

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 4 คน เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหรือรายวิชาภาษาไทย โดยทำหน้าที่เป็นผู้สอนที่รับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหรือรายวิชาภาษาไทยไม่น้อยกว่า 10 ปี มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือเป็นคณาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือข้าราชการบำนาญ อาจารย์พิเศษ ที่มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือจบการศึกษาระดับปริญญาเอกเกี่ยวกับด้านภาษาไทย

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน เป็นคณาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน เป็นคณาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 44 คน เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผล E.I. ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบ เมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของ Anderson (1997); Joyce, & Weil (2009) และทีศนา แชมณี (2550) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบ ของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ของ Fogarty (1994) และ Jacobowitz (1990) ซึ่งผลของการศึกษาที่ได้นั้นผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นหลักการของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

3. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ของ Wood, Bruner, & Ross (1976); Roehler, & Cation (1990); Eggen, & Kauchak (1997) ผลของการศึกษาผู้วิจัยได้นำมา กำหนดเป็นแนวทางในการเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละขั้นตอน

4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยศึกษาจากเอกสาร ดังนี้

4.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.3 หนังสือเรียนและคู่มือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย จากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

5. วิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการ กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผล การวิเคราะห์เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังตาราง 9 และได้นำไปกำหนด เป็นเนื้อหาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ตาราง 9 แสดงการวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้
แกนกลาง เพื่อกำหนดเนื้อหาที่ใช้สอนในรูปแบบการจัดการเรียนรู้

สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	เนื้อหา
สาระที่ 1 การอ่าน	มฐ.ท 1.1 ใช้ กระบวนการอ่านสร้าง ความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและมีนิสัย รักการอ่าน	2. ตีความ แปล ความ และ ขยายความเรื่อง ที่อ่าน 3. วิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่อง ที่อ่านในทุกๆ ด้าน อย่างมีเหตุผล 4. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดง ความคิดเห็น โต้แย้งกับเรื่องที่ อ่าน และเสนอ ความคิดใหม่อย่าง มีเหตุผล	2. การอ่านจับใจความ จากสื่อต่างๆ เช่น - ข่าวสารจากสื่อ สิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน - บทความ - นิทาน - เรื่องสั้น - นวนิยาย - วรรณกรรมพื้นบ้าน - วรรณคดีในบทเรียน - บทโฆษณา - สารคดี - บันทึกคดี - ปาฐกถา - พระบรมราโชวาท - เทศนา - คำบรรยาย - คำสอน - บทร้อยกรองร่วมสมัย - บทเพลง - บทอาเศียรวาท - คำขวัญ	การอ่านเพื่อ วิเคราะห์บทอ่าน จาก - ข่าวสารสื่อ สิ่งพิมพ์ - บทความ - สารคดี - เรื่องสั้น - วรรณคดี

ตาราง 9 (ต่อ)

สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	เนื้อหา
สาระที่ 5 วรรณคดี และ วรรณกรรม	มฐ. 5.1 เข้าใจและ แสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดี และ วรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	1. วิเคราะห์และ วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรม ตามหลักการ วิจารณ์เบื้องต้น 2. วิเคราะห์ ลักษณะเด่นของ วรรณคดีเชื่อมโยง กับการเรียนรู้ทาง ประวัติศาสตร์และ วิถีชีวิตของสังคม ในอดีต 3. วิเคราะห์และ ประเมินคุณค่า ด้านวรรณศิลป์ ของวรรณคดีและ วรรณกรรมใน ฐานะที่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรม ของชาติ	1. หลักการวิเคราะห์ และวิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมเบื้องต้น - จุดมุ่งหมายการ แต่งวรรณคดีและ วรรณกรรม - การพิจารณา รูปแบบของวรรณคดี และวรรณกรรม - การพิจารณา เนื้อหาและกลวิธีใน วรรณคดีและ วรรณกรรม - การวิเคราะห์ ลักษณะเด่นของ วรรณคดีและ วรรณกรรมเกี่ยวกับ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมใน อดีต 2. การวิเคราะห์และ ประเมินคุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรม - ด้านวรรณศิลป์ - ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	หลักการวิเคราะห์ วรรณคดีโดยการ วิเคราะห์ -จุดมุ่งหมายของ การแต่ง -รูปแบบของ วรรณคดี -เนื้อหาและกลวิธี -ลักษณะเด่นของ วรรณคดี -วิเคราะห์คุณค่า ด้านวรรณศิลป์ และสังคม

จากการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางสรุปได้ว่า
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นการอ่านจากบทอ่าน 1) ข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ 2) บทความ 3) สารคดี
4) เรื่องสั้น 5) วรรณคดี

6. การพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

7. สังเคราะห์วิธีการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์เพื่อกำหนดตัวชี้วัดในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ กำหนดเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลตามรูปแบบฯ

8. นำรายละเอียดขององค์ประกอบทั้งหมด ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลที่ผ่านการสังเคราะห์มาสร้างรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ฯ ได้ดังนี้

8.1 หลักการ

มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทางปัญญาของตนเองและสามารถควบคุมความคิดจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนโดยอาศัยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ สร้างความเข้าใจในภาษาเพื่อการตีความหมายนำไปสู่การบูรณาการ และประเมินผลการอ่าน ร่วมกับเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยการให้แบบอย่างที่ดี และการใช้คำถามกระตุ้นคิดเมื่อนักเรียนไม่สามารถทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง มาสังเคราะห์เป็นหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

8.2 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้เป็นความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ การบูรณาการและตีความเนื้อหา และการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรณะของผู้แต่ง

8.3 เนื้อหา

เนื้อหา ได้แก่ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (4-6) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

8.4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยการนำหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์ เพื่อเชื่อมโยงถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักการ และนำสาระสำคัญของกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ไว้มาเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนรู้ ร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge) เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนดึงความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังอ่าน โดยการใช้กลวิธีการตั้งคำถามในการกระตุ้นคิดในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อนนี้ หรือเป็นการใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการคาดเดาในเนื้อหาที่กำลังอ่าน
2. ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans) โดยการให้ผู้เรียนสำรวจภาพรวมของบทอ่าน หรือหนังสือ ทั้งชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ลักษณะและรูปแบบของการเขียนบทอ่าน แล้วสรุปเป็นแผนผังความคิดที่แสดงถึงขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบ ว่าควรอ่านอย่างไร ลำดับก่อนหลังในการอ่านของตนเอง
3. ขั้นขำนาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objectives) เป็นกิจกรรมทั้งครูและผู้เรียน ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านเพื่อเป็นการกำหนดกรอบความสนใจในการอ่าน อีกทั้งยังเป็นการตั้งความคาดหวังในการอ่าน

ระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for understanding) ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเองระหว่างการอ่าน ด้วยการอ่านแล้วหยุดเป็นระยะ เพื่อทบทวน สร้างความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมาข้างต้น โดยครูให้ต้นแบบและแบบอย่างที่ดีในการสร้างความเข้าใจ เช่น การคิดตั้ง การสาธิตหรือบอกความหมายของคำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งความหมายนัยตรง และความหมายแฝงในบทอ่านนั้น ซึ่งต้นแบบและแบบอย่างที่ดีนั้นเกิดจากทั้งครูและผู้เรียนที่มีศักยภาพในเรื่องนั้น ๆ
5. ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration) ในขณะที่อ่าน ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาเพื่อทำให้สามารถอ่านแล้วมีความเข้าใจยิ่งขึ้น โดยครูเป็นผู้ระบุความถูกต้อง และชี้จุดสำคัญ รวมถึงการแนะนำวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่านตามวัตถุประสงค์

หลังการอ่าน (Post-reading)

6. ขั้นสรุปผลประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading) เป็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการอ่าน และสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน โดยครูเป็นผู้วางรูปแบบ แจกแจงงานจัดให้เป็นระบบและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน ที่จะสามารถสรุปผล

การอ่านของตนเองได้ครอบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่าน ผู้เรียนประเมินผลการอ่านของตนเอง และประเมินคุณค่าของบทอ่าน ความคิด และทรรศนะของผู้แต่ง ที่อยู่ในบทอ่าน โดยครูเป็นผู้ระบอบุคประกอบ และกลวิธีการสร้างความสำเร็จในการประเมินการอ่านและคุณค่าของบทอ่าน

7. ชี้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด (Apply Knowledge) ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับความรู้ หรือสถานการณ์อื่นๆ โดยครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจในความคิดของผู้เรียนเพื่อเชื่อมต่อไปยังการพัฒนาการอ่านของตนเองในระดับที่สูงขึ้น

8.5 การวัดและประเมินผล

วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยแบบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ในแบบ 4 ตัวเลือก และแบบเขียนอธิบาย

9. นำเสนอร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

10. จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

10.1 ความเป็นมา

10.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

10.3 คำแนะนำการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ

10.4 กำหนดการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ

10.5 บทบาทของครูผู้สอน

10.6 วิธีการวัดและประเมินผล

10.7 แผนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

2) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

3) จุดประสงค์การเรียนรู้

4) สาระการเรียนรู้

5) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

6) การวัดและประเมินผล

7) สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

11. นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

12. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม

13. นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์ เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนตะพานหิน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 44 คน โดยทดลองในชั่วโมงภาษาไทย จำนวน 2 ชั่วโมง ชั่วโมงกิจกรรมโฮมรูม 1 ชั่วโมง ชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว 1 ชั่วโมง และชั่วโมงภาษาไทยเพิ่มเติม 1 ชั่วโมง รวม 5 ชั่วโมง / สัปดาห์ ทดลองจำนวน 5 สัปดาห์ รวมเวลาในการทำกิจกรรม 21 ชั่วโมง เพื่อทำการทดลองนำร่องและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีประสิทธิผล ไม่ต่ำกว่า 0.50 หรือร้อยละ 50 จึงถือว่ามีประสิทธิภาพ ซึ่งพบว่ามีความมีประสิทธิภาพที่ 0.6385 หรือ ร้อยละ 63.85

14. ปรับปรุง แก้ไขและจัดพิมพ์รูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นรูปเล่มสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริงภาคสนามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 39 คน ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 6 ตอน โดยตอนที่ 1-5 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184) ที่มีข้อคำถามเป็นเชิงบวกทุกข้อประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบฯ

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนารูปแบบฯ

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบฯ

ตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบฯ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด แบบประเมินฉบับนี้มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184)

1.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ

1.3 ลงมือสร้างข้อคำถามในแบบประเมินตามประเด็นที่กำหนดไว้

1.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เบื้องต้น และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.6 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุง แก้ไขแบบประเมิน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์

2. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184) ที่มีข้อคำถามเป็นเชิงบวกทุกข้อ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184)

2.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ

2.3 ลงมือสร้างข้อคำถามในแบบประเมินตามประเด็นที่กำหนดไว้

2.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เบื้องต้น และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.6 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมิน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์

การหาดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนตะพานหิน จำนวน 44 คน

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อดำเนินการสอนจนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งสิ้น 21 ชั่วโมง โดยการขออนุญาตใช้เวลาในชั่วโมงภาษาไทย 2 ชั่วโมง และชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง

3. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์มาทำการทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง จากนั้นนำไปคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ เพื่อหาคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 นำแบบประเมินความเหมาะสม ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน แล้วอย่างสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมมาก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมปานกลาง

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมน้อย

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.2 นำผลการตรวจให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184)

1.3 เกณฑ์การตัดสินผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 คะแนน

2. การประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดำเนินการดังนี้

2.1 นำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน แล้วอย่างสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ให้คะแนน 5 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด

ให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมมาก

ให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมปานกลาง

ให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมน้อย

ให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.2 นำผลการตรวจให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 คะแนน หมายถึงองค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 คะแนน หมายถึงคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 คะแนน หมายถึงคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 คะแนน หมายถึงคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 คะแนน หมายถึงคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.3 เกณฑ์เพื่อตัดสินผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญว่าคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 คะแนน

3. การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคognition และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แต่ละฉบับมาตรวจให้คะแนน โดยผู้วิจัยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.2 รวมคะแนนของนักเรียนทุกคนและนำไปคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.3 นำค่าที่คำนวณได้ไปเทียบกับเกณฑ์ 0.50 หรือร้อยละ 50 ถือว่าผ่านเกณฑ์

ผลการพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และคู่มือการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้ผู้วิจัยปรับในส่วนของการเขียนหลักการของรูปแบบให้สอดคล้องกับแนวคิดที่นำมาใช้ในการสร้างรูปแบบ รวมถึงการปรับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กระชับลำดับให้ถูกต้อง คู่มือการใช้รูปแบบเพิ่มเติมการอธิบายบทบาทของครูผู้สอนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งระบุกลวิธีการ

เสริมต่อการเรียนรู้กำกับในแต่ละขั้นตอนของการอ่าน และนอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังเสนอให้มีการสร้างเกณฑ์การวัดคำตอบของแบบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ในรูปแบบของการเขียนตอบที่ให้รายละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์

เพื่อใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

แหล่งข้อมูล

กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 39 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับสลาก 1 ห้องเรียนจาก 9 ห้องเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนปกติในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ , แผนการเรียนศิลป์-ภาษา,แผนการเรียนทั่วไป

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ One-Group Pretest-Posttest Design ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2551, หน้า 65)

$$O_1 \quad \times \quad O_2$$

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

O_1 คือ การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)

X คือ การจัดการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

O_2 คือ การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นตอนการทดลองเพื่อศึกษามลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
2. ดำเนินการทดลองโดยจัดการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 39 คน ในชั่วโมงภาษาไทย จำนวน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ , ชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์, ชั่วโมงศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ และชั่วโมงกิจกรรมโฮมรูม จำนวน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์รวมทั้งสิ้นเวลาในการทดลอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวม 5 สัปดาห์ รวมเวลาจัดกิจกรรม 21 ชั่วโมง
3. หลังเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ฉบับเดียวกับแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีลักษณะเป็นแบบวัดชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดเขียนอธิบาย จำนวน 5 ข้อ โดยการวัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ ด้านการพิจารณาเนื้อหาเพื่อ

แยกแยะสาระ ด้านการบูรณาการและการตีความเนื้อหา และด้านการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหา และทรรศนะของผู้แต่ง มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

แบบวัดตอนที่ 1 แบบวัดชนิดเลือกตอบ

- 2.1.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์
- 2.1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ ตามรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
- 2.1.3 สร้างตารางวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อ กำหนดคุณลักษณะของข้อสอบตามสัดส่วนน้ำหนักความสำคัญ ดังนี้

ตาราง 10 การวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเลือกตอบ

หน่วยการเรียนรู้	ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	จำนวนที่สร้าง	จำนวนที่เลือก
1. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์	1. การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ	4	2
	2. การบูรณาการและตีความเนื้อหา	4	2
	3. พิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	4	2
2. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ	1. การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ	4	2
	2. การบูรณาการและตีความเนื้อหา	4	2
	3. พิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	4	2
3. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากสารคดี	1. การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ	4	2
	2. การบูรณาการและตีความเนื้อหา	4	2
	3. พิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	4	2

ตาราง 10 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	จำนวนที่สร้าง	จำนวนที่เลือก
4. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากเรื่องสั้น	1. การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ	4	2
	2. การบูรณาการและตีความเนื้อหา	4	2
	3. พิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและ ทรรณะของผู้แต่ง	4	2
5. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี	1. การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ	4	2
	2. การบูรณาการและตีความเนื้อหา	4	2
	3. พิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและ ทรรณะของผู้แต่ง	4	2
รวม		60 ข้อ	30 ข้อ

2.1.4 สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 60 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ ครอบคลุมเนื้อหาและองค์ประกอบของการวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์จากหน่วยการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2.1.5 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของเวลาในการสอบ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับตัวชี้วัด ความชัดเจนของสำนวนภาษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.1.6 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัดเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและการวัดประเมินผลภาษาไทย จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC พบว่าแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์มีค่า IOC ระหว่าง 0.86-1.00

2.1.7 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามและตัวเลือกบางข้อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.1.8 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน จำนวน 45 คนซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้เรียนเกี่ยวกับในการอ่านเชิงวิเคราะห์ผ่านมาแล้ว

2.1.9 ตรวจให้คะแนนแบบวัด โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกินกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

2.1.10 คำนวณหาค่าความยากและอำนาจจำแนกของแบบวัดเป็นรายข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (โปรแกรม ประจันบาน, 2553) ได้ค่าความยาก (P) ระหว่าง 0.22-0.69 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.31 – 0.73 จากนั้นทำการคัดเลือกแบบวัดที่ครอบคลุมการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ จำนวน 30 ข้อ

2.1.11 นำผลการตอบแบบวัดที่คัดเลือกไว้ จำนวน 30 ข้อ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรการคำนวณ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR20) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (โปรแกรม ประจัญบาน, 2553) พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่น จ 0.90

2.1.12 พิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดตอนที่ 2 แบบวัดชนิดเขียนอธิบาย

2.1.13 ศึกษาเอกสาร หนังสือที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์

2.1.14 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ ตามรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2.1.15 สร้างตารางวิเคราะห์แบบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เพื่อกำหนดคุณลักษณะของข้อสอบตามสัดส่วนน้ำหนักความสำคัญ ดังนี้

ตาราง 11 การวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์แบบชนิดเขียนตอบ

หน่วยการเรียนรู้	ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	จำนวนที่สร้าง	จำนวนที่เลือก
1. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์	3. พิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	2	1
2. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ	2. การบูรณาการและตีความเนื้อหา	2	1
3. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากสารคดี	3. พิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	2	1
4. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากเรื่องสั้น	3. พิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	2	1
5. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี	3. พิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	2	1
	รวม	10 ข้อ	5 ข้อ

2.1.16 สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนอธิบาย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 ข้อ เพื่อคัดเลือกให้เหลือฉบับจริง 5 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาและองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ในด้านการบูรณาการและตีความเนื้อหา และการพิจารณาคูณค่าเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง จากหน่วยการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2.1.17 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนอธิบายที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของเวลาใน

การสอบ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับตัวชี้วัด ความชัดเจนของสำนวนภาษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.1.18 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนอธิบายที่แก้ไขปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัดเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนอธิบาย มีค่า IOC ระหว่าง 0.86 – 1.00

2.1.19 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามและตัวเลือกบางข้อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.1.20 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน จำนวน 45 คนซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้เรียนเกี่ยวกับในการอ่านเชิงวิเคราะห์ผ่านมาแล้ว

2.1.21 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนอธิบายมาวิเคราะห์หาคุณภาพ ได้แก่ ค่าความยาก (P) ค่าอำนาจจำแนก (D) และค่าความเชื่อมั่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) หาค่าความยาก (P) โดยใช้สูตรของ Whitney and Sabers โดยมีเกณฑ์ค่าความยาก (P) พบว่ามีค่าความยากระหว่าง 0.44-0.69

2) หาค่าอำนาจจำแนก (D) โดยใช้สูตรของ Whitney and Sabers โดยมีเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก (D) พบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนอธิบายมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.50-0.69

3) คัดเลือกแบบวัดที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ทั้งความยากและอำนาจจำแนก จำนวน 5 ข้อ

4) นำแบบวัดความสามารถมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยมีเกณฑ์ว่า ความเชื่อมั่นต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป พบว่าแบบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนอธิบายมีค่าความเชื่อมั่น 0.86

2.1.22 พิมพ์แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเขียนอธิบายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 ข้อ ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล รวมในฉบับเดียวกับแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดเลือกตอบ
รวมทั้งสิ้น 35 ข้อ

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ก่อนการทดลองผู้วิจัยทำการ
วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิง
วิเคราะห์ จำนวน 35 ข้อ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นด้วยแผนการ
จัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 หน่วย เวลา 17 ชั่วโมง ซึ่ง
กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ มีดังนี้

ตาราง 12 แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	วัน / เดือน / ปี	เวลา (ชั่วโมง)
	วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน	15 ก.พ. 60	2
1	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสาร สื่อสิ่งพิมพ์	16-17 ก.พ. 60	3
2	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ	20 – 22 ก.พ. 60	3
3	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากสารคดี	23 – 24 ก.พ. 60	3
4	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากเรื่องสั้น	27 – 28 ก.พ. , 1 มี.ค. 60	4
5	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี	6 – 9 มี.ค. 60	4
	วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน	13 มี.ค. 60	2
รวมเวลาทั้งหมด			21

3. หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามรูปแบบแล้วผู้วิจัยดำเนินการวัด
ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
ฉบับเดียวกับก่อนเรียน จำนวน 35 ข้อ เวลา 2 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำกระดาษคำตอบของนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. รวบรวมคะแนน แล้วคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระ (t-test dependent samples)
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังจากเรียนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์ ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (t-test one sample)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ปกกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 214)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

- 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ปกกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 227-228)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

\sum แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 164)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก

$$r = \frac{Ru - RI}{f}$$

เมื่อ r แทนค่าอำนาจจำแนก
 Ru แทนจำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
 RI แทนจำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
 f แทนจำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งเท่ากัน

2.3 การหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อสอบแบบอัตนัย สูตรของ Whitney and Sabers (ล้วนสายยศ และอังคณา สายยศ, 2539 หน้า 199-201 อ้างอิงใน อนุวัติ คุณแก้ว, 2558 หน้า 211-212)

หาค่าความยาก ได้จากสูตร

$$P = \frac{S_u + S_L - (2NX_{min})}{2N(X_{max} - X_{min})}$$

หาค่าอำนาจจำแนก ได้จากสูตร

$$D = \frac{S_u - S_L}{N(X_{max} - X_{min})}$$

เมื่อ P คือ ดัชนีค่าความยาก (Index of difficulty)
 D คือ ดัชนีค่าอำนาจจำแนก (Index of discrimination)
 S_u คือ ผลรวมของคะแนนกลุ่มสูง
 S_L คือ ผลรวมของคะแนนกลุ่มต่ำ
 N คือ จำนวนคนกลุ่มสูง หรือ กลุ่มต่ำ (กลุ่มเดียว)

X_{\max} คือ คะแนนสูงสุดที่ได้

X_{\min} คือ คะแนนต่ำสุดที่ได้

2.4 การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) หรือสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอัตนัย ด้วยวิธีการของ Cronbach (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, หน้า 60-61)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

s_i^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent samples) (รัตนะ บัวสนธิ์, 2551, หน้า 141)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}, \quad df = n - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที

D แทน ผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่

D^2 แทน กำลังสองของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่

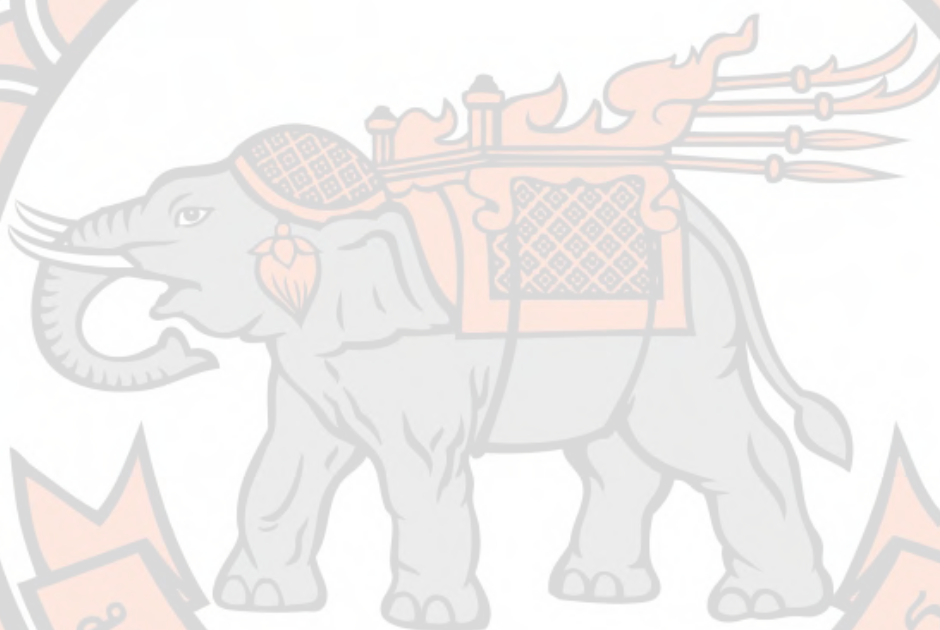
n แทน จำนวนคู่ของข้อมูล

df แทน องศาหรือชั้นความเป็นอิสระ

3.1 การเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ใช้สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มเดียว (t-test one sample) โดยใช้สูตร (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 238)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu}{\frac{S_x}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที
	μ	แทน	เกณฑ์ที่กำหนด
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มทดลอง
	S_x	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มทดลอง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มทดลอง

มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การนำเสนอผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบ เมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดำเนินการจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สามารถสรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา
4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล

หลักการ

มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เกิดจากกระบวนการทางปัญญาและกระบวนการคิดจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนโดยอาศัยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ การวางแผนการอ่าน การตั้งวัตถุประสงค์ การตรวจสอบความเข้าใจในภาษาเพื่อการตีความหมาย นำไปสู่การบูรณาการ และประเมินผลการอ่าน จนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ร่วมกับเสริมต่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเมื่อนักเรียนไม่สามารถทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือเมื่อครูผู้สอนเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนนำไปสู่ความสำเร็จการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในครั้งนี ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาตามที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัดที่ ท1.1 ม.4-6/2, ม.4-6/3 , ม.4-6/4 และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดที่ ท 5.1 ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/3 ซึ่งเนื้อหาปรากฏอยู่ในสาระแกนกลางของหลักสูตร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ วิเคราะห์เนื้อหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสาระแกนกลาง และตัวชี้วัดการเรียนรู้ในแต่ละมาตรฐาน เพื่อมากำหนดเป็นเนื้อหาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ดังนี้

1. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์
2. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ
3. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากสารคดี
4. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากเรื่องสั้น
5. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เน้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและครูเป็นผู้เสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นการเสริมสร้างการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตามขั้นตอนของ Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model ดังนี้

ก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. **ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge)** เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนดึงความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังอ่าน โดยการใช้กลวิธีการตั้งคำถามในการกระตุ้นคิดในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อนนี้ หรือเป็นการใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการคาดเดาในเนื้อหาที่กำลังอ่าน

2. **ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans)** โดยการให้ผู้เรียนสำรวจภาพรวมของบทอ่าน หรือหนังสือ ทั้งชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ลักษณะและรูปแบบของการเขียนบทอ่าน แล้วสรุปเป็นแผนผังความคิดที่แสดงถึงขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบ ว่าควรอ่านอย่างไร ลำดับก่อนหลังในการอ่านของตนเอง

3. **ขั้นชำนานาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objectives)** เป็นกิจกรรมทั้งครูและผู้เรียนร่วมกัน กำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านเพื่อเป็นการกำหนดกรอบความสนใจในการอ่าน อีกทั้งยังเป็นการตั้งความคาดหวังในการอ่าน ด้วยการให้คำแนะนำถึงเป้าหมายของการอ่าน

ระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. **ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for understanding)** ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเองระหว่างการอ่าน ด้วยการอ่านแล้วหยุดเป็นระยะ เพื่อทบทวน สร้างความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมาข้างต้น โดยครูให้ต้นแบบและแบบอย่างที่ดีในการสร้างความเข้าใจ เช่น การคิดตั้ง การสาธิตหรือบอกความหมายของคำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งความหมายนัยตรง และความหมายแฝงในบทอ่านนั้น ซึ่งต้นแบบและแบบอย่างที่ดีนั้นเกิดจากทั้งครูและผู้เรียนที่มีศักยภาพในเรื่องนั้น ๆ

5. **ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration)** ในขณะที่อ่าน ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงสิ่งที่อ่าน กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาเพื่อทำให้สามารถอ่านแล้วมีความเข้าใจยิ่งขึ้น โดยครูเป็นผู้ระบุนความถูกต้อง และชี้จุดสำคัญ รวมถึงการแนะนำวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่านตามวัตถุประสงค์

หลังการอ่าน (Post-reading)

6. **ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading)** เป็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการอ่าน และสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน โดยครูเป็นผู้วางรูปแบบ แจกแจงงานจัดให้เป็นระบบและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน ที่จะสามารถสรุปผล การอ่านของตนเองได้ครอบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่าน ผู้เรียนประเมินผลการอ่าน ของตนเอง และประเมินคุณค่าของบทอ่าน , ความคิด และทัศนนะของผู้แต่ง ที่อยู่ในบทอ่าน โดย ครูเป็นผู้ระบุนองค์ประกอบ และกลวิธีการสร้างความสำเร็จในการประเมินการอ่านและคุณค่าของ บทอ่าน

7. **ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ความคิด (Apply Knowledge)** ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับความรู้ หรือสถานการณ์อื่น ๆ โดยครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจใน ความคิดของผู้เรียนเพื่อเชื่อมต่อไปยังการพัฒนาการอ่านของตนเองในระดับที่สูงขึ้น

ตาราง 13 แสดงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
ก่อนการอ่าน (Pre-Reading)				
1. ชั้นกระตุ้น				
ความรู้เดิม				
1.1 สร้างความเข้าใจบทอ่านจากชื่อเรื่องและบทนำ	1. ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านจากหัวข้อชื่อเรื่อง บทนำ	1. ให้คำแนะนำในการอ่านบทอ่านแก่นักเรียน	1. การใช้คำถามกระตุ้นคิดเพื่อให้นักเรียนดึงความรู้เดิมที่มีอยู่ออกมาใช้ในการอ่าน	1. ผู้เรียนสามารถดึงความรู้เดิมมาใช้ในการเชื่อมโยงกับการอ่านของตนเอง
1.2 ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน / ประเภทของบทอ่าน / ที่มาของเรื่อง / ประวัติผู้แต่ง	2. แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่าน	2. ถามคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นคิดจากความรู้เดิมของนักเรียน		
1.3 อภิปรายร่วมกันในห้องเกี่ยวกับความรู้เดิมในบทอ่าน	3. สรุปองค์ความรู้เดิมที่มีความสัมพันธ์กับองค์ความรู้ใหม่ในบทอ่านนั้น	3. เป็นผู้นำการอภิปรายในชั้นเรียนกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่นักเรียนรู้เดิมในเรื่องที่จะอ่าน		
1.4 เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในบทอ่านแล้วสร้างความเข้าใจร่วมกัน		4. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดนำความรู้เดิมมาใช้ โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนหากสามารถที่จะเริ่มคิดได้ด้วยตัวเองแล้วครูควรหยุดการให้คำถาม		

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
2. ชั้นเพิ่มเติม				
แผนการอ่าน				
2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่านแต่ละประเภท	1. ร่วมกันวิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่าน	1. ครูให้นักเรียนร่วมกันบอกองค์ประกอบของบทอ่าน	1. การใช้คำถามกระตุ้นคิดเพื่อให้ได้องค์ประกอบของการอ่าน	1. ผู้เรียนสามารถวางแผนการอ่านได้ด้วยการใช้แผนผังความคิด
2.2 กำหนดองค์ประกอบเฉพาะของบทอ่าน	2. กำหนดองค์ประกอบเฉพาะของบทอ่าน	2. ใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนกำหนด	2. การสร้างแผนผังความคิดเพื่อแสดงถึงขั้นตอนและองค์ประกอบของการอ่านอย่างเป็นระบบ	
2.3 วางแผนการอ่านจากองค์ประกอบโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนผังความคิด	3. วางแผนการอ่านของตนเอง/กลุ่มอย่างเป็นระบบด้วยการเขียนแผนผังความคิด	3. แนะนำวิธีการสร้างแผนผังความคิดในการวางแผนการอ่านตามองค์ประกอบของบทอ่านในแต่ละประเภท		
2.4 กำหนดขอบเขตการอ่าน รวมถึงเวลาที่ใช้ในการอ่านเพื่อให้สัมพันธ์กับเวลาที่ต้องใช้ในการอ่าน	4. ร่วมกันตรวจสอบแผนผังความคิดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการอ่าน	4. ให้คำแนะนำในการตรวจสอบผลการวางแผนการอ่านด้วยแผนผังความคิด		
		5. เมื่อเห็นว่านักเรียนสามารถเริ่มเขียนแผนผังได้		
		ครูควรค่อยๆ ลดการให้คำแนะนำ		

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
3. ขั้นชำนาญตั้ง วัตถุประสงค์				
3.1 กำหนดเป้าหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้ -ศึกษาเนื้อหาสาระเพื่อแยกแยะ -บูรณาการและตีความเนื้อหา -พิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการอ่าน 2. ร่วมกันนำเป้าหมายหลักของการอ่านมาวิเคราะห์แล้วกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านเฉพาะในบทอ่าน	1. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเป้าหมายของการอ่าน 2. ครูอธิบายลักษณะของการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยมีเป้าหมายของการอ่าน 3 3. ครูร่วมกำหนดวัตถุประสงค์การอ่านเฉพาะบทอ่านให้เป็นไปตามเป้าหมายของการอ่าน	1. การแนะนำวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ	1. ผู้เรียนทราบเป้าหมายของการอ่าน 2. ผู้เรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์การอ่านเชิงวิเคราะห์ได้
3.2 นำเป้าหมายของการอ่านนั้นมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะของบทอ่าน	3. ทบทวนวัตถุประสงค์และร่วมกันตรวจสอบให้ครอบคลุมเป้าหมายของการอ่านและบทอ่านนั้นๆ	4. เมื่อครูเห็นว่านักเรียนเริ่มเขียนวัตถุประสงค์ได้ในข้อแรกๆ แล้วควรจบบทอ่านให้คำแนะนำ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกเขียนด้วยตัวเอง		

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
ระหว่างการอ่าน (While-reading)				
4. ชั้นตรวจสอบตรง				
ความเข้าใจ				
4.1 ตั้งคำถามตอบ วัตถุประสงค์	1. ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องอื่นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการทำนายล่วงหน้าของสาระสำคัญในการอ่านบทอ่าน	1. ให้คำแนะนำในการตั้งคำถามที่เป็นการทำนายองค์ความรู้ที่จะได้รับจากบทอ่าน	1. การให้ตัวแบบหรือแบบอย่างที่ดี การคิดตั้ง / การสาธิต	1. ผู้เรียนสามารถอ่านบทอ่านแล้วมีความเข้าใจ
4.2 อ่านอย่างตั้งใจแล้วหยุดเป็นระยะเพื่อตอบคำถามเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง	2. อ่านแล้วหยุดเป็นระยะๆ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง	2. ครูเป็นตัวอย่างที่ดีในการคิดตั้งคำถาม และการแสดงความคิดเห็น		2. ผู้เรียนสามารถพิจารณาเนื้อหาแล้วแยแยะได้เป็นส่วนๆ
4.3 ค้นหาความหมายของคำยาก/คำศัพท์สร้างภาพในความคิดของตนเอง หรือวาดลงบนกระดาษเป็นส่วนๆ ตามระยะของการอ่านแล้วนำสาระสำคัญของแต่ละส่วนมาเชื่อมโยงเพื่อสร้างความเข้าใจ	3. ศึกษาความหมายของคำหากไม่เข้าใจความหมายแล้วยากต่อการตีความจากพจนานุกรมหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3. แนะนำแหล่งความรู้เกี่ยวกับความหมายของศัพท์และคำยาก		
		4. ครูสังเกตกลุ่มนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือต่างกัน และค่อยๆ ลดการช่วยเหลือหากนักเรียนเริ่มที่จะสามารถทำงานได้ด้วยตัวเอง		

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรม การเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการ เสริมต่อการ เรียนรู้	เป้าหมาย ที่คาดหวัง
5. ชั้นเรียนรู้ได้ให้				
บูรณาการ	1. ร่วมกันกำหนด	1. ให้คำแนะนำใน	1. การระบุนิยาม	1. ผู้เรียนสามารถ
5.1 กำหนดประเด็น	ประเด็นในการ	การกำหนด	ถูกต้องและชี้	บูรณาการความรู้กับ
การศึกษาเพื่อ	บูรณาการ เป็น	ประเด็นปัญหา	จุดสำคัญ	ศาสตร์ หรือ สาระอื่นๆ
บูรณาการ	กลุ่ม / ห้อง	2. ร่วมค้นหา	2. การแนะนำ	ได้
5.2 ตั้งคำถามในการ	2. นักเรียนแต่ละ	คำตอบและระบุสิ่ง	วิธีการที่นำไปสู่	2. ผู้เรียนได้องค์ความรู้
ค้นหาคำตอบของ	กลุ่มตั้งคำถามใน	ที่ถูกต้องของ	ความสำเร็จ	ที่กว้างขึ้นจากการอ่าน
ประเด็นปัญหา	การค้นหาคำตอบ	คำตอบให้กับ		เพียงบทอ่านอย่างเดียว
5.3 ศึกษาค้นคว้า	ของประเด็นปัญหา	นักเรียน		
จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3. นักเรียนศึกษา	3. แนะนำแหล่ง		
เพื่อหาคำตอบ	หาความรู้ที่	เรียนรู้ที่สอดคล้อง		
5.4 สรุปประเด็น	เกี่ยวข้องกับ	กับประเด็นปัญหา		
สำคัญจากความรู้ที่	ประเด็นปัญหาใน	ที่นักเรียนต้องการ		
ได้กับความรู้เพิ่มเติม	แหล่งเรียนรู้ต่างๆ	คำตอบ		
จากการศึกษาแหล่ง	4. สรุปผล	4. ร่วมสรุปผล		
เรียนรู้ต่างๆ	การศึกษาการ	การศึกษาความรู้		
	บูรณาการการ	เพิ่มเติมในการ		
	ศาสตร์หรือสาระ	บูรณาการใน		
	อื่นๆ	ศาสตร์ หรือสาระ		
		อื่นๆ		
		5. ครูควรกำกับ		
		ดูแลอย่างใกล้ชิด		
		สำหรับนักเรียนที่		
		ยังไม่เข้าใจการ		
		บูรณาการ แต่หาก		
		นักเรียนสามารถ		
		คิดได้ด้วยตัวเอง		
		แล้วครูควรลด		
		ความช่วยเหลือ		

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
หลังการอ่าน (Post-reading)				
6. ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า	1. ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์	1. กำหนดคำถามเพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์	1. การระบุองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จ	1. ผู้เรียนสามารถสรุปผลการอ่านของตนเองได้ตรงตามวัตถุประสงค์
6.1 สรุปผลการอ่านโดยการตอบคำถามตามวัตถุประสงค์แล้วสรุปเป็นใจความสำคัญ ตามรูปแบบขององค์ประกอบการอ่านเชิงวิเคราะห์	2. ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ	2. ระบุองค์ประกอบของการสรุปผลการอ่านและประเมินผลคุณค่า	2. การแนะนำวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จ	2. ผู้เรียนสามารถประเมินผลการอ่านด้านคุณค่าเนื้อหา และด้านทัศนคติของผู้แต่ง
6.2 ประเมินผลการอ่านโดยการประเมินคุณค่าของเนื้อหาและทัศนคติของผู้แต่ง	3. สรุปใจความสำคัญของบทอ่านตามรูปแบบและองค์ประกอบที่กำหนด	3. แนะนำแนวทางการประเมินคุณค่าของเนื้อหา	3. แนะนำการประเมินทัศนคติของผู้แต่ง	
	4. ประเมินคุณค่าของบทอ่านตามเนื้อหาที่อ่าน	4. แนะนำการประเมินทัศนคติของผู้แต่ง	4. แนะนำการประเมินผลของการอ่านเพื่อนำไปสู่การสร้างความสำเร็จ	
	5. ประเมินทัศนคติ/แนวคิดของผู้แต่ง	5. วางรูปแบบการสรุปและประเมินผลของการอ่านเพื่อนำไปสู่การสร้างความสำเร็จ	5. ค่อยๆ ลดความช่วยเหลือลงเมื่อนักเรียนสามารถทำได้ด้วยตัวเอง	

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
7. ชี้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ ในความคิด 7.1 นำความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ 7.2 แบ่งปันความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น	1. อ่านสถานการณ์ ข้อคำถามในประเด็นที่นำไปสู่การประยุกต์ใช้ความรู้ 2. ตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนดโดยมีพื้นฐานการตอบจากความรู้ที่ได้จากบทอ่าน 3. แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเพื่อนๆ ในห้องเรียน	1. กำหนดสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องในการประยุกต์ใช้ความรู้จากบทอ่าน 2. สร้างแรงจูงใจ / ให้กำลังใจ/ แนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ 3. อำนวยความสะดวกในการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน 4. สร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนทุกคน แต่หากนักเรียนบางคนมีความถนัดแตกต่างกันจึงควรใช้วิธีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกัน และลดลงเมื่อนักเรียนสามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้	1. การสร้างแรงจูงใจในความคิดของผู้เรียนนำไปสู่ความสำเร็จ	1. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางในการจัดสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน เช่น
 - 1.1 http://region7.prd.go.th/ewt_news.php?nid=12
 - 1.2 <http://www.thaieditorial.com>
 - 1.3 <http://www.royin.go.th/dictionary/>
 - 1.4 http://www.baanjomyut.com/library_2/literature/06.html
2. หนังสือแบบเรียน
 - 2.1 วรรณคดีวิจักขณ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 - 2.2 หนังสือพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
3. ใบความรู้
4. แบบอย่างที่ดีจากนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการดำเนินการที่ครอบคลุมทั้งการวัดผลก่อนเรียน และการวัดผลหลังเรียน ซึ่งเป็นการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

1. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ทำการวัดความสามารถก่อนเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีลักษณะเป็นแบบวัดชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบวัด ชนิดเขียนอธิบาย จำนวน 5 ข้อ โดยการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้าน ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ ด้านการพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ ด้านการบูรณาการและการตีความเนื้อหา และด้านการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทัศนคติของผู้แต่ง ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้

1.1 การวัดด้านการพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ

- 1.1.1 สามารถแยกข้อเท็จจริง-ข้อคิดเห็น ของบทอ่านได้
- 1.1.2 สามารถบอกข้อมูลพื้นฐานของบทอ่านได้ เช่น ชื่อเรื่อง / ผู้แต่ง / ที่มาของเรื่อง / สาระสำคัญต่างๆ ของเรื่อง ใคร/ ทำอะไร/ ที่ไหน/ กับใคร/ เมื่อไหร่ เป็นต้น

1.2 การวัดด้านการบูรณาการและการตีความเนื้อหา

1.2.1 สามารถเชื่อมโยงกับสาระหรือศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านได้ เช่น เชื่อมโยงกับหลักการใช้ภาษาไทย / ไวยากรณ์ทางภาษา และเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ เป็นต้น

1.2.2 สามารถตีความเนื้อหาจากคำศัพท์ หรือคำยาก ในบทอ่าน รวมถึงบท ประพันธ์ต่างๆ ในบทอ่านได้อย่างเข้าใจแล้วสื่อสารได้

1.3 การวัดด้านการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทัศนคติของผู้แต่ง

1.3.1 สามารถพิจารณาคุณค่าด้านเนื้อหา / วรรณศิลป์ / สังคม

1.3.2 สามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง / แนวคิดแฝงของผู้แต่ง แล้วสามารถ สื่อสารได้อย่างเข้าใจ

2. หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ทำการวัดความสามารถหลังเรียนเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียน ซึ่งเป็นแบบวัดที่เป็นฉบับเดียวกับกับแบบวัดก่อนเรียน

3. การวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวัด ทั้งก่อนและ หลังเรียนด้วยรูปแบบฯ แล้วนำผลการพัฒนา มาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน กับเกณฑ์ ร้อยละ 70 โดยใช้ เกณฑ์การตัดสินความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนหลังเรียนต้องสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

หลักการ

มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เกิดจากกระบวนการทางปัญญาและกระบวนการคิดจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนโดยอาศัยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ การวางแผนการอ่าน การตั้งวัตถุประสงค์ การตรวจสอบความเข้าใจในภาษาเพื่อการตีความหมายนำไปสู่การบูรณาการ และประเมินผลการอ่าน จนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ร่วมกับเสริมต่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเมื่อนักเรียนไม่สามารถทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือเมื่อครูผู้สอนเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนนำไปสู่ความสำเร็จการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เนื้อหา

สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง คือ การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์, บทความ, สารคดี, เรื่องสั้น และวรรณคดี

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. **ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge)** เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนดึงความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังอ่าน โดยการใช้กลวิธีการตั้งคำถามในการกระตุ้นคิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อนนี้

2. **ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans)** โดยการให้ผู้เรียนสำรวจภาพรวมของบทอ่าน หรือหนังสือ ทั้งชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ลักษณะและรูปแบบของการเขียนบทอ่าน แล้วสรุปเป็นแผนผังความคิดที่แสดงถึงขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบ

3. **ขั้นชานาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objectives)** เป็นกิจกรรมที่ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านเพื่อเป็นการกำหนดกรอบความสนใจในการอ่าน อีกทั้งยังเป็นการตั้งความคาดหวังในการอ่าน

ระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. **ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for understanding)** ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเองระหว่างการอ่าน ด้วยการอ่านแล้วหยุดเป็นระยะ เพื่อทบทวน สร้างความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมาข้างต้น

5. **ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration)** ในขณะที่อ่าน ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาเพื่อทำให้สามารถอ่านแล้วมีความเข้าใจยิ่งขึ้น โดยครูเป็นผู้ระบุความถูกต้อง และชี้จุดสำคัญ

หลังการอ่าน (Post-reading)

6. **ขั้นสรุปผลประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading)** เป็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการอ่าน และสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน โดยครูเป็นผู้วางรูปแบบ แจกแจงงานจัดให้เป็นระบบและปรับเนื้อหา

7. **ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิต (Apply Knowledge)** ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับความรู้หรือสถานการณ์อื่นๆ โดยครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจในความคิดของผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงไปยังการพัฒนาการอ่านของตนเอง

กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอน 7 ขั้นตอน
ตาม Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model ดังนี้

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน
2. หนังสือแบบเรียนวรรณคดี
3. ใบความรู้
4. แบบอย่างที่ดีจากนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

วัดด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 30 ข้อ และแบบเขียนอธิบาย 5 ข้อ โดยวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้านการพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ ด้านการบูรณาการและการตีความเนื้อหา และด้านการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง

ภาพ 4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งปรากฏดังตาราง 14 และตาราง 15

ตาราง 14 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความเหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕				
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕ มีความชัดเจน	4.43	0.53	มาก
1.2	การลำดับความเป็นมาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕ มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.57	0.53	มากที่สุด
1.3	ความเหมาะสมของเหตุผลในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕	4.71	0.49	มากที่สุด
รวม		4.57	0.37	มากที่สุด
2. ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕				
2.1	ความเหมาะสมของการนำแนวคิดมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.43	0.53	มาก
2.2	ความชัดเจนในการเชื่อมโยงทฤษฎีและแนวคิด	4.71	0.49	มากที่สุด
2.3	ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอแนวคิดมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.71	0.49	มากที่สุด
รวม		4.62	0.36	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความเหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
3. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ				
3.1	การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบครอบคลุมตามหลักการการสร้างรูปแบบ	4.71	0.49	มากที่สุด
3.2	องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน	4.57	0.53	มากที่สุด
3.3	การลำดับองค์ประกอบของรูปแบบ มีความเหมาะสม	4.57	0.53	มากที่สุด
	รวม	4.62	0.40	มากที่สุด
4. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ				
4.1 หลักการ				
4.1.1	มีความสอดคล้องกับทฤษฎีแนวคิดซึ่งแสดงถึงจุดเน้นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ	4.29	0.49	มาก
4.1.2	สามารถแสดงจุดเน้นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ	4.57	0.79	มากที่สุด
4.1.3	หลักการของรูปแบบเป็นกรอบในองค์ประกอบอื่น ๆ ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ	4.57	0.53	มากที่สุด
4.1.4	ใช้ภาษาเรียบเรียง ถ้อยคำ ลำดับ มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	4.43	0.53	มาก
	รวม	4.46	0.39	มาก
4.2 วัตถุประสงค์				
4.2.1	วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ	4.29	0.76	มาก
4.2.2	วัตถุประสงค์มีความชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน	4.43	0.79	มาก
4.2.3	วัตถุประสงค์มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	4.29	0.76	มาก
4.2.4	การใช้ภาษาและการเรียบเรียงถ้อยคำมีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.29	0.76	
	รวม	4.32	0.75	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความ เหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
4.3. เนื้อหา				
4.3.1	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับหลักสูตรและนำไปสู่ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.57	0.53	มากที่สุด
4.3.2	เนื้อหา มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.57	0.53	มากที่สุด
4.3.3	ลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่อง	4.43	0.53	มาก
รวม		4.52	0.42	มากที่สุด
4.4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.4.1	ความชัดเจนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน รูปแบบ	4.43	0.53	มาก
4.4.2	ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ ของรูปแบบ	4.86	0.38	มากที่สุด
4.4.3	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการ เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.57	0.53	มากที่สุด
4.4.4	กิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความ เหมาะสมกับผู้เรียน	4.57	0.53	มากที่สุด
4.4.5	ความสอดคล้องของแต่ละขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบฯ ที่ใช้แนวคิดเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตา คอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด
ก่อนการอ่าน (Pre-reading)				
ขั้นที่ 1	กระตุ้นความรู้เดิม	4.71	0.49	มากที่สุด
ขั้นที่ 2	เพิ่มเติมแผนการอ่าน	4.57	0.53	มากที่สุด
ขั้นที่ 3	ขำนาญตั้งวัตถุประสงค์	4.57	0.53	มากที่สุด
ระหว่างการอ่าน (While-reading)				
ขั้นที่ 4	ตรวจสอบตรงความเข้าใจ	4.43	0.79	มาก
ขั้นที่ 5	เรียนรู้ได้ให้บูรณาการ	4.43	0.79	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความ เหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
หลังการอ่าน (Post-reading)				
ข้อที่ 6	สรุปประเด็นอ่านผ่านคุณค่า	4.43	0.53	มาก
ข้อที่ 7	นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด	4.43	0.53	มาก
รวม		4.55	0.40	มากที่สุด
4.5 สื่อและแหล่งเรียนรู้				
4.5.1	มีการกำหนดรายการสื่อ/แหล่งเรียนรู้ชัดเจน นำไปสู่การจัดเตรียมได้ง่ายและสะดวก	4.57	0.53	มากที่สุด
4.5.2	มีการเตรียมตัวอย่างของสื่อ/แหล่งเรียนรู้ไว้ให้เหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้	4.43	0.79	มาก
รวม		4.50	0.65	มากที่สุด
4.6 การวัดและประเมินผล				
4.6.1	ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด
4.6.2	ความเหมาะสมกับหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมิน	4.43	0.53	มาก
4.6.3	ความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.57	0.53	มากที่สุด
รวม		4.25	0.44	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.52	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาออกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.40) เมื่อแยกเป็นประเด็นและองค์ประกอบ ทุกประเด็นและทุกองค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด ดังนี้ ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.36) การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.40) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.37) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.40) เนื้อหา ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.42) การวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.40) สื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความเหมาะสม
		\bar{X}	S.D.	
คำแนะนำการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้				
1	รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบมีความชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
2	การอธิบายทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบฯ มีความชัดเจน เข้าใจในกระบวนการความเป็นมา	4.71	0.49	มากที่สุด
3	รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบบอกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ไว้ชัดเจน	4.71	0.49	มากที่สุด
4	แนวทางการจัดกิจกรรม บทบาทครูผู้สอน บทบาทผู้เรียน มีความชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ของครูผู้สอน	4.29	0.49	มาก
5	การสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องจัดเตรียมสำหรับการวัดและประเมินผลมีความชัดเจน ง่ายต่อการเตรียม	4.29	0.76	มาก
6	กำหนดการของรูปแบบฯ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความชัดเจน	4.71	0.49	มากที่สุด
7	ภาพรวมของแนวทางการวัดและประเมินผล มีความชัดเจน	4.29	0.76	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความ เหมาะสม
		\bar{X}	S.D.	
แผนการจัดการเรียนรู้				
1. การกำหนดองค์ประกอบภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้				
1.1	การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมความต้องการจำเป็น	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	การเรียงลำดับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความ เหมาะสม ช่วยให้เข้าใจง่าย	4.86	0.38	มากที่สุด
1.3	องค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกัน	4.43	0.53	มาก
1.4	ชื่อของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5	การเรียบเรียงการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความ เหมาะสม เข้าใจง่าย	4.71	0.49	มากที่สุด
2.1	สาระสำคัญ มีแนวคิดสำคัญเหมาะสม สอดคล้องและ ครอบคลุมจุดประสงค์	4.57	0.53	มากที่สุด
2.2 จุดประสงค์				
2.2.1	จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.43	0.53	มาก
2.2.2	จุดประสงค์มีความชัดเจนสามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้ เกิดกับผู้เรียน	4.43	0.53	มาก
2.2.3	จุดประสงค์มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	4.86	0.38	มากที่สุด
2.3 เนื้อหา				
2.3.1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์และสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริง	4.86	0.38	มากที่สุด
2.3.2	เนื้อหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.57	0.53	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความ เหมาะสม
		\bar{X}	S.D.	
2.4 กระบวนการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้				
2.4.1	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเป็นลำดับและมีความต่อเนื่อง	4.57	0.53	มากที่สุด
2.4.2	การกำหนดการ ดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.43	0.53	มาก
2.4.3	การดำเนินกิจกรรมดำเนินการตามแนวทางการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน (Metacognition) ประกอบด้วยการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.57	0.53	มากที่สุด
2.4.4	การดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ครอบคลุม สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด
2.4.5	เวลาที่กำหนดสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.57	0.53	มากที่สุด
2.5 สื่อ/แหล่งเรียนรู้				
2.5.1	มีการกำหนดรายการสื่อ/แหล่งเรียนรู้ชัดเจน นำไปสู่การจัดเตรียมได้ง่ายและสะดวก	4.29	0.49	มาก
2.5.2	มีการเรียงลำดับรายการใช้สื่ออย่างเหมาะสม	4.43	0.53	มาก
2.5.3	มีการเตรียมตัวอย่างของสื่อ/แหล่งเรียนรู้ไว้ให้เหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้	4.57	0.53	มากที่สุด
2.6 การวัดและประเมินผล				
2.6.1	การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด
2.6.2	การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.43	0.53	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความเหมาะสม
		\bar{X}	S.D.	
2.6.3	วิธีการวัดผลเหมาะสมกับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์	4.43	0.53	มาก
2.6.4	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	4.14	0.69	มาก
2.6.5	มีการเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลไว้อย่างชัดเจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	4.57	0.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.59	0.30	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาแยกส่วนพบว่าส่วนของคำแนะนำการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในการให้รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบมีความชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องนั้น จะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาคือ การอธิบายทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบฯ มีความชัดเจน เข้าใจในกระบวนการความเป็นมา รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบบอกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ไว้ชัดเจน และกำหนดการของรูปแบบ ฯ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจน ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.49) ส่วนแนวทางการจัดกิจกรรม บทบาทครูผู้สอน บทบาทผู้เรียน มีความชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ของครูผู้สอน และภาพรวมของแนวทางการวัดและประเมินผล มีความชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.76) ในส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้ ประเด็นที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนครอบคลุมความต้องการจำเป็น และชื่อของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาคือ การเรียงลำดับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจง่าย จุดประสงค์มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.38) การเรียบเรียงการใช้ภาษาใน

การแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเข้าใจง่าย การดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ครอบคลุม สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.49) สาระสำคัญมีแนวคิดสำคัญเหมาะสม สามารถแสดงให้เห็นความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเป็นลำดับและมีความต่อเนื่อง การดำเนินกิจกรรมดำเนินการตามแนวทางการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน (Metacognition) ประกอบด้วย การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.53)

ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จำนวนนักเรียน	ผลรวมของคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
44	1121	1529	0.6385

จากตาราง 16 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ 0.6385 ซึ่งแสดงว่า รูปแบบโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.6385 คิดเป็นร้อยละ 63.85

ตอนที่ 2 ผลการใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างก่อนกับหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลปรากฏดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (n = 39) คะแนนเต็ม 40 คะแนน

การทดสอบ	\bar{x}	S.D.	\bar{D}	$S.D._D$	t	p
ก่อนเรียน	27.54	2.16				
หลังเรียน	35.44	1.14	7.90	1.97	25.03**	0.0000

** p < .01

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (n = 39) คะแนนเต็ม 40 คะแนน

การทดสอบ	\bar{x}	S.D.	%	t	p
หลังเรียน เกณฑ์ร้อยละ 70	35.44	1.14	88.59	40.65**	0.000

** p < .01

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

บทสรุป

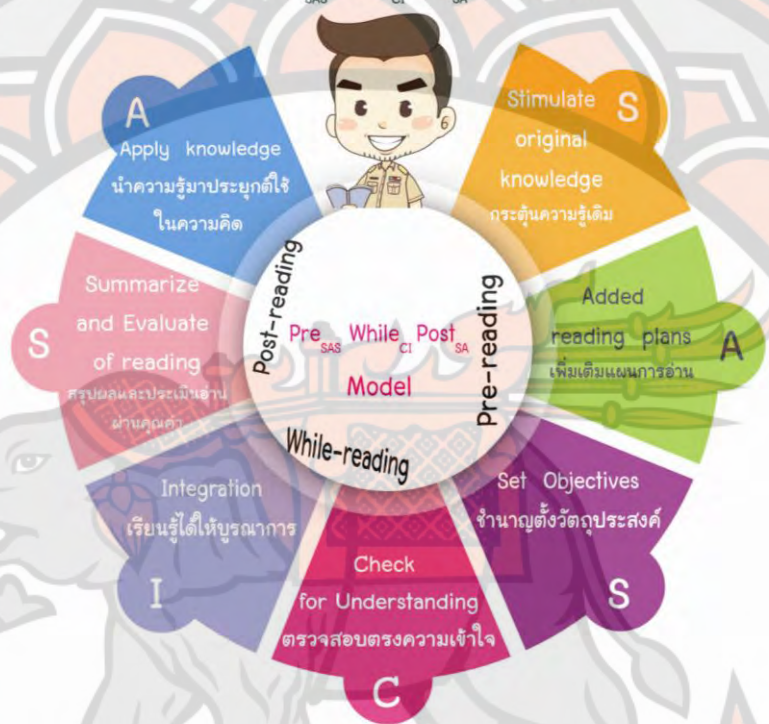
การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาตามขั้นตอนดังนี้ 1) สร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบ่งออกได้เป็น 7 ขั้นตอน ตาม Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model คือ ก่อนการอ่าน (Pre-reading) ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge) ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans) ขั้นชำนานูตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objective) ระหว่างการอ่าน (While-reading) ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for Understanding) ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration) หลังการอ่าน (Post-reading) ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading) ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด (Apply Knowledge) ดังภาพ 5

กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอน 7 ขั้นตอน
ตาม Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model ดังนี้

ภาพ 5 แสดงรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ 0.6385 ซึ่งแสดงว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.6385 คิดเป็นร้อยละ 63.85

2. ผลการใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

2.1 นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนารูปแบบนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่สำคัญ มาอภิปราย ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎีการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้สอดคล้องกับ Joyce, & weil (2009, p.100); Anderson (1997, pp. 521-522) และ ทิศนา ขัมมณี (2550, หน้า 219-220) ที่ได้นำเสนอองค์ประกอบได้อย่างสมบูรณ์ โดยผู้วิจัยได้ยึดแนวทางในการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังนี้ คือ ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งได้อธิบายให้เห็นความสำคัญความเป็นมาของรูปแบบที่มีการผสมผสานทฤษฎี แนวคิด เกี่ยวกับกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน (Metacognition) และการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ซึ่งเป็นพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็น

การอธิบายรายละเอียดของรูปแบบ แบ่งออกเป็น โครงสร้างรูปแบบที่ได้อธิบายถึงโครงสร้างของรูปแบบการจัดกิจกรรมทั้งหมด 7 ขั้นตอน ตามโมเดล ตาม Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model คือ ก่อนการอ่าน (Pre-reading) ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge) ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans) ขั้นชำนาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objective) ระหว่างการอ่าน (While-reading) ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for Understanding) ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration) หลังการอ่าน (Post-reading) ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading) ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ความคิด (Apply Knowledge) ซึ่งขั้นตอนดังกล่าว เกิดจากการผสมผสานหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสามารถแบ่งขอบเขตในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 21 ชั่วโมง

นอกจากได้แนวคิดในการจัดองค์ประกอบของรูปแบบให้สมบูรณ์แล้ว ในการสร้างรูปแบบที่ได้คุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น ทั้งนี้เกิดจากการสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทั้งจากต่างประเทศและในประเทศ เป็นการผสมผสานหลักการแนวคิดที่ลงตัวจึงส่งผลให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบที่มีคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วารินทร์ แก้วอุไร (2554) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนผู้สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และงานวิจัยของ ปริญญาภา สีสทอง (2557) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วได้ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สรวงพร กุศลสง (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิดสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ แล้วมีการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งผู้วิจัยยังได้พัฒนาคู่มือในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อประกอบการใช้รูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงคุณภาพที่สามารถนำรูปแบบไปใช้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ปริญญาภา สีสทอง (2557) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการเรียน

การสอน ฯ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียน และคู่มือการใช้ได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน คู่มือการใช้รูปแบบมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

การหาคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้อีกส่วนหนึ่งคือการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ซึ่งเป็นการยืนยันว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพและมีความพร้อมที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าดัชนีประสิทธิผลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนตะพานหิน จำนวน 44 คน พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ 0.6385 ซึ่งผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 50 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.6385 คิดเป็นร้อยละ 63.85 ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่าน แบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ นั้น ผู้วิจัยได้พัฒนาและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบมีขั้นตอนที่ชัดเจนและกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันนั้นเป็นขั้นตอนที่มีกระบวนการรู้คิดในสิ่งที่นักเรียนกำลังอ่าน โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการเรียนรู้จากกลวิธีการสอนอ่านของ Fogarty (1994) และ Jacobowitz (1990) ที่ได้เสนอแนวคิดกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันโดยมีการออกแบบขั้นตอนของกิจกรรมแบ่งออกเป็น 3 ระยะของกิจกรรม คือ กิจกรรมก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน โดยยึดหลักแนวคิดของกระบวนการรู้คิดของแต่ละบุคคล ในแต่ละช่วงของกิจกรรมนั้นมีขั้นตอนย่อยๆ ที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน คือการกระตุ้นความรู้เดิม วางแผนการอ่าน การกำหนดจุดประสงค์การอ่าน การกำกับติดตามตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน การบูรณาการ การสรุปและประเมินผลการอ่าน และการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเทียบ ละอองทอง (2545) ที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดยการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียกว่า PRIME Model เป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผนการอ่าน ขั้นการอ่านเพื่อสร้างสรรค์ความหมายขั้นระบุข้อมูลสำคัญ ขั้นกำกับตรวจสอบความเข้าใจ และขั้นการประเมินผลการอ่าน ส่งผลให้ผลคะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน

นอกจากนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ร่วมกับการเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจากการทำกิจกรรม เนื่องจากการเสริมต่อการเรียนรู้นั้นเป็นการยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นง่ายขึ้น นักเรียนต้องการเรียนรู้มากขึ้นตามแนวคิดของ Wood, Bruner, & Ross (1976); Roehler, & Cation (1990); Eggen&Kauchak (1997) ซึ่ง

ประกอบด้วย 1) การใช้คำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการคิด 2) การให้ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีในการช่วยให้งานสำเร็จ เช่น การคิดตั้ง การสาธิต 3) การใช้แผนผังความคิดแสดงถึงขั้นตอนของการคิดอย่างเป็นระบบ 4) การแจกแจงงาน จัดให้เป็นระบบ และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน 5) ระบุความถูกต้อง ซึ่งจุดที่สำคัญ ชี้แนะแนวทางที่จะพาไปสู่ความสำเร็จของงาน 6) ระบุองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จของงาน 7) สร้างแรงจูงใจเพื่อเชื่อมต่อไปยังงานในระดับที่สูงขึ้น ในการเสริมต่อการเรียนรู้นั้นครูผู้สอนจะให้การเสริมต่อการเรียนรู้ก็ต่อเมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือ ครูผู้สอนเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะต้องเสริมต่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่สูงขึ้น และเมื่อนักเรียนสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองแล้วครูผู้สอนควรจะยุติการให้การเสริมต่อการเรียนรู้ และทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ ธนชาติ หล่อนกลาง (2550); พนายน้อย รอดชู (2553); ไศกิจวัจน์ เสริฐศรี (2553); ปริญญาภา สิทอง (2557); King (1999); Cho (2001); Ge (2001); Zydey (2004) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยนำแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายในเทคนิควิธีการของการนำไปใช้ในกิจกรรมเพื่อเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจนทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ส่งผลให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพเหมาะสมในการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 จากการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนในกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมนั้นได้ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นตามแนวทางของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ ซึ่งในองค์ประกอบของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตาม ตาม Pre_{SAS} While_{ci} Post_{SA} Model คือ ก่อนการอ่าน (Pre-reading) ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge) ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans) ขั้นขำนาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objective) ระหว่างการอ่าน (While-reading) ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for Understanding) ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration)

หลังการอ่าน (Post-reading) ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading) ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด (Apply Knowledge)

ในแต่ละขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้วางแนวทางในการการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในทุกขั้นตอน หากนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือหากครูผู้สอนเห็นว่านักเรียนควรได้รับการช่วยเหลือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนนั้น ผู้วิจัยได้ใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้มาใช้ในกระบวนการทุกขั้นตอน จึงส่งผลการการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-reading)

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge) ผู้วิจัยได้วางแนวทางการเสริมต่อไว้ล่วงหน้าโดยการซักถามวิธีการใช้คำถามกระตุ้นคิด ซึ่งในการจัดกิจกรรมขั้นตอนนี้ นักเรียนมีการร้องขอคำถามที่เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ของความรู้เดิม โดยนักเรียนบางคนขอเพียงคำถามเดียว บางคนขอสองคำถามก็สามารถที่จะกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนได้ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะมีความรู้พื้นฐานในแต่ละเรื่องไม่เท่ากัน ซึ่งคำถามที่ครูถามนั้นเป็นเพียงคำถามที่ใช้ในการกระตุ้นความคิดแต่ไม่ใช่คำถามที่เป็นการชี้นำคำตอบ ดังนั้นเมื่อครูให้คำถามแล้วนักเรียนสามารถที่จะสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ครูควรยุติการให้คำถามหรือการชี้นำเพื่อให้ให้นักเรียนได้สังเคราะห์ความรู้ของตนเองที่มีอยู่เดิม ซึ่งสามารถทำได้ทุกคนเพียงแค่ปริมาณคำถามต่างกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans) ในขั้นนี้ครูได้วางแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าโดยใช้คำถามเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 แต่ในขั้นตอนนี้สิ่งที่นักเรียนต้องการมากที่สุดคือแนวทางในการวางแผนการอ่าน ซึ่งครูได้ให้แนวทางในการวางแผนการอ่านโดยการแนะนำวิธีการเขียนแผนผังความคิดซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีความรู้และสามารถเขียนแผนผังความคิดได้ทุกคน เพียงแต่นักเรียนยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการตั้งประเด็นของการวางแผนการอ่าน เช่น เป้าหมายของการอ่าน วิธีการอ่าน และขอบเขตของเวลาในการอ่าน ครูจึงใช้กระบวนการตั้งคำถามแบบการกระตุ้นให้คิดเอง ซึ่งส่วนใหญ่ นักเรียนเป็นผู้ร้องขอให้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ แต่มีนักเรียนบางคนที่สามารถวางแผนได้ด้วยตัวเอง ซึ่งเมื่อครูเห็นว่านักเรียนสามารถวางแผนการอ่านได้ด้วยตัวเองแล้วจึงยุติการให้การเสริมต่อการเรียนรู้ทันที เพื่อให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการทางความคิดของตนเองในการออกแบบวางแผนการอ่านด้วยแผนผังความคิด

ขั้นที่ 3 ขั้นชำนาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objective) เป็นขั้นตอนที่ครูได้วางแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าคือการให้คำชี้แนะและแนะนำเป้าหมายของการอ่าน

ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ร้องขอให้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ทั้งชั้นเรียน เนื่องจากเป้าหมายของการอ่านที่เป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์นั้น นักเรียนยังไม่ทราบเนื่องจากครูเป็นผู้กำหนดเป้าหมายอ่านเชิงวิเคราะห์ ร่วมกับการตั้งวัตถุประสงค์การอ่านของนักเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นการตั้งวัตถุประสงค์เพื่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนั้นนักเรียนจึงมีข้อคำถามเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมาย ครูจะต้องให้คำชี้แนะและบอกสิ่งที่ถูกต้องให้กับนักเรียน หลังจากนั้นนักเรียนสามารถสร้างวัตถุประสงค์การอ่านของตัวเองได้สอดคล้องกับเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงทำการยุติการให้ความช่วยเหลือทันที ซึ่งนักเรียนทุกคนสามารถดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนของการตั้งวัตถุประสงค์ก่อนข้างที่จะสมบูรณ์ครบถ้วนทุกคน

กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While - reading)

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for Understanding) ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่ใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดต้องอาศัยการสร้าง ความเข้าใจ ดังนั้นการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ครูวางแนวทางไว้คือ การให้ตัวอย่างแบบอย่างที่ดี การคิดตั้ง และการสาธิตให้กับนักเรียน ซึ่งการช่วยเหลือในขั้นตอนนี้ครูให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมของขั้นตอนนี้โดยการตั้งคำถามเพื่อตอบวัตถุประสงค์ นักเรียนบางคนสามารถตั้งคำถามได้ดีและครอบคลุมเนื้อหา แต่บางคนครูเห็นว่ายังตั้งคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ซึ่งคำตอบที่ได้มานั้นอาจจะไม่สร้างความเข้าใจให้กับนักเรียน ครูจึงเสริมต่อด้วยการยกตัวอย่างของเพื่อนนักเรียนที่สามารถเป็นตัวอย่างได้อย่างดี นอกจากนี้ในช่วงเวลาของการทำกิจกรรมนักเรียนต่างมีคำถามในแต่ละคน แตกต่างกันไป ครูผู้สอนจึงต้องสังเกตนักเรียนแต่ละคนว่ามีความสามารถแตกต่างกันอย่างไร การให้ความช่วยเหลือก็จะแตกต่างกัน และเมื่อเห็นว่านักเรียนสามารถที่จะตอบคำถามได้ทุกข้อแล้วครูจะยุติการให้ความช่วยเหลือทันทีเพื่อให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบของตนเองแล้วสร้างความเข้าใจที่แท้จริง

ขั้นที่ 5 ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration) ขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่มีความซับซ้อนยากต่อความเข้าใจของนักเรียน ซึ่งเป็นการบูรณาการความคิดของนักเรียนที่ได้จากการอ่านแล้วนำมาต่อยอดความคิดของตนเองสู่นอกห้องเรียน ต่างศาสตร์สาขาวิชา หรือแม้แต่ในสาขาวิชาเดียวกัน เพื่อให้เกิดการขยายองค์ความรู้เพิ่มขึ้น ในขั้นตอนนี้ครูควรวางแนวทางของการช่วยเหลือไว้เป็นการระบุความถูกต้องและชี้จุดสำคัญเพื่อให้เกิดความถูกต้องและตรงประเด็น สำหรับการบูรณาการ นักเรียนทุกคนร้องขอความช่วยเหลือในประเด็นการบูรณาการ ดังนั้นครูจึงใช้คำถามกระตุ้นคิดเสริมเข้ามาเพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการบูรณาการก่อนเป็นอันดับแรกว่าการบูรณาการหมายถึงสิ่งใด มีแนวทางในการบูรณาการได้อย่างไรบ้าง นักเรียนสามารถที่จะสร้างความเข้าใจได้แล้วส่วนหนึ่ง ครูจึงดำเนินการที่จะให้นักเรียนได้กำหนดประเด็น

และแนวทางในการบูรณาการต่อไป ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีคำถามเกี่ยวกับประเด็นหรือหัวข้อในการบูรณาการ แต่ครูไม่สามารถบอกได้ว่าหัวข้อใดคือสิ่งที่ถูกหรือผิด แต่ครูผู้สอนสามารถบอกได้เพียงว่าสอดคล้อง สัมพันธ์กับบทอ่านหรือไม่อย่างไร และเมื่อนักเรียนได้แนวทางในการบูรณาการแล้ว ครูผู้สอนก็จำเป็นที่จะต้องยุติการให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนได้เรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จนสำเร็จในการบูรณาการ

หลังการอ่าน (Post-reading)

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ และมีความสัมพันธ์กับขั้นของการตั้งวัตถุประสงค์ ซึ่งนักเรียนจะต้องสรุปผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสามารถประเมินบทอ่านได้ว่าเป็นอย่างไร ดีหรือเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ซึ่งครูควรวางแผนทางการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้คือการระบุดองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จ ครูควรให้แนวทางเป็นใบกิจกรรมที่ประกอบด้วยหัวข้อขององค์ประกอบในการสรุปผลการอ่าน เพียงแค่นั้นนักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมสรุปผลการอ่านได้โดยที่ไม่มีการร้องขอให้ช่วยเหลือแต่อย่างใด แต่สำหรับในส่วนของการประเมินผลการอ่านของนักเรียนนั้นครูควรระบุดองค์ประกอบของการประเมินบทอ่านไว้ด้วยเช่นกัน แต่นักเรียนส่วนใหญ่จะมีประเด็นคำถามที่ต้องการความช่วยเหลือในส่วนของนัยของผู้เขียน หรือผู้แต่งที่แฝงอยู่ในบทอ่าน ว่าคืออะไร ดังนั้นครูจึงเสริมต่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในเรื่องของการชี้แนะกลวิธีการอ่านเพื่อหานัยที่แอบแฝงอยู่ของผู้แต่งซึ่งในบทอ่านนั้นอาจจะไม่ได้กล่าวถึงโดยตรง เมื่อนักเรียนมีแนวทางในการประเมินบทอ่านและทรรศนะของผู้แต่งได้แล้ว ครูควรยุติการให้ความช่วยเหลือทันที ซึ่งนักเรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกันก็จะขอความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน ครูจึงต้องมีการเตรียมการที่หลากหลายสำหรับการช่วยเหลือ

ขั้นที่ 7 ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด (Apply Knowledge) ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้วางแผนทางการให้ความช่วยเหลือเพื่อเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้ด้วยการให้ครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนจึงเริ่มต้นจากการตั้งคำถามที่เป็นคำถามเชิงสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน หรือเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเอง หรือสิ่งรอบข้างที่นักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่สามารถที่จะประยุกต์ใช้ความรู้ของตนเองที่ได้จากการอ่านบทอ่านต่างๆ ดังนั้นครูจึงยุติการให้ความช่วยเหลือหลังจากการตั้งคำถามเพื่อนักเรียนได้เกิดจินตนาการในการสร้างองค์ความรู้ของตนเองที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความคิดของตัวเอง

จะเห็นได้ว่าครูควรมีการวางแผนทางการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้อย่างเป็นระบบในทุกๆ ชั้นตอน และลดทอนหรือยุติการให้ความช่วยเหลือลงเมื่อเห็นว่านักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จึงเป็นแนวทางที่นำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนซึ่งในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวยึดแนวทางของเมตาคอกนิชันเป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับฤทัยรัตน์ ลอยเจริญ (2558) ได้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระดับสูงในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กระบวนการจัดการเรียนการสอน 4 ชั้นตอน (ขั้นเชื่อมโยงความรู้ ขั้นปฏิบัติการอ่าน ขั้นกำกับตรวจสอบความเข้าใจขณะอ่าน ขั้นประเมินผลกาอ่าน) และการประเมินผลนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันมีความเข้าใจระดับสูงในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Machdalena Vianty (2007) ซึ่งได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้ทฤษฎีการอ่านแบบอภิปัญญาของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทฤษฎีการอ่านเชิงวิเคราะห์และเชิงปฏิบัติเมื่ออ่านทั้งสองภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษและภาษาอินโดนีเซีย โดยทำการทดลองนักศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษจำนวน 101 คน ที่กำลังศึกษาคณะฝึกหัดครูและการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีวิจายา เมืองปาเลมบัง ทางตอนใต้ของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ให้ทำแบบวัดทางทฤษฎีการคิดแบบอภิปัญญา (MRSQ) ทั้งภาษาอินโดนีเซียและภาษาอังกฤษ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาที่ได้นำเสนอโดยการให้ทฤษฎีการอ่านเชิงวิเคราะห์บางส่วนมีความคล่องแคล่วมากขึ้นเมื่ออ่านในภาษาอินโดนีเซียและภาษาอังกฤษ

ส่วนในการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสอดคล้องทำนองเดียวกันกับ Cho (2001) ที่ได้ศึกษาผลของการเสริมต่อการเรียนรู้ในการให้เหตุผล ในรูปแบบอักษรและแบบกราฟิกในการให้เหตุผลและแก้ปัญหาในลักษณะปัญหาต่างกันสองรูปแบบในบริบทของกลุ่มร่วมมือแก้ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า การเสริมต่อการเรียนรู้แบบกราฟิกช่วยสนับสนุนการให้เหตุผลระหว่างการอภิปรายกลุ่มทั้งองค์ประกอบด้านการอ้างอิงและหลักฐานรวมถึงคุณภาพของการให้เหตุผลในการแก้ปัญหารายบุคคล ประเภทของปัญหาที่มีต่อการให้เหตุผลของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ปัญหาที่มีโครงสร้างน้อยทำให้มีการโต้แย้งระหว่างการอภิปรายกลุ่มและคุณภาพของการให้เหตุผลในการแก้ปัญหารายบุคคลมากขึ้น ผู้เรียนที่ได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้การให้เหตุผลแบบอักษรและแบบกราฟิกจะสามารถสร้างองค์ประกอบในกระบวนการแก้ปัญหาระหว่างการอภิปรายกลุ่มได้มากกว่าผู้เรียนที่ได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้แบบอักษร Ge (2001) ได้ศึกษาผลของการใช้คำถามเป็นตัวชี้แนะคำตอบ (Question Prompt) และการมีปฏิสัมพันธ์ของ

ผู้เรียนในการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ กระบวนการแก้ปัญหาของนักศึกษาทำงานที่มีโครงสร้างไม่ดี ผลการทดลองพบว่า นักศึกษาที่ทำงานกับเพื่อนได้รับคำถามเป็นตัวชี้แนะคำตอบ (Peers and question Prompt : PQ) ทำให้มีการแสดงออกได้ดีกว่าการเรียนรู้ในเงื่อนไขอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักศึกษาที่ได้รับคำถามชี้แนะคำตอบในกระบวนการแก้ปัญหาทั้ง 4 ประการ ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาทำงานเดี่ยวและที่ได้รับคำถามชี้แนะคำตอบ สามารถแสดงออกให้เห็นได้ดีกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ไม่มีคำถามชี้แนะคำตอบ (Peercondition without question prompt : PC)

แนวทางของการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้กำหนดเพื่อคอยให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนจนนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้นั้น สอดคล้องกับ Zydney (2004) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่า การเสริมต่อการเรียนรู้รูปแบบใดมีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถนิยามปัญหาที่ซับซ้อนได้ และเพื่อศึกษาระยะเวลาที่ผู้เรียน ใช้ในการดูวิดีโอของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้แสดงความเห็นที่หลากหลายเกี่ยวกับปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนของผู้เรียนหรือไม่ 1) การเสริมต่อการเรียนรู้ด้านการจัดการ (The Organization Scaffold) จะมีลักษณะเป็นแม่แบบ ที่มีหัวเรื่องและคำถามนำ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา สร้างสมมติฐานและตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ 2) การเสริมต่อการเรียนรู้การคิดระดับสูงมีลักษณะเป็นการชี้แนะ (Prompt) ที่มีคำถามแบบสะท้อน ซึ่งมีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามมากขึ้นและช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจแง่มุมต่างๆ ของปัญหา 3) แบบผสมของการเสริมต่อการเรียนรู้แบบที่ 1 และแบบที่ 2 ซึ่งมีแนวโน้มว่าน่าจะช่วยผู้เรียนได้มากกว่าการเสริมต่อการเรียนรู้ด้านการจัดการเพียงอย่างเดียว แต่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบผสมไม่ช่วยให้เกิดผลดีเท่ากับการใช้การเสริมต่อการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งตามลำพัง จะเห็นได้ว่าแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละแนวทางมีความแตกต่างกัน และสามารถเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้แตกต่างกัน ทั้งนี้ทั้งนั้นการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีศักยภาพสูงขึ้น

2.2 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นในทุกกิจกรรมได้มีการวางแนวทางในการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้อย่าง

เป็นระบบทุกขั้นตอน จึงเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งนักเรียนทุกคนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 สอดคล้องกับการวิจัยของ ปริญญาภาส สีทอง (2557) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อ การสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งในการเสริมศักยภาพของนักเรียนนั้น ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับโคจิวัจน์ เสริฐศรี (2553) ได้ทำการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดเชิงสัมพันธ์และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการให้เหตุผลเชิงพีชคณิตของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงพีชคณิตของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการเรียน การสอนโดยใช้แนวคิดการคิดเชิงสัมพันธ์และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ มีพัฒนาการสูงขึ้น

นอกจากนี้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ยังสอดคล้องกับ ชยพร กระต่ายทอง (2552) ได้ทำการวิจัยและพัฒนารายวิชา เพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยการออกแบบ ย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเชิง วิเคราะห์ตามแนวคิดของ Adler, & Van Doren (1972) พบว่า นักเรียนทุกคนมีระดับความสามารถ การวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนรายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่าน แบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิง วิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ที่นำไปใช้จะต้องศึกษาคู่่มือการใช้และแนว ทางการเสริมต่อการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนเป็นอย่างดี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เต็มตามรูปแบบที่สร้างขึ้น

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ อาจจะเป็นการอ่านที่บทอ่านไม่ยาวมากนักแต่ต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรม ซึ่งผู้ที่นำรูปแบบไปใช้ควรจัดสรรเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมเนื่องจากเป็นหน่วยการเรียนรู้แรกนักเรียนต้องใช้เวลาทำความเข้าใจในกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบ

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบผู้ที่นำไปใช้จะต้องศึกษาวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ และหาแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ครอบคลุมการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน เช่น ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม : ควรเพิ่มเติมตัวอย่างของความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นอกจากคำถามกระตุ้นความรู้เดิม ขั้นตอนที่ 2 เพิ่มเติมแผนการอ่าน : เพิ่มเติมตัวอย่างการวางแผนการอ่านของบทอ่านแต่ละประเภท ขั้นตอนที่ 3 ชำนาญตั้งวัตถุประสงค์ : เพิ่มเติมตัวอย่างการตั้งวัตถุประสงค์การอ่าน ขั้นตอนที่ 4 : ตัวอย่างของความหมายของคำยาก เป็นต้นขั้นตอนที่ 5 เรียนรู้ได้ให้บูรณาการ : เพิ่มเติมคำถามที่ช่วยให้นักเรียนได้เกิดองค์ความรู้เพื่อนำไปบูรณาการได้ ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า : ควรเพิ่มเติมคำถามเพื่อเป็นการชี้แจงการแสวงหาคำตอบของนักเรียน ขั้นตอนที่ 7 นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิต : ตั้งคำถามและให้ตัวอย่างประกอบในการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้สังเกตนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนคนใดต้องการความช่วยเหลือ หรือครูผู้สอนเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อการเรียนรู้ ก็ควรที่จะต้องดำเนินการในทันทีของแต่ละขั้นตอน และเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการเสริมต่อการเรียนรู้แล้วครูควรหยุดให้ความช่วยเหลือเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ในการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจในการทำวิจัยครั้งต่อไป จึงขอเสนอแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาผลการใช้การเสริมต่อการเรียนรู้ในแต่ละระดับความสามารถของนักเรียน เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ต้องการการเสริมต่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการวัดระดับความสามารถในกระบวนการรู้คิด หรือเมตาคอกนิชันของนักเรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระเวศวรร

บรรณานุกรม

- กมล โปธิเย็น. (2548). รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างเสริม
ความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์ซิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์ (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: วิทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). การคิดเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2548). บัณฑิตของชาติ: ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา.
กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.
- ชยพร กระต่ายทอง. (2552). การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วย
กระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และ
การอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). การสอนซ่อมเสริม : เติมเต็มศักยภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ:
ทวิพรินทร์ (1991).
- ธนาชาติ หล่อกลาง. (2550). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตาม
แนวการสอนประสบการณ์ การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวัฒนธรรม
ท้องถิ่น ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงพันธ์ วรรณมาศ. (2524). การอ่านดีความ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทิตนา แหมมณี. (2540). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสแควร์.

- ทิตินา แคมมณี. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์ กรุ๊ป.
- ทิตินา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณัม ประจันบาน. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Social Science)*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ปริญญาภาส สีทอง. (2557). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พนาน้อย รอดชู. (2553). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและเทคนิคการเสริมศักยภาพ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัญจวน อินทรกำแหง, สัมพันธ์ เลขาพันธ์ และประทีป ลาติกทินกร (2524). *การอ่านและพิจารณาหนังสือ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฤทัยรัตน์ ธรเสนา. (2546). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนแบบช่วยเสริมศักยภาพเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาล* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฤทัยรัตน์ ลอยเจริญ. (2558). *การพัฒนา รูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระดับสูงในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- ลภัสรดา จูเมฆา. (2555). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นสมองเป็นฐาน และกลวิธีการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเพื่อการสื่อสาร ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2548). รูปแบบการสอนกับวิธีสอน : ความสับสนในวงการศึกษา. *วารสาร คุศศาสตร์*, 33(3), 1-9.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วัชริ์ บุรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ. (2542). *การอ่านเชิงวิเคราะห์หิวจรรย์ด้านหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคาแหง.
- วาริ์รัตน์ แก้วอุไร. (2554). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้*. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(15), 1-20.
- วิภาดา พูลศักดิ์วรสาร. (2555). *การพัฒนา รูปแบบการสอนอ่านเน้นภาระงานโดยใช้กลวิธี อภิปัญญาสำหรับผู้ใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไศจิวัจันิ์ เสริฐศรี. (2553). *การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการคิดเชิงสัมพันธ์ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการให้เหตุผลเชิง พิชคณิตของนักเรียนประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2556). *ผลคะแนนการทดสอบ O-NET*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). *กรอบโครงสร้างการประเมินผล นักเรียนนานาชาติ PISA 2009*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). *ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- สมนิกิ์ ภัททิยฉนิ์. (2546). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กาทิ์สินธุ์: ประสานการพิมพ์.

- สมพร แฟงพิพัฒน์. (2547). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมพิศ ดุศรีพิทักษ์. (2536). กระบวนการอ่านเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย หน่วยที่ 9-15* (หน้า 626 พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2544). *การยี่ดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: The Knowledge Center.
- สรวงพร กุศลส่ง. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมยุทธวิธีการรู้คิด สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุเทียบ ละอองทอง. (2545). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2548). *การเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก (Problem based Learning)*. ขอนแก่น: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี ธนุพัฒิตวิรกุล. (2541). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธี KWL-Plus ประกอบกับกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้กับการอ่านตามคู่มือครู* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2558). *การวัดและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Abidin Pammua, Zaini Amirb, Tengku Nor, Rizan Tengku, & Mohd. Maasum. (2014). Metacognitive reading strategies of less proficient tertiary learners: A case study of EFL learners at a public University in Makassar, Indonesia. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 118, 357 – 364
- Anderson, N. J. (1999). *Exploring second language reading : Issues and strategies*. Canada: Heinle & Heinle.

- Anderson, R.C, & Person, P.D. (1984). A schema-theoretic view of basic processes in reading. In P.D. Pearson, R. Barr, M.L. Kamil, & P. Mosenthal (Eds.), *Handbook of reading research*. White Plains, NY: Longman.
- Anderson, T. P. (1997). Using models of instruction. In C. R. Dills, & A.J. Romiszowski (Eds.). *Instructional development paradigms*. Englewood Cliffs, NJ.: Education Technology Publications.
- Azevedo, M.C. (2006). Advance in scaffolding learning with hypertext and hypermedia : A summary and critical analysis. *Education Tech Research*, 56, 93-100.
- Baker, L., & Brown, A. L. (1984). Metacognitive skills and reading. In P. D. Pearson, R. Barr, M. L.Kamil, & P. Mosenthal (Eds.), *Handbook of Reading Research* (pp. 353 - 394). New York: Longman.
- Bernie Trilling, & Charles Fadel (2009). *21st Century Skills Learning for life in our time*. San Francisco, CA.: Jossey-Bass A Wiley.
- Beyer, B.K. (1987). *Practical strategies for the teaching of thinking*. Boston: Allyn and Bacon.
- Beyer, P. (1997). *Scaffolding language, scaffolding learning*. Portsmouth, NH: Heinmann.
- Blasi, A., & Oresick, R.J. (1986). Emotions and cognitions in self-inconsistency. In D.J. Bearison, & H. Zimiles (Eds.), *Thought and emotion : Developmental perspectives* (pp.146-165). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Bransford, J.D., Brown A. L., & Cocking . R. (2000). *How People Learn*. Wasington,D.C., National Academy Press.
- Brown, A.L. (1980). Metacognitive Development in Reading. In R. J. Sprio: B.C Bruce, & W.F.Brewer (eds.) *Theoretical Issue in Reading Comprehension*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Brush, T.A., & Saye,J.W. (2001). The use of embedded scaffolds with a hypermedia supported – centered learning activity. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 10(4), 333-356.
- Cho, K. (2001). *The effects of argumentation scaffolds on argumentation and problem solving in an online collaborative group problem-solving environment* (Doctoral dissertation). Pennsylvania: The Pennsylvania State University.

- Crowl, T.K., Kaminsky, S., & Podell, D.M. (1997). *Educational psychology*. Dubuque, LA: Brown & Benchmark.
- Dabbagh, N. (2003). *Online Learning : Concept, steategies, and application*. New Jersey: Pearson Education.
- Dennen,V.P. (2004). *Handbook of research on educational communications and technology*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Dixon-Krauss, L. (1996). *Vygotsky in the classroom : Mediated literacy instruction and assessment*. New York , NJ : Longman.
- Eggen, P., &Kauchak, D. (1997). Metacognition and cognitive monitoring : A new area of cognitive- developmental inquiry. *American Psychologist*, 34, 906-911.
- Eggen, P., & Kauchak, D. (1997). *Education psychology : Windows on classrooms* (3rd ed.). New Jersey: Merrill Prentice Hall.
- Fogarty. R. (1994). *Read about best practices in metacognitive strategies*. Retrieved May 7, 2015, from <http://www.bencharkeducation.com/education-leader/reading/metacognitive-strategies.html>.
- Flavell, J.H. (1976). Metacognitive aspects of problem solving. In L.B. Resnick (Ed.), *The nature of intelligence*. Hellsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Flavell, J.H. (1977). *Cognitive development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentive-Hall Publishing.
- Flavell, J.H. (1979). Metacognition and cognitive monitoring : A new area of cognitive – development inquiry. *American Psychologist*, 34(10), 906-911.
- Flavell, J.H. (1985). *Cognitive developmental*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Flood, J., & Lapp, D. (1990). Reading comprehension instruction for at-risk students: Research-based practices that can make a difference. *Journal of Reading*, 28, 490–496.
- Ge, R. M. (2001). *Contigent scaffolding strategies in computer-based learning environment* (Doctoral dissertation). Indiana: Indiana University.
- Harris, & Sipoty.(1990). *How to increase reading ability*. New York: Longman.
- Hudson, T. (2007). *Teaching second language reading*. Oxford: Oxford University Press.

- Huit. (2005). *Direct instruction : A transactional model*. N.P.: Voldosta State University.
- Israel, S.E. (2007). *Using metacognitive assessments to create individualized reading instruction*. Newark, DE: International Reading Association.
- Jacobowitz, T. (1990). AIM : A metacognitive strategy for construction the main idea of text. *Journal of Reading*, 13(5), 620-623.
- Joyce, B., Weil, M., & Showers, B. (1992). *Model of teaching* (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Joyce, B., & Weil, M. (1996). *Models of teaching* (5th ed.). London: Allyn and Bacon.
- Joyce, B., & Weil, M. (2009). *Models of teaching* (8th ed.) New Jersey: Prentice-Hall.
- King, A. (1999). Mutual peer tutoring : Effects of structuring tutorial interaction to scaffold peer learning. *Journal of Education Psychology*, 90(1), 134-152.
- Larkin, M. (2001). *Using scaffold instruction to optimize learning*. Retrieved November 15, 2012, from <http://search.epnet.com/direct.asp?an=ED474301&db=eric>.
- Loper, A.B. (1982). Metacognitive training to correct academic deficiency. *Topics in Learning Disabilities*, 2, 61-68.
- Marion Williams, & Robert L., Burden. (1997). *Psychology for language teacher : A social constructivist approach*. New York: Cambridge University Press.
- McLoughlin, C. (2002). Learner support in distance and networked learning environment: Ten dimensions for successful design. *Distance education*, 23(2), 149-162.
- McLoughlin, C., & Oliver, R. (1997). Planning a telelearning Environment to foster higher order thinking. *Distance Education*, 19(2), 242-264.
- Machdalena Vianty (2007). The comparison of students' use of metacognitive reading strategies between reading in Bahasa Indonesia and in English. *International Education Journal*, 8(2) (1443-1475)449-460.
- Mortimer J. Adler, & Charles Van Doren (1972). *How to read a book*. New York: n.p.
- Oxford, R (1992). *Language learning strategies : What every teacher should know*, New York : Harper Collins.
- Paris, S.G., Lipson, M.Y., & Wixson, K. K. (1983). Becoming a strategic reader. *Contemporary Educational Psychology*, 8(3), 293-316.

- Paris, S.G., Wasik, B. A., & Turner, J.C. (1991). The development of strategies reader. In R. Barr, M. Kamil, P. Mosenthal, & P.D. Pearson (Eds.), *Handbook of reading research* (Vol. 2, pp.609-640). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Parson, R. (2001). *An investigation into instruction available on the world wide web*. Retrieved November 10, 2012, from http://www.osie.on.ca/_rparson/out1d.htm
- Perkin, David, N. (1986). Thinking frame. *Educational Leadership*, 43(8), 4-10.
- Potter, W. J. (2005). *Becoming a strategic thinker : Developing skills for success*. New Jersey: Pearson Education.
- Pressley, M., & Afflerbach, P. (1995). *Verbal protocols of reading: The nature of constructively responsive reading*. Hillsdale, NJ: The Erlbaum Group.
- Pressley, M. (2002). Metacognition and self-regulated comprehension. In A.E. Farstrup, & S.J. Somuels. (Eds.), *What research has to say about reading instruction* (pp.291-309). Newark, DE: International Reading Association.
- Puntamberkar, S., & Kolodner, J.L. (1999). Toward implementing distributed scaffolding: Helping students learn science from design. *Journal of Research in Science Teaching*, 42(2), 185-217.
- Randoll, S., & Kali, Y. (2004). *Design principles for the use of scaffold*. Retrieved November 17, 2012, from http://kie.berkeley.edu/transitions/scaffold_principles.html.
- Roehler, C.V , & Cantlon, S.J. (1996). *Scaffolding secondary student reading and studying of science and math textbooks*. Retrieved November 8, 2012, from <http://www.education.umd/literacy/Home/Faculty/holiday.htm>.
- Rosenshine, B., & Guenther, J. (1992). The use of scaffolds for teaching higher level cognitive strategies. In J.W. Keefe, & H.J. Walberg. (Eds.), *Teaching for teaching*. (pp. 35-38). Virginia: National Association of Secondary School Principle.
- Saylor, G. Alexander, W.M., & Lewis, A.I. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning*. New York: Holt, Rinehart and Winson.

- Smith, P. L., & Ragan, T. J. (2005). *Instructional design* (3rd ed.). Oklahoma: The University of Oklahoma, Courier (Westford).
- Sosothikul, R. (2007). *How to improve your reading*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Trilling, Bernie, & Charles Fadel. (2009). *21st Century skills: Learning for life in our times*. San Francisco: Jossey-Bass
- Urquhart, S., & Weir, C. (Eds.). (1998). *Reading in a foreign language: Process, product and practice*. Harlow: Longman.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in society : The development of higher psychological process*. In M. Cole, V. John-steiner, S. scribner, & E. souberman. (Eds.), Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Vygotsky, L.S. (1997). *Education psychology*. Florida: St.Lucie.Press.
- Weiner, B. (1983). Some methodological pitfalls in attributional research. *Journal of Educational Psychology*, 75, 530-543.
- Wilhelm, J.D. (2001). *Improving comprehension with think-aloud strategies : Modeling what good readers do*. New York: Scholastic Professional.
- Williams,M., & Burden, R.(1997). *Psychology for language teacher*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wood, D., Bruner, J., & Ross, G. (1976). The role of monitoring in problem solving. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*. 17, 89-100.
- Woods, M. L., & Moe, A. J. (2007). *Analytical reading inventory : Comprehensive standards-based assessment for all students. Including gifted and remedial* (8th ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Woolfolk, A.E. (1990). *Educational psychology* (4 th ed.). Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.
- Yuko Iwai. (2011). *The effects of metacognitive reading strategies : Pedagogical implications for EFL/ESL teachers*. La Crosse: University of Wisconsin.

Zydney, J.M. (2004). *The effects of different types of scaffolding in a multimedia program on students' problem finding* (Doctoral dissertation). New York: University, New York.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระนคร

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มือการใช้รูปแบบ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สรวงพร กุศลส่ง คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดารุณีย์ นิพัทธ์ศานต์ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
5. ดร.ปริญญภาษ สีทอง คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
6. ดร.ทัศนีย์ มงคลรัตน์ ครูวิทยฐานะชำนาญการ
สอนวิชาภาษาไทย มากกว่า 30 ปี
โรงเรียนสามง่ามชนูปถัมภ์
อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
7. นางอัมพา บุษศิริรักษ์ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ครูต้นแบบภาษาไทย
สอนภาษาไทยมากกว่า 30 ปี
โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม อำเภอเมือง
จังหวัดพิจิตร

ภาคผนวก ข รูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มือการใช้รูปแบบ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความเป็นมาและความสำคัญ

การอ่าน เป็นทักษะสำคัญในการสื่อสารซึ่งมนุษย์เราใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ซึ่งความสามารถในการอ่านของแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันตามพื้นฐานความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ความรู้เชิงภาษา รวมถึงตลอดถึงการฝึกฝนทางการอ่านของแต่ละบุคคล ดังนั้น การอ่านที่เรียกว่าการอ่านเป็นนั้น สามารถแยกประเภทได้เป็น 4 ประเภท (วัชรี บุรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ, 2542 หน้า 31-47) ดังนี้ การอ่านเพื่อจับใจความ, การอ่านเพื่อแปลความ, การอ่านเพื่อตีความ, และการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ หรือในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งถือว่าเป็นการอ่านขั้นสูง

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านเพื่อแยกแยะความคิดที่อาจจะอยู่อย่างกระจัดกระจายในส่วนต่างๆ ของบทอ่าน หรือข้อความที่อ่าน แล้วนำมาจัดลำดับ แยกแยะประเด็นสำคัญ มีการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียดมาประกอบความคิด การวิเคราะห์จะต้องอาศัยความรู้เรื่องนั้นๆ มาประกอบ จึงจะสามารถแยกแยะข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นออกจากกันได้อย่างถูกต้อง และเป็น การอ่านที่ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างละเอียดด้วยความรอบคอบ และเข้าใจเนื้อเรื่อง หรือเนื้อหาสาระของเรื่องได้เป็นอย่างดี สามารถบอกได้ว่าแนวคิดและมุมมองของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นอย่างไร โดยอาศัยการพิจารณาหาเหตุผลประกอบ และรู้จักการเปรียบเทียบ จึงจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถสรุปเรื่องและแนวคิดหรือมุมมองของผู้เขียนได้

ปัญหาในเรื่องของการอ่านนั้นมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยิ่ง ซึ่งการเรียนรู้ในทุกๆ เรื่องจะต้องผ่านกระบวนการคิดของผู้เรียนเป็นอย่างดี การจัดการกับระบบการคิดของตนเองได้จะสามารถจัดการกับสิ่งที่อ่าน หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบเมตาคอกนิชัน (Metacognition) เป็นกระบวนการคิดขั้นสูงที่สามารถควบคุมกระบวนการคิดในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดเกี่ยวกับการคิด Thinking about thinking และช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ว่าควรจะเรียนรู้อย่างไร ซึ่งมีความสำคัญในบทบาทต่างๆของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การวางแผนในการทำงานหรือการอ่าน ความเข้าใจในการตรวจสอบตนเอง และกระบวนการประเมิน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของงาน จะเห็นได้ว่าการศึกษาระดับต่างๆให้ความสำคัญกับ

การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด มีทักษะทางปัญญา ซึ่งในกระบวนการอ่านก็เช่นกัน ผลงานวิจัยเกี่ยวกับเมตาคอกนิชัน ยังชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ทักษะทางปัญญาได้ เป็นอย่างดี มีความสามารถในการใช้กลวิธีเมตาคอกนิชัน และมีแนวโน้มจะเป็นผู้สำเร็จในการคิด หรือเป็นนักเรียนที่ดี (ทิสนา แชมมณี และคณะ, 2544, หน้า 156-167) ดังนั้น หากครูผู้สอน ต้องการพัฒนากิจกรรมทักษะทางปัญญาให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษา ครูผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาเมตาคอกนิชันให้กับผู้เรียน ในด้าน การตระหนักรู้ การควบคุม และการประเมินการคิดของตนเอง หรือ การกระหนักรู้การคิดของตนเอง (Metacognition)

กลวิธีการสอนแบบเมตาคอกนิชันเป็นกลวิธีที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนากลวิธีการสอนอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื่องจากในการอ่านเชิงวิเคราะห์จะต้องอาศัยกระบวนการคิด การรู้คิดเพื่อประเมินความคิดของตนเองในขณะที่อ่านและความรู้ความคิดที่เกิดจากองค์ความรู้ของผู้เรียนที่ได้จากการอ่าน ซึ่งกลวิธีเมตาคอกนิชัน การเรียนรู้ซึ่งนำมาปรับให้สอดคล้องกับกระบวนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ (Yuko Iwai, 2011) ได้ศึกษากลวิธีการสอนอ่าน โดยใช้เมตาคอกนิชัน พบว่า กลวิธีเมตาคอกนิชันนั้นถูกสอดแทรกอยู่ใน 3 ขั้นตอน ของการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน คือ 1) การวางแผนการอ่าน (Planning) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจก่อนว่า ต้องการอ่านและเรียนรู้สิ่งใด จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการอ่านนั้น 2) การตรวจสอบการอ่าน (Monitoring) เป็นการตรวจสอบความสนใจต่อการอ่าน และความเข้าใจข้อมูลและผลผลิตการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นขณะนั้น และ 3) ประเมินผลการอ่าน (Evaluation) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจหลังการอ่าน หรือเป็นการประเมินผลการอ่านที่เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตน

การพัฒนาผู้เรียนในการอ่านนั้นเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยการพัฒนาทักษะและใช้แนวทางหรือกลวิธีที่หลากหลายในการพัฒนาหรือส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอซึ่งอีกแนวทางหนึ่งที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์คือ การนำแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการเสริมศักยภาพเป็นกระบวนการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยให้บุคคล และเครื่องมือชนิดต่าง ๆ ในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานที่ไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองตามลำดับให้สำเร็จได้ และเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองแล้ว การช่วยเหลือนั้นจะยุติลง

แนวคิดของการเสริมต่อการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน ตามแนวคิดโครงสร้างทางสังคม (Socioconstructivist) Vygotsky (1978) มีความเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ในบริบทที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยผู้ที่มีความรู้มากกว่าช่วยชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ Dabbagh (2003) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการช่วยในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เริ่มเรียน โดยการจำกัดความซับซ้อนของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ และค่อย ๆ ลดการจำกัดนี้ออกไป เมื่อผู้เรียนได้รับ

ความรู้ ทักษะ และความมั่นใจ ในการจัดการกับบริบทที่มีความซับซ้อน การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนมีความสามารถในการทำงานนั้น ๆ แล้ว จะมีการลดความช่วยเหลือลงทีละน้อย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นสำเร็จได้ด้วยตนเอง การลดความช่วยเหลือในการเสริมศักยภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ โดยการกำกับตนเอง และนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองได้ การเสริมศักยภาพที่มีประสิทธิผลมีลักษณะดังนี้ 1) ลดโอกาสของการล้มเหลวในงานที่ผู้เรียนกำลังทำ 2) ช่วยให้ผู้เรียนทำงานที่ตนไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองได้สำเร็จ 3) ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น และ 4) นำผู้เรียนไปสู่ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (McLoughlin, 2002, pp.150-160)

ซึ่งแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ องค์ประกอบของการเสริมต่อการเรียนรู้ กลวิธี และเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมต่อการเรียนรู้ และแนวทางการออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้ของนักการศึกษาหลายท่าน สรุปสาระสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. การเสริมต่อการเรียนรู้มีหลักการเพื่อช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาหรือปฏิบัติงานได้สำเร็จ
2. ผู้เรียนมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ แต่ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพแตกต่างกัน ผู้เรียนบางคนต้องได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่นที่มีความสามารถมากกว่าจึงจะสามารถแสดงศักยภาพออกมาได้
3. กลวิธีสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและมีการลดความช่วยเหลือลงเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

4. การเสริมต่อการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับบุคคล หรือสื่อเทคโนโลยี

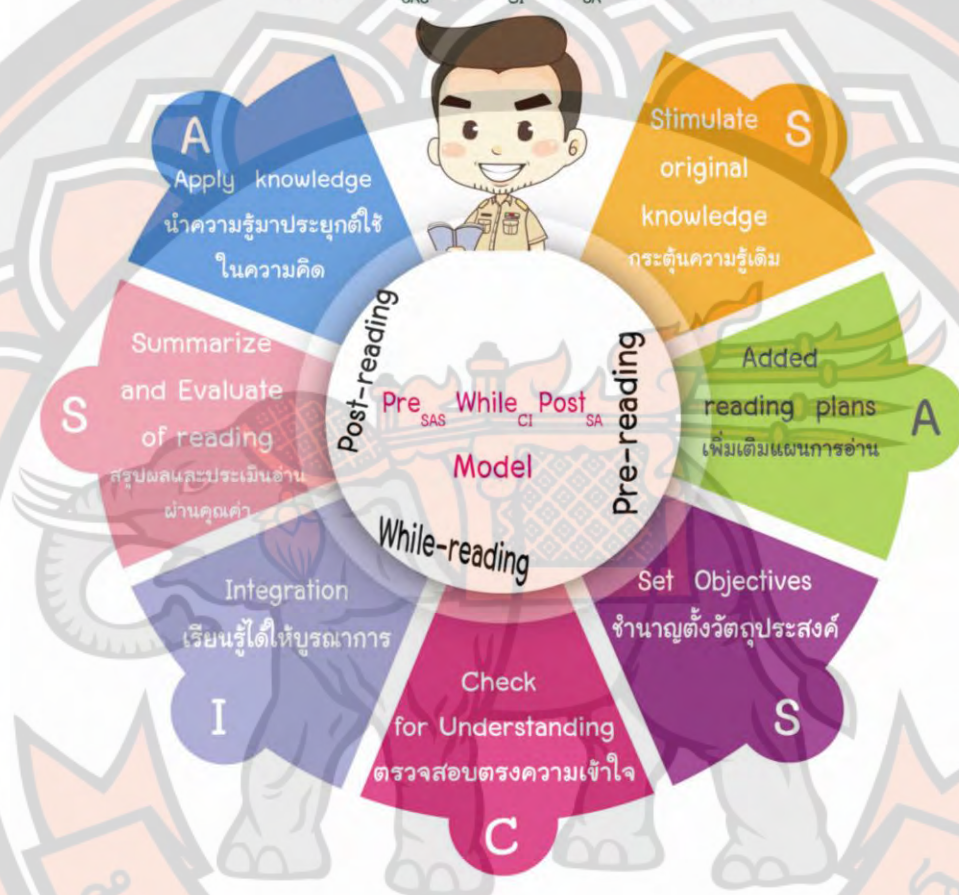
ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ในขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) การใช้คำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการคิด 2) การให้ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีในการช่วยให้งานสำเร็จ เช่น การคิดตั้ง , การสาธิต 3) การใช้แผนผังความคิดแสดงถึงขั้นตอนของการคิดอย่างเป็นระบบ 4) การแจกแจงงาน จัดให้เป็นระบบ และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน 5) ระบุความถูกต้อง ซึ่งจุดที่สำคัญ ชี้แนะแนวทางที่จะพาไปสู่ความสำเร็จของงาน 6) ระบุองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จของงาน 7) สร้างแรงจูงใจเพื่อเชื่อมต่อไปยังงานในระดับที่สูงขึ้น

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำเสนอด้วยรูปแบบแผนภาพ ดังนี้

กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอน 7 ขั้นตอน

ตาม Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model ดังนี้

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี และหลักการสำคัญๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน

จากการวิเคราะห์กลวิธีการอ่านโดยใช้แนวคิดเมตาคอกนิชัน ของ Jacobowitz (1990, p. 523) ได้เสนอกิจกรรมการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ดังนี้

1. ขั้นตอนการอ่าน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียนเกี่ยวกับผู้เขียน และความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน ตลอดจนตั้งความคาดหวังว่าต้องการทราบข้อมูลใดบ้างหลังจากอ่านไปแล้ว ซึ่งกิจกรรมก่อนการอ่านได้แก่

- 1.1 การวางแผนในการอ่าน
- 1.2 การตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน

- 1.3 การอ่านเรื่องคร่าวๆ เพื่อเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่มีอยู่
 - 1.4 การมุ่งความสนใจไปที่คำศัพท์ เครื่องชี้แนะในบริบทและแนวคิดหลัก
 - 1.5 การคาดคะเนล่วงหน้าโดยการใช้คำถามถามตัวเองและการตอบคำถาม
2. ชั้นขณะอ่าน นักเรียนจะได้สำรวจโครงสร้างเรื่อง เพื่อช่วยให้ทราบวิธีการเรียบเรียงความคิดในเรื่อง ซึ่งกิจกรรมการอ่านได้แก่ การกำกับและการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน เป็นการทบทวนความสนใจในการอ่านและตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะอ่าน ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

- 2.1 การอ่านแล้วหยุดเพื่อสรุปและทบทวนใจความสำคัญ
- 2.2 การตรวจสอบการทำนายที่ได้ทำไว้ในขั้นการวางแผนการอ่าน แล้วทำการทำนายหรือคาดคะเนใหม่พร้อมทั้งตรวจสอบคำตอบไปเรื่อยๆ
3. ชั้นหลังอ่าน เป็นขั้นที่นักเรียนได้ตรวจสอบประเมินผลความเข้าใจของตนเองในการอ่าน เพื่อช่วยให้เข้าใจปัญหากิจกรรมหลัก ได้แก่

- 3.1 การประเมินผลการอ่าน
- 3.2 การตรวจสอบวัตถุประสงค์การอ่านที่กำหนดไว้
- 3.3 การประเมินความคล่องแคล่วหรือความก้าวหน้าในการอ่าน

Fogarty (1994, pp. 2-3) ได้เสนอกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน ดังนี้

1. การวางแผนการอ่าน (Planning) เป็นการวางแผนก่อนการอ่าน ประกอบด้วย
 - 1.1 การพิจารณาเกี่ยวกับหัวเรื่อง หรือชื่อเรื่องที่อ่าน
 - 1.2 การพิจารณาเนื้อหาภาพรวมของเรื่องที่อ่านโดยการพิจารณาจาก
 - 1.2.1 การอ่านหัวเรื่อง, หน้าปกและปกหลัง, สารบัญ
 - 1.2.2 รูปภาพประกอบ กราฟ ลายเส้น และคำอธิบายภาพ
 - 1.2.3 อ่านคำที่เน้น หัวเรื่องใหญ่ หัวเรื่องย่อย และสรุป
 - 1.3 พิจารณาว่าเรารู้อะไรบ้าง และสามารถเชื่อมโยงสิ่งใดได้บ้าง และมีคำถามใดบ้างที่จะให้ตอบ
 - 1.4 พิจารณาถึงโครงสร้างเนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง ว่าเป็นอย่างไร เปรียบเทียบสิ่งใดกับสิ่งใด การบรรยายมีลักษณะอย่างไร

2. การกำกับตรวจสอบการอ่าน (Monitoring during reading) เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ประกอบด้วย การเชื่อมโยง การคาดเดา การหาคำตอบจากเนื้อเรื่อง การแยกแยะ

โครงสร้างของเนื้อหา การเขียนข้อคิดเห็นหรือคำถามไว้ข้างๆ ระหว่างการอ่านเป็นการกำกับ การอ่านของตนเองให้สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายการอ่าน

3. การประเมินการอ่าน (Evaluating) การประเมินผลการอ่านของตน เป็นการตรวจสอบผลการอ่านของบุคคลหนึ่งและเป็นการทบทวนว่าในครั้งต่อไปควรทำอย่างไร

Yuko Iwai (2011) ซึ่งได้รวบรวมจากแนวคิดของนักการศึกษา (Israel, 2007; Pressley, & Afflerbach, 1995; Almasi, 2003; Paris, Wasik, & Turner, 1991; Paris, et al., 1991; Pressley, 2002; Hudson, 2007) สามารถแบ่งกลวิธีการอ่านของเมตาคอกนิชัน ออกเป็น 3 กลวิธี ดังนี้

1. การวางแผน เป็นการวางแผนก่อนการอ่าน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้อ่านจากความรู้เดิมของผู้อ่าน เช่น การอ่านชื่อเรื่อง รูปภาพประกอบ หัวข้อหลัก หรือหัวข้อรอง เพื่อให้เข้าใจภาพรวมของบทอ่าน ผู้อ่านอาจจะต้องอ่านข้อมูลทั่วไปของบทอ่าน รวมถึงโครงสร้างของบทอ่านนั้นๆ ด้วย หรือแม้แต่ผู้เรียนจะต้องดูถึงโครงสร้างของบทอ่านนั้น ที่เกี่ยวข้องกับที่มาของการเขียน การตั้งคำถาม การตอบ และการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง นอกจากนี้ ผู้เรียนจะต้องตั้งจุดประสงค์ของการอ่าน เพื่อที่จะได้วางแผนการอ่านของตนเอง

2. การตรวจสอบ กลวิธีนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างการอ่าน เช่น การตรวจสอบความเข้าใจในคำศัพท์ หรือคำยาก ในบทอ่านนั้น, การตั้งคำถามด้วยตัวเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจขณะอ่าน, การสรุป และการเข้าใจถึงใจความสำคัญของบทอ่านในแต่ละย่อหน้า ผู้อ่านมักจะต้องจำแนกคำสำคัญที่จะนำไปสู่ข้อมูลสำคัญในบทอ่าน ซึ่งสามารถสังเกตได้จาก คำว่า แต่, อย่างไรก็ตาม, นอกจากนี้ และสรุปได้ว่า ยังต้องมีการตรวจสอบและกำหนดในแต่ละส่วนว่าข้อความใดควรเน้น ข้อความใดควรจะปล่อยผ่าน จากการตั้งจุดประสงค์ของการอ่านตั้งแต่เริ่มต้น

3. การประเมินผล เป็นกลวิธีที่อยู่หลังจากการอ่าน เช่น หลังจากการอ่านบทอ่านแล้ว ผู้เรียนจะต้องคิดว่าสิ่งที่อ่านนั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างไร ซึ่งสามารถอาจจะแยกได้จากผู้แต่ง, การเล่าเรื่อง หรือแม้แต่ลักษณะสำคัญของตัวละครในเรื่อง ซึ่งจะให้มุมมองที่แตกต่างมากกว่าจากหนังสือที่ได้อ่าน

จากการศึกษาวิธีการสอนอ่านโดยใช้เมตาคอกนิชันนั้น จะเห็นได้ว่ากลวิธีที่กล่าวมาข้างต้นมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของเมตาคอกนิชันอย่างกลมกลืน ซึ่งกลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอน ตาม Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model ดังนี้

ก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge)
2. ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans)

3. ขั้นชำนาญจัดวัตถุประสงค์ (Set Objectives)

ระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for understanding)

5. ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration)

หลังการอ่าน (Post-reading)

6. ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading)

7. ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด (Apply Knowledge)

2. แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง การช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยผู้สอนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอนหรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่า โดยเป้าหมายของการช่วยเหลือ คือ การช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง ให้สามารถทำสำเร็จได้ด้วยตนเอง การช่วยเหลือ สนับสนุนจะค่อย ๆ ลดลง และจะยุติลงเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับมโนทัศน์ของทฤษฎีทางวัฒนธรรมทางสังคมของ Vygotsky ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ องค์ประกอบของการเสริมต่อการเรียนรู้กลวิธีและเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมต่อการเรียนรู้และแนวทางการออกแบบการเสริมต่อการเรียนรู้ของนักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. การเสริมต่อการเรียนรู้มีหลักการเพื่อช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาหรือปฏิบัติงานได้สำเร็จ
 2. ผู้เรียนมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ แต่ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพแตกต่างกัน ผู้เรียนบางคนต้องได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลอื่นที่มีความสามารถมากกว่าจึงจะสามารถแสดงศักยภาพออกมาได้
 3. กลวิธีสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและมีการลดความช่วยเหลือลงเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง
 4. การเสริมต่อการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับบุคคล หรือสื่อเทคโนโลยี
- ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีการเสริมต่อการเรียนรู้ในขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้ 1) การใช้คำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการคิด 2) การให้ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีในการช่วยให้งานสำเร็จ เช่น การคิดตั้ง, การสาธิต 3) การใช้แผนผังความคิดแสดงถึงขั้นตอนของ

การคิดอย่างเป็นระบบ 4) การแจกแจงงาน จัดให้เป็นระบบ และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน 5) ระบุความถูกต้อง ซึ่งจุดที่สำคัญ ซึ่งนำแนวทางที่จะพาไปสู่ความสำเร็จของงาน 6) ระบุองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จของงาน 7) สร้างแรงจูงใจเพื่อเชื่อมต่อไปยังงานในระดับที่สูงขึ้น

3. การอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือกระบวนการแปลความหมาย ตีความจากตัวอักษรที่อ่านจากบทความ ถ้อยความต่างๆ ทั้ง ร้อยแก้ว และร้อยกรอง โดยใช้วิจารณ์อย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วน มีเหตุมีผลแยกแยะข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริงกับจินตนาการและความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริง หรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอดออกมา มีความเข้าใจในความคิดของผู้เขียน และสามารถตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้อ่านได้อย่างเหมาะสม

การวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สามารถวัดจากองค์ประกอบของความสามารถ 3 ด้าน

1. การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ
2. การบูรณาการและการตีความเนื้อหา
3. การพิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทัศนระของผู้แต่ง

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ที่ผสมผสานบูรณาการจากทฤษฎีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ แนวคิด หลักการ ที่มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกันอย่างกลมกลืนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งแบ่งองค์ประกอบได้ดังนี้

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา
4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge)
2. ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans)

3. ขั้นชำนาญจัดวัตถุประสงค์ (Set Objectives)

ระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for understanding)

5. ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration)

หลังการอ่าน (Post-reading)

6. ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading)

7. ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด (Apply Knowledge)

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6. การวัดและประเมินผล

1. หลักการ

มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เกิดจากกระบวนการทางปัญญาและกระบวนการคิดจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนโดยอาศัยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ การวางแผนการอ่าน การตั้งวัตถุประสงค์ การตรวจสอบความเข้าใจในภาษาเพื่อการตีความหมาย นำไปสู่การบูรณาการ และประเมินผลการอ่าน จนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ร่วมกับเสริมต่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เมื่อนักเรียนไม่สามารถทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือเมื่อครูผู้สอนเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนนำไปสู่ความสำเร็จใจการเรียนรู้

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในครั้งนี ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาตามที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัดที่ ท1.1 ม.4-6/2, ม.4-6/3 , ม.4-6/4 และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดที่ ท 5.1 ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/3 ซึ่งเนื้อหาปรากฏอยู่ในสาระแกนกลางของหลักสูตร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ วิเคราะห์เนื้อหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสาระแกนกลาง และตัวชี้วัดการเรียนรู้ในแต่ละมาตรฐาน เพื่อมากำหนดเป็นเนื้อหาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ดังนี้

1. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์
2. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ
3. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากสารคดี
4. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากเรื่องสั้น
5. การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง สาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เนื้อหา
สาระที่ 1 การอ่าน	ม.ฐ.ท 1.1 ใช้ กระบวนการ อ่านสร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและ มีนิสัยรักการ อ่าน	1.ตีความ แปลความ และขยายความเรื่อง ที่อ่าน 2.วิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่อง ที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล 2. คาดคะเน เหตุการณ์จากเรื่องที่ อ่านและประเมินค่า เพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิต	การอ่านจับใจความจาก สื่อต่างๆ เช่น - ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ - บทความ - เรื่องสั้น - วรรณคดีในบทเรียน - สารคดี	การอ่านเชิง วิเคราะห์จาก -ข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ -บทความ -สารคดี -เรื่องสั้น -วรรณคดี

สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	เนื้อหา
สาระที่ 5 วรรณคดี และ วรรณกรรม	มฐ. 5.1 เข้าใจและ แสดงความคิดเห็น และ วิจารณ์วรรณคดี และ วรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	1. วิเคราะห์และ วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรม ตามหลักการ วิจารณ์เบื้องต้น 2. วิเคราะห์ ลักษณะเด่นของ วรรณคดีเชื่อมโยง กับการเรียนรู้ทาง ประวัติศาสตร์และ วิถีชีวิตของสังคม ในอดีต 3. วิเคราะห์และ ประเมินคุณค่า ด้านวรรณศิลป์ ของวรรณคดีและ วรรณกรรมใน ฐานะที่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรม ของชาติ	1. หลักการวิเคราะห์ และวิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมเบื้องต้น - จุดมุ่งหมายการ แต่งวรรณคดีและ วรรณกรรม - การพิจารณา รูปแบบของวรรณคดี และวรรณกรรม - การพิจารณา เนื้อหาและกลวิธีใน วรรณคดีและ วรรณกรรม - การวิเคราะห์ ลักษณะเด่นของ วรรณคดีและ วรรณกรรมเกี่ยวกับ เหตุการณ์ ประวัติศาสตร์และวิถี ชีวิตของสังคมในอดีต 2. การวิเคราะห์และ ประเมินคุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรม - ด้านวรรณศิลป์ - ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	หลักการวิเคราะห์ วรรณคดีโดยการ วิเคราะห์ -จุดมุ่งหมายของ การแต่ง -รูปแบบของ วรรณคดี -เนื้อหาและกลวิธี -ลักษณะเด่นของ วรรณคดี -วิเคราะห์คุณค่า ด้านวรรณศิลป์ และสังคม

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้นั้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่าน กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและครูเป็นผู้เสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเป็นการ เสริมสร้างการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตาม Pre_{SAS} While_{Cl} Post_{SA} Model ดังนี้

ก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge) เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอน ดึงความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังอ่าน โดยการใช้กลวิธีการตั้งคำถามในการ กระตุ้นคิดในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อนนี้ หรือเป็นการใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนเกิด การคาดเดาในเนื้อหาที่กำลังอ่าน

2. ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans) โดยการให้ผู้เรียนสำรวจ ภาพรวมของบทอ่าน หรือหนังสือ ทั้งชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ลักษณะและรูปแบบของการเขียนบทอ่าน แล้ว สรุปลงเป็นแผนผังความคิดที่แสดงถึงขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบ ว่าควรอ่านอย่างไร ลำดับ ก่อนหลังในการอ่านของตนเอง

3. ขั้นขำนาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objectives) เป็นกิจกรรมทั้งครูและผู้เรียน ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านเพื่อเป็นการกำหนดกรอบความสนใจในการอ่าน อีกทั้งยัง เป็นการตั้งความคาดหวังในการอ่าน

ระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for understanding) ผู้เรียนตรวจสอบ ความเข้าใจของตนเองระหว่างการอ่าน ด้วยการอ่านแล้วหยุดเป็นระยะ เพื่อทบทวน สร้างความ เข้าใจในสิ่งที่อ่านมาข้างต้น โดยครูให้ต้นแบบและแบบอย่างที่ดีในการสร้างความเข้าใจ เช่น การ คิดตั้ง , การสาธิตหรือบอกความหมายของคำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งความหมายนัยตรง และ ความหมายแฝงในบทอ่านนั้น ซึ่งต้นแบบและแบบอย่างที่ดีนั้นเกิดจากทั้งครูและผู้เรียนที่มี ศักยภาพในเรื่องนั้น ๆ

5. ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration) ในขณะที่อ่าน ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงสิ่งที่อ่าน กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาเพื่อทำให้สามารถอ่านแล้วมีความเข้าใจยิ่งขึ้น โดยครูเป็นผู้ระบุนความถูกต้อง และชี้จุดสำคัญ รวมถึงการแนะนำวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่านตามวัตถุประสงค์

หลังการอ่าน (Post-reading)

6. ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading) เป็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการอ่าน และสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน โดยครูเป็นผู้วางรูปแบบ แจกแ่งงานจัดให้เป็นระบบและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน ที่จะสามารถสรุปผล การอ่านของตนเองได้ครอบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่าน ผู้เรียนประเมินผลการอ่าน ของตนเอง และประเมินคุณค่าของบทอ่าน , ความคิด และทรรศนะของผู้แต่ง ที่อยู่ในบทอ่าน โดย ครูเป็นผู้ระบอบุคประกอบ และกลวิธีการสร้างความสำเร็จในการประเมินการอ่านและคุณค่าของ บทอ่าน

7. ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ความคิด (Apply Knowledge) ผู้เรียนนำความรู้ที่ ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับความรู้ หรือสถานการณ์อื่นๆ โดยครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจใน ความคิดของผู้เรียนเพื่อเชื่อมต่อไปยังการพัฒนาการอ่านของตนเองในระดับที่สูงขึ้น

ตาราง แสดงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบฯ

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
ก่อนการอ่าน (Pre-Reading)				
<p>1. ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม</p> <p>1.1 สร้างความเข้าใจบทอ่านจากชื่อเรื่องและบทนำ</p> <p>1.2 ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน / ประเภทของบทอ่าน / ที่มาของเรื่อง / ประวัตินักแต่ง</p> <p>1.3 อภิปรายร่วมกันในหัวข้อเกี่ยวกับความรู้เดิมในบทอ่าน</p> <p>1.4 เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในบทอ่านแล้วสร้างความเข้าใจร่วมกัน</p>	<p>1. ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านจากหัวข้อชื่อเรื่อง บทนำ</p> <p>2. แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่าน</p> <p>3. สรุปองค์ความรู้เดิมที่มีความสัมพันธ์กับองค์ความรู้ใหม่ในบทอ่านนั้น</p>	<p>1. ให้คำแนะนำในการอ่านบทอ่านแก่นักเรียน</p> <p>2. ถามคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นคิดจากความรู้เดิมของนักเรียน</p> <p>3. เป็นผู้นำการอภิปรายในชั้นเรียนกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่นักเรียนรู้เดิมในเรื่องที่จะอ่าน</p> <p>4. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดนำความรู้เดิมมาใช้ โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนหากสามารถที่จะเริ่มคิดได้ด้วยตัวเองแล้วครูควรหยุดการให้คำถาม</p>	<p>1. การใช้คำถามกระตุ้นคิดเพื่อให้นักเรียนดึงความรู้เดิมที่มีอยู่ออกมาใช้ในการอ่าน</p>	<p>1. ผู้เรียนสามารถดึงความรู้เดิมมาใช้ในการเชื่อมโยงกับการอ่านของตนเอง</p>

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
<p>2. ขั้นเพิ่มเติม</p> <p>แผนการอ่าน</p> <p>2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่านแต่ละประเภท</p> <p>2.2 กำหนดองค์ประกอบเฉพาะของบทอ่าน</p> <p>2.3 วางแผนการอ่านจากองค์ประกอบโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนผังความคิด</p> <p>2.4 กำหนดขอบเขตการอ่าน รวมถึงเวลาที่ใช้ในการอ่านเพื่อให้สัมพันธ์กับเวลาที่ต้องใช้ในการอ่าน</p>	<p>1. ร่วมกันวิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่าน</p> <p>2. กำหนดองค์ประกอบเฉพาะของบทอ่าน</p> <p>3. วางแผนการอ่านของตนเอง/กลุ่มอย่างเป็นระบบด้วยการเขียนแผนผังความคิด</p> <p>องค์ประกอบของบทอ่าน</p> <p>4. ร่วมกันตรวจสอบแผนผังความคิดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการอ่าน</p>	<p>1. ครูให้นักเรียนร่วมกันบอกองค์ประกอบของบทอ่าน</p> <p>2. ใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนกำหนดองค์ประกอบเฉพาะของบทอ่าน</p> <p>3. แนะนำวิธีการสร้างแผนผังความคิดในการวางแผนการอ่านตามองค์ประกอบของบทอ่านในแต่ละประเภท</p> <p>4. ให้คำแนะนำในการตรวจสอบผลการวางแผนการอ่านด้วยแผนผังความคิด</p> <p>5. เมื่อเห็นว่านักเรียนสามารถเริ่มเขียนแผนผังได้ ครูควรค่อยๆ ลดการให้คำแนะนำ</p>	<p>1. การใช้คำถามกระตุ้นคิดเพื่อให้ได้องค์ประกอบของการอ่าน</p> <p>2. การสร้างแผนผังความคิดเพื่อแสดงถึงขั้นตอนและองค์ประกอบของการอ่านอย่างเป็นระบบ</p>	<p>1. ผู้เรียนสามารถวางแผนการอ่านได้ด้วยการใช้แผนผังความคิด</p>

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
<p>3. ขั้นชำนาญตั้งวัตถุประสงค์</p> <p>3.1 กำหนดเป้าหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ศึกษาเนื้อหาสาระ เพื่อแยกแยะ -บูรณาการและตีความเนื้อหา -พิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง <p>3.2 นำเป้าหมายของการอ่านนั้นมา กำหนดเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะของบทอ่าน</p>	<p>1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการอ่าน</p> <p>2. ร่วมกันนำเป้าหมายหลักของการอ่านมา วิเคราะห์แล้ว กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านเฉพาะในบทอ่าน</p> <p>3. ทบทวนวัตถุประสงค์และร่วมกันตรวจสอบให้ครอบคลุมเป้าหมายของการอ่านและบทอ่านนั้นๆ</p>	<p>1. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเป้าหมายของการอ่าน</p> <p>2. ครูอธิบายลักษณะของการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยมีเป้าหมายของการอ่าน 3 เป้าหมายหลัก</p> <p>3. ครูร่วมกำหนดวัตถุประสงค์การอ่านเฉพาะบทอ่าน</p> <p>4. เมื่อครูเห็นว่านักเรียนเริ่มเขียนวัตถุประสงค์ได้ในข้อแรกๆ แล้วควรค่อยๆ ลดการให้คำแนะนำ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกเขียนด้วยตัวเองนักเรียนได้ฝึกเขียนด้วยตัวเอง</p>	<p>1. การแนะนำวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ</p>	<p>1. ผู้เรียนทราบเป้าหมายของการอ่าน</p> <p>2. ผู้เรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์การอ่านเชิงวิเคราะห์ได้</p>

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
ระหว่างการอ่าน (While-reading)				
4. ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ	1. ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องอื่นให้	1. ให้คำแนะนำในการตั้งคำถามที่เป็นการทำงานายองค์ความรู้ที่จะได้รับจากบทอ่าน	1. การให้ตัวแบบหรือแบบอย่างที่ดี	1. ผู้เรียนสามารถอ่านบทอ่านแล้วมีความเข้าใจ
4.1 ตั้งคำถามตอบวัตถุประสงค์	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการทำงานายล่วงหน้าของสาระสำคัญในการอ่านบทอ่าน	องค์ความรู้ที่จะได้รับจากบทอ่าน	การคิดตั้ง / การสาธิต	เข้าใจ
4.2 อ่านอย่างตั้งใจแล้วหยุดเป็นระยะเพื่อตอบคำถามเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง	เป็นการทำงานายล่วงหน้าของสาระสำคัญในการอ่านบทอ่าน	2. ครูเป็นตัวแบบที่ดีในการคิดตั้งคำถามและให้ตัวอย่างที่ดีในการถาม และการแสดงความคิดเห็น	การคิดตั้ง / การสาธิต	2. ผู้เรียนสามารถพิจารณาเนื้อหาแล้วเยะเยาะได้เป็นส่วนๆ
4.3 ค้นหาความหมายของคำยาก/คำศัพท์สร้างภาพในความคิดของตนเอง หรือวาดลงบนกระดาษเป็น ส่วนๆ ตามระยะของการอ่านแล้วนำสาระสำคัญของแต่ละส่วนมาเชื่อมโยงเพื่อสร้างความเข้าใจ	2. อ่านแล้วหยุดเป็นระยะๆ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง	3. แนะนำแหล่งความรู้เกี่ยวกับความหมายของศัพท์และคำยาก	การคิดตั้ง / การสาธิต	
	3. ศึกษาความหมายของคำหากไม่เข้าใจความหมายแล้วยากต่อการตีความจากพจนานุกรมหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	4. ครูสังเกตกลุ่มนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือต่างกัน และคอยๆลดการช่วยเหลือหากนักเรียนเริ่มที่จะสามารถทำงานได้ด้วยตัวเอง		

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
5. ชั้นเรียนรู้ได้ให้ บูรณาการ 5.1 กำหนดประเด็นการศึกษาเพื่อบูรณาการ 5.2 ตั้งคำถามในการค้นหาคำตอบของประเด็นปัญหา 5.3 ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อหาคำตอบ 5.4 สรุปประเด็นสำคัญจากความรู้ที่ได้กับความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	1. ร่วมกันกำหนดประเด็นในการบูรณาการ เป็นกลุ่ม / ห้อง 2. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามในการค้นหาคำตอบของประเด็นปัญหา 3. นักเรียนศึกษาค้นหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ 4. สรุปผลการศึกษาการบูรณาการการศาสตร์หรือสาระอื่นๆ	1. ให้คำแนะนำในการกำหนดประเด็นปัญหา 2. ร่วมค้นหาคำตอบและระบุสิ่งที่ถูกต้องของคำตอบให้กับนักเรียน 3. แนะนำแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่นักเรียนต้องการคำตอบ 4. ร่วมสรุปผลการศึกษาความรู้เพิ่มเติมในการบูรณาการในศาสตร์ หรือ สาระอื่นๆ 5. ครูควรกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดสำหรับนักเรียนที่ยังไม่เข้าใจการบูรณาการ แต่หากนักเรียนสามารถคิดได้ด้วยตัวเองแล้วครูควรลดความช่วยเหลือ	1. การระบุความถูกต้องและชี้จุดสำคัญ 2. การแนะนำวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จ 3. ครูควรกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดสำหรับนักเรียนที่ยังไม่เข้าใจการบูรณาการ แต่หากนักเรียนสามารถคิดได้ด้วยตัวเองแล้วครูควรลดความช่วยเหลือ	1. ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์ หรือ สาระอื่นๆ ได้ 2. ผู้เรียนได้องค์ความรู้ที่กว้างขึ้นจากการอ่านเพียงบทอ่านอย่างเดียว

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้	เป้าหมายที่คาดหวัง
หลังการอ่าน (Post-reading)				
6. ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า	1. ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์	1. กำหนดคำถามเพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์	1. การระบุองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จ	1. ผู้เรียนสามารถสรุปผลการอ่านของตนเองได้ตรงตามวัตถุประสงค์
6.1 สรุปผลการอ่านโดยการตอบคำถามตามวัตถุประสงค์แล้วสรุปเป็นใจความสำคัญ ตามรูปแบบขององค์ประกอบกรอ่านเชิงวิเคราะห์	2. ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ	2. ระบุองค์ประกอบของการสรุปผลการอ่านและประเมินผลคุณค่า	2. การแนะนำวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จ	2. ผู้เรียนสามารถประเมินผลการอ่านด้านคุณค่าเนื้อหา และด้านทรรศนะของผู้แต่ง
6.2 ประเมินผลการอ่านโดยการประเมินคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	3. สรุปใจความสำคัญของบทอ่านตามรูปแบบและองค์ประกอบที่กำหนด	3. แนะนำแนวทางการประเมินคุณค่าของเนื้อหา	3. ความสำเร็จ	
	4. ประเมินคุณค่าของบทอ่านตามเนื้อหาที่อ่าน	4. แนะนำการประเมินทรรศนะของผู้แต่ง	4. การแนะนำวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จ	
	5. ประเมินทรรศนะ/แนวคิดของผู้แต่ง	5. วางรูปแบบการสรุปและประเมินผลของการอ่านเพื่อนำไปสู่การสร้างควมเข้าใจ	5. ความสำเร็จ	
		6. ค่อยๆ ลดความช่วยเหลือลงเมื่อนักเรียนสามารถทำได้ด้วยตัวเอง	6. ความสำเร็จ	

กิจกรรม การเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทครูผู้สอน	แนวทางการ เสริมต่อการ เรียนรู้	เป้าหมาย ที่คาดหวัง
7. ชั้นนำความรู้มา ประยุกต์ใช้ใน ความคิด	1. อ่านสถานการณ์ ข้อคำถามใน ประเด็นที่นำไปสู่ การประยุกต์ใช้ ความรู้	1. กำหนด สถานการณ์ที่ เกี่ยวข้องในการ ประยุกต์ใช้ความรู้ จากบทอ่าน	1. การสร้าง แรงจูงใจใน ความคิดของ ผู้เรียนนำไปสู่ ความสำเร็จ	1. ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้ที่ได้จากการ อ่านไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ต่างๆ
7.1 นำความรู้ที่ได้ ประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ต่างๆ	2. ตอบคำถามจาก สถานการณ์ที่ กำหนดโดยมี พื้นฐานการตอบ จากความรู้ที่ได้ จากบทอ่าน	2. สร้างแรงจูงใจ / ให้กำลังใจ/ แนะนำ ให้นักเรียนนำ ความรู้ที่ได้ไป ประยุกต์ใช้		
7.2 แบ่งปันความรู้ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับผู้อื่น	3. แบ่งปัน และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้กับเพื่อนๆ ใน ห้องเรียน	3. อำนวยความ สะดวกในการ แบ่งปันและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันของ ผู้เรียน	4. สร้างแรงจูงใจ ให้กับนักเรียนทุก คน แต่หาก นักเรียนบางคนมี ความถนัดแตกต่าง กันจึงควรใช้วิธีใน การสร้างแรงจูงใจ ที่แตกต่างกัน และ ลดลงเมื่อนักเรียน สามารถทำได้ ตามเป้าหมายที่ วางไว้	

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางในการจัดสื่อ และแหล่งเรียนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน เช่น
 - http://region7.prd.go.th/ewt_news.php?nid=12
 - <http://www.thaieditorial.com>
 - <http://www.royin.go.th/dictionary/>
 - http://www.baanjomyut.com/library_2/literature/06.html ฯลฯ
2. หนังสือแบบเรียน
 - วรรณคดีวิจักษณ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 - หนังสือพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิต
3. ใบความรู้
4. แบบอย่างที่ดีจากนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

6. การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการดำเนินการที่ครอบคลุมทั้งการวัดผลก่อนเรียน และการวัดผลหลังเรียน ซึ่งเป็นการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบวัดชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก และชนิดเติมคำ จำนวน 30 ข้อ และแบบวัด ชนิดเขียนอธิบาย จำนวน 5 ข้อ โดยการวัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ ด้านการพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะ ด้านการบูรณาการและการตีความเนื้อหา และด้านการพิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทัศนระของผู้แต่ง ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้

1. การวัดด้านการพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ
 - 1.1 สามารถแยกข้อเท็จจริง-ข้อคิดเห็น ของบทอ่านได้
 - 1.2 สามารถบอกข้อมูลพื้นฐานของบทอ่านได้ เช่น ชื่อเรื่อง / ผู้แต่ง / ที่มาของเรื่อง / สาระสำคัญต่างๆ ของเรื่อง ใคร/ ทำอะไร/ ที่ไหน/ กับใคร/ เมื่อไหร่ เป็นต้น

2. การวัดด้านการบูรณาการและการตีความเนื้อหา

2.1 สามารถเชื่อมโยงกับสาระหรือศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้ เช่น เชื่อมโยงกับหลักการใช้ภาษาไทย / ไวยากรณ์ทางภาษา และเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ที่เกี่ยวข้องับประวัติศาสตร์ เป็นต้น

2.2 สามารถตีความเนื้อหาจากคำศัพท์ หรือคำยาก ในบทอ่าน รวมถึงบทประพันธ์ ต่างๆ ในบทอ่านได้อย่างเข้าใจแล้วสื่อสารได้

3. การวัดด้านการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทัศนนะของผู้แต่ง

3.1 สามารถพิจารณาคุณค่าด้านเนื้อหา / วรรณศิลป์ / สังคม

3.2 สามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง / แนวคิดแฝงของผู้แต่ง แล้วสามารถสื่อสารได้

หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ทำแบบวัดหลังเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบวัดชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบวัด ชนิดเขียนอธิบาย จำนวน 5 ข้อ โดยการวัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ ด้านการพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระด้านการบูรณาการและการตีความเนื้อหา และด้านการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทัศนนะของผู้แต่ง ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้

1. การวัดด้านการพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ

1.1 สามารถแยกข้อเท็จจริง-ข้อคิดเห็น ของบทอ่านได้

1.2 สามารถบอกข้อมูลพื้นฐานของบทอ่านได้ เช่น ชื่อเรื่อง / ผู้แต่ง / ที่มาของเรื่อง / สาระสำคัญต่างๆ ของเรื่อง ใคร/ ทำอะไร/ ที่ไหน/ กับใคร/ เมื่อไหร่ เป็นต้น

2. การวัดด้านการบูรณาการและการตีความเนื้อหา

2.1 สามารถเชื่อมโยงกับสาระหรือศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้ เช่น เชื่อมโยงกับหลักการใช้ภาษาไทย / ไวยากรณ์ทางภาษา และเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ที่เกี่ยวข้องับประวัติศาสตร์ เป็นต้น

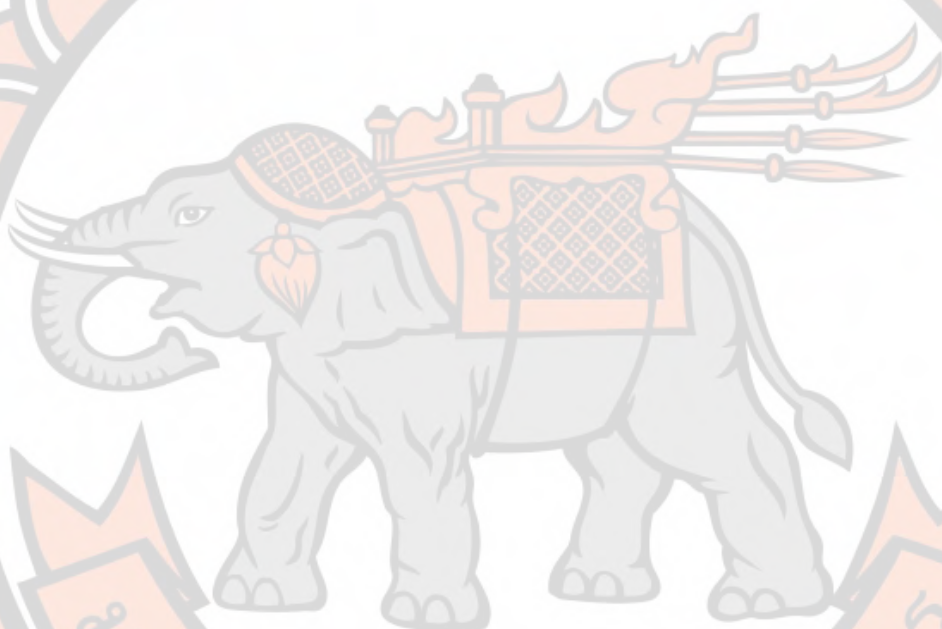
2.2 สามารถตีความเนื้อหาจากคำศัพท์ หรือคำยาก ในบทอ่าน รวมถึงบทประพันธ์ ต่างๆ ในบทอ่านได้อย่างเข้าใจแล้วสื่อสารได้

3. การวัดด้านการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทัศนนะของผู้แต่ง

3.1 สามารถพิจารณาคุณค่าด้านเนื้อหา / วรรณศิลป์ / สังคม

3.2 สามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง / แนวคิดแฝงของผู้แต่ง แล้วสามารถสื่อสารได้

การวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวัด ทั้งก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบฯ แล้วนำผลการพัฒนา มาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน กับเกณฑ์ ร้อยละ 70 โดยใช้เกณฑ์การตัดสินความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนหลังเรียนต้องสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

คู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำแนะนำในการใช้รูปแบบ ฯ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้มาจากแนวคิดการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยมีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตาม Pre_{SAS} While_{CI} Post_{SA} Model ดังนี้

ก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge)
2. ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans)
3. ขั้นขำนาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objectives)

ระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for understanding)
5. ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration)

หลังการอ่าน (Post-reading)

6. ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of reading)
7. ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ความคิด (Apply Knowledge)

ข้อควรปฏิบัติก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1 บทบาทครูผู้สอน

1.1 ต้องศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างละเอียด เพื่อจะทำให้ทราบถึงความเป็นมาของรูปแบบ สามารถทำให้เห็นภาพรวมของรูปแบบว่าเป็นอย่างไร มีขั้นตอนอย่างไร วัดและประเมินผลอย่างไร ทำให้ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด

1.2 ต้องศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างละเอียด

1.3 ต้องศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบฯ ซึ่งเป็นเอกสารที่มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ เพื่อให้ทราบแนวทาง วิธีการ ขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งสื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้นมีศักยภาพที่สูงขึ้นในการอ่านเชิงวิเคราะห์

1.4 ครูควรจะจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น จัดมุมความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรมการเรียนรู้นั้นๆ หรือการจัดหาแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนภายในโรงเรียน เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นการขยายองค์ความรู้ของผู้เรียนให้กว้างขึ้น ครอบคลุมทุกศาสตร์ และสาระที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม

1.5 ครูควรหาวิธีจูงใจ และเป็นผู้คอยสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาองค์ความรู้ และศักยภาพของตนเองในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นผู้ที่คอยอำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แล้วคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีความต้องการ ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

1.6 ครูควรเป็นผู้คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และคอยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้วสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนา

1.7 การให้ความช่วยเหลือเพื่อเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มี 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ ระยะที่ 2 เมื่อครูเห็นว่านักเรียนควรได้รับการช่วยเหลือเพื่อให้งานสำเร็จตามเวลา และไม่ควรให้ความช่วยเหลือด้วยการบอกคำตอบ แต่ควรจะใช้วิธีการที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.8 เมื่อครูเห็นว่านักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้แล้วมีแนวโน้มที่จะทำงานนั้นสำเร็จแล้วครูควรยุติการให้ความช่วยเหลือทันที

2. บทบาทผู้เรียน

2.1 ผู้เรียนมีความมุ่งมั่น และตั้งใจในการอ่านอย่างมีสมาธิ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากบทอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดในการเชื่อมโยงกับศาสตร์ หรือสาระอื่นๆ โดยการคำนึงถึงประสบการณ์ / หรือความรู้เดิม ของตนเอง กับความรู้ใหม่ในบทอ่านนั้นๆ

2.3 ผู้เรียนต้องเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

2.4 ผู้เรียนต้องเป็นผู้มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2.5 ผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อเป็นการความสามารถในการเรียนรู้

กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
ทดสอบก่อนเรียน		2
1	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์	3
2	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ	3
3	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากสารคดี	3
4	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากเรื่องสั้น	4
5	การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี	4
ทดสอบหลังเรียน		2
รวมเวลาทั้งหมด		21

เนื้อหา

1. โครงสร้างและประเภทของข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์
2. แนวทางการอ่านข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์
3. การวิเคราะห์ข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม

1.1 สร้างความเข้าใจบทอ่านจากชื่อเรื่อง และบทนำ (พาดหัวข่าว) ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะได้ข่าวที่ไม่เหมือนกัน หรือ ครูอาจจะต้องเตรียมข่าวอย่างน้อยจำนวนครึ่งหนึ่งของห้อง เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีเพื่อนร่วมคิดในข่าวเดียวกัน

- ครูให้นักเรียนอ่านหัวข้อข่าว/พาดหัวข่าว แล้วสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับพาดหัวข่าวว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร / ทำไมถึงเป็นข่าว

- นักเรียนร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน (ยกตัวอย่างเป็นบางคนเพื่อให้เห็นตัวอย่าง)

1.2 ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน / ประเภทของบทอ่าน / ที่มาของเรื่อง /

SCAFFOLDING

เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือครูเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อ

(แนวทางการใช้คำถามกระตุ้นคิด)

1. ข่าวมีกี่ประเภท อะไรบ้าง
2. องค์ประกอบของข่าวมีกี่ประเภท

- ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับประเภทของข่าว / องค์ประกอบของข่าว โดยการเขียนผังความคิดเพื่อแสดงประเภท และองค์ประกอบของการเขียนประเภทข่าว

- นักเรียนเขียนแผนผังความคิดแสดงประเภทและองค์ประกอบของข่าว (ใบงานที่ 1)

- นักเรียนสลับกันตรวจสอบแผนผังความคิดของเพื่อนร่วมห้อง

1.3 อภิปรายร่วมกันในห้องเกี่ยวกับความรู้เดิมในบทอ่าน

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องประเภทของข่าว องค์ประกอบของการเขียนข่าว

1.4 เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในบทอ่านแล้วสร้างความเข้าใจร่วมกัน

- ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับบทอ่านประเภทข่าวที่ได้อ่านข้างต้นว่ามีลักษณะประเภท คุณลักษณะอย่างไร โดยแสดงออกมาเป็นแผนผังความคิด ตัวอย่างคำถาม

1. บทอ่านประเภทข่าวนี้อี้อะไร
2. การอ่านบทอ่านประเภทข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์มีแนวทางการอ่านอย่างไร

2. ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่านแต่ละประเภท และกำหนดองค์ประกอบเฉพาะของบทอ่าน

- ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่าน และกำหนดองค์ประกอบเฉพาะ ของบทอ่านประเภทข่าว

SCAFFOLDING

เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือครูเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อ

(แนวทางการใช้คำถามกระตุ้นคิด)

1. การอ่านข่าวนักเรียนต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง
2. ข่าวนี้มีลักษณะเฉพาะอย่างไร
3. การอ่านข่าวควรเริ่มจากสิ่งใด
4. การอ่านข่าวควรวิเคราะห์จากสิ่งใด ฯลฯ
5. ให้แนวทางในการเขียนแผนผังความคิด

- ครูใช้คำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนกำหนดองค์ประกอบเฉพาะของบทอ่านประเภทข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การอ่านข่าวนักเรียนต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง, ข่าวนี้มีลักษณะเฉพาะอย่างไร, การอ่านข่าวควรเริ่มต้นจากสิ่งใด, การอ่านข่าวควรวิเคราะห์จากสิ่งใด ฯลฯ

2.3 วางแผนการอ่านจากองค์ประกอบโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนผังความคิด

- ครูให้นักเรียนวางแผนการอ่านของตนเองอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลจากการตอบคำถามของครูมากำหนดเป็นแผนการอ่านของตนเอง ด้วยกระบวนการแผนผังความคิด พิชิตแผนการอ่าน (ใบงานที่ 2)

2.4 กำหนดขอบเขตการอ่าน รวมถึงเวลาที่ใช้ในการอ่านเพื่อให้สัมพันธ์กับเวลาที่ ต้องใช้ในการอ่าน

2.5 ร่วมกันตรวจสอบแผนผังความคิดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการอ่าน

- ครูให้คำแนะนำในการตรวจสอบผลการวางแผนการอ่านด้วยแผนผังความคิดว่าเหมาะสมหรือไม่ / ครบถ้วนทุกองค์ประกอบหรือไม่ / ต้องเพิ่มเติมในเรื่องใด / ระยะเวลาเท่าไร

3. ขั้นชำนาญตั้งวัตถุประสงค์

3.1 กำหนดเป้าหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

- ศึกษาเนื้อหาสาระเพื่อแยกแยะสาระ
- บูรณาการและตีความเนื้อหา
- พิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง

SCAFFOLDING

เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือคุณเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อ

(แนวทางการให้การชี้แนะแนวทาง)

1. ให้การแนะนำเกี่ยวกับการนำเป้าหมายของการอ่านตั้งเป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับบทอ่าน

โดยครูเป็นผู้แนะนำและอธิบายถึงเป้าหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ ว่าเป็นอย่างไร / บอกวิธีการทำอย่างไรถึงจะบรรลุเป้าหมาย

3.2 นำเป้าหมายของการอ่านนั้นมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะของบทอ่าน ซึ่งกำหนดเป็นวัตถุประสงค์การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ ได้ดังนี้ (ใบงานที่ 3)

3.2.1 เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระและแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากการอ่านข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์

3.2.2 เพื่อบูรณาการและตีความเนื้อหาจากการอ่านข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์

3.2.3 เพื่อพิจารณาคุณค่าของข่าวและทรรศนะของผู้เขียนข่าว จากบทอ่านข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์

ชั่วโมงที่ 2

กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-reading)

4. ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ

4.1 ตั้งคำถามตอบวัตถุประสงค์ โดยครูเป็นผู้แนะนำให้นักเรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์เฉพาะของการอ่าน ข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งมีแนวในการตั้งคำถามดังนี้ (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของข่าวที่นำมาเป็นบทอ่าน) (ใบงานที่ 4)

SCAFFOLDING

เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือครูเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อ
(แนวทางการให้ตัวแบบหรือแบบอย่างที่ดี การคิดตั้ง / การสาธิต)

1. ครูยกตัวอย่าง/สาธิตการตั้งคำถามในการถามเพื่อตอบวัตถุประสงค์
2. หากมีนักเรียนคนใดตั้งคำถามได้ดีและตรงตามวัตถุประสงค์ ครูนำมาเป็นตัวแบบในการตั้งคำถามให้กับนักเรียนคนอื่นๆ
3. หากนักเรียนบางคนยังคิดไม่ออกในการตั้งคำถาม ครูกระตุ้นให้นักเรียนพูดในสิ่งที่ตนเองคิดอยู่ในขณะนั้นเพื่อเป็นการตีกรอบความคิดนักเรียนแล้วตั้งเป็นคำถาม

4.1.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระและแยกแยะข้อเท็จจริง
ข้อคิดเห็น จากการอ่านข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ (แนวการตั้งคำถามดังนี้)

- เนื้อหาของข่าวนี้เป็นข่าวประเภทใด
- เหตุการณ์ในข่าวนี้เกิดขึ้นเมื่อใด
- ข้อความใดแสดงถึงข้อเท็จจริงของข่าว
- ข้อความใดแสดงถึงข้อคิดเห็นของข่าว

4.1.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อบูรณาการและตีความเนื้อหาจากการอ่าน
ข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ (แนวการตั้งคำถามดังนี้)

- จากข่าวนี้อ่านแล้วคิดว่านักเรียนยังไม่ทราบความหมาย
- ข่าวนี้มีความเชื่อมโยงกับเรื่องใดบ้าง
- สรุปใจความสำคัญของข่าวได้อย่างไรบ้าง โดยระบุได้ว่า เป็นข่าวเกี่ยวกับเรื่องใดหรือใคร / เกิดขึ้นเมื่อใด / ที่ไหน / อย่างไร

4.1.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อพิจารณาคุณค่าของข่าวและทัศนคติของผู้เขียน
ข่าว จากบทอ่านข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ (แนวการตั้งคำถามดังนี้)

- ข่าวที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อสิ่งใด / กับใคร
- ข่าวนี้ให้คุณค่าหรือส่งประโยชน์ต่อใคร ด้านใด อย่างไร
- ผู้เขียนข่าวต้องการสื่ออะไรให้กับผู้อ่าน

เมื่อนักเรียนได้คำถามเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์แล้วให้ทุกคนอ่านบทอ่าน
ที่เป็นข่าวอย่างตั้งใจ ซึ่งในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนจะให้นักเรียนตอบคำถามในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

4.2 นักเรียนอ่านอย่างตั้งใจแล้วหยุดเป็นระยะ เพื่อตอบคำถามเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง โดยการหยุดเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ ที่ละช่วง เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจของตนเองในระยะสั้นๆ อีกทั้งยังเป็นการกำหนดกรอบการอ่านของตนเองตลอดเวลา ซึ่งนักเรียนสามารถปรึกษาเพื่อนในห้องที่นั่งข้างๆ ช่วยกันตอบคำถาม หรืออภิปรายคำตอบในการอ่านนักเรียนบางคน หรือในบทอ่านอาจจะมีคำศัพท์เฉพาะ หรือคำยากที่ส่งผลต่อความเข้าใจของนักเรียน ครูจึงต้องกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคำตอบ ไขความกระจ่างทางภาษา

SCAFFOLDING

เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือครูเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อ

(แนวทางการคิดตั้ง)

1. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดเดาความหมายของคำจากบริบท
2. กระตุ้นให้นักเรียนพูดในสิ่งที่นักเรียนเคยรู้มาก่อน หรือคำที่ใกล้เคียงกับคำนี้

4.3 นักเรียนค้นหาความหมายของคำยาก/คำศัพท์ สร้างภาพในความคิดของตนเอง หรือวาดลงบนกระดาษเป็นส่วนๆ ตามระยะของการอ่านแล้วนำสาระสำคัญของแต่ละส่วนมาเชื่อมโยงเพื่อสร้างความเข้าใจ

4.4 ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนสรุปใจความสำคัญของรุ่นพี่ ที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแบบอย่างในการเขียน แล้วลงมือเขียนสรุปใจความสำคัญของบทอ่านที่ได้อ่านตามแบบฟอร์ม (ใบงานที่ 5)

5. ชั้นเรียนรู้ดีให้บูรณาการ

5.1 กำหนดประเด็นการศึกษาเพื่อบูรณาการ

- ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดประเด็นการศึกษาเพื่อบูรณาการองค์ความรู้ อื่นกับข่าวที่นักเรียนอ่าน ซึ่งอาจจะกำหนดได้ดังนี้ (การกำหนดประเด็นการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาของข่าวที่จะสามารถเชื่อมโยงไปในเรื่องใด) เช่น การศึกษาความหมายของคำศัพท์ / ระดับการใช้ภาษา / โครงสร้างประโยค เป็นต้น

SCAFFOLDING

เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือครูเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อ

(การระบุความถูกต้องและชี้จุดสำคัญ)

1. ครูบอกนักเรียนเกี่ยวกับประเด็นที่เหมาะสมในการบูรณาการกับบทอ่าน
2. ครูบอกจุดสำคัญในการบูรณาการองค์ความรู้อื่นนอกจากบทอ่าน

5.2 ตั้งคำถามในการค้นหาคำตอบของประเด็นการศึกษา

- นักเรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นการค้นหาคำตอบของประเด็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์เฉพาะของการอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ ดังข้อ 4.1.2 ที่กล่าวมาข้างต้นในขั้นที่ 4

SCAFFOLDING

เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือครูเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อ

(การแนะนำวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จ)

1. ครูแนะนำแหล่งเรียนรู้ของการค้นหาคำตอบ
2. ครูชี้แนะวิธีการสรุปองค์ความรู้จากการบูรณาการจากความรู้ที่ได้เพิ่มเติม

5.3 ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อหาคำตอบ

- ครูแนะนำแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาคำตอบของนักเรียน เช่น จัดมุมพจนานุกรมภายในห้อง / เว็บไซต์เกี่ยวกับการค้นหาความหมายของคำ / เว็บไซต์เกี่ยวกับการศึกษาโครงสร้างประโยคทางไวยากรณ์ทางภาษาไทย

5.4 สรุปประเด็นสำคัญจากความรู้ที่ได้กับความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

- นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการหาความรู้เพิ่มเติม เช่น ความหมายของคำยากมีกี่คำ อะไรบ้าง / สิ่งที่ได้มาเกี่ยวข้องกับข่าวนี้อย่างไร (ใบงาน 6)

ชั่วโมงที่ 3

กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading)

6. ชั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า

6.1 สรุปผลการอ่านโดยการตอบคำถามตามวัตถุประสงค์แล้วสรุปเป็นใจความสำคัญ ตามรูปแบบขององค์ประกอบการอ่านเชิงวิเคราะห์ (ใบงาน 7)

- นักเรียนตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ และตรวจสอบคำตอบของตนเอง ทั้งนี้ครูอาจจะให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบคำตอบ

- นักเรียนสรุปผลการอ่านข่าว โดยครูระบุองค์ประกอบของการสรุปผลการอ่าน เช่น ประเด็นหลักของข่าวคืออะไร / สิ่งที่ได้จากการอ่านข่าว

SCAFFOLDING

เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือครูเห็นว่าควรจะมีการเสริมต่อ

(การระบอบองค์ประกอบและกลวิธีการสร้างความสำเร็จ)

1. ครอบงอมองค์ประกอบของวิธีการสรุปผล และประเมินผลการอ่าน
2. ครูแนะนำวิธีการประเมินทรรคนะของผู้เขียน / ผู้แต่ง
 - ผู้แต่งต้องการสื่ออะไร - ผู้แต่งสื่อถึงใคร - มีนัยอย่างไร ฯลฯ

6.2 ประเมินผลการอ่านโดยการประเมินคุณค่าของเนื้อหาและทรรคนะของผู้แต่ง

- นักเรียนประเมินคุณค่าของข่าวในประเด็นดังต่อไปนี้
 1. ข่าวนี้มีความสำคัญอย่างไรกับสังคม
 2. ข่าวนี้ส่งผลด้านบวกหรือด้านลบ
- นักเรียนประเมินทรรคนะของผู้แต่ง/ผู้เขียนในประเด็นดังต่อไปนี้
 1. ผู้แต่ง/ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบในเรื่องใด
 2. นัยของผู้แต่ง/ผู้เขียน

7. ขันนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด

7.1 นำความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

- ครูกำหนดสถานการณ์ที่จะนำไปสู่การนำความรู้ที่ได้จากการอ่านข่าวนี้ไปประยุกต์ใช้ โดยครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ ซึ่งมีแนวทางในการกำหนดสถานการณ์ ดังนี้

“เมื่อนักเรียนประสบปัญหาเช่นเดียวกับในข่าว นักเรียนจะมีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร”

“สิ่งที่ได้จากความรู้ในข่าวนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างไร พร้อมยกตัวอย่างประกอบ”

- นักเรียนตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนดโดยนำความรู้ที่ได้จากข่าวที่อ่านเป็นกรอบแนวการตอบ (ใบงาน 8)

7.2 แบ่งปันความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

- นักเรียนแบ่งปันความรู้ ภายในห้องให้กับเพื่อนร่วมห้องได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน

- ครูจัดเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งอาจจะเป็นการนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนนำองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่าน อีพโหลดขึ้น เฟซบุค หรือ เพจ ของครูผู้สอน (ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการจัดกิจกรรม)

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. ใบงาน 1 - 8 เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์
2. เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับคำศัพท์ และโครงสร้างประโยคในภาษาไทย
 - <http://www.royin.go.th/dictionary/>
 - <https://th.wikibooks.org/wiki>
3. หนังสือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิต

การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้			
1.อธิบายประเภทของข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ได้	-ประเมินการทำใบงานที่ 1 ประเภทและลักษณะของข่าว	- ใบงานที่ 1 ประเภทและลักษณะของข่าว	- ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป
2.อธิบายลักษณะของการอ่านบทอ่านประเภทข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ได้			
ด้านกระบวนการ			
1. มีความสามารถในการอ่านพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ จากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์	- ประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อแยกแยะสาระ	- ประเมินจากการทำใบงานที่ 2-8	- ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป
2. มีความสามารถในการบูรณาการและตีความเนื้อหาจากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ได้	- ประเมินความสามารถในการบูรณาการและการอ่านตีความเนื้อหา ฯ		
3. มีความสามารถในการพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทัศนคติของผู้แต่งจากข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ได้	- ประเมินความสามารถในการประเมินค่าความรู้และทัศนคติที่ได้จากการอ่านข่าว ฯ		
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
1. มีความใฝ่เรียนรู้	ประเมินความใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้	- ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบงานที่ 1 ประเภทและองค์ประกอบของข่าว

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

- 10 คะแนน : นักเรียนตอบได้ครบถ้วนทุกประเภท และองค์ประกอบของข่าว
- 9 คะแนน : ตอบได้ไม่ครบถ้วน 1 ประเด็น ในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง
- 8 คะแนน : ตอบได้ไม่ครบ 1 ประเด็นทั้ง 2 หัวข้อ
- 7 คะแนน : ตอบไม่ครบขาด 3 ประเด็น
- 6 คะแนน : ตอบไม่ครบมากกว่า 3-4 ประเด็นขึ้นไป
- 5 คะแนน : ตอบได้ไม่ครบถ้วน 5 ประเด็น ขึ้นไป

ระดับคุณภาพ

คะแนน 9-10	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน 7-8	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน 6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน 5	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

หมายเหตุ

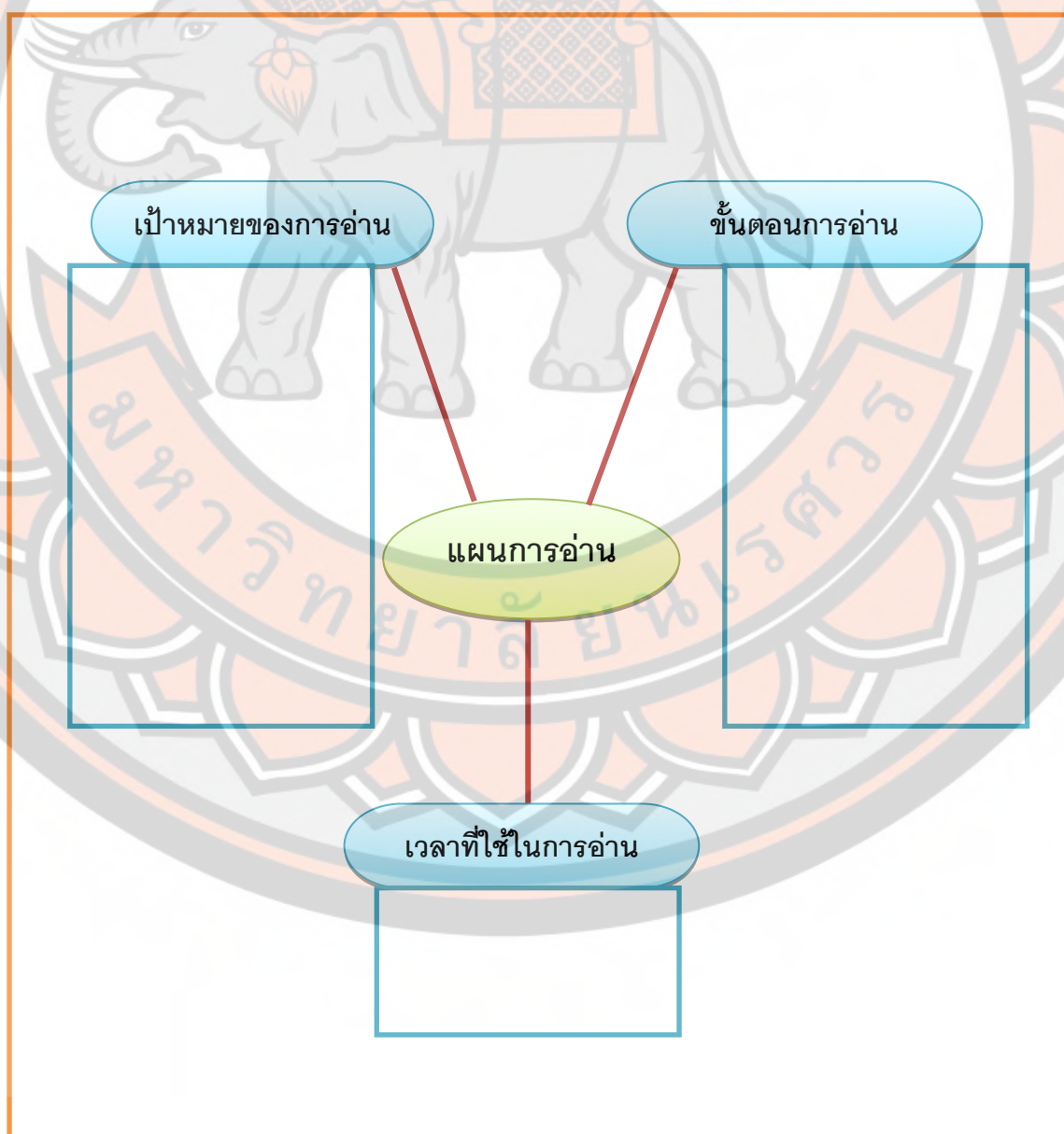
คุณภาพ ระดับดี ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

ใบงานที่ 2

แผนผังความคิดพิชิตการอ่าน

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนวางแผนการอ่านของตนเอง ตามแนวทางจากการตอบคำถามของครู โดยเขียนเป็นแผนผังความคิด ในการจัดระบบและขอบเขตการอ่าน (12 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบงานที่ 2 แผนผังความคิดพิชิตการอ่าน

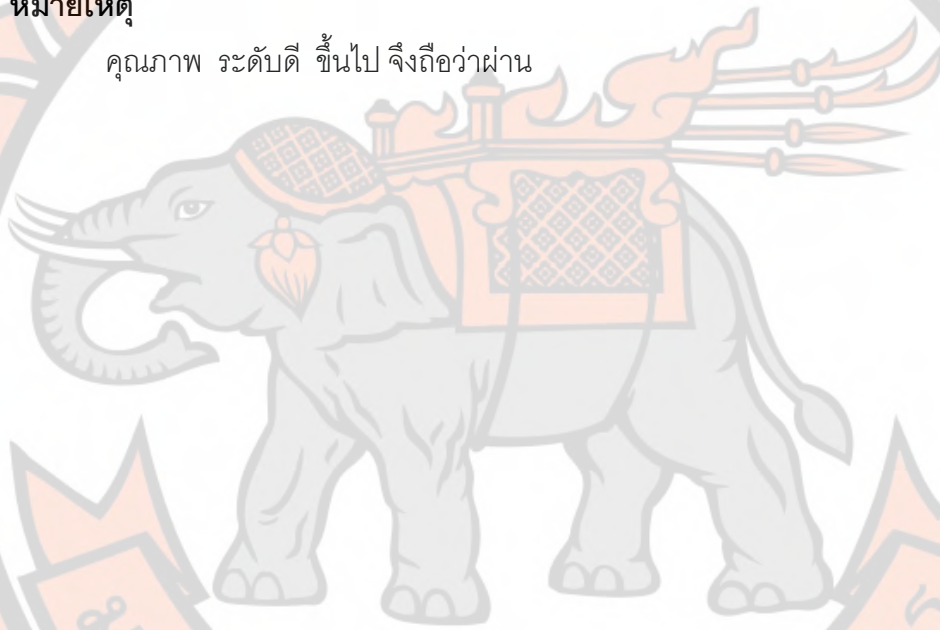
ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน			ผลคะแนน
	3	2	1	
การเขียนความคิดหลัก	เขียนแผนผังความคิดในความคิดหลักได้ถูกต้องตรงประเด็นสื่อสารเข้าใจง่าย	เขียนแผนผังความคิดในความคิดหลักได้ถูกต้องตรงประเด็นแต่ยังสื่อสารได้ไม่ชัดเจน	เขียนแผนผังความคิดในความคิดหลักได้ถูกต้องแต่ยังไม่ตรงประเด็นและสื่อสารยังไม่ชัดเจน	3
การเขียนความคิดรอง	ขยายความคิดรองได้ถูกต้องครบทุกประเด็นสื่อสารเข้าใจ	ขยายความคิดรองได้ถูกต้องครบทุกประเด็นแต่ยังสื่อสารเข้าใจยาก	ขยายความคิดรองได้ถูกต้องแต่ยังไม่ครบทุกประเด็นและสื่อสารเข้าใจยาก	3
การเขียนความคิดย่อย	ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้องครบทุกประเด็นสื่อสารเข้าใจ	ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้องครบทุกประเด็นแต่ยังสื่อสารเข้าใจยาก	ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้องยังไม่ครบทุกประเด็นและสื่อสารเข้าใจยาก	3
การเชื่อมโยงความคิด	เชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยได้ชัดเจน	เชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง ได้ชัดเจนแต่ความคิดย่อยยังไม่สัมพันธ์	เชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยได้ยังไม่ชัดเจน สัมพันธ์กัน	3
รวมคะแนนเต็ม				12

ระดับคุณภาพ

คะแนน	10-12	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน	5	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

หมายเหตุ

คุณภาพ ระดับดี ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ใบงานที่ 3 การตั้งวัตถุประสงค์

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำเป้าหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ มากำหนดเป็นวัตถุประสงค์
การอ่านเฉพาะในการอ่านข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ (8 คะแนน)

เป้าหมายการอ่าน ๗

วัตถุประสงค์การอ่านเฉพาะ๗

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบงานที่ 3 การตั้งวัตถุประสงค์

คะแนนเต็ม 8 คะแนน

- 8 คะแนน : เขียนวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างครบถ้วนและสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของบทอ่านครบทุกประเด็น
- 7 คะแนน : เขียนวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างครบถ้วนและสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของบทอ่านแต่ขาด 1 ประเด็น
- 6 คะแนน : เขียนวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างครบถ้วนแต่ยังไม่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของบทอ่านบางส่วน
- 5 คะแนน : เขียนวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างครบถ้วนแต่ยังไม่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของบทอ่าน
- 4 คะแนน : เขียนวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์แต่ยังไม่ครบถ้วนและยังไม่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของบทอ่าน

ระดับคุณภาพ

คะแนน	8	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน	7	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	5-6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน	4	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

หมายเหตุ

คุณภาพ ระดับดี ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

ใบงานที่ 4
ถามตอบวัตถุประสงค์ ตรวจสอบตรงความเข้าใจ

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ในใบงานที่ 3 ให้ครอบคลุม (6 คะแนน)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระและแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากการอ่าน
ข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ (2 คะแนน)

คำถาม 1

ตอบ

คำถาม 2

ตอบ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อบูรณาการและตีความเนื้อหาจากการอ่านข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์

(2 คะแนน)

คำถาม 1

ตอบ

คำถาม 2

ตอบ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อพิจารณาคูณค่าของข่าวและทัศนนะของผู้เขียนข่าว จากบทอ่าน
ข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์ (2 คะแนน)

คำถาม 1

ตอบ

คำถาม 2

ตอบ

เกณฑ์การให้คะแนน

ใบงานที่ 4 ถามตอบวัตถุประสงค์ ตรวจสอบความเข้าใจ

คะแนนเต็ม 6 คะแนน

- 6 คะแนน : ตั้งคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตอบคำถามได้ถูกต้อง 6 ข้อ
- 5 คะแนน : ตั้งคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตอบคำถามได้ถูกต้อง 5 ข้อ
- 4 คะแนน : ตั้งคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตอบคำถามได้ถูกต้อง 4 ข้อ
- 3 คะแนน : ตั้งคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อ
- 2 คะแนน : ตั้งคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อ
- 1 คะแนน : ตั้งคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อ
- 0 คะแนน : ไม่สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้เลย

ระดับคุณภาพ

คะแนน 5-6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน 3-4	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน 1-2	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน 0	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

หมายเหตุ

คุณภาพ ระดับดี ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

ใบงานที่ 5
สรุปใจความสำคัญ

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญที่ได้จากการอ่าน ตามประเด็นดังต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. ประเภทของข่าว

.....
.....

2. เหตุการณ์เกิดขึ้นวันเวลาใด

.....
.....

3. เกี่ยวข้องกับใคร อย่างไร

.....
.....

4. ข้อเท็จจริงของข่าว

.....
.....

5. ข้อคิดเห็นของข่าว

.....
.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบงานที่ 5 สรุปใจความสำคัญ

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

- 10 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 5 ประเด็น
- 9 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 5 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 1 ประเด็น
- 8 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนเพียง 4 ประเด็น
- 7 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 4 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น
- 6 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนเพียง 3 ประเด็น
- 5 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 3 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น
- 4 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนเพียง 2 ประเด็น
- 3 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 2 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 4 ประเด็น
- 2 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนเพียง 1 ประเด็น
- 1 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 1 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 5 ประเด็น

ระดับคุณภาพ

คะแนน	9-10	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน	7-8	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	5-6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน	1-4	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

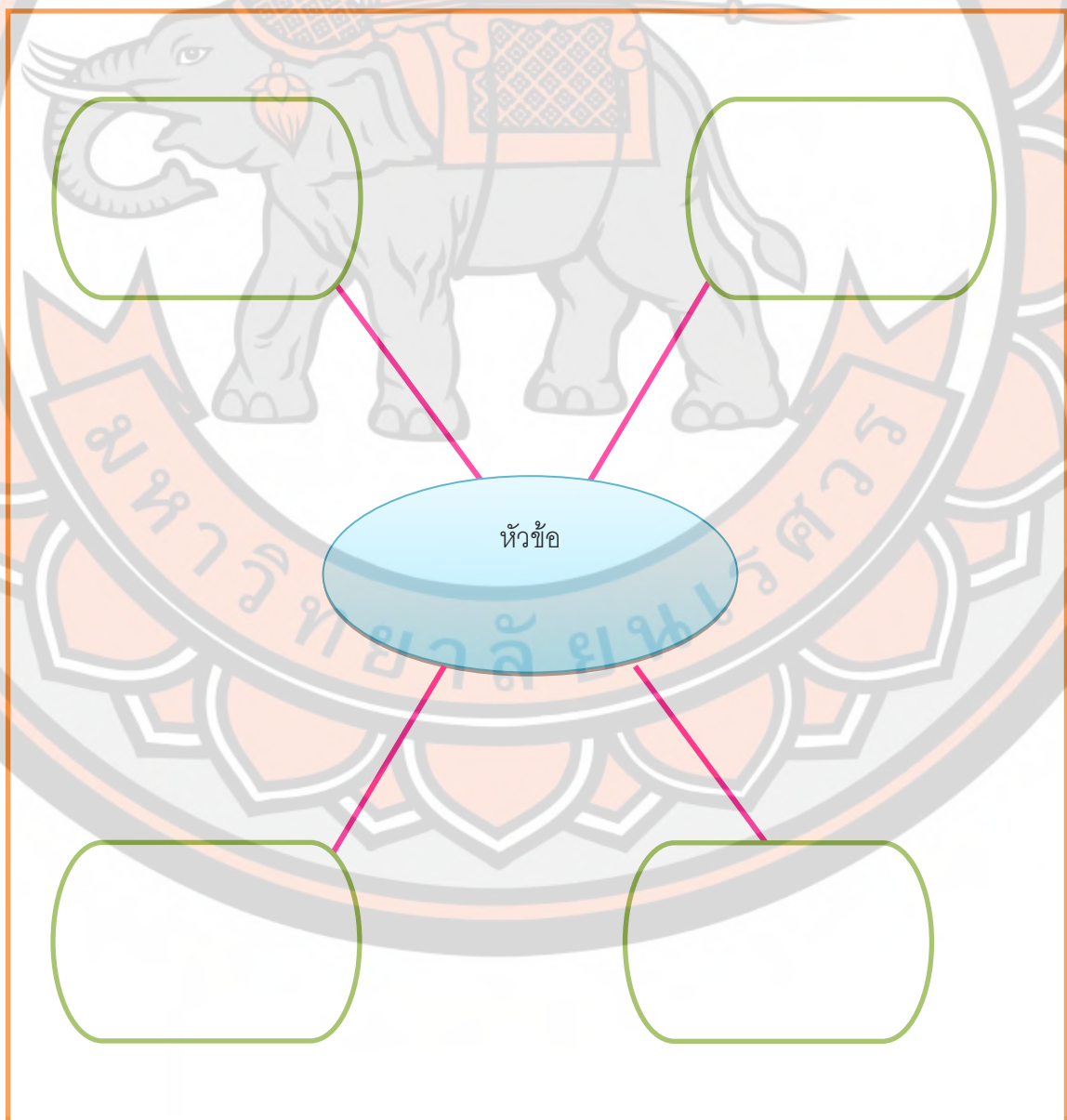
หมายเหตุ

คุณภาพ ระดับดี ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

ใบงานที่ 6
การบูรณาการความรู้

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนบูรณาการความรู้ที่ได้จากการอ่าน กับสาระ หรือศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
องค์ความรู้ที่ได้ (12 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบงานที่ 6 แผนผังความคิดพิชิตการอ่าน

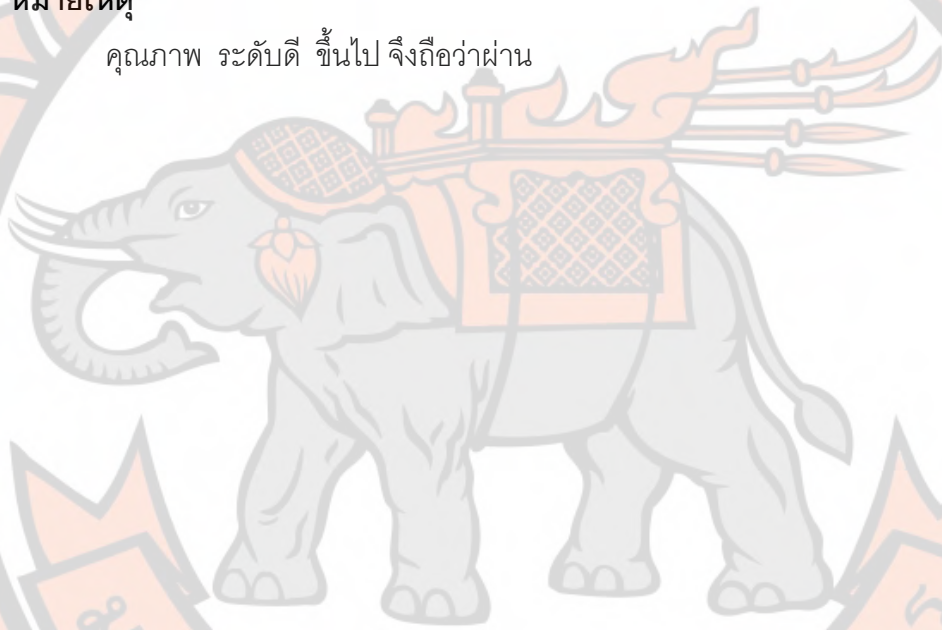
ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน			ผลคะแนน
	3	2	1	
การเขียนความคิดหลัก	เขียนแผนผังความคิดในความคิดหลักได้ถูกต้องตรงประเด็นสื่อสารเข้าใจง่าย	เขียนแผนผังความคิดในความคิดหลักได้ถูกต้องตรงประเด็นแต่ยังสื่อสารได้ไม่ชัดเจน	เขียนแผนผังความคิดในความคิดหลักได้ถูกต้องแต่ยังไม่ตรงประเด็นและสื่อสารยังไม่ชัดเจน	3
การเขียนความคิดรอง	ขยายความคิดรองได้ถูกต้องครบทุกประเด็นสื่อสารเข้าใจ	ขยายความคิดรองได้ถูกต้องครบทุกประเด็นแต่ยังสื่อสารเข้าใจยาก	ขยายความคิดรองได้ถูกต้องแต่ยังไม่ครบทุกประเด็นและสื่อสารเข้าใจยาก	3
การเขียนความคิดย่อย	ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้องครบทุกประเด็นสื่อสารเข้าใจ	ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้องครบทุกประเด็นแต่ยังสื่อสารเข้าใจยาก	ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้องแต่ยังไม่ครบทุกประเด็นและสื่อสารเข้าใจยาก	3
การเชื่อมโยงความคิด	เชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยได้ชัดเจน	เชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง ได้ชัดเจนแต่ความคิดย่อยยังไม่สัมพันธ์	เชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยได้ยังไม่ชัดเจน สัมพันธ์กัน	3
รวมคะแนนเต็ม				12

ระดับคุณภาพ

คะแนน	10-12	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน	7-9	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน	5	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

หมายเหตุ

คุณภาพ ระดับดี ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ใบงานที่ 7
สรุปและประเมินผลการอ่าน

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปผลการอ่านบทอ่านข่าวสี่สิ่งพิมพ์ แล้วเขียนลงในใบงานที่กำหนดให้ พร้อมทั้งประเมินคุณค่าจากการอ่าน (10 คะแนน)

สรุปผลการอ่านข่าว พาดหัวข่าว

.....

.....

.....

ประเมินคุณค่าจากการอ่าน

1. ข่าวนี้มีความสำคัญอย่างไรต่อสังคม

.....

.....

2. ข่าวนี้ส่งผลด้านบวกหรือด้านลบอย่างไร ในสังคม

.....

.....

ประเมินทรรคนะผู้แต่ง

1. ผู้เขียน/ผู้แต่งต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบในเรื่องใด

.....

.....

.....

2. นัยแฝงของผู้เขียน/ผู้แต่ง คือสิ่งใด

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบงานที่ 7 สรุปและประเมินผลการอ่าน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

- 10 คะแนน : สรุปผลได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงประเด็น และประเมินคุณค่าครบทุกด้าน
- 9 คะแนน : สรุปผลได้ครอบคลุม ชัดเจน ตรงประเด็น และประเมินผลไม่ครบทุกด้าน
- 8 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนเพียง 4 ประเด็น
- 7 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 4 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 2 ประเด็น
- 6 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนเพียง 3 ประเด็น
- 5 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 3 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 3 ประเด็น
- 4 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนเพียง 2 ประเด็น
- 3 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 2 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 4 ประเด็น
- 2 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนเพียง 1 ประเด็น
- 1 คะแนน : สรุปใจความสำคัญของข่าวที่อ่านได้ครบถ้วนทั้ง 1 ประเด็น แต่ยังมีใจความไม่สมบูรณ์ 5 ประเด็น

ระดับคุณภาพ

คะแนน	9-10	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน	7-8	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	5-6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน	1-4	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

หมายเหตุ

คุณภาพ ระดับดี ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

ใบงานที่ 8
นำความรู้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดแล้วประยุกต์ใช้ความรู้ หรือความคิดของตนเองที่ได้จากการอ่านบทอ่าน ในการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ต่างๆ (10 คะแนน)

1. “หากนักเรียนประสบปัญหาเช่นเดียวกับในข่าว นักเรียนจะมีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. “นักเรียนนำสิ่งที่ได้จากข่าวไปประยุกต์ใช้อย่างไรในการดำเนินชีวิต หรือในสังคม”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบงานที่ 8 นำความรู้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ประเด็น

1. การประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์

- 5 คะแนน : มีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เป็นความรู้ที่หลากหลาย สามารถนำไปแก้ปัญหาได้จริง
- 4 คะแนน : มีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เป็นความรู้ที่หลากหลาย สามารถนำไปแก้ปัญหาได้จริงน้อย
- 3 คะแนน : มีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เป็นความรู้ที่หลากหลาย ยังไม่สามารถนำไปแก้ปัญหาได้จริง
- 2 คะแนน : มีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เป็นความรู้ที่ไม่หลากหลาย ไม่สามารถนำไปแก้ปัญหาได้จริง
- 1 คะแนน : มีการประยุกต์ใช้ความรู้แต่ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์

2. วิธีการนำเสนอ

- 5 คะแนน : เขียนได้ตรงประเด็น ร้อยเรียงด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ลำดับเรื่องเหมาะสม
- 4 คะแนน : เขียนได้ตรงประเด็น ร้อยเรียงด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ลำดับเรื่องยังสับสน
- 3 คะแนน : เขียนได้ตรงประเด็น ร้อยเรียงด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ลำดับเรื่อง
- 2 คะแนน : เขียนได้ตรงประเด็น ร้อยเรียงด้วยภาษาที่เข้าใจยาก
- 1 คะแนน : เขียนได้ยังไม่ตรงประเด็น ร้อยเรียงด้วยภาษาที่เข้าใจยาก

ระดับคุณภาพ

คะแนน	9-10	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
คะแนน	7-8	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
คะแนน	5-6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
คะแนน	4-0	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

หมายเหตุ

คุณภาพ ระดับดี ขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน

คำอธิบายพฤติกรรมไม่เรียนรู้

- พฤติกรรม 1 : ตั้งใจเอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
- พฤติกรรม 2 : สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- พฤติกรรม 3 : ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม
- พฤติกรรม 4 : สามารถบันทึกสรุปความรู้ วิเคราะห์ ข้อมูลจากสิ่งที่เรียนรู้สรุปเป็น องค์ความรู้
- พฤติกรรม 5 : แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วย วิธีการต่าง ๆ และ นำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การตัดสิน
ดีเยี่ยม	ได้คะแนนรวมระหว่าง 13-15 คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งต่ำกว่า 2 คะแนน
ดี	ได้คะแนนรวมระหว่าง 9-12 คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งต่ำกว่า 1 คะแนน
ผ่าน	ได้คะแนนรวมระหว่าง 5-8 คะแนน และไม่มีผลการประเมินข้อใดข้อหนึ่งต่ำกว่า 1 คะแนน
ไม่ผ่าน	ได้คะแนนรวมระหว่าง 0-4 คะแนน

ใบความรู้ ที่ 1 ประเภทของข่าว

หนังสือพิมพ์โดยทั่วไปจะแบ่งสารบัญญออกมาเป็นข่าวต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ข่าวในประเทศ (Home News หรือ Local News)
Local News ยังสามารถหมายถึงข่าวประจำท้องถิ่นก็ได้
- ข่าวภูมิภาค (Regional News)
ภูมิภาคในที่นี้หมายถึงประเทศที่อยู่ในทวีปเดียวกัน อย่างเช่น หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยก็หมายถึงประเทศเพื่อนบ้าน (ประเทศที่อยู่ในเอเชียด้วยกัน)
- ข่าวต่างประเทศ (World News)
- บทความ (Comment)
- ข่าวธุรกิจ ข่าวนี้แยกย่อยออกมาเป็น
 - 1) ข่าวธุรกิจในประเทศ (Business)
 - 2) ข่าวธุรกิจในประเทศเพื่อนบ้าน (Regional Business)
 - 3) ข่าวธุรกิจทั่วโลก (World Business)
 - 4) ตลาดหุ้น (Stocks Exchange Markets)
 - 5) การเงิน (Finance)
 - 6) ข่าวสังคมธุรกิจ (Social)
 - 7) บทความพิเศษ (Features)
- ข่าวเทคโนโลยี (Technology)
- ข่าวกีฬา (Sports) ซึ่งแยกออกเป็น
 - 1) World Sports
 - 2) Local Sports
- ปกฉีก-สาระ-บันเทิง-ข่าวทั่วไป ซึ่งแยกออกเป็น
 - 1) ข่าวทั่วไป (General)
 - 2) สารคดี (Documentary)
 - 3) บันเทิง (Entertainment)
 - 4) ดวงชะตา (Horoscope)

5) การ์ตูน (Comics)

6) ปริศนา (Puzzles) มักประกอบด้วย Crossword ปริศนาอักษรไขว้, Scrabble

• โฆษณาย่อย (Classifieds หรือ Classified Ads)

• หัวข้อข่าว

1) ภัยพิบัติ (Disasters)

2) อาชญากรรมและการดำเนินคดี (Crime and Courts)

3) สงครามและการก่อการร้าย (Wars and Terrorisms)

4) การเมือง (Politics)

5) การนัดหยุดงานและกรณีพิพาทแรงงาน (Strikes and Disputes)

6) ธุรกิจ การเงิน และเศรษฐกิจ (Business Finance and Economic)

7) วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (Science and the Environment)

8) กีฬา (Sports)

9) ข่าวทั่วไป (General)

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ใบความรู้ที่ 2 องค์ประกอบของข่าว

องค์ประกอบของข่าว

ข่าวมีองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ พาดหัวข่าว ความนำ ส่วนเชื่อม และเนื้อข่าว ดังนี้

1. พาดหัวข่าว (Headline) เป็นส่วนนำที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำที่สะดุดตา และตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าว
2. ความนำ (Lead) คือ เนื้อเรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่าเหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวมีเนื้อความอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจน และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว
3. ส่วนเชื่อม (Neck) คือ ส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความหรือให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ
4. เนื้อข่าว (Body) คือ รายละเอียดทั้งหมดของข่าว ส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้นๆ หากมีรายละเอียดมาก ก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. แบบประเมินความเหมาะสมของกลุ่มการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก รายข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
5. แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

**แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้
โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประกอบด้วยรายการต่อไปนี้

- 1.1 หลักการ
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 เนื้อหา
- 1.4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.5 สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 1.6 การวัดและประเมินผล

2. ขอให้ท่านพิจารณาเกี่ยวกับความเหมาะสมของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในช่อง “ระดับความเหมาะสม” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับความเหมาะสมดังนี้

5	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับมาก
3	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับน้อย
1	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับน้อยที่สุด

หลังจากพิจารณารายการประเมินเสร็จแล้ว ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเขียนลงในส่วนของความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบฯ ให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณาในครั้งนี้

สมเจตน์ พันธุ์พรม

ผู้วิจัย

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ						
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ มีความชัดเจน						
1.2 การลำดับความเป็นมาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ มีความชัดเจนเข้าใจง่าย						
1.3 ความเหมาะสมของเหตุผลในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ						
2. ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ						
2.1 ความเหมาะสมของการนำแนวคิดมาใช้ในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้						
2.2 ความชัดเจนในการเชื่อมโยงทฤษฎีและแนวคิด						
2.3 ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอแนวคิดมีความชัดเจน เข้าใจง่าย						
3. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ						
3.1 การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบครอบคลุมตามหลักการสร้างรูปแบบ						
3.2 องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน						
3.3 การลำดับองค์ประกอบของรูปแบบ มีความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
4.2 วัตถุประสงค์						
4.2.1 วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ						
4.2.2 วัตถุประสงค์มีความชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน						
4.2.3 วัตถุประสงค์มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง						
4.2.4 การใช้ภาษาและการเรียบเรียงถ้อยคำมีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย						
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ – วัตถุประสงค์						
.....						
.....						
.....						
4.3. เนื้อหา						
4.3.1 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับหลักสูตรและนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้						
4.3.2 เนื้อหา มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน						
4.3.3 ลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่อง						
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ – เนื้อหา						
.....						
.....						
.....						
.....						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
4.4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
4.4.1 ความชัดเจนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรูปแบบ						
4.4.2 ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ						
4.4.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง						
4.4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน						
4.4.5 ความสอดคล้องของแต่ละขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ที่ใช้แนวคิดเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้						
ก่อนการอ่าน (Pre-reading)						
ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม						
ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมแผนการอ่าน						
ขั้นที่ 3 ขำนาถตั้งวัตถุประสงค์						
ระหว่างการอ่าน (While-reading)						
ขั้นที่ 4 ตรวจสอบตรงความเข้าใจ						
ขั้นที่ 5 เรียนรู้ได้ให้บูรณาการ						
หลังการอ่าน (Post-reading)						
ขั้นที่ 6 สรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า						
ขั้นที่ 7 นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในความคิด						

4.5 สื่อและแหล่งเรียนรู้

4.5.1 มีการกำหนดรายการสื่อ/ แหล่งเรียนรู้ชัดเจน นำไปสู่การ จัดเตรียมได้ง่ายและสะดวก						
4.5.2 มีการเตรียมตัวอย่างของสื่อ/ แหล่งเรียนรู้ไว้ให้เหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้						

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ – สื่อและแหล่งเรียนรู้

.....

.....

4.6 การวัดและประเมินผล

4.6.1 ความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการ เรียนรู้						
4.6.2 ความเหมาะสมกับหลักเกณฑ์ และแนวทางการประเมิน						
4.6.3 ความชัดเจนและสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติได้						

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ – การวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในภาพรวม

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

**แบบประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้
โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้พิจารณาความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของคำแนะนำการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ว่ามีความเหมาะสมกันเพียงใด

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

2. ขอให้ท่านพิจารณาเกี่ยวกับความเหมาะสมของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในช่อง “ ระดับความเหมาะสม ” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับความเหมาะสม ดังนี้

5	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับมาก
3	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับน้อย
1	หมายถึง	รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน	ระดับน้อยที่สุด

หลังจากพิจารณารายการประเมินเสร็จแล้ว ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเขียนลงในส่วนของความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้รูปแบบฯ ให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณาในครั้งนี้

สมเจตน์ พันธุ์พรม

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของคำแนะนำการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบมีความชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง						
2. การอธิบายทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบฯ มีความชัดเจน เข้าใจในกระบวนการความเป็นมา						
3. รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบบอกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ไว้ชัดเจน						
4. แนวทางการจัดกิจกรรม บทบาทครูผู้สอน บทบาทผู้เรียน มีความชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ของครูผู้สอน						
5. การสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องจัดเตรียมสำหรับการวัดและประเมินผลมีความชัดเจน ง่ายต่อการเตรียม						
6. กำหนดการของรูปแบบฯ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจน						
7. ภาพรวมของแนวทางการวัดและประเมินผล มีความชัดเจน						

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1.การกำหนดองค์ประกอบภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้						
1.1 การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนครอบคลุมความต้องการจำเป็น						
1.2 การเรียงลำดับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจง่าย						
1.3 องค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน						
1.4 ชื่อของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม						
1.5 การเรียบเรียงการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย						
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ						
.....						
.....						
.....						
.....						
.....						

ตอนที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
2.องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ (แต่ละองค์ประกอบ)						
2.1 สาระสำคัญ มีแนวคิดสำคัญเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมจุดประสงค์						
2.2 จุดประสงค์						
2.2.1 จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้						
2.2.2 จุดประสงค์มีความชัดเจนสามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน						
2.2.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง						
2.3 เนื้อหา						
2.3.1 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						
2.3.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน						
2.4 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
2.4.1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเป็นลำดับและมีความต่อเนื่อง						
2.4.2 การกำหนดการ ดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้						
2.4.3 การดำเนินกิจกรรมดำเนินการตามแนวทางการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน (Metacognition) ประกอบด้วยการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ						
2.4.4 การดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ครอบคลุมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้						
2.4.5 เวลาที่กำหนดสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม						

ตอนที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
2.5 สื่อ/แหล่งเรียนรู้						
2.5.1 มีการกำหนดรายการสื่อ/แหล่งเรียนรู้ชัดเจนนำไปสู่การจัดเตรียมได้ง่ายและสะดวก						
2.5.2 มีการเรียงลำดับรายการใช้สื่ออย่างเหมาะสม						
2.5.3 มีการเตรียมตัวอย่างของสื่อ/แหล่งเรียนรู้ไว้ให้เหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้						
2.6 การวัดและประเมินผล						
2.6.1 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้						
2.6.2 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้						
2.6.3 วิธีการวัดผลเหมาะสมกับความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์						
2.6.4 เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย						
2.6.5 มีการเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้						

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

แบบวัดข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่							ค่า IOC	แปลความ
	1	2	3	4	5	6	7		
1	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	0	1	1	0.86	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	0	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	0	1	1	1	0.86	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	0	1	1	1	0.86	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	0	1	1	1	0.86	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แบบวัดข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่							ค่า IOC	แปลความ
	1	2	3	4	5	6	7		
26	1	1	0	1	1	1	1	0.86	ใช้ได้
27	1	1	1	0	1	1	1	0.86	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	0	1	1	1	0.86	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	0	1	1	1	0.86	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก รายข้อของแบบวัดความสามารถ
ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก	แปลผล	แปลผลคุณภาพ แบบวัด
1	0.24	ใช้ได้	0.3428	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.60	ใช้ได้	0.3324	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.22	ใช้ได้	0.4602	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.44	ใช้ได้	0.6525	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.58	ใช้ได้	0.3113	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.36	ใช้ได้	0.6504	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.69	ใช้ได้	0.5719	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.40	ใช้ได้	0.7183	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.56	ใช้ได้	0.4813	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.44	ใช้ได้	0.4690	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.44	ใช้ได้	0.3622	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.44	ใช้ได้	0.5442	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.49	ใช้ได้	0.3490	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.49	ใช้ได้	0.4977	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.42	ใช้ได้	0.5535	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.56	ใช้ได้	0.3993	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.51	ใช้ได้	0.5887	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.42	ใช้ได้	0.3134	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.64	ใช้ได้	0.3254	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.33	ใช้ได้	0.3544	ใช้ได้	ใช้ได้
21	0.53	ใช้ได้	0.4987	ใช้ได้	ใช้ได้
22	0.40	ใช้ได้	0.3327	ใช้ได้	ใช้ได้
23	0.33	ใช้ได้	0.7324	ใช้ได้	ใช้ได้
24	0.44	ใช้ได้	0.5983	ใช้ได้	ใช้ได้
25	0.53	ใช้ได้	0.3568	ใช้ได้	ใช้ได้

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก	แปลผล	แปลผลคุณภาพ แบบวัด
26	0.24	ใช้ได้	0.3428	ใช้ได้	ใช้ได้
27	0.22	ใช้ได้	0.4602	ใช้ได้	ใช้ได้
28	0.44	ใช้ได้	0.6525	ใช้ได้	ใช้ได้
29	0.58	ใช้ได้	0.3113	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.36	ใช้ได้	0.6504	ใช้ได้	ใช้ได้
31	0.65	ใช้ได้	0.5192	ใช้ได้	ใช้ได้
32	0.61	ใช้ได้	0.6538	ใช้ได้	ใช้ได้
33	0.53	ใช้ได้	0.6923	ใช้ได้	ใช้ได้
34	0.57	ใช้ได้	0.6731	ใช้ได้	ใช้ได้
35	0.53	ใช้ได้	0.5769	ใช้ได้	ใช้ได้

แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง

1. แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ
 - 1.1 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน
 - 1.2 แบบเขียนอธิบาย จำนวน 5 ข้อ 10 คะแนน
2. ให้นักเรียนเขียนทำเครื่องหมาย x ลงบนข้อคำตอบที่นักเรียนคิดว่าดีที่สุด และเขียนคำตอบลงในแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ
3. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ 120 นาที
4. หากมีข้อสงสัยให้ยกมือถามครูผู้คุมสอบ

มหาวิทยาลัยนเรศวร

สพฐ.เรียกคืนแท็บเล็ตล้านเครื่อง

#หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 30 มิ.ย. 58

สพฐ.เรียกคืนแท็บเล็ต 1 ล้านเครื่อง มาไว้ห้องเรียนเด็กห่างไกล ไม่มีแท็บเล็ตหรือสมาร์ตโฟนส่วนตัว เข้าถึงระบบคลังสื่อการเรียนการสอน และจัดงบ 1,200 ล้านบาท พัฒนาห้องเรียนศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้เข้มแข็ง แทนการพัฒนาห้องเรียนคอมพิวเตอร์ หลังพบ 10 ปีใช้เงินแสนล้าน แต่ไม่ได้ผล

นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รองเลขาธิการ กพฐ.) กล่าวภายหลังการประชุมร่วมกับ พล.ร.อ. ณรงค์ พิพัฒนาภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รมว.ศธ.) และนายกมล รอดคล้าย เลขาธิการ กพฐ. เพื่อขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณโครงการจัดหาห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ปีงบประมาณ 2558 วงเงิน 1,200 ล้านบาท รวมทั้งมีมติเรียกคืนแท็บเล็ตโครงการ 1 คอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ต่อ 1 นักเรียน ที่แจกให้แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 และมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 และ 2556 จำนวนกว่า 1 ล้านเครื่อง กลับมาโดยขณะนี้ สพฐ.แจ้งไปยังโรงเรียนต่างๆ แล้ว เพื่อนำแท็บเล็ตตรวจสอบสภาพ และนำไปใช้ประจำห้องเรียนรองรับเด็กที่ไม่มีแท็บเล็ตหรือสมาร์ตโฟนส่วนตัว

ส่วนงบประมาณ 1,200 ล้านบาท จะมีการดำเนินการใน 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนวังไกลกังวล วงเงินประมาณ 700 ล้านบาท ซึ่งจะเอื้อประโยชน์แก่โรงเรียนสังกัด สพฐ. 15,365 โรงเรียน ที่รับถ่ายทอดการสอนในโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และส่วนที่สอง จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนปลายทางนำไปบริหารจัดการ อาทิ การกั้นห้องโดยใช้ผนังเบา จัดซื้ออุปกรณ์เพื่อรับสัญญาณ ทัมปีไดรฟ์จัดเก็บข้อมูล เป็นต้น

รองเลขาธิการ กพฐ.กล่าวว่า การจัดห้องคอมพิวเตอร์ทำมากกว่า 10 ปีแล้วใน 2 หมื่นกว่าโรงเรียน ใช้เงินไปกว่าแสนล้านบาท ซึ่งเมื่อมาพิจารณาดูความคุ้มค่าในเวลานี้ ก็เห็นแล้วว่าไม่คุ้มค่า เด็กได้ใช้เรียนอย่างน้อยวันละชั่วโมง ขณะที่สื่อเทคโนโลยีก็ไม่รองรับจึงไม่มีความจำเป็น ประกอบกับเวลานี้ สพฐ.มีการเรียนการสอนผ่านระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งมีคลังสื่อการเรียนรู้นี้ใหม่ ๆ มากมายที่จะรองรับ และในอนาคตก็จะอนุญาตให้นักเรียนนำแท็บเล็ตหรือสมาร์ตโฟนเข้ามาใช้ในห้องเรียนได้ ซึ่งเด็กจะสามารถเชื่อมต่อกับระบบที่เตรียมไว้ได้ทันที และครูก็สามารถส่งการบ้านทางนี้ได้ทันทีเช่นกัน

สำหรับงบประมาณจัดซื้อแท็บเล็ตยังเหลืออยู่ประมาณ 5,800 ล้านบาท ซึ่ง สพฐ.จะนำมาจัดสรรให้โรงเรียนเพื่อนำไปจัดหาอุปกรณ์รับสัญญาณประจำห้องเรียนในโรงเรียนที่ยังขาดแคลน ห้องเรียนละ 48,000 บาท โดยโรงเรียนหนึ่งจะมีที่ห้องนั้นจะคำนวณจากจำนวนนักเรียน

ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม รมว.ศธ.เห็นด้วยกับการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณดังกล่าวแล้ว ซึ่ง สพฐ.จะไปเร่งจัดทำรายละเอียดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ใช้ข่าวข้างต้นตอบคำถามข้อ 1-7

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อคำถาม
การพิจารณาเนื้อหา เพื่อแยกแยะสาระ	1. จากข่าวข้างต้นงบประมาณส่วนใหญ่สำหรับพัฒนาการศึกษา ลงทุนไปกับสิ่งใด (1 คะแนน) 1. พัฒนาบุคลากรด้าน ICT 2. การสั่งซื้อแท็บเล็ตเพิ่มเติม 3. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 4. การจัดทำห้องสำหรับคอมพิวเตอร์ระบบใหม่ในโรงเรียน
การพิจารณาเนื้อหา เพื่อแยกแยะสาระ	2. ใครเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบโครงการแท็บเล็ตเพื่อ การศึกษาโดยตรง (1 คะแนน) 1. ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน 2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. บริษัทนำเข้าแท็บเล็ตในประเทศไทย 4. ครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน
การบูรณาการและ การตีความเนื้อหา	3. “สำหรับงบประมาณจัดซื้อแท็บเล็ตที่เหลืออยู่ประมาณ 5,800 ล้าน บาท ซึ่ง สพฐ.จะนำมาจัดสรรให้โรงเรียน” ข้อความนี้สื่อถึงข้อใด ชัดเจนที่สุด (1 คะแนน) 1. งบประมาณดังกล่าวเพียงพอสำหรับทุกโรงเรียน 2. ราคาของแท็บเล็ตนั้นสูงเกินจริงกว่าท้องตลาด 3. นำงบประมาณที่เหลืออยู่มาใช้ประโยชน์เพื่อรองรับ DLTV 4. การใช้งบประมาณอย่างสิ้นเปลืองของระบบการศึกษาไทย

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อคำถาม
การบูรณาการและการตีความเนื้อหา	<p>4. “สพฐ.เรียกคืนแท็บเล็ต 1 ล้านเครื่อง” จากข่าวนี้แสดงให้เห็นว่างบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาแท็บเล็ตเพื่อการศึกษาทั้งประเทศมีเท่าใด (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 700 ล้านบาท 2. 1,200 ล้านบาท 3. 5,800 ล้านบาท 4. 7,000 ล้านบาท
การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>5. จากข่าวข้างต้นสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาด้านใด (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรการศึกษา 2. ระบบการศึกษาของไทย 3. สื่อการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี 4. การวางแผนเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา
การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>6. “สพฐ. เรียกคืนแท็บเล็ต 1 ล้านเครื่อง” จากข้อความนี้ส่งผลดีด้านใดและต่อใครมากที่สุด (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คุณภาพนักเรียน 2. คุณภาพครูผู้สอน 3. ความคล่องตัวการบริหารงานของผู้บริหาร 4. ผลกำไรของผู้ค้าสินค้าเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>7. “เทคโนโลยี / คุณภาพ / งบประมาณ” คำใดสะท้อนแนวคิดของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี เพราะเหตุใด (2 คะแนน)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

บทความ : 3 ชั่วโมง ป่าประเทศไทยหายไปเท่ากับ 138 สนามฟุตบอล

จิ๊กซอว์จำนวน 1,000 ชิ้น โดยปกติเราใช้เวลาในการต่อภาพให้สมบูรณ์เฉลี่ยเท่ากับ 3 ชั่วโมง แต่รู้ไหมว่าระยะเวลา 3 โมงนั้น ป่าไม้เมืองไทยหายไปเท่าไร

ตลอด 50 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้สูญเสียพื้นที่ป่าไม้ไปกว่าร้อยละ 40 ของพื้นที่ป่าทั้งหมดจากการเติบโตของประชากรและการลักลอบตัดไม้เถื่อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของผืนป่า สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตไปจนถึงการสูญพันธุ์ของสัตว์ป่านานาชนิด จากรายงานสถานการณ์ป่าไม้ไทย 2557 มีสถิติ พื้นที่ป่าหายไปปีละ 1,633.96 ตารางกิโลเมตร หากเทียบกับเวลาการต่อจิ๊กซอว์จำนวน 1,000 ชิ้น เท่ากับว่า เวลาเพียง 3 ชั่วโมง เกิดการทำลายป่าไม้ได้ถึง 350 ไร่หรือคิดเป็น 138 สนามฟุตบอลมูลนิธิสืบนาคะเสถียรร่วมกับ Ogilvy Group Thailand สร้างสรรค์ชุด Jigsaw Puzzle เวอร์ชันพิเศษ “ป่าไทย” หรือ “Tropical Rainforest of Thailand” ขึ้นเพื่อจุดประเด็นวิกฤตการณ์ทำลายป่าในประเทศไทยและระดมแรงสนับสนุนจากสื่อมวลชน และประชาชนในการร่วมมือปกป้องผืนป่าผืนสุดท้ายของคนไทย ชุดจิ๊กซอว์เวอร์ชันพิเศษนี้ใช้เวลาเพียง 3 ชั่วโมงในการประกอบให้เสร็จสมบูรณ์โดยภาพที่ปรากฏกลับไม่ใช่ภาพผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์เขียวชอุ่มงดงามอย่างที่ปรากฏบนกล่องจิ๊กซอว์ หากแต่เป็นภาพป่าที่ถูกทำลายเหลือเพียงตอที่เหี้ยนเตียน ผืนดินที่แห้งแล้งและไร้ซึ่งชีวิตของผืนป่าอันน่าสลดใจจิ๊กซอว์นี้ได้เปิดเผยความจริงอันน่าตกใจที่น้อยคนจะทราบว่าในระยะเวลาสั้นๆ เพียง 3 ชั่วโมงที่ใช้ในการประกอบจิ๊กซอว์ให้สมบูรณ์นั้น ป่าไม้พื้นที่ขนาด 350 ไร่หรือคิดเป็น 138 สนามฟุตบอลได้ถูกทำลายอย่างไม่มีวันคืนกลับมาในสภาพเดิม งานสร้างสรรค์นี้นับได้ว่าเป็นวิธีการนำเสนอประเด็นสำคัญในรูปแบบใหม่ให้เข้าถึงประชาชนและก่อให้เกิดจิตสำนึกผ่านรูปแบบของเล่นที่ทุกคนคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี โดยมูลนิธิสืบฯ ได้จัดส่งชุดจิ๊กซอว์นี้ให้กับสื่อมวลชนและผู้ที่มีแนวคิดร่วมกันปกป้องผืนป่า เพื่อช่วยกันปลูกพลังและเป็นกระบอกเสียงในการช่วยกันปลูกจิตสำนึกในการรักษาผืนป่าและสัตว์ป่าแก่ประชาชน

*จิ๊กซอว์ในภาพผลิตขึ้นเพื่อการสื่อสารและกระตุ้นเตือนเรื่องการปกป้องรักษาผืนป่า ยังไม่มีการผลิตเพื่อจำหน่ายในปัจจุบัน

แหล่งที่มา : seub.or.th/youcanhelp

ใช้ข่าวข้างต้นตอบคำถามข้อ 8-14

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อคำถาม
การพิจารณาเนื้อหา เพื่อแยกแยะสาระ	8. บทความนี้ต้องการนำเสนอเรื่องใดเป็นสำคัญ (1 คะแนน) 1. การรายงานผลกระทบจากการตัดไม้ 2. กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้ของประเทศไทย 3. ความตระหนักเกี่ยวกับป่าไม้ที่ถูกทำลายอย่างรวดเร็ว 4. การสร้างสื่อเพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนความคิดของประชาชน
การพิจารณาเนื้อหา เพื่อแยกแยะสาระ	9. หน่วยงานใดน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับบทความนี้มากที่สุด (1 คะแนน) 1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. เกษตรจังหวัดทุกจังหวัด 3. โครงการหลวง 4. โรงเรียน
การบูรณาการและ การตีความเนื้อหา	10. เพราะเหตุผู้เขียนจึงได้เปรียบเทียบกับ 138 สนามฟุตบอล (1 คะแนน) 1. ให้เห็นถึงความเขียวของสนามคล้ายกับผืนป่า 2. เปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนเป็นรูปธรรมกับสิ่งใกล้ตัวมากที่สุด 3. พื้นที่ป่าที่สูญเสียดังกล่าวเท่ากับสนามฟุตบอล 1 สนาม 4. ลักษณะของการทำลายป่ามีรูปร่างคล้ายกับสนามฟุตบอล
การบูรณาการและ การตีความเนื้อหา	11. หากนักเรียนต้องการแบ่งปันความรู้จากบทความนี้จะนำเสนอด้วย วิธีการใดที่จะสามารถเข้าถึงกลุ่มคนที่ครอบคลุมและรวดเร็วที่สุด (1คะแนน) 1. การทำแผ่นพับแจกภายในโรงเรียน 2. ประกาศเสียงตามสายของหมู่บ้าน 3. แบ่งปันผ่านสื่อออนไลน์และบอกแหล่งที่มาของบทความ 4. นำเข้าสู่การเรียนการสอนในห้องเรียนในชั่วโมงวิชาสังคมศึกษา

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อคำถาม
การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>12. ผู้เขียนบทความนี้ต้องการสื่อถึงผู้อ่านในด้านใดชัดเจนที่สุด (1คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์ป่าไม้ 2. การสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการรักษาป่าไม้ 3. การจำหน่ายจิกซอว์ “ป่าไทย” เพื่อเป็นทุนของมูลนิธิสืบ ฯ 4. การประชาสัมพันธ์ของมูลนิธิเกี่ยวกับกิจกรรมของมูลนิธิสืบ ฯ
การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>13. “3 ชั่วโมง ป่าประเทศไทยหายไปเท่ากับ 138 สนามฟุตบอล” สะท้อนคุณค่าด้านใดในบทความ (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้โวหารเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นภาพ 2. สะท้อนภาพสังคมที่มักใช้เวลาเป็นเครื่องตัดสันทัดสิ่ง 3. สะท้อนคุณค่าด้านภาษาโดยการใช้ภาษานุ่มนวลใจให้ติดตาม 4. การใช้ตัวเลขแสดงปริมาณและจำนวนเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนแล้วเกิดความตระหนักมากยิ่งขึ้น
การบูรณาการและการตีความเนื้อหา	<p>14. จงอธิบาย คำว่า “จิกซอว์” จากบทความนี้ (2 คะแนน)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

“โครงการหลวงแม่ลาน้อย”...เที่ยวตามรอยพ่อ ชมนาขั้นบันไดแสนงาม

โดย ...ปิ่น บุตรี

www.manager.co.th

2 ธันวาคม 2559

“อำเภอแม่ลาน้อย” เป็นอำเภอสงบงามท่ามกลางแวดล้อมแห่งขุนเขาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

อ.แม่ลาน้อย ได้ชื่อว่าเป็น “เมืองร้อยนา” เพราะเป็นดินแดนที่มากไปด้วยท้องทุ่งนา ชาวนาที่นี่นิยมทำนาปลูกข้าวไปตามสภาพภูมิประเทศ ใครที่ไป อ.แม่ลาน้อย ในช่วงฤดูทำนาจะได้เห็นบรรยากาศของท้องทุ่งนาอันหลากหลายอยู่ทั่วไป ไม่ว่าจะเป็น ทุ่งบนพื้นราบแบบทางภาคกลาง ทุ่งนาขั้นบันไดน้อยๆบนเนินเตี้ยๆความลาดชันไม่มาก และทุ่งนาขั้นบันไดตามไหล่เขาที่แม่ จะมีความลาดชันสูง แต่ชาวนาที่นี่ก็สามารถปลูกข้าวไล่ระดับไปตามภูมิประเทศท่ามกลางแวดล้อมของขุนเขาได้อย่างสวยงาม สำหรับหนึ่งในจุดเที่ยวชมทุ่งนาขั้นบันไดอันสวยงามที่ถือเป็นไฮไลท์อันโดดเด่นของ อ.แม่ลาน้อย และ จ.แม่ฮ่องสอนก็คือในบริเวณพื้นที่ “ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย” แห่งบ้านดง ต.ห้วยห้อม ที่ถือเป็นหนึ่งในจุดเที่ยวชมทุ่งนาขั้นบันไดชั้นเลิศสวยงามติดอันดับต้นๆ ของเมืองไทย

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย หรือที่นิยมเรียกกันสั้นๆ ว่า “โครงการหลวงแม่ลาน้อย” ถือเป็น 1 ใน 38 โครงการหลวงใต้ร่มพระบารมี เดิมชาวบ้านที่นี่(เคย)ปลูกฝิ่น ทำไร่เลื่อนลอย และทำไร่แบบผิดวิธี จนฝิ่นป่าในหมู่บ้านถูกทำลายกลายเป็นป่าเสื่อมโทรมเกิดสภาพแห้งแล้งกันดาร ยังผลให้ชาวบ้านที่นี้อยู่กันอย่างยากไร้แร้นแค้น แต่ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หลังพระองค์ท่านเสด็จฯมา ทรงนำโครงการหลวงมาพลิกฟื้นผืนแผ่นดินให้กลับมาอุดมสมบูรณ์เขียวขจี พร้อมทั้งนำองค์ความรู้มาถ่ายทอดให้ชาวบ้านได้รู้จักวิธีการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน และหยุดการทำไร่เลื่อนลอยอันเป็นสาเหตุสำคัญของการตัดไม้ทำลายป่า ปัจจุบันชาวบ้านในพื้นที่โครงการหลวงแม่ลาน้อยและพื้นที่ใกล้เคียง มีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีพออยู่พอกินไม่ยากจนไม่ลำบากยากแค้นเหมือนแต่ก่อน แถมหลายๆ คนที่รู้จักใช้เงินบริหารเงินนั้นจัดได้ว่าเป็นผู้มีฐานะดีทีเดียว ที่สำคัญคือชาวบ้านในพื้นที่โครงการหลวงแม่ลาน้อย(หรือในอีกพื้นที่โครงการหลวงหลายๆแห่งใต้ร่มพระบารมี)นั้น พวกเขาได้ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ขุนเขาแมกไม้ สายธาร ได้ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางอากาศอันบริสุทธิ์ ได้ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายพอเพียง ซึ่งมนุษย์เงินเดือนผู้ต้องดิ้นรนในป่าคอนกรีตพากันอิจฉาพร้อมทั้งพาหัวใจโบยบินออกไปยัง“ชนบท”หรือ“บ้านนอก”ด้วยความรู้สึกภิลลหา

สำหรับความเป็นมาของโครงการหลวงแม่ลาน้อยนั้น “คุณตาเลอะ ชันเขียว”(ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) ชาวกะเหรี่ยง“บ้านห้วยหอม” ที่เป็นหนึ่งในพื้นที่สำคัญของโครงการหลวงแม่ลาน้อย ได้เล่าย้อนอดีตเอาไว้(ตอนนั้นคุณตาเลอะมีอายุ 77 ปี) ผ่านสารคดีชุด“ประพาสต้นบนดอย”**** เอาไว้ว่า

“...ก่อนที่ในหลวงจะเสด็จมาที่บ้านห้วยหอม ได้มีกลุ่มมิชชันนารีเข้ามาส่งเสริมอาชีพและการศึกษาให้กับคนที่นี่ แล้วก็ส่งเสริมให้ปลูกถั่วแดงและถั่วเขียว และก็ให้เลี้ยงแกะด้วย หลังจากที่เขาส่งเสริมไปแล้ว ทำให้ได้ยืมถึงหูของในหลวงท่าน ท่านก็เลยเสด็จมาที่บ้านห้วยหอมเนี่ย”

โครงการหลวงแม่ลาน้อย ก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมอาชีพต่างๆ พัฒนางานด้านการเกษตรแก่ชาวบ้านในพื้นที่ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมให้มีการใช้ดินที่ถูกตัดภายใต้ระบบหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ

โครงการหลวงแม่ลาน้อยตั้งอยู่บนความสูง 900-1,100 เมตรจากระดับน้ำทะเลมีประชากรในพื้นที่ประกอบด้วย 2 ชนเผ่าหลักๆ คือ ชาวละว้า (ลัวะ) และชาวปกากะญอ (กะเหรี่ยง)

สำหรับหมู่บ้านดงที่เป็นที่ตั้งของสำนักงานศูนย์ฯ และเป็นศูนย์กลางของโครงการหลวงแห่งนี้ เป็นหมู่บ้านเล็กในป่าใหญ่ ตั้งอยู่ท่ามกลางภูมิประเทศของขุนเขา ชาวหมู่บ้านดงเป็นชาวละว้าที่อพยพมาจากต่างถิ่นมาตั้งถิ่นฐานนรกแรกที่นี่ พวกเขามีอาชีพหลักคือทำการเกษตร ทำนา ปลูกข้าว ปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์

นอกจากนี้ก็ยังมีการ“ทอผ้า” เป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่สืบทอดต่อกันมาแต่ช้านาน ของผู้หญิงชาวละว้า ผ้าทอถือเป็นสิ่งสำคัญของชาวละว้า ปัจจุบันมีทั้งลวดลายโบราณและลวดลายประยุกต์ ซึ่งทางโครงการหลวงได้เข้ามาส่งเสริมและจัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้ผ้าฝ้ายทอมือละว้า” ขึ้นภายใต้การบริหารจัดการของกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านดง ซึ่งเป็นกิจกรรมการส่งเสริมนอกภาคการเกษตร เช่นเดียวกับ การทอผ้าทอชนกะ การทำเครื่องเงิน และการแปรรูปกาแฟ

โครงการหลวงแม่ลาน้อยมีไฮไลท์สำคัญทางการท่องเที่ยวอยู่ที่ทุ่งนาขั้นบันไดอันสวยงาม ซึ่งเดิมนั้นชาวบ้านในพื้นที่ปลูกข้าวกันตามมีตามเกิด เมื่อฝนตกน้ำก็ไหลชะหน้าดินไป อีกทั้งน้ำยังไหลผ่านไปไม่เหลือน้ำไว้สำหรับทำนา ทางโครงการหลวงจึงเข้ามาส่งเสริมการทำนาแบบขั้นบันไดเพื่อจะได้มีน้ำกักเก็บไว้ปลูกข้าว พร้อมทั้งมาส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อช่วยยึดผิวดินและป้องกันการพังทลายของหน้าดิน

คุณตาเลอะ ชั้นเขียว(คนเดิม) เล่าย้อนอดีต (ผ่านสารคดีชุด “ประพาสต้นบนดอย”) ถึงความประทับใจที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จมาทรงแนะนำให้ผู้รู้จักวิธีการบริหารจัดการน้ำ และรักษาป่าต้นน้ำลำธาร ในพื้นที่โครงการหลวงแม่ลาน้อย ว่า

“ครั้งที่สอง พระองค์ท่าน(เสด็จมา)บอกให้ขุดน้ำมาทางสวน ผมก็ถามว่า พอมีงบประมาณช่วยชาวบ้าน เอน้ำเข้าสวนบ้างมั๊ย ในหลวงก็แนะนำว่าให้เอากระบอกลไม้ไผ่ มาเจาะรู เอน้ำเข้าสวน แล้วก็เอาเฮลิคอปเตอร์มารับผมกับชาวบ้านอีกสองคนไปดูงานที่ดอยสุเทพ ผมก็เลยเห็นว่า พวกเขาทำกระบอกลไม้ไผ่เจาะรูแล้วต่อน้ำมาจากภูเขาโน่น “พอเสด็จครั้งที่สาม มีหมู่บ้านข้างๆยังทำไร่หมุนเวียนอยู่ ในหลวงก็บอกว่า ทำแบบนี้ไม่ได้ ถ้าทำแบบนี้ น้ำเสียหายหมด มีคนต้องมีน้ำ มีคนต้องมีป่า มีคนต้องมีที่ทำกิน ต้องรักษาป่าต้นน้ำลำธารเอาไว้

ท่านบอกผมอย่างนี้ว่า ถ้าจะพออยู่ได้ ต้องทำอ่างเก็บน้ำอย่างนี้นะ ต้องกักอย่างนี้ แล้วใส่หินถมดิน ต้องมีที่ระบายน้ำ แล้วอ่างเก็บน้ำนี่ก็ยาว 50 เมตรด้วยกัน พอท่านบอกว่ามีคนต้องมีน้ำ ต้องเก็บน้ำไว้ใช้ ผมก็ลงมือขุดบ่อ สามบ่อ มีบ่อพ่อเก็บน้ำไว้ใช้ บ่อแม่เอาไว้ใช้ในนาข้าว แล้วก็บ่อลูกเอาไว้ใช้ในสวนกาแฟด้วย” มาวันนี้ผลสำเร็จจากโครงการหลวงแม่ลาน้อย ได้เปลี่ยนสภาพพื้นที่จากป่าเสื่อมโทรม พลิกพื้นที่ให้กลายเป็นผืนดินทำกินอันอุดมสมบูรณ์ ในช่วงฤดูทำนา ที่หมู่บ้านดงจะงดงามไปด้วยท้องทุ่งนาขั้นบันไดอันโดดเด่นสวยงามท่ามกลางขุนเขาโอบล้อม

ในช่วงฤดูฝนทุ่งนาขั้นบันไดที่นี้จะดูเขียวฉูดสวยสบายตา ขณะที่ในช่วงยามเช้าไปจนถึงช่วงสายๆ จะมีสายหมอกฝนลอยไต่ไล่เลี่ยปกคลุมยอดเขา เป็นฉากหลังประดับทุ่งนาดูสวยงามโรแมนติกชวนฝันเป็นยิ่งนัก

ส่วนในช่วงฤดูหนาวราวเดือน พ.ย.-ธ.ค. ท้องทุ่งนาขั้นบันไดที่นี้จะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทองอร่ามรอวันเก็บเกี่ยว สำหรับบรรยากาศวิจิตรทัศน์ของท้องทุ่งนาขั้นบันไดอันสวยงามของที่นี่วันนี้ได้กลายเป็นแม่เหล็กดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมความงาม

หลายๆคนเมื่อมาเยือนที่นี่ต่างซึมซับในแก่นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แล้วนำกลับไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตตามรอยพ่อ

นับเป็นความสุใจได้ร่มพระบารมี บนคำสั้น ๆว่า“พอเพียง” ที่ยั่งยืนและยิ่งใหญ่ กระจ่างไปนาน...

“...พอเพียงนี้ก็หมายความว่า มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ้งเฟ้อ แต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ...”

“...คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเนื่องในวโรกาสเฉลิม
พระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม
2541

ใช้สารคดีข้างต้น ตอบคำถามข้อ 15-21

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อคำถาม
การพิจารณาเนื้อหาเพื่อ แยกแยะสาระ	15. เหตุใดการทำนาในอำเภอแม่ลาน้อย จึงต้องทำเป็นขั้นบันได (1 คะแนน) 1. เป็นวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตที่สืบทอดต่อกันมา 2. เป็นรูปแบบที่ได้รับการขยายผลจากเจ้าหน้าที่ทางราชการ 3. ด้วยลักษณะภูมิประเทศเป็นเนินเขา 4. เพื่อความสะดวก
การพิจารณาเนื้อหาเพื่อ แยกแยะสาระ	16. ข้อใดคือชนเผ่าหลักของพื้นที่ในโครงการหลวงแม่ลาน้อย (1 คะแนน) 1. ชาวไทลื้อ 2. ชาวปกากะญอ 3. ชาวละโว้ 4. ชาวมูเซอ
การบูรณาการและการ ตีความเนื้อหา	17. เพราะเหตุใดบริเวณอำเภอแม่ลาน้อย จึงได้รับการส่งเสริมให้เป็น “โครงการหลวงแม่ลาน้อย” (1 คะแนน) 1. เนื่องจากพื้นที่และภูมิประเทศเหมาะสม 2. เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ 3. เพราะเคยเป็นพื้นที่ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จพระราชดำเนิน 4. เพราะเป็นพื้นที่ปลูกฝิ่น ทำไร่เลื่อนลอยทำให้ป่าถูกทำลาย

เรื่องสั้น ให้แง่คิด "คนแจวเรือ กับ หนู่มักเรียนนอก"

โดย ..._ tetefivestar

<http://winne.ws/n12106>

คนเราเกิดความสามารถที่แตกต่างกันออกไป บางคนเรียนเก่ง แต่กลับประกอบอาชีพไม่เก่ง ใช้ชีวิตไม่เป็น บางคนเรียนไม่เก่ง แต่กลับมีความสามารถในการบริหารงาน สร้างธุรกิจร่ำรวยได้ ดังนั้น การศึกษาก็ไม่ได้การันตีว่าใครเก่ง ใครโง่ ใครฉลาด เพราะแต่ละคนมีความสามารถกันคนละด้าน อยู่ที่ว่าจะนำมาใช้ได้แค่ไหน

เรื่องราวของหนู่มักเรียนนอกคนนี้ก็เช่นกัน ด้วยความมั่นใจในความรู้ จนทำให้เขาเอาความทะนงตัวไปพูดดูถูกลงพายเรือแจวรับจ้าง แต่ในที่สุด ลุงที่เขาดูถูก กลับเป็นคนทำให้เขารู้สึกเหมือนเขาไม่มีความรู้อะไรเลยด้วยซ้ำ ไปติดตามจากเรื่องนี้เลยละ

เด็กหนุ่มคนหนึ่ง เรียนเก่งมาก ได้ทุนไปเรียนอเมริกาตั้งแต่เด็กจนจบดอกเตอร์ จึงกลับมาเยี่ยมบ้าน

บ้านของเด็กหนุ่ม อยู่อีกฟากหนึ่งของทะเลสาบสงขลา ต้องนั่งเรือแจวข้ามไป ใช้เวลาแจวประมาณหนึ่งชั่วโมง

“เรือที่ติดเครื่องยนต์ไม่มีเหรอ ลุง?”

“ไม่มีเหรอกลางาน ที่นี่มันบ้านนอก มันห่างไกลความเจริญมีแต่เรือแจว”

“โอ...ล้ำสมัยมากเลยนะลุง โบราณมาก ทืออเมริกาเขาใช้เครื่องบินกันแล้วลุง ลุงยังมานั่งแจวเรืออยู่อีก ไปส่งผมฝั่งโน้น เอาเท่าไรลุง?”

“80 บาท”

“OK...ไปเลยลุง”

ในขณะที่ลุงแจวเรือ หนู่มักเรียนนอกก็เล่าเรื่องความทันสมัย ความก้าวหน้า ความศิวิไลซ์ ของอเมริกาให้ลุงฟัง

“เมืองไทย...เมื่อเทียบกับอเมริกาแล้วล้ำสมัยมาก ไม่รู้คนไทยอยู่กันได้อย่างไร? ทำไมไม่พัฒนา ทำไมไม่ทำตามเขาเลียนแบบเขาให้ทัน? ลุง...ลุงใช้คอมพิวเตอร์ ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นไหม?”

“ลุงไม่รู้เหรอ...ใช้ไม่เป็น”

“โอโฮ้...ลุงไม่รู้เรื่องนี่นะ ชีวิตลุงหายไปแล้ว 25%”

“แล้วลุงรู้ไหมว่า เศรษฐกิจของโลกตอนนี้เป็นอย่างไง?”

“ลุงไม่รู้เหรอ”

“ลุงไม่รู้เรื่องนี้นะ ชีวิตของลุงหายไป 50%”

“ลุง...ลุงรู้เรื่องนโยบายการค้าโลกใหม่ลุง?”

“ลุง...ลุงรู้เรื่องดาวเทียมใหม่ลุง?”

“ลุงไม่รู้หรอก...หลานเอ๊ย”

“ชีวิตของลุง ลุงรู้ทุกอย่างเดี๋ยวว่าจะทำยังไงถึงจะแจวเรือให้ถึงฝั่งโน้น ถ้าลุงไม่รู้เรื่องนี้ ชีวิตของลุงหายไปแล้ว 75%”

พอดีช่วงนั้นเกิดลมพายุพัดมาอย่างแรง คลื่นลูกใหญ่มาก ท้องฟ้ามืดครึ้ม

“นี่พ่อหนุ่มเรียนหนังสือมาเยอะจบดอกเตอร์จากต่างประเทศ ลุงอยากถามอะไรสักหน่อยได้ไหม?”

“ได้...จะถามอะไรหรือลุง?”

“เอ็งว่าयน้ำเป็นไหม?”

“ไม่เป็นจะ...ลุง”

“ชีวิตของเอ็งกำลังจะหายไป 100% แล้วพ่อหนุ่ม”

อย่าคิดว่าตัวเราเหนือกว่าคนอื่นเพียงแค่มัการศึกษาสูง ยังมีประสบการณ์ชีวิตที่ต้องศึกษาอีกมาก แม้จะไม่มีใบประกาศมา

เห็นไหมคะว่า ต่างคนต่างมีความสามารถเป็นของตนเอง การศึกษาสูงไม่สามารถวัดความรู้ของคนได้เสมอไป

ใช้เรื่องสั้นนี้ตอบคำถาม ข้อ 22-28

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อคำถาม
การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ	22. เหตุการณ์ในเรื่องนี้ฉากริเริ่มต้นเกิดขึ้นที่ใด (1 คะแนน) 1. บนเรือระหว่างการโดยสาร 2. ในทะเลสาบสงขลา 3. ท่าเทียบเรือ 4. บนฝั่ง
การพิจารณาเนื้อหาเพื่อแยกแยะสาระ	23. ตัวละครในเรื่องนี้มีความสัมพันธ์กันแบบใด (1 คะแนน) 1. ลุงกับหลาน 2. ญาติห่างๆ 3. เจ้าของกิจการกับลูกค้า 4. คนพายเรือกับผู้โดยสาร

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อคำถาม
การบูรณาการและการตีความเนื้อหา	<p>24. “เรือที่ติดเครื่องยนต์ไม่มีเหว ลุง?” สะท้อนให้เห็นลักษณะตัวละครด้านใด (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รักความสะดวกสบาย 2. มีความรู้เรื่องเครื่องยนต์ 3. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล 4. ชอบความศิวิไลซ์
การบูรณาการและการตีความเนื้อหา	<p>25. จากเรื่องสั้น “คนแจวเรือ กับ หมูนักเรียนนอก” คำที่ขีดเส้นใต้เปรียบได้กับข้อใด (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกจ้างรายวัน 2. ผู้ประกอบการธุรกิจ 3. ประชาชนชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. ประชาชน หรือชาวชนบทที่อยู่ห่างไกลความเจริญ
การพิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>26. ข้อใดเป็นการสะท้อนลักษณะตัวละครของหมูนักเรียนนอกที่ชัดเจนที่สุด (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถมาก แต่ไม่มีทักษะชีวิต 2. เป็นผู้ฉลาดรอบรู้ทุกเรื่อง 3. คอยไว้อวดตนเอง 4. สุภาพเรียบร้อย
การพิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>27. ลักษณะเด่นของบทสนทนาตัวละครเรื่องนี้คือข้อใด (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ภาษาถิ่นในการสนทนา 2. ใช้การถามตอบในบทสนทนา 3. มีสำนวนโวหารภาพพจน์ 4. ใช้คำทับศัพท์ในบทสนทนา
การพิจารณาคูณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>28. ให้นักเรียนสะท้อนข้อคิดที่ได้จากเรื่องสั้นเรื่องนี้ 2 ประเด็น (2 คะแนน)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

เสภาขุนช้างขุนแผน

1	ครานั้นจึงโฉมเจ้าวันทอง	ต้องมนตรีมัวหมองเป็นหนักหนา
2	ตื่นพลางทางชำเลืองนัยน์ตามา	เห็นลูกยานั้นยืนอยู่ริมเตียง
3	สำคัญคิดว่าผู้ร้ายให้หนักกลัว	กอดตัวร้องดินจนสิ้นเสียง
4	ชวนขับหลบลงมาหมอบเมียง	พระหมื่นไวยเข้าเคียงห้ามมารดา
5	อะไรแม่แซ่ร้องทั้งห้องนอน	ลูกอ่อนรำคาญใจจึงมาหา
6	จะร้องไปไซ้ใจผู้ร้ายมา	สนทนาด้วยลูกอย่าตกใจ
7	ครานั้นวันทองผ่องเสภา	ครั้นรู้ว่าลูกยาหากกลัวไม่
8	ลูกออกมาพลันด้วยทันใด	พระหมื่นไวยเข้ากอดเอาบาทา
9	วันทองประคองสอดกอดลูกรัก	ขับพักร้อร้องให้ไม่เงยหน้า
10	เจ้ามาไยปานนี้ลูกอา	เขารักษาอยู่ทุกแห่งตำแหน่งใน
11	ใส่ตาลบ้านช่องกองไฟรอบ	พ่อช่างลอบเข้ามากระไรได้
12	อาจงทะเลงตัวไม่กลัวภัย	นี่พ่อใช้ถ้าวว่าเจ้ามาเอง
13	ขุนช้างตื่นขึ้นมิเป็นการ	เขาจะดูรานพาลชมเหมง
14	จะเกิดผิดแม่คิดคะเนิงเกรง	ดวยสบเพลงพลาตพล้ามิเป็นการ
15	มีธุระสิ่งไรในใจเจ้า	พ่อจงเล่าแก่แม่แล้วกลับบ้าน
16	มิควรทำเจ้าอย่าทำให้รำคาญ	อย่าหาญเหมือนพอนักคะนองใจ
17	จมีนไวยสารภาพกราบบาทา	ลูกมาผิดจริงหาเถียงไม่
18	รักตัวกลัวผิดแต่คิดไป	ก็หักใจเพราะรักแม่วันทอง
19	ทุกวันนี้ลูกชายสบายยศ	พร้อมหมดเมียมิ่งก็มีสอง
20	มีป่าวไพร่ใช้สอยทั้งเงินทอง	พี่น้องข้างพ่อก็บริบูรณ์
21	ยังขาดแต่แม่คุณไม่แลเห็น	เป็นอยู่ก็เหมือนตายไปหายสูญ
22	ข้อนี้ที่ทุกข์ยังเพิ่มพูน	ถ้าพร้อมมูลแม่ด้วยจะสำราญ
23	ลูกมาหมายว่าจะมารับ	เชิญแม่วันทองกลับคืนไปบ้าน
24	แม้จะบังเกิดเหตุเภทพาล	ประการใดก็ตามแต่เวรา
25	มาอยู่ไยกับอ้ายหินชาติ	แสนอุบาทว์ใจจิตวิเศษยา
26	ดังทองคำเลียมปากกะลา	หน้าตาดำเหมือนมินหม้ออมอม
27	เหมือนแมลงวันว่อนเกล้าที่เนาชู้	มาเกลือกกกล้วยปทุมมาลัยที่หวานหอม
28	ดอกมะเดื่อฤาจะเจ็ดดอกพะยอม	ว่านักแม่จะตรอมระกำใจ

29	แม่เลี้ยงลูกมาถึงเจ็ดขวบ	เคราะห์ที่ประสบจากแม่หาเห็นไม่
30	จะคิดถึงลูกบ้างทุกอย่าง	ฤาหาไม่ใจแม่ไม่คิดเลย
31	ถ้าคิดเห็นเอ็นดูว่าลูกเต้า	แม่ทูนเกล้าไปเรือนอย่าเชื่อนเลย
32	ให้ลูกคล้ายอารมณ์ได้ชมเชย	เหมือนเมื่อครั้งแม่เคยเลี้ยงลูกมา

ใช้บทประพันธ์จากเสภาขุนช้างขุนแผน ตอบคำถามข้อ 29-35

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อความคำถาม
การพิจารณาเนื้อหา เพื่อแยกแยะสาระ	29. จากถ้อยความ แถวที่ 2 ลูกยา หมายถึงผู้ใด (1 คะแนน) 1. ขุนแผน 2. กุมารทอง 3. พลายงาม 4. พลายแก้ว
การพิจารณาเนื้อหา เพื่อแยกแยะสาระ	30. ใจความสำคัญของถ้อยความนี้คือข้อใด (1 คะแนน) 1. ความรักของหญิงชาย 2. ความรักของลูกที่มีต่อแม่ 3. การแย่งชิงของรัก 4. การใช้คาถาอาคม
การบูรณาการและ การตีความเนื้อหา	ตั้งทองคำเปลวปากกะลาหน้าตาคล้ายหมอนหม่อมอม เหมือนแมลงวันอ่อนเกล้าที่เนาซัว มาเกลือกกล้วยพุ่มมาลัยที่ หวานหอมดอกมะเดื่อฤาจะเจ็ดดอกพะยอมว่านแม่จะตรอมระกำใจ 31. จากถ้อยความนี้มีความโดดเด่นในการใช้โวหาร ด้านใด (1 คะแนน) 1. พรรณนาโวหาร 2. สาธกโวหาร 3. อธิพจน์โวหาร 4. อุปมาโวหาร

การอ่านเชิงวิเคราะห์	ข้อคำถาม
การบูรณาการและการตีความเนื้อหา	<p>32. เพราะเหตุใดจมีนไวยจึงมารับนางวันทองกลับไปอยู่ด้วย (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเติมเต็มความสมบูรณ์ของครอบครัว 2. เป็นการแก้แค้นขุนช้างที่ทำไว้กับพ่อของตน 3. ต้องการให้แม่ไปสู่ของภรรยาให้กับตนเอง 4. ทำตามคำสั่งของยาที่ต้องการให้แม่กลับไป
การบูรณาการและการตีความเนื้อหา	<p>33. การกระทำของจมีนไวยครั้งนี้ เหตุใดวันทองจึงเห็นไม่สมควร (1 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการกระทำที่ไม่ถามตนเองก่อน 2. เป็นการบุกรุกบ้านของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต 3. เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการ 4. เป็นการกระทำที่จมีนไวยไม่ได้คิดด้วยตนเอง
การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>34. คุณค่าที่ได้จากเรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนนี้เป็นสิ่งใด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความกตัญญูต่อบิดามารดาของบุตร 2. ความรักของหญิงสาวและชายหนุ่มในอดีต 3. สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบท 4. ความเพียรพยายามในการสร้างครอบครัว
การพิจารณาคุณค่าของเนื้อหาและทรรศนะของผู้แต่ง	<p>35. หากนักเรียนเป็นจมีนไวยนักเรียนจะทำเช่นเดียวกับจมีนไวยนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด (2 คะแนน)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2.

เฉลยแบบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ (ชนิดเขียนตอบ)

ข้อ	แนวการตอบ
7	คุณภาพ : เนื่องจากผู้เขียนต้องการสะท้อนให้เห็นถึงการใช้งบประมาณเพื่อคุณภาพการเรียนการสอนเป็นสำคัญ และสร้างสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียน (นักเรียนต้องตอบ 2 คำตอบ คือ ตอบคำใด และให้เหตุผลถึงจะได้ 2 คะแนน หากตอบไม่ครบได้ 0 คะแนน)
14	“จิ๊กซอว์” : การตอบจะต้องแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของจิ๊กซอว์ที่มีต่อการทำให้เห็นภาพชัดเจนของการทำลายป่าไม้ เช่น การต่อจิ๊กซอว์ จำนวน 1000 ชิ้น เป็นเพียงชิ้นเล็กๆ ที่เล่นเพื่อความเพลิดเพลิน ใช้เวลา 3 ชั่วโมง แต่ในเวลา 3 ชั่วโมง ก็ทำให้ป่าไม้ถูกทำลายไป 350 ไร่ (หากให้เหตุผลที่เกี่ยวข้องของทำนองนี้ ได้ 2 คะแนน)
21	. <u>ความสุข</u> กับ <u>พอเพียง</u> : ความสุขเกิดขึ้นได้ง่ายๆ เพียงแค่เริ่มต้นจากสิ่งเล็กๆ จากสิ่งที่มี และเกิดขึ้นจากคำว่าพอ พอในทุกๆ เรื่อง ก็จะทำให้พบกับความสุข (หากแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่มีความสมเหตุสมผล ได้ 2 คะแนน)
28	ข้อคิดที่ได้จากเรื่องสั้น เช่น 1. การศึกษาสูงไม่สามารถช่วยให้ตนเองอยู่รอดเสมอไป 2. ทักษะชีวิตก็สำคัญและจำเป็นไม่น้อยกว่าการศึกษาสูง (หากตอบ 1 ประเด็น ได้ 1 คะแนน 2 ประเด็น ได้ 2 คะแนน)
35	หากเป็นจมน้ำใจ จะไม่ทำเช่นนั้น เพราะ ถือว่าเป็นการกระทำผิดต่อบุคคลอื่น และผิดกฎหมายบ้านเมือง (คำตอบต้องมาพร้อมกับการแสดงเหตุผลที่ชัดเจน ได้ 2 คะแนน) 2 คะแนน คำตอบพร้อมแสดงเหตุผลในเชิงบวก ไม่ขัดต่อศีลธรรม และความถูกต้อง 1 คะแนน คำตอบที่มาพร้อมเหตุผลตามเนื้อหาแต่ขัดต่อศีลธรรม และความถูกต้อง 0 คะแนน คือไม่เขียนคำตอบ หรือเขียนคำตอบแต่ไม่แสดงเหตุผล

ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและผลการศึกษารูปแบบ ฯ

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. ผลการวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที)							\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5	6	7			
1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕										
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ การพัฒนาูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕ มีความชัดเจน	4	4	4	5	5	5	4	4.43	0.53	มาก
1.2 การลำดับความเป็นมาของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕ มีความ ชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	5	5	4	4	4.57	0.53	มากที่สุด
1.3 ความเหมาะสมของเหตุผลใน การพัฒนาูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2. ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนาูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕										
2.1 ความเหมาะสมของการนำ แนวคิดมาใช้ในการพัฒนาูปแบบ การจัดการเรียนรู้	4	4	5	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
2.2 ความชัดเจนในการเชื่อมโยง ทฤษฎีและแนวคิด	4	5	4	5	5	5	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.3 ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ แนวคิดมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	5	5	4.71	0.49	มากที่สุด
3. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๕										
3.1 การกำหนดองค์ประกอบของ รูปแบบครอบคลุมตามหลักการ การสร้างรูปแบบ	5	5	4	5	5	5	4	4.71	0.49	มากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5	6	7			
3.3 การลำดับองค์ประกอบของ รูปแบบ มีความเหมาะสม	5	4	4	5	5	4	5	4.57	0.53	มากที่สุด
4. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ										
4.1 หลักการ										
4.1.1 มีความสอดคล้องกับทฤษฎี แนวคิดซึ่งแสดงถึงจุดเน้นของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ฯ	4	4	4	5	5	4	4	4.29	0.49	มาก
4.1.2 สามารถแสดงจุดเน้นของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ	5	3	4	5	5	5	5	4.57	0.79	มากที่สุด
4.1.3 หลักการของรูปแบบเป็น กรอบในองค์ประกอบอื่น ๆ ใน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฯ	4	4	5	5	5	5	4	4.57	0.53	มากที่สุด
4.1.4 ใช้ภาษาเรียบเรียง ถ้อยคำ ลำดับ มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	4	5	4	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
4.2 วัตถุประสงค์										
4.2.1 วัตถุประสงค์มีความ สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ	4	3	4	5	5	5	4	4.29	0.76	มาก
4.2.2 วัตถุประสงค์มีความ ชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวัง ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน	4	3	4	5	5	5	5	4.43	0.79	มาก
4.2.3 วัตถุประสงค์มีความเป็นไป ได้ในการปฏิบัติจริง	4	3	4	5	5	5	4	4.29	0.76	มาก
4.2.4 การใช้ภาษาและการเรียบ เรียงถ้อยคำมีความเหมาะสมและ เข้าใจง่าย	4	3	4	5	5	5	4	4.29	0.76	มาก
4.3. เนื้อหา										
4.3.1 เนื้อหา มีความสอดคล้อง กับหลักสูตรและนำไปสู่วัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้	5	4	4	5	5	5	4	4.57	0.53	มากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5	6	7			
4.3.2 เนื้อหาที่มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	4	4	4	5	5	5	5	4.43	0.53	มาก
4.3.3 ลำดับเนื้อหาที่มีความ ต่อเนื่อง	4	4	4	5	5	4	5	4.43	0.53	มาก
4.4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้										
4.4.1 ความชัดเจนของกิจกรรม การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรูปแบบ	4	4	4	5	5	4	5	4.43	0.53	มาก
4.4.2 ความสอดคล้องของ กิจกรรมการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ ของรูปแบบ	5	5	4	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
4.4.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ได้จริง	4	5	4	5	5	4	5	4.57	0.53	มากที่สุด
4.4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความ เหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	4	5	5	5	5	4.57	0.53	มากที่สุด
4.4.5 ความสอดคล้องของแต่ละ ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม รูปแบบฯ ที่ใช้แนวคิดเรียนรู้โดยใช้ กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิ ชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้	5	4	4	5	5	4	5	4.57	0.53	มากที่สุด
ก่อนการอ่าน (Pre-reading)										
ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมแผนการอ่าน	4	5	4	5	5	4	5	4.57	0.53	มากที่สุด
ขั้นที่ 3 ชำนาญตั้ง วัตถุประสงค์	4	4	4	5	5	5	5	4.57	0.53	มากที่สุด
ระหว่างการอ่าน (While-reading)										
ขั้นที่ 4 ตรวจสอบตรงความ เข้าใจ	4	3	4	5	5	5	5	4.43	0.79	มาก

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5	6	7			
ขั้นที่ 5 เรียนรู้ได้ให้บูรณาการ หลังการอ่าน (Post-reading)	5	3	4	5	5	5	4	4.43	0.79	มาก
ขั้นที่ 6 สรุปประเมินอ่านผ่าน คุณค่า	4	4	4	5	5	5	4	4.43	0.53	มาก
ขั้นที่ 7 นำความรู้มา ประยุกต์ใช้ในความคิด	4	4	4	5	5	4	5	4.43	0.53	มาก
4.5 สื่อและแหล่งเรียนรู้										
4.5.1 มีการกำหนดรายการสื่อ/ แหล่งเรียนรู้ชัดเจน นำไปสู่การ จัดเตรียมได้ง่ายและสะดวก	4	4	4	5	5	5	5	4.57	0.53	มากที่สุด
4.5.2 มีการเตรียมตัวอย่างของ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ไว้ให้เหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้	4	3	4	5	5	5	5	4.43	0.79	มาก
4.6 การวัดและประเมินผล										
4.6.1 ความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการ เรียนรู้	4	4	4	5	5	5	5	4.57	0.53	มากที่สุด
4.6.2 ความเหมาะสมกับ หลักเกณฑ์และแนวทางการประเมิน	4	4	4	5	5	5	4	4.43	0.53	มาก
4.6.3 ความชัดเจนและสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติได้	4	5	4	5	5	5	4	4.57	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม								4.52	0.40	มากที่สุด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในภาพรวม

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้
กลวิธี การสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5	6	7			
ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของคำแนะนำการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้										
1. รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบมีความชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การอธิบายทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบฯมีความชัดเจน เข้าใจในกระบวนการความเป็นมา	5	4	4	5	5	5	5	4.71	0.49	มากที่สุด
3. รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบบอกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ไว้ชัดเจน	5	4	4	5	5	5	5	4.71	0.49	มากที่สุด
4. แนวทางการจัดกิจกรรม บทบาทครูผู้สอน บทบาทผู้เรียน มีความชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงแนวทางการเสริมต่อ การเรียนรู้ (Scaffolding) ของครูผู้สอน	4	4	4	5	5	4	4	4.29	0.49	มาก
5. การสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องจัดเตรียมสำหรับกรวัดและประเมินผลมีความชัดเจน ง่ายต่อการเตรียม	4	3	4	5	5	5	4	4.29	0.76	มาก
6. กำหนดการของรูปแบบฯ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจน	5	4	4	5	5	5	5	4.71	0.49	มากที่สุด
7. ภาพรวมของแนวทางการวัดและประเมินผล มีความชัดเจน	4	3	4	5	5	4	5	4.29	0.76	มาก

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น							\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
	ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)									
	1	2	3	4	5	6	7			
ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้										
1. การกำหนดองค์ประกอบภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้										
1.1 การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนครอบคลุมความต้องการจำเป็น	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 การเรียงลำดับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5	4	4.86	0.38	มากที่สุด
1.3 องค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน	4	5	4	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
1.4 ชื่อของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 การเรียบเรียงการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย	4	5	4	5	5	5	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ (แต่ละองค์ประกอบ)										
2.1 สารสำคัญ- แนวคิดสำคัญเหมาะสม สามารถแสดงให้เห็นความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4	4	4.57	0.53	มากที่สุด
2.2 จุดประสงค์										
2.2.1 จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4	4	4	5	5	5	4	4.43	0.53	มาก
2.2.2 จุดประสงค์มีความชัดเจนสามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน	4	4	4	5	5	4	5	4.43	0.53	มาก

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5	6	7			
2.2.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้ใน การปฏิบัติจริง	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
2.3 เนื้อหา										
2.3.1 เนื้อหาสอดคล้องกับ จุดประสงค์และสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริง	4	5	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
2.3.2 เนื้อหาีความเหมาะสมกับ ผู้เรียน	4	5	4	5	5	5	4	4.57	0.53	มากที่สุด
2.4 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้										
2.4.1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เป็นลำดับและมีความต่อเนื่อง	4	5	4	5	5	5	4	4.57	0.53	มากที่สุด
2.4.2 การกำหนดการ ดำเนิน กิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้	4	5	4	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
2.4.3 การดำเนินกิจกรรม ดำเนินการตามแนวทางการสอนอ่าน แบบเมตาคอกนิชัน (Metacognition) ประกอบด้วยการ เสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4	5	4	5	5	4	5	4.57	0.53	มากที่สุด
2.4.4 การดำเนินกิจกรรมแต่ละ ขั้นตอน ครอบคลุม สอดคล้องกับ กระบวนการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.4.5 เวลาที่กำหนดสำหรับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4	5	4	5	5	4	5	4.57	0.53	มากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5	6	7			
2.5 สื่อ/แหล่งเรียนรู้										
2.5.1 มีการกำหนดรายการสื่อ/แหล่ง เรียนรู้ชัดเจน นำไปสู่การจัดเตรียมได้ ง่ายและสะดวก	4	4	4	5	5	4	4	4.29	0.49	มาก
2.5.2 มีการเรียงลำดับรายการใช้สื่อ อย่างเหมาะสม	4	4	4	5	5	5	4	4.43	0.53	มาก
2.5.3 มีการเตรียมตัวอย่างของสื่อ/ แหล่งเรียนรู้ไว้ให้เหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้	5	4	4	5	5	4	5	4.57	0.53	มากที่สุด
2.6 การวัดและประเมินผล										
2.6.1 การวัดและประเมินผลมีความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.6.2 การวัดและประเมินผลมีความ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของ แผนการจัดการเรียนรู้	4	5	4	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
2.6.3 วิธีการวัดผลเหมาะสมกับ ความสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์	4	5	4	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
2.6.4 เครื่องมือวัดและประเมินผลมี ความหลากหลาย	4	3	4	5	5	4	4	4.14	0.69	มาก
2.6.5 มีการเตรียมเครื่องมือที่ใช้ใน การวัดผลไว้อย่างชัดเจน สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้	5	5	4	5	5	4	4	4.51	0.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย								4.59	0.30	มากที่สุด

คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริม
ต่อการเรียนรู้ จำนวน 44 คน คะแนนเต็ม 40 คะแนน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
1	27	33	6
2	23	36	13
3	24	37	13
4	22	34	12
5	24	35	11
6	25	37	12
7	26	36	10
8	23	35	12
9	25	34	9
10	24	35	11
11	29	37	8
12	24	36	12
13	23	35	12
14	30	36	6
15	28	34	6
16	25	35	10
17	26	36	10
18	24	33	9
19	25	32	7
20	25	34	9
21	25	32	7
22	22	33	11
23	24	35	11
24	25	34	9
25	27	35	8

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
26	27	35	8
27	26	35	9
28	25	37	12
29	26	33	7
30	25	34	9
31	28	35	7
32	26	35	9
33	25	36	11
34	24	35	11
35	28	35	7
36	24	34	10
37	25	35	10
38	25	32	7
39	26	34	8
40	28	35	7
41	29	35	6
42	30	35	5
43	24	34	10
44	25	36	11
ผลรวม	1121	1529	

ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โปรแกรมคำนวณค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

พัฒนาโดย ดร.ปกรณ ประจัญบาน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

จำนวน คน	คะแนน เต็ม	คะแนนรวม ก่อนเรียน	คะแนนรวม หลังเรียน	ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)	แปลผล
44	40	1121	1529	0.6385	ผ่านเกณฑ์

คะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 จำนวน 39 คน คะแนนเต็ม 40 คะแนน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
1	32	38	6
2	29	36	7
3	30	37	7
4	28	37	9
5	29	35	6
6	28	37	9
7	29	36	7
8	29	35	6
9	28	34	6
10	26	35	9
11	29	37	8
12	24	36	12
13	31	35	4
14	30	36	6
15	28	34	6
16	28	35	7
17	26	36	10
18	27	36	9
19	25	35	10
20	33	38	5
21	25	35	10
22	28	33	5
23	24	35	11
24	25	34	9

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
25	27	35	8
26	27	35	8
27	26	35	9
28	25	37	12
29	29	36	7
30	29	34	5
31	28	35	7
32	26	35	9
33	29	36	7
34	24	35	11
35	28	35	7
36	26	34	8
37	25	35	10
38	28	36	8
39	26	34	8
\bar{X}	27.54	2.16	7.90
S.D.	35.44	1.14	

t-test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation
Pair 1	Pre-test	27.54	39	2.16
	Posttest	35.44	39	1.14

Paired Samples Test

		Paired Differences			t	df	Sig.(2-tailed)	Sig.(1-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean				
Pair 1	Posttest - Pretest	7.90	1.97	0.32	25.0255	38	0.0000	0.0000

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยพระนคร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สมเจตน์ พันธุ์พรม
วัน เดือน ปี เกิด	23 กันยายน 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	4/213 ถนนสระหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร 66000
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร 66000 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 กศ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2545 กศ.บ. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยนเรศวร